

Kraj Vysočina

Výroční zpráva 2018

HEJTMAN O VYSOČINĚ	3
1. O VYSOČINĚ	4
2. SAMOSPRÁVA	6
3. HOSPODAŘENÍ KRAJE	11
4. MAJETEK A INVESTICE	17
5. FOND VYSOČINY	23
6. REGIONÁLNÍ ROZVOJ	26
7. DOPRAVA	32
8. ÚZEMNÍ PLÁNOVÁNÍ A STAVEBNÍ ŘÁD	40
9. ZDRAVOTNICTVÍ	43
10. SOCIÁLNÍ PÉČE	55
11. ŽIVOTNÍ PROSTŘEDÍ	64
12. ZEMĚDĚLSTVÍ A LESNICTVÍ	73
13. VODNÍ HOSPODÁŘSTVÍ	82
14. KULTURA, PAMÁTKOVÁ PÉČE A CESTOVNÍ RUCH	88
15. ŠKOLSTVÍ, MLÁDEŽ A SPORT	99
16. EVROPSKÁ UNIE A ZAHRANIČNÍ VZTAHY	107
17. VZTAHY S VEŘEJNOSTÍ	121
18. KRIZOVÉ ŘÍZENÍ A BEZPEČNOST	125
19. ROZVOJ INFORMAČNÍCH TECHNOLOGIÍ	130
20. KRAJSKÝ ÚŘAD	135

Vážení,

otevíráte Výroční zprávu Kraje Vysočina, která nabízí přehled o hlavních činnostech a událostech, jimiž žil kraj v roce 2018. Výroční zpráva je tradičně koncipována tak, aby běžnému čtenáři umožnila získat ucelený přehled o širokém spektru aktivit kraje. K rychlejší orientaci v obsahu přispívají spolu s komentáři statistická porovnání.

Z řady témat, která tvoří standardní, respektive každoroční obsah výročních zpráv, si dovoluji upozornit na ekonomická data. Hospodaření roku 2018 dovolilo vedení Kraje Vysočina opět posílit rezervní fondy, a připravit tak budoucí krajský rozpočet na spolufinancování zásadních rozvojových projektů, jež nás v budoucnu čekají – dopravní, vzdělávací, zdravotnické a další.

Kraj Vysočina prokázal za celou dobu své existence zdravé hospodaření a progresivní přístup v řízení příspěvkových organizací. Nalezl cesty, jak podporovat rozvojové aktivity organizací na svém území, a dlouhodobě se mu daří čerpat evropské dotace, což je vidět doslova na každém kroku. Proto jistě chápete, že podstatnější než ohlédnutí se za minulostí je pro mě pohled do budoucna – a v tomto směru má Kraj Vysočina nastaven správný směr. Také v dalších letech chce být Kraj Vysočina institucí, která nabízí rozumná řešení problémů fungování regionu, jež však současně myslí na blaho měst a obcí, nechává se zdravě inspirovat příklady dobré praxe nejen svých zahraničních partnerů, ale také stále dělá maximum proto, aby Kraj Vysočina byl i nadále dobrým místem pro život.

A čím byl rok 2018 výjimečný? Čím se zapíše do kronik a do paměti svých obyvatel? Jednoznačně velkolepými oslavami sta let od založení ČSR. Akce Proletí 100letí připomněla zásadní historické, společenské, sportovní i kulturní okamžiky naší republiky. Neslavilo se pouze na jednom místě; o oslavy se Kraj Vysočina „podělil“ se všemi pěti okresními městy. Po celé Vysočině byly vysazeny stovky nových lip, to vše na počest stoleté republiky a to vše se zápisem do České knihy rekordů. Po naší generaci tak zůstanou stovky připomínek – vzrostlé vyjádření úcty a hrdoosti.

MUDr. Jiří Běhounek
hejtman Kraje Vysočina

1

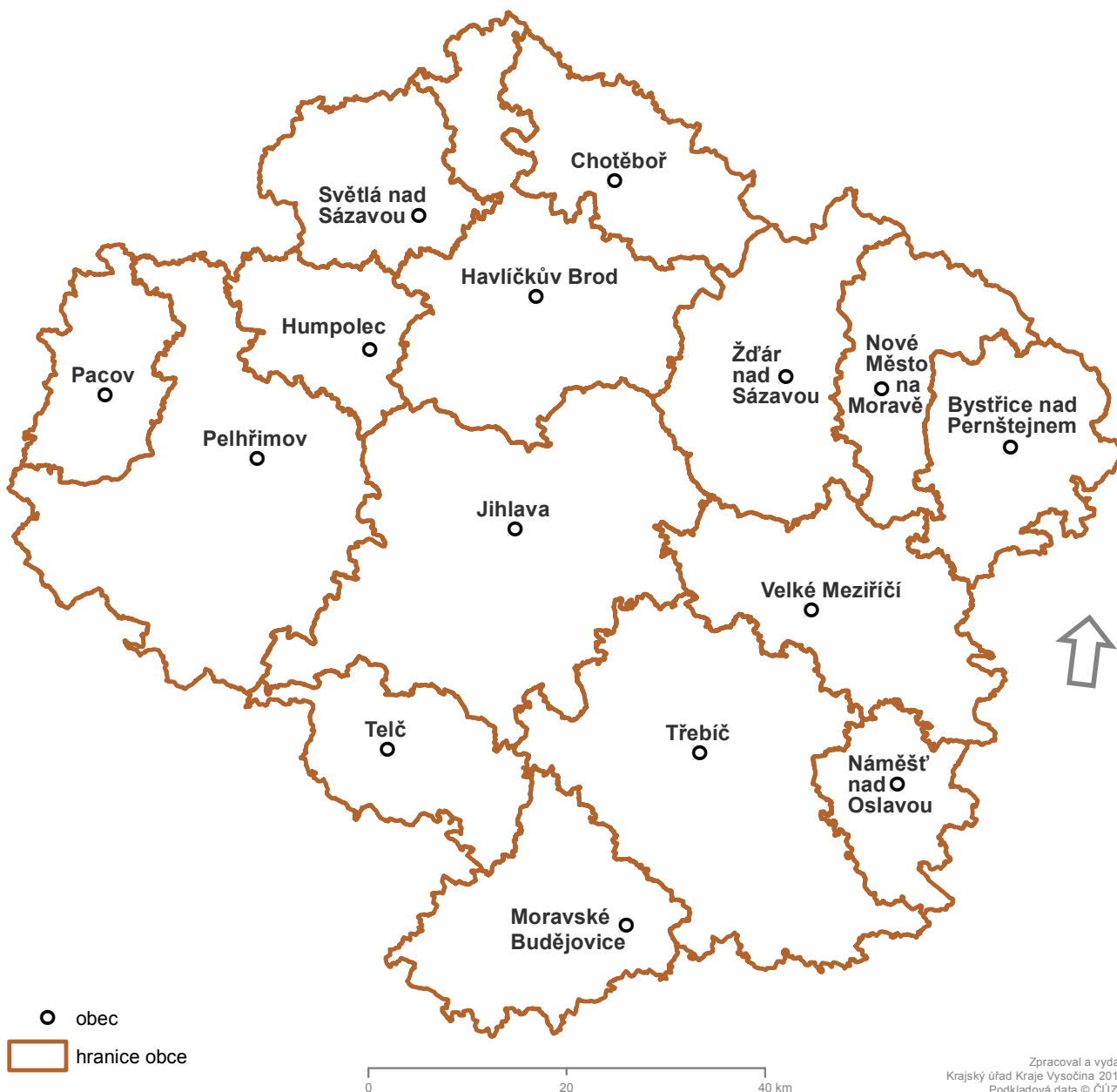
O VYSOČINĚ

1. O VYSOČINĚ

- Vysočina je pátý největší region České republiky a její rozloha činí 6 796 km². Zabírá zhruba 9 % celkové plochy státu.
- Název kraje přímo napovídá, že se nachází na podstatné části Českomoravské vrchoviny – geomorfologické oblasti na pomezí Čech a Moravy s typickou zvlněnou krajinou o nadmořské výšce 530 m n. m. Nejvyšším vrcholem v kraji je Javořice u Telče (837 m n. m.).
- Podhorský ráz kraje s sebou nese také velmi ojedinělý styl osídlení. Průměrnou obcí Kraje Vysočina je malá vesnice do 800 obyvatel, nepříliš vzdálená od místního centra – městečka do 10 000 obyvatel.
- Pouhá čtyři města kraje mají více než 20 000 obyvatel a jen v jednom z nich žije přes 50 000 obyvatel. Celkem má kraj 509 274 obyvatel (k 31. 12. 2018). Na jednom čtverečním kilometru žije 75 obyvatel, což je třetí nejnižší číslo mezi českými kraji. Kraj Vysočina je tak svým charakterem osídlení nejvčetnější region Česka.
- Krajským městem Kraje Vysočina je Jihlava (nejvýše položené krajské město), kraj se administrativně člení na 15 správních obvodů obcí s rozšířenou působností. Celkově je v kraji 704 obcí, což je druhý nejvyšší počet mezi kraji.

OBCE S ROZŠÍŘENOU PŮSOBNOSTÍ

Bystřice nad Pernštejnem, Havlíčkův Brod, Humpolec, Chotěboř, Jihlava, Moravské Budějovice, Náměšť nad Oslavou, Nové Město na Moravě, Pacov, Pelhřimov, Světlá nad Sázavou, Telč, Třebíč, Velké Meziříčí, Žďár nad Sázavou

2

SAMOSPRÁVA

2. SAMOSPRÁVA

HEJTMAN KRAJE VYSOČINA

Nejvyšším představitelem kraje je hejtmán. Zastupuje kraj navenek, vede jednání rady i zastupitelstva. Hejtmánem Kraje Vysočina je MUDr. Jiří Běhounek.

RADA KRAJE VYSOČINA

Rada je výkonným orgánem samosprávného kraje. Na Vysočině má devět členů. Složení rady kraje od 6. 2. 2018:

Běhounek Jiří, MUDr.

hejtmán

Oblast krizového řízení a bezpečnosti, vnějších vztahů, externí komunikace, informatiky a komunikačních technologií

Franěk Pavel, Mgr.

1. náměstek hejtmána

Oblast sociálních věcí a nestátních neziskových organizací

Novotný Vladimír, Ing.

2. náměstek hejtmána

Oblast zdravotnictví, analýzy a podpory řízení, RHSD, veřejnosprávní kontroly u PO, přezkoumání hospodaření obcí

Fischerová Jana, Ing., CSc.

náměstkyně hejtmána

Oblast kultury, památkové péče a cestovního ruchu a mezinárodních vztahů

Pacal Pavel, Mgr.

náměstek hejtmána

Oblast regionálního rozvoje, územního plánu a stavebního řádu, Fond Vysočiny

Kukla Martin, Ing.

náměstek hejtmána

Oblast ekonomiky a majetku

Fialová Jana, Ing., MBA

radní

Oblast školství, mládeže a sportu

Hyliš Jan, Ing.

radní

Oblast dopravy a silničního hospodářství

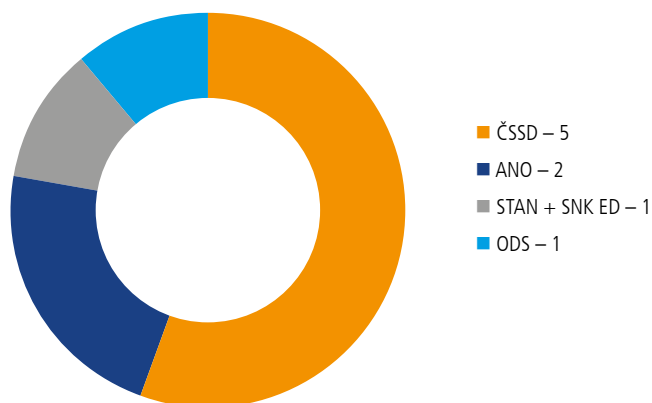

Hyský Martin, Ing. Bc.

radní

Oblast lesního a vodního hospodářství, zemědělství a životního prostředí

Politické složení Rady Kraje Vysočina

V roce 2018 se Rada Kraje Vysočina (dále jen „RK“) sešla celkem na 36 jednáních.

V roce 2018 proběhlo jedno setkání RK se starosty všech obcí Kraje Vysočina, a to 5. 3. 2018 v Třebíči.

V roce 2018 proběhla dvě setkání RK se starosty obcí II. a III. stupně dne 19. 2. a 1. 10. 2018 a dvě setkání RK s poslanci a senátory za Kraj Vysočina, a to 12. 2. 2018 a 17. 9. 2018 v sídle Krajského úřadu Kraje Vysočina.

Rada zřizuje jako pomocné a poradní orgány pro svá rozhodnutí komise:

Komise Rady Kraje Vysočina		
Bezpečnostní komise Rady Kraje Vysočina	Komise sociální a pro oblast protidrogové politiky	Dopravní komise
Komise pro zemědělství	Komise pro životní prostředí	Zdravotní komise Rady Kraje Vysočina
Komise rozpočtová, pro zaměstnanost a podnikání	Komise kultury, cestovního ruchu a vnějších vztahů	Komise pro sport a volný čas
Komise pro informatiku a Smart region	Komise Rady Kraje Vysočina pro výstavbu nového jaderného zdroje v lokalitě Dukovany	

2. SAMOSPRÁVA

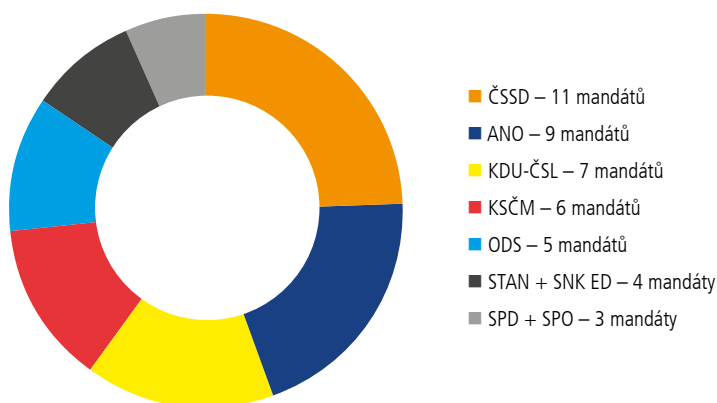
ZASTUPITELSTVO KRAJE VYSOČINA

Zastupitelstvo je nejvyšším samosprávným orgánem kraje. V Kraji Vysočina má 45 členů.

Zastupitelé Kraje Vysočina:

Běhounek Jiří, MUDr.	ČSSD	Možžyšková Ivana, Ing.	ČSSD
Benc Ota, Mgr.	ODS	Mrkos Martin, Ing., ACCA	STAN + SNK ED
Bradáč František, Ing.	KDU-ČSL	Necid Radovan, Ing.	ODS
Chloupek Rudolf, PaedDr. Ing.	ČSSD	Nevoral Marek	KSČM
Čepička Ctibor, Ing. Bc.	SPD + SPO	Novotný Vladimír, Ing.	ČSSD
Fabeš Roman, Mgr.	STAN + SNK ED	Pacal Pavel, Mgr.	STAN + SNK ED
Fialová Jana, Ing., MBA	ČSSD	Pařík Jaromír, Mgr.	ČSSD
Fischerová Jana, Ing., CSc.	ODS	Pavlík Josef, Ing.	ANO
Franěk Pavel, Mgr.	ANO	Plodík Milan	KSČM
Herbrych Josef	KDU-ČSL	Pokorný Jiří, Ing.	ANO
Hodáč Pavel	KSČM	Řezníčková Ludmila, Mgr.	ANO
Houška Miroslav, Ing.	KDU-ČSL	Suchý Michal	SPD + SPO
Hrůza Miloš	ANO	Škaryd Tomáš, Ing.	ČSSD
Hyliš Jan, Ing.	ČSSD	Švec Pavel, Ing.	ANO
Hyský Martin, Ing., Bc.	ČSSD	Tecl Jan, Mgr.,	MBA ODS
Janoušek Pavel, Ing.	KDU-ČSL	Vejvoda Kamil	KSČM
Jůzl Čeněk, Ing.	KDU-ČSL	Veleba Jan, Ing.	SPD + SPO
Kalina Jaromír, Ing.	KDU-ČSL	Vichrová Lucie, Ing.	ANO
Kaňkovský Vít, MUDr.	KDU-ČSL	Vlček Lukáš, Ing.	STAN + SNK ED
Kobřlová Bohumila, Mgr. et Mgr.	ANO	Vrzalová Helena, Mgr.	KSČM
Kružíková Marie, RNDr.	ČSSD	Vystrčil Miloš, RNDr.	ODS
Kukla Martin, Ing.	ANO	Zahradníček Josef	KSČM
Malý Vladimír	ČSSD		

Politické složení Zastupitelstva Kraje Vysočina

V roce 2018 proběhlo celkem osm jednání Zastupitelstva Kraje Vysočina, a to v těchto termínech: 6. 2., 27. 3., 15. 5., 19. 6., 11. 9., 9. 10., 6. 11., 11. 12.

2. SAMOSPRÁVA

Zastupitelstvo zřizuje jako pomocné a poradní orgány pro svá rozhodnutí výbory:

Výbory Zastupitelstva Kraje Vysočina	
Finanční	Kontrolní
Pro výchovu, vzdělání a zaměstnanost	Regionálního rozvoje, MA 21
Legislativní výbor	Pro udělování medailí Kraje Vysočina

Orgány kraje			
Zastupitelstvo kraje	Rada kraje	Hejtman	Krajský úřad
Výbory zřizované zastupitelstvem kraje	Komise zřizované radou kraje		Odbory krajského úřadu
			Oddělení jednotlivých odborů

3

HOSPODAŘENÍ KRAJE

Jsem rád, že mohu v tuto chvíli konstatovat, že Kraj Vysočina hospodařil v roce 2018 velmi dobře. Během roku pečlivě zvažoval zásadní výdaje, choval se zodpovědně a opatrně, pamatoval na vytváření rezerv, které bude možné použít v obdobích méně příznivého vývoje. Objektivně musím připustit, že to vše se odehrávalo v době, kdy se ekonomice naší země dobře dařilo. Na velmi dobrém hospodářském výsledku se tak pozitivně podílel zejména příznivý vývoj sdílených daňových příjmů kraje; ty dosáhly celkové výše cca 5 195 mil. Kč, což je o cca 342 mil. Kč více než v roce 2017. Původní plán tvorby sdílených daňových příjmů kraje pro rok 2018 byl překročen o 445 mil. Kč. Z této částky jsme již koncem roku 2018 převedli 200 mil. Kč do Fondu strategických rezerv (dále „FSR“).

Pozitivní výsledek hospodaření za rok 2018 umožnil začátkem letošního rozpočtového roku podpořit strategické záležitosti kraje: celkem 150 mil. Kč jsme převedli do kapitoly Doprava za účelem zvýšení objemu prostředků na opravy škod po zimě a na rekonstrukce mostů. Důležitou finanční injekci od zastupitelstva kraje dostala i kapitola Zdravotnictví, a to ve výši 80 mil. Kč, a kapitola Požární ochrana, ze které poputují 4 mil. Kč na zpracování projektové dokumentace na výstavbu výjezdového stanoviště Hasičského záchranného sboru v Jihlavě. Podařilo se také zvýšit stav FSR, a to o částku 150 mil. Kč – ta je nyní určena na realizaci staveb na komunikaci č. II/602 (8. a 9. stavba) a komunikaci č. II/406 Dvorce–Telč. Poslední část disponibilního výsledku ve výši 100,6 mil. Kč zamířila do FSR.

Odpovědný přístup kraje k hospodaření se promítl i do snahy zhodnocovat dočasně volné prostředky nebo prostředky, u nichž zatím nebylo rozhodnuto o jejich použití. Kraj je v této oblasti velmi konzervativní investor, proto jsme příliš neriskovali a využívali jsme bezpečné instrumenty: spořicí účty a termínované vklady (jedno a tříměsíční) s úročením v rozmezí 1,15 až 1,59 % p. a. V roce 2018 jsme také rozhodli o nákupu dluhopisů Oberbank Garant, jejichž úročení by od roku 2019 mělo být odvislé od sazby Pribor.

Abychom mohli hospodaření kraje zhodnotit komplexně, je třeba uvést i informace o zadlužení kraje. Myslím, že rovněž v této oblasti můžeme čtenářům výroční zprávy deklarovat, že se kraj chová velmi zodpovědně. Kontokorentní úvěr, který jsme čerpali v minulých letech, jsme splatili na nulu. Závazky, vyplývající z úvěrů u Evropské investiční banky, postupně splácíme v souladu s podmínkami smlouvy. V loňském roce jsme uhradili celkem 121 401 tis. Kč, z toho 111 884 tis. Kč činily splátky jistiny (z toho 71 493 tis. Kč splátka kontokorentu a 40 391 tis. Kč splátka úvěru EIB) a 9 517 tis. Kč splátky úroků. Z tohoto úvěru nám zbývá splatit ještě 443 851 tis. Kč, splátky však pro nás nejsou velkou zátěží, protože jejich splácení je rozloženo až do roku 2031.

Pro ty z vás, kdo se o hospodaření zajímají podrobněji, přináší následující stránky spolu se závěrečným účtem kraje komplexní a zároveň detailní informace o našem hospodaření. Čísla i grafy na následujících stránkách jsou myslím naší dobrou vizitkou.

Ing. Martin Kukla
náměstek hejtmána pro oblast ekonomiky a majetku

3. HOSPODAŘENÍ KRAJE

Kraj dle zákona č. 129/2000 Sb., o krajích, ve znění pozdějších předpisů, hospodaří za podmínek daných zákonem podle vlastního rozpočtu. Rozpočet Kraje Vysočina na rok 2018 byl schválen na 7. zasedání zastupitelstva kraje dne 12. 12. 2017. Rozpočet byl na straně zdrojů schválen ve výši 10 743 934 tis. Kč, ve stejné výši pak byly rozpočtovány i plánované výdaje.

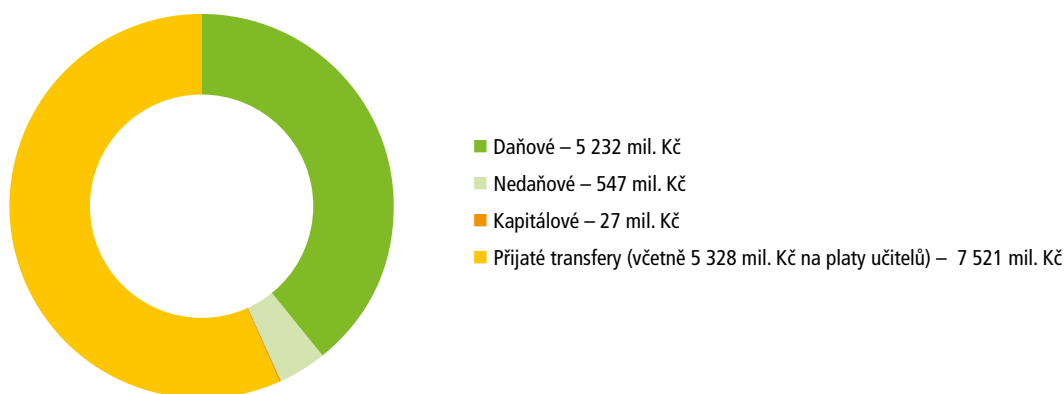
V roce 2018 tvořily skutečné příjmy Kraje Vysočina 13 327 465 tis. Kč. Skutečné výdaje pak činily 12 946 664 tis. Kč. Po zapojení takzvaného financování (na straně příjmů ve výši 1 884 100 tis. Kč a na straně výdajů ve výši 863 444 tis. Kč) hospodařil Kraj Vysočina tak, že bylo dosaženo převahy zdrojů nad výdaji ve výši 1 401 457 tis. Kč.

PŘÍJMY KRAJE VYSOČINA V ROCE 2018

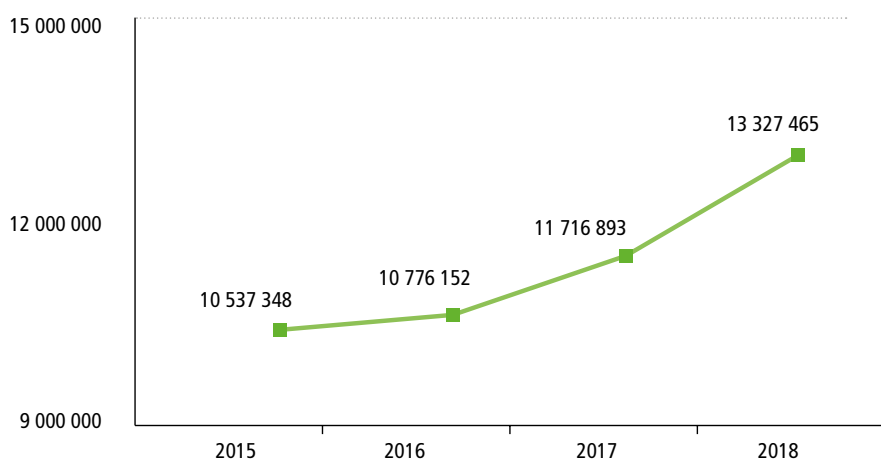
Celkové příjmy Kraje Vysočina v roce 2018 činily 13 327 465 tis. Kč, jejich plnění vůči upravenému rozpočtu činilo 102 %. Z celkového inkasovaného objemu příjmů tvořily největší část přijaté transfery (56 %), z nich zejména transfery na přímé výdaje na vzdělávání pro obecní a krajské školy a transfery pro soukromé školy. Druhou největší část (39 %) tvořily daňové příjmy. Spolu s nedaňovými příjmy a příjmy kapitálovými se jedná o takzvané vlastní příjmy kraje, a tedy ty, o nichž může kraj rozhodovat sám. Vlastní příjmy prostřednictvím rozpočtu kraje slouží i jako nástroj prosazování cílů regionální politiky. Krajský rozpočet proto může napomáhat k prosazování regionálních zájmů a preferencí obyvatelstva.

Struktura příjmů rozpočtu Kraje Vysočina v roce 2018

(celkové příjmy 13 327 mil. Kč)

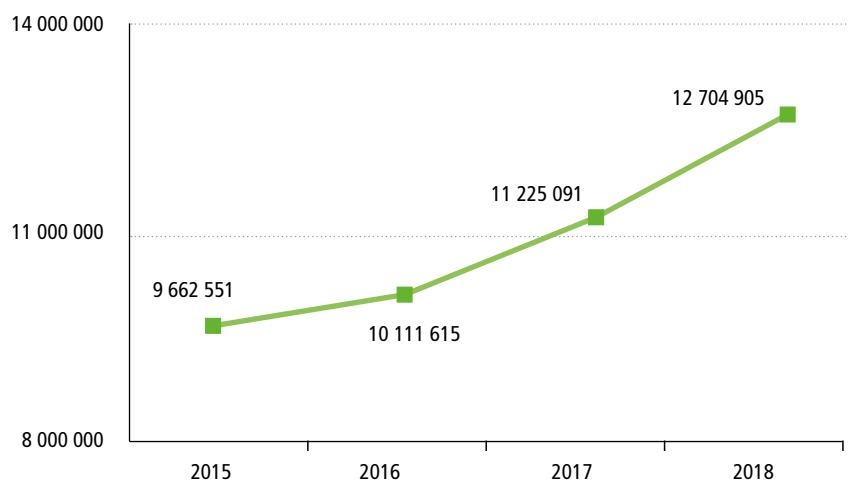

Vývoj příjmů rozpočtu Kraje Vysočina (v tis. Kč)

3. HOSPODAŘENÍ KRAJE

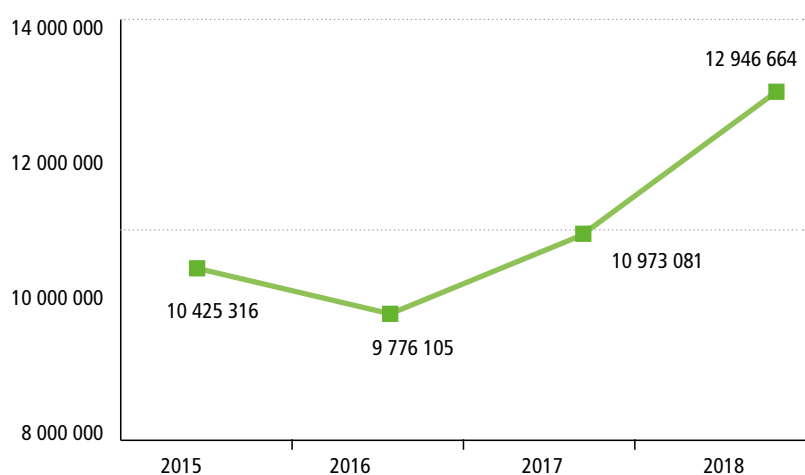
Vývoj příjmů rozpočtu Kraje Vysočina – bez příjmů kapitoly Evropské projekty (v tis. Kč)

VÝDAJE KRAJE VYSOČINA V ROCE 2018

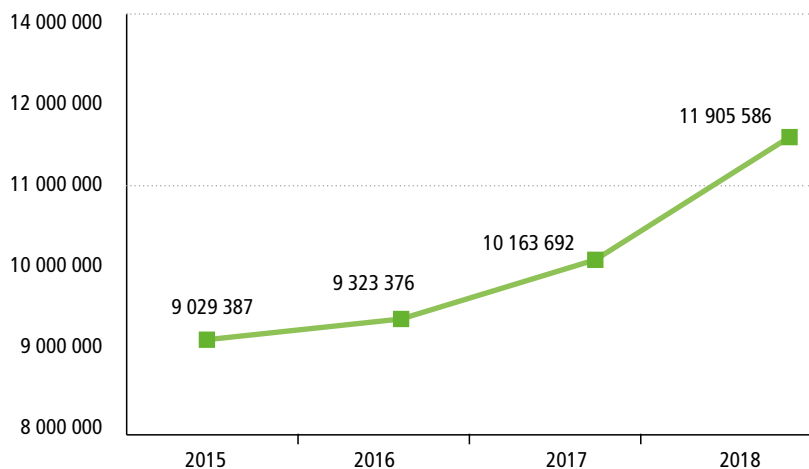
Celkové výdaje Kraje Vysočina v roce 2018 činily 12 946 664 tis. Kč a byly čerpány na 88 % upraveného rozpočtu. Výdajová část rozpočtu Kraje Vysočina byla členěna dle svého charakteru na jednotlivé oblasti – kapitoly rozpočtu. Na celkovém čerpání rozpočtu výdajů se nejvíce podílela kapitola Školství, mládeže a sportu (47 % všech výdajů rozpočtu kraje), a to zejména ve formě přímých výdajů na vzdělávání pro krajské a obecní školy (částka 5 328 284 tis. Kč) a dotace pro soukromé školy (částka 181 019 tis. Kč). Druhý objemově největší rozpočet výdajů představovala kapitola Doprava (17 % všech výdajů), kde největší částku tvořil příspěvek zřizované příspěvkové organizaci Krajské správě a údržbě silnic Vysočiny (1 375 910 tis. Kč) a výdaje na úhradu prokazatelných ztrát v silniční a železniční dopravě (803 681 tis. Kč). Další objemově významné kapitoly byly kapitola Evropské projekty (8 %), kapitola Zdravotnictví (rovněž 8 % výdajů), kapitola Sociální věci (7 % výdajů) a kapitola Nemovitý majetek (6 % výdajů).

Vývoj výdajů rozpočtu Kraje Vysočina (v tis. Kč)

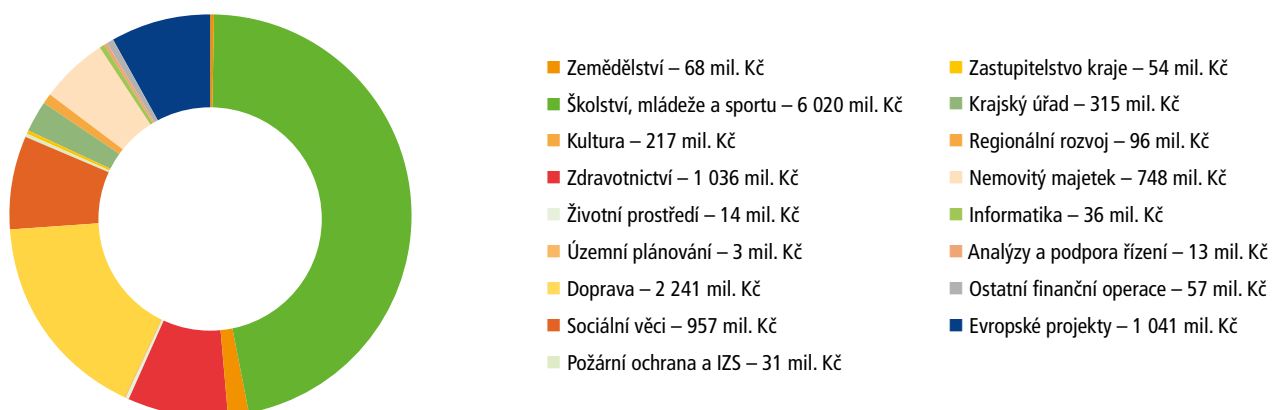
3. HOSPODAŘENÍ KRAJE

Vývoj výdajů rozpočtu Kraje Vysočina – bez výdajů kapitoly Evropské projekty (v tis. Kč)

Struktura výdajů rozpočtu Kraje Vysočina v roce 2018 dle kapitol

(celkové výdaje 12 947 mil. Kč)

PŘÍSPĚVKOVÉ ORGANIZACE KRAJE VYSOČINA

Kraj jako územní samosprávný celek může k plnění svých úkolů, a to zejména k hospodářskému využívání svého majetku a k zabezpečení veřejně prospěšných činností, zřizovat příspěvkové organizace. Příspěvkové organizace kraj zřizuje pro takové činnosti, které jsou zpravidla neziskové a jejichž rozsah, struktura a složitost vyžadují samostatnou právní subjektivitu.

Počet zřizovaných příspěvkových organizací podle odvětví ke 31. 12. 2018

Doprava	1
Kultura a cestovní ruch	10
Sociální péče	21
Zdravotnictví	8
Školství	57
Územní rozvoj	1
Celkem	98

Z prostředků Kraje Vysočina bylo formou příspěvku na provoz a investičního příspěvku v roce 2018 poskytnuto zřizovaným příspěvkovým organizacím celkem 2 502 005 tis. Kč (bez dotací ze státního rozpočtu, strukturálních fondů a od jiných veřejných rozpočtů).

3. HOSPODAŘENÍ KRAJE

Přehled poskytnutých příspěvků z prostředků kraje v roce 2018 podle odvětví (v tis. Kč)	Příspěvek na provoz	Příspěvek na investice
Doprava*	1 038 105	340 329
Kultura a cestovní ruch	175 862	2 990
Sociální péče	79 343	2 903
Zdravotnictví	478 327	14 824
Školství	349 707	10 545
Územní rozvoj**	9 070	0
Celkem	2 130 414	371 591

* včetně příspěvku na opravy a rekonstrukce silnic II. a III. tříd a mostů

** včetně příspěvku na administraci projektů

Přehled dosažených výsledků hospodaření ke 31. 12. 2018 podle odvětví v tis. Kč	
Doprava	17 804
Kultura a cestovní ruch	1 713
Sociální péče	2 689
Zdravotnictví	24 679
Školství	15 288
Územní rozvoj	75
Celkem	12 890

Celkový přehled hospodaření příspěvkových organizací Kraje Vysočina za rok 2018	
Počet příspěvkových organizací hospodařících vyrovnaně nebo se ziskem	95
Celková výše kladného výsledku hospodaření (v tis. Kč)	37 569
Počet příspěvkových organizací se ztrátou	3
Celková výše ztráty (v tis. Kč)	24 679
Saldo hospodaření příspěvkových organizací (v tis. Kč)	12 890

VZTAH ROZPOČTU KRAJE K ROZPOČTU OBCÍ A DSO

Z finančních prostředků Kraje Vysočina byly obcím poskytnuty dotace v celkové výši 269 921 tis. Kč a DSO ve výši 6 505 tis. Kč.

Kromě výše uvedených dotací, které byly krajem poskytnuty z jeho vlastních zdrojů, byly v roce 2018 obcím prostřednictvím Kraje Vysočina poskytnuty ze státního rozpočtu účelové dotace ve výši 623 412 tis. Kč a DSO ve výši 1 899 tis. Kč. Finanční vztah státního rozpočtu k rozpočtům obcí Kraje Vysočina pak činil 498 088 tis. Kč.

4

MAJETEK A INVESTICE

Kraj Vysočina k naplnění svého poslání, a tedy k zajištění správy území a poskytování veřejných služeb občanům kraje, potřebuje rozsáhlý soubor majetku. Tento majetek kraj svěřuje k hospodaření svým zřízovaným organizacím, které konkrétní veřejné služby v území zajišťují. Jde o nemocnice, zdravotnickou záchrannou službu, střední školy, dětské domovy, domovy pro seniory, ústavy sociální péče, muzea, divadlo, knihovny, galerie, nebo správu a údržbu silnic.

Jednoznačně nejdůležitější kategorií je majetek nemovitý, a tedy budovy, stavby a k nim příslušné pozemky. Správa tohoto majetku a péče o něj je kombinací finančně nákladných, organizačně složitých a logisticky náročných činností, které probíhají kontinuálně a trvale. Jejich realizaci předchází ve většině případů rozhodování nejvyšších orgánů kraje. Pro svoje rozhodování

očekávají tyto orgány relevantní podklady, argumenty a rozpočty. Následně se připravují projektové dokumentace, zajišťují se veškeré procesy v oblasti veřejných zakázek, po uzavření smluvních vztahů jde o vlastní řízení stavebních projektů a jejich kontrolu.

Speciální kapitolou práce jsou činnosti v oblasti majetkoprávní. Jde o komplexní majetkovou správu nemovitého majetku kraje, návrhy na nabytí, užívání, pronájmy, výpůjčky, zastavování, prodeje a jiné majetkové dispozice nemovitých věcí včetně návrhů na komerční využití majetku. Za zvláštní zmínku stojí zajištění výkupů pozemků pro nové liniové stavby, které jsou nezbytnou podmínkou realizace výstavby nových silnic, mostů a obchvatů, a to včetně těch, které spolufinancuje Integrovaný regionální operační program.

Rád bych v této souvislosti zmínil alespoň některá vybraná čísla i vybrané skutečnosti z investiční oblasti: hodnota stavebních a projektových prací v roce 2018 dosáhla celkem 1 054 mil. Kč, což je nárůst o více než 40 % oproti roku předcházejícímu.

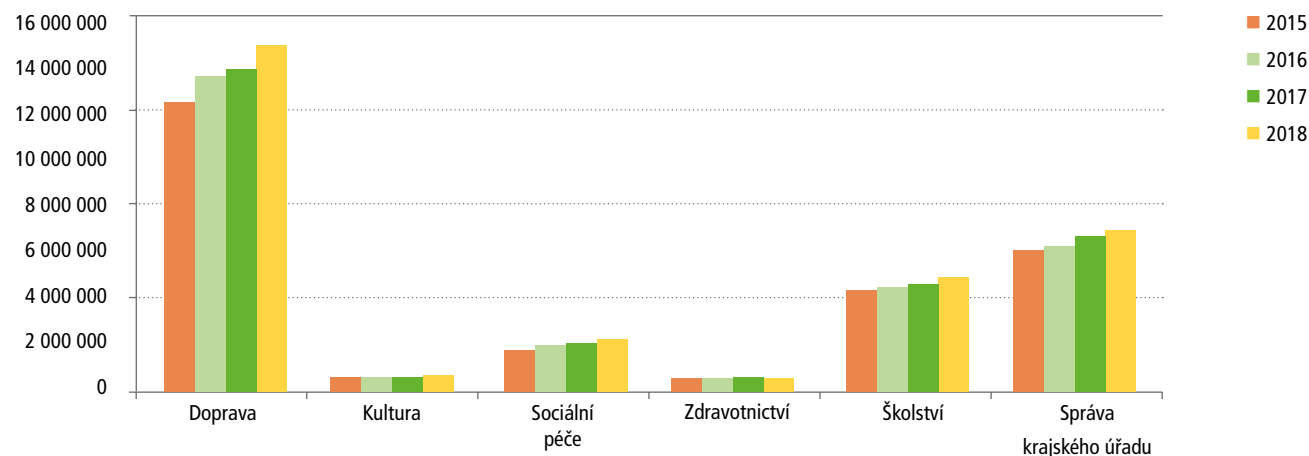
Za významné úspěchy lze označit realizaci staveb pro naše nemocnice – například rekonstrukci pavilonu interny v Nemocnici Jihlava nebo výstavbu pavilonu chirurgických odborů v nemocnici Třebíč. Téměř byla dokončena také stavba nového pavilonu dětského oddělení v Nemocnici Nové Město na Moravě. Kraj myslel i na školství – například zrealizoval novostavbu školského pavilonu pro Střední průmyslovou školu Třebíč. O nové investice nepřišla ani oblast sociálních věcí (přístavba Domova pro seniory v Havlíčkově Brodě) nebo oblast kultury (zahájení výstavby nové budovy pro Krajskou knihovnu Vysočiny v Havlíčkově Brodě).

Věřím, že jsem vás tímto výčtem vybraných akcí a čísel nalákal k četbě následujících detailnějších informací o více než několika desítkách staveb, které se nám podařilo dokončit, o hodnotě majetku kraje nebo o připravovaných investicích pro další období.

Ing. Martin Kukla
náměstek hejtmána pro oblast ekonomiky a majetku

4. MAJETEK A INVESTICE

Hodnota nemovitého majetku ve vlastnictví Kraje Vysočina a příspěvkových organizací (v tis. Kč)

Hodnota nemovitého majetku Kraje Vysočina a zřizovaných příspěvkových organizací (v tis. Kč)

Resort	2015	2016	2017	2018
Doprava	12 274 340	13 514 663	13 961 237	14 679 783
Kultura	561 902	567 675	569 369	609 922
Sociální péče	1 728 439	1 828 572	1 885 420	1 911 124
Zdravotnictví	503 033	515 803	517 673	517 530
Školství	4 023 407	4 100 681	4 361 194	4 758 415
Správa krajského úřadu	5 901 784	6 084 009	6 595 883	6 924 471
Celkem	24 992 906	26 611 403	27 890 776	29 401 245

Aktiva Kraje Vysočina a zřizovaných příspěvkových organizací celkem (v tis. Kč)

	2015	2016	2017	2018
Aktiva celkem:	29 821 984	30 681 754	32 893 251	35 364 409
Dlouhodobý nehmotný majetek	385 984	395 159	420 279	433 935
z toho: nehmotný majetek	385 487	391 963	417 241	430 950
nedokončený dlouhodobý nehmotný majetek	497	3 196	3 038	2 985
poskytnuté zálohy	0	0	0	0
Oprávky k dlouhodobému nehmotnému majetku	-279 161	-303 493	-329 806	-356 358
Dlouhodobý hmotný majetek	34 337 109	35 646 532	37 178 842	39 523 583
z toho: nemovitý majetek	24 992 906	26 611 403	27 890 776	29 401 245
movitý majetek	7 056 807	7 264 022	7 452 717	8 045 732
nedokončený dlouhodobý hmotný majetek	2 286 785	1 770 842	1 830 897	2 062 548
dlouhodobý hmotný majetek určený k prodeji	0	0	4 213	13 900
poskytnuté zálohy	611	264	239	158
Oprávky k dlouhodobému hmotnému majetku	-9 597 503	-10 100 248	-10 500 232	-11 052 004
Dlouhodobý finanční majetek (akcie, podílové listy)	5 742	5 742	5 742	105 692
Zásoby	246 153	220 776	243 152	246 633
Finanční majetek (ceniny, běžné účty, účty fondů)	3 037 310	3 562 951	4 198 071	4 338 972
Pohledávky za odběrateli a zaměstnanci, zálohy	1 713 998	1 271 624	1 691 412	2 137 901
Opravné položky k pohledávkám	-27 646	-17 289	-14 209	-13 945

4. MAJETEK A INVESTICE

Přehled rozsahu investiční a neinvestiční výstavby v oblasti pozemního stavitelství

Oblast	Hodnota stavebních a projektových prací v mil. Kč
Školství	401
Sociální péče	193
Zdravotnictví	405
Kultura	55
Celkem	1 054

Výdaje Kraje Vysočina na stavební práce a související služby v oblasti pozemního stavitelství přesáhly jednu miliardu Kč.

Investiční a neinvestiční výdaje na projekční a stavební zakázky související se zajištěním péče o budovy ve vlastnictví kraje, jejich rozvoje a na výstavbu nových budov se meziročně zvýšily o více než 40 %. Investiční aktivita kraje v oblasti pozemního stavitelství je trvale vysoká a v posledních letech stále vzrůstá. Finanční krytí bylo zajištěno z větší části z vlastních rozpočtových prostředků kraje, ale úspěšný byl kraj i v získávání vnějších zdrojů pro spolufinancování řady staveb. Podařilo se dokončit několik desítek staveb.

V oblasti zdravotnictví byly opět realizovány velké výdaje. K závěru se přiblížily práce na dvou významných stavbách – Nemocnice Jihlava – rekonstrukce pavilonu interny a Nemocnice Třebíč – pavilon chirurgických oborů. Na obou stavbách bylo roce 2018 proinvestováno 263 mil. Kč, přičemž výdaje byly hrazeny výhradně z vlastních zdrojů – rozpočtu kraje. Téměř dokončena byla i stavba nového pavilonu dětského oddělení v Nemocnici Nové Město na Moravě. Zahájena byla novostavba budovy pro protialkoholní záchytnou stanici. Pro Zdravotnickou záchranou službu kraje Vysočina probíhaly práce na budově školicího a vzdělávacího centra a výjezdového stanoviště v Ledči nad Sázavou.

Velký objem výdajů byl tradičně realizován i v budovách sloužících pro resort školství, a to dokonce v roce 2018 nejvyšší v historii kraje. Dokončena byla novostavba školského pavilonu pro Střední průmyslovou školu Třebíč a pro Školní statek Humpolec byly realizovány stavební úpravy stáje, učebny a hala pro hospodářské stroje. Tyto stavby byly spolufinancovány z fondů EU. Dokončena byla i půdní vestavba v budově Střední zdravotnické školy a Vyšší odborné školy zdravotnické Havlíčkův Brod. Byly realizovány rekonstrukce stravovacích provozů ve Střední průmyslové škole stavební v Třebíči a Střední škole průmyslové, technické a automobilní v Jihlavě. Pokračovaly stavební práce na přístavbě učeben pro Gymnázium Třebíč. V roce 2018 bylo dokončeno více než 40 stavebních prací charakteru rekonstrukce nebo opravy. Řešeny byly například vnitřní technické rozvody, elektroinstalace silnoproudá a rovněž slaboproudá, vodovodní a odpadní potrubí, sociální zařízení, systémy vytápění, měněna okna, opravovány střechy a další části budov.

V oblasti sociální péče byla dokončena přístavba Domova pro seniory v Havlíčkově Brodě spolufinancovaná ze státního rozpočtu. Rozsáhlé stavební práce probíhaly na budově bývalého zámku užívaného Ústavem sociální péče v Nových Syrovicích a Domova pro seniory manž. Curieových v Třebíči. Další akce směřovaly ke zlepšení stavební technického stavu budov a odstranění nevyhovujícího stavu. Průběžně byla zajišťována projektová příprava dalších etap projektů transformace ústavů sociální péče.

V oblasti kultury byla zahájena výstavba nové budovy pro Krajskou knihovna Vysočiny v Havlíčkově Brodě. Největší výdaje byly realizovány v budově Horáckého divadla Jihlava, kde byla dokončena divadelní kavárna a zkušebna, a v Galerii výtvarného umění v Havlíčkově Brodě. Další práce byly prováděny na hradě Roštejn.

NĚKTERÉ VÝZNAMNÉ INVESTICE DO NEMOVITÉHO MAJETKU V ROCE 2018 A PŘIPRAVOVANÉ ZÁMĚRY

Dokončené stavby:

- Domov pro seniory v Havlíčkově Brodě – přístavba, výdaje cca 145 mil. Kč (spolufinancováno ze státního rozpočtu). Přístavba ke stávající budově domova pro seniory zvyšující kapacitu o více než 100 míst. Umístění v areálu Nemocnice Havlíčkův Brod po předchozí demolici nevyhovujícího nemocničního pavilonu.
- Střední průmyslová škola Třebíč – výstavba školního pavilonu, výdaje cca 145 mil. Kč (spolufinancováno z fondů EU). Výstavba nového výukového školního pavilonu po demolici starých nevyhovujících budov.
- Školní statek Humpolec – stavební úpravy stáje, učeben a hala pro hospodářské stroje, výdaje cca 56 mil. Kč (spolufinancováno z fondů EU).
- Střední škola průmyslová, technická a automobilní Jihlava – rekonstrukce kuchyně, výdaje cca 23 mil. Kč.
- Gymnázium Velké Meziříčí – stavební úpravy, šatny a sociální zařízení, výdaje cca 23 mil. Kč.
- Střední průmyslová škola stavební Třebíč – rekonstrukce stravovacího provozu, výdaje cca 20 mil. Kč.
- Domov pro seniory muž. Curieových Třebíč – rekonstrukce bytových jader a vzduchotechnicky, výdaje cca 18 mil. Kč.
- Střední zdravotnická škola a Vyšší odborná škola zdravotnická Havlíčkův Brod – půdní vestavba, výdaje cca 13 mil. Kč.
- Vyšší odborná škola a Střední průmyslová škola Žďár nad Sázavou – rekonstrukce sociálních zařízení, výdaje cca 9 mil. Kč.

Rozestavěné stavby

- Nemocnice Třebíč – pavilon chirurgických oborů – výdaje cca 460 mil. Kč, dokončení 2019. Rozsáhlá investiční akce spočívající v demolici nevyhovujících nemocničních pavilonů, výstavba nového pavilonu, výstavba nového enegrocentra a rekonstrukce jednoho pavilonu, inženýrské sítě, dopravní řešení včetně nového vjezdu do areálu.
- Nemocnice Jihlava rekonstrukce pavilonu interny – výdaje cca 371 mil. Kč. Kompletní rekonstrukce vnitřních prostor největšího nemocničního pavilonu v Nemocnici Jihlava.
- Nemocnice Nové Město na Moravě – pavilon dětského oddělení výdaje cca 75 mil. Kč, (spolufinancováno z OPŽP). Výstavba nového nemocničního pavilonu po předchozí demolici stávajícího nevyhovujícího.
- Nemocnice Havlíčkův Brod – stavební úpravy pro magnetickou rezonanci – výdaje cca 15 mil. Kč.
- Ústav sociální péče Nové Sýrovce – rekonstrukce stavebních konstrukcí – výdaje cca 80 mil. Kč. Další etapa rozsáhlé rekonstrukce budovy bývalého zámku.
- Muzeum Vysočiny Jihlava – zpřístupnění expozic na Hradu Roštejn, výdaje stavební části cca 45 mil. Kč (spolufinancováno z fondů EU).
- Projekty zateplení obvodových plášťů budov v Nemocnici Jihlava, Zdravotnické záchranné služby Kraje Vysočina v Jihlavě, výdaje cca 40 mil. Kč (spolufinancováno z OPŽP)
- Zdravotnická záchranná služba Kraje Vysočina – školící a vzdělávací středisko, výdaje cca 66 mil. Kč (spolufinancováno z fondů EU). Stavba bude realizována v areálu ZZSKV v Jihlavě.
- Zdravotnická záchranná služba Kraje Vysočina – výjezdové stanoviště Ledec nad Sázavou, výdaje cca 15 mil. Kč. Výstavba nového stanoviště – stávající užívané prostory jsou v budově jiného vlastníka, nejsou plně vyhovující, co se týče dispozice, vybavení a umístění ve městě.
- Krajská knihovna Vysočiny – nová budova knihovny v Havlíčkově Brodě, výdaje cca 172 mil. Kč (spolufinancováno ze strany města). Výstavba nové budovy, stávající užívané prostory jsou v budově města a dalších vlastníků, nevyhovují prostorově ani potřebám knihovny a uživatelů.
- Nemocnice Jihlava – protialkoholní záchytná stanice, výdaje cca 23 mil. Kč.
- Nemocnice Pelhřimov – rekonstrukce skladu, výdaje cca 20 mil. Kč.
- Rekonstrukce dvou objektů a výstavba třetího v Třešti pro Domov Kamélie Křižanov – projekt transformace ústavů sociální péče (spolufinancováno z fondů EU), výdaje cca 62 mil. Kč.
- Gymnázium Třebíč – přístavba učeben, výdaje cca 13 mil. Kč.
- Pedagogicko-psychologická poradna a Speciální pedagogické centrum – Krajské komunitní a poradenské centrum (spolufinancováno z fondů EU). Rekonstrukce budovy. Výdaje cca 58 mil. Kč.

4. MAJETEK A INVESTICE

Připravované záměry

- Muzeum Vysočina Pelhřimov – hrad Kámen rekonstrukce elektroinstalace a výstavba vstupního objektu, výdaje cca 40 mil. Kč.
- Nemocnice Jihlava – rekonstrukce stravovacího provozu, výdaje cca 130 mil. Kč.
- Nemocnice Jihlava – rekonstrukce energocentra, výdaje cca 20 mil. Kč.
- Nemocnice Jihlava – pavilon rehabilitační, následné a geriatrické péče, výdaje cca 230 mil. Kč.
- Nemocnice Třebíč – přístavba a rekonstrukce operačních sálů, výdaje cca 210 mil. Kč.
- Nemocnice Třebíč – rekonstrukce TS 1 a náhradního zdroje, výdaje cca 12 mil. Kč.
- Nemocnice Nové Město na Moravě – rekonstrukce vstupního pavilonu, výdaje cca 50 mil. Kč.
- Nemocnice Pelhřimov – stavební úpravy budovy č. p. 710, výdaje cca 30 mil. Kč.
- Nemocnice Pelhřimov – pavilon dětského, gynekologickoporodnického a neurologického oddělení, výdaje cca 350 mil. Kč.
- Nemocnice Nové Město na Moravě – zateplení obvodových pláštů čtyř budov, výdaje cca 50 mil. Kč.
- Nemocnice Pelhřimov – rozšíření urgentního příjmu, výdaje cca 16 mil. Kč.
- Domov pro seniory Ždírec – pracoviště Jihlava – výstavba nové budovy výdaje cca 400 mil. Kč.
- Střední průmyslová škola Žďár nad Sázavou – výstavba tělocvičny, výdaje cca 75 mil. Kč.
- Krajský úřad Kraje Vysočina – administrativní budova E, výdaje cca 420 mil. Kč.
- Střední škola průmyslová a automobilní Jihlava – svářecí škola, výdaje cca 55 mil. Kč.
- Ústav sociální péče Věž – nové objekty bydlení pro klienty, výdaje cca 40 mil. Kč.
- Pedagogicko psychologická poradna a Speciální pedagogické centrum – rekonstrukce objektů v Havlíčkově Brodě a Třebíči, výdaje cca 45 mil. Kč.
- Stavby v souvislosti s projekty transformace ústavů sociální péče (v lokalitách Pávov, Měřín, Žďár nad Sázavou, Nové Město na Moravě, Světlá nad Sázavou, Ledec nad Sázavou, Golčův Jeníkov, Chotěboř, Havlíčkův Brod).

MAJETKOPRÁVNÍ AGENDY

V oblasti majetkoprávních agend týkajících se jak správy nemovitého majetku, tak i majetkoprávní přípravy staveb, byly v roce 2018 uzavřeny stovky smluvních vztahů. Kontinuálně probíhala intenzivní majetkoprávní příprava dopravních staveb, a to jak staveb, které budou spolufinancovány z finančních prostředků fondů EU, tak rovněž staveb plně hrazených z rozpočtu kraje. Dokončena byla majetkoprávní příprava několika významných dopravních staveb, zejména jihovýchodního obchvatu Jihlavy, obchvatu Velkého Beranova a obchvatu Nového Veselí.

Kraj Vysočina dle svých možností a dohod dosažených s vlastníky pozemků průběžně řeší nevypořádané majetkoprávní vztahy k pozemkům pod silnicemi ve svém vlastnictví. V roce 2018 byly vykoupeny pozemky pod stávajícími silnicemi od fyzických a právnických osob za 4,8 mil. Kč. Jednalo se o 139 kupních smluv na 48 600 m². Velké výměry pozemků byly také bezúplatně vypořádány Českou republikou, městy a obcemi.

Rozsáhlá majetkoprávní agenda je vázána na aktivity jiných investorů, kteří svými záměry zasahují do pozemků a pozemních komunikací ve vlastnictví kraje. V roce 2018 byly uzavřeny stovky majetkoprávních smluv s občany, městy a obcemi a s podnikatelskými subjekty. Například smluvních vztahů v oblasti služebností – věcných břemen na pozemcích kraje s celkovým předepsaným výnosem pro kraj ve výši 6,4 mil. Kč – bylo uzavřeno více než 860.

V roce 2018 kraj prodával pozemky a některé budovy, které začaly být pro činnosti zajišťované krajem nebo jeho příspěvkovými organizacemi nepotřebné. Výnos ve výši 23,8 mil. Kč byl začleněn do hospodaření kraje.

5

FOND VYSOČINY

Už sedmnáctým rokem finančně pomáhá subjektům v regionu s jejich projekty Fond Vysočiny (dále i „FV“), který byl zřízen krajem již v roce 2002. Jedná se o nástroj, jenž podporuje širokou škálu aktivit na Vysočině, které jsou v souladu se Strategií rozvoje Kraje Vysočina, základním strategickým dokumentem kraje. V rámci Fondu Vysočiny kraj vyhlašuje grantové programy zaměřené na nejrůznější oblasti, přičemž žadatelem může být prakticky kdokoliv počínaje obcemi či svazky obcí až po neziskové organizace, podnikatelské subjekty i jednotlivce. Nastavený systém kultivuje žadatele ve směru poznání principů tvorby a obhajoby projektů včetně požadavků na jejich formální a rovněž obsahovou úplnost. Tuto zkušenost mohli (a i nadále mohou) žadatelé následně zúročit při čerpání pomoci ze Strukturálních fondů Evropské unie, dotačních titulů státu či od jiných donátorů. Fond Vysočiny zůstává jedním z nejucelenějších systémů takovéto podpory mezi všemi kraji.

Za účelem zjednodušení a zpřehlednění dotační politiky kraje bylo v průběhu roku rozhodnuto ze strany zastupitelstva kraje o zařazení všech dotačních titulů kraje pod Fond Vysočiny. V rámci FV tedy budou vyhlašovány i dotační tituly nesoutěžního charakteru, které do té doby nebyly vyhlašovány jako programy FV. V průběhu roku 2018 byly prováděny přípravné práce související s touto změnou (např. příprava jednotných formulářů), aby tak žadatelé získali počínaje rokem 2019 jednotný zdroj dotačních příležitostí pro svoje projekty.

Grantové programy vyhlašuje v průběhu roku na svých zasedáních zastupitelstvo kraje a jednotlivé grantové programy garantuje věcně příslušný odbor krajského úřadu. Tento odbor (garant) odpovídá za kompletní administraci grantového programu – od sběru žádostí přes vyhodnocení grantu až po sběr závěrečných vyúčtování a vyplacení přiznaných podpor.

V roce 2018 kraj prostřednictvím Fondu Vysočiny uspokojil 729 žadatelů, což je více než 70 % ze všech došlých žádostí, a mezi tyto projekty rozdělil částku odpovídající 62,3 mil. Kč. Podmínkou pro přidělení peněz je i vlastní podíl žadatelů, což v roce 2018 představovalo částku 125,8 mil. Kč. Díky Fondu Vysočiny tak v podstatě napříč celým územím kraje byly (či teprve budou) zrealizovány projekty v celkové hodnotě více než 188 mil. Kč. Průměrná výše vlastních prostředků žadatelů na jednu korunu vydanou z Fondu Vysočiny v roce 2018 dosáhla 2,02 Kč (rok 2017: 1,99 Kč, rok 2016: 1,93 Kč). Znamená to, že ke každé koruně vydané z Fondu Vysočiny přidají žadatelé ze svého více než dvě koruny.

Ke konci roku 2018 již bylo celkem vyhlášeno 411 grantových programů v objemu více než 1,04 mld. Kč. Podporu pro své projekty získalo více než 12,8 tis. žadatelů z cca 22,5 tis. podaných žádostí.

Statistický přehled využívání grantových programů FV za roky 2013–2018

Fond Vysočiny (FV)	2013	2014	2015	2016	2017	2018
Počet vyhlášených grantových programů (GP)	21	22	23	24	20	21
Objem vyhlášených GP (mil. Kč)	52,8	54,8	56,0	61,8	62,0	67,0
Počet podaných žádostí	995	1156	1212	1306	1045	1040
Počet uspokojených žádostí	604	683	710	725	717	729
Přidělená podpora (mil. Kč)	44,1	50,6	50,5	57,7	56,3	62,3
Vlastní podíl žadatelů (mil. Kč)	82,1	91,9	91,5	111,3	111,8	125,8

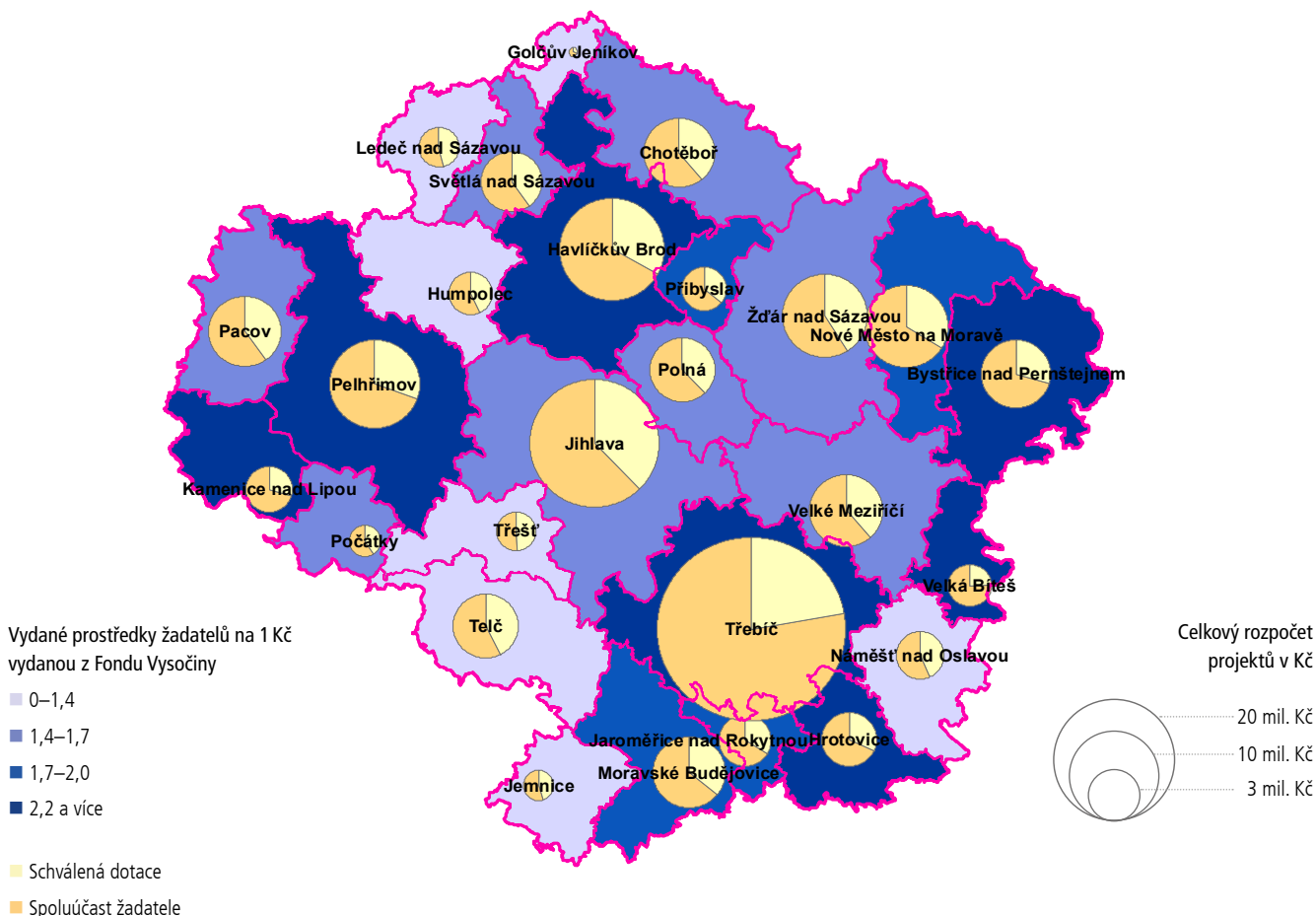
Zdroj: www.fondvysociny.cz

Také v roce 2018 tvořily nejvýznamnější skupinu, která mohla žádat o podporu, města a obce. Jejich žádosti, jichž bylo 510, se podílely na celkovém počtu všech došlých žádostí z téměř 50 %. Municipality mohly díky dotaci z FV například pořizovat dokumentaci pro zásobování pitnou vodou či pro ochranu před povodněmi, obnovovat místní komunikace v místních částech, zvyšovat bezpečnost chodců prostřednictvím osvětlení přechodů na rušných silnicích, budovat regionální IT infrastrukturu, vybavovat kuchyně v základních školách nebo obnovovat vybavenost cyklotras a cyklostezek doprovodnou infrastrukturou. Již podruhé také mohly obce podat žádost na spolufinancování provozních nákladů obchodů s potravinami a smíšeným zbožím na venkově, přičemž zájem o tento program opět vzrostl. Kraj Vysočina tímto krokem reagoval na stále se zhoršující dostupnost základních služeb pro obyvatele venkovských částí kraje. Další významnou skupinou žadatelů byly neziskové organizace (252 žádostí), u nichž byly spolufinancovány dlouhodobé dobrovolnické či sportovní aktivity, investice přispívající ke zkvalitňování sociálních služeb či sportovišť, ale i pořadatelství kulturních akcí v oblasti neprofesionálního umění či specifické programy prevence kriminality pro mládež. Poslední významnou skupinu, která byla podporována, představovaly podnikatelské subjekty – fyzické i právnické osoby podnikající (147 žadatelů). Dotace byly poskytovány na zvýšení konkurenceschopnosti prostřednictvím podpory obnovy jejich strojů nebo strojních zařízení nezbytných pro podnikání či již pátým rokem na podporu navázání spolupráce s výzkumnými institucemi.

Dlouhodobě nejvyužívanější zdroj informací o FV představují webové stránky www.fondvysociny.cz, které byly koncem roku ve vazbě na změnu dotační politiky upraveny a jsou jediným a komplexním zdrojem informací o všech dotačních titulech kraje. Na těchto webech jsou k dispozici veškeré potřebné informace – výzvy jednotlivých grantových programů, formuláře žádostí, kontakty na osoby, v jejichž gesci je program realizován apod. I nadále je možné využívat abonentní systém, jehož prostřednictvím jsou na základě registrace platné e-mailové adresy rozesílány informace o nově vyhlášených dotacích. Informace o FV jsou šířeny i prostřednictvím periodik, které kraj vydává – zejména Zpravodaje Kraje Vysočina a krajských novin. Uvedené zdroje výrazně zvyšují informovanost potenciálních žadatelů o nových grantových programech Fondu Vysočiny ihned po jejich vyhlášení.

Fond Vysočiny – Souhrnná analýza grantové podpory

Objem realizovaných projektů ve správních obvodech pověřených obecními úřady

6

REGIONÁLNÍ ROZVOJ

Rok 2018 se nesl v duchu intenzivních příprav změn v dotační politice kraje, které jsou platné od roku 2019. Do roku 2018 bylo možné požádat kraj o dotaci v rámci několika desítek dotačních titulů, jež však měly rozdílnou formu vyhlášení (zásady ZK, pravidla RK, grantové programy FV), odlišné formuláře žádostí, závěrečných vyúčtování, smluv o poskytnutí dotace či různé podmínky dokládání dalších nezbytných údajů.

Od roku 2019 jsou všechny programy kraje sjednoceny pod hlavičkou Fondu Vysočiny, a programy tak budou mít jednotný charakter, stejný formulář žádosti atp. V rámci Fondu bude umožněno vyhlášení programů s rozdílným způsobem výběru projektů – jedná se o programy se soutěžním charakterem (výběr projektů prostřednictvím řídicích výborů, které bodují míru naplnění podle předem daných kritérií) nebo s nesoutěžním charakterem (výběr projektů dle času doručení žádosti, nebo dokonce s dotací pro všechny podané žádosti). Cílem změny nebylo redukovat krajské dotační tituly, ale co nejvíce zpřehlednit celý systém poskytování dotací pro žadatele.

Celý systém byl upraven tak, aby žadatelům zjednodušil podávání a následnou administraci jejich žádostí. Například je umožněno žadatelům doplňování chybějících příloh, což předtím nebylo možné. Další kvitovanou změnou ze strany žadatelů jistě bude možnost nedodržení celkových nákladů akce bez následného krácení dotace, a to za podmínky, že žadatel dodrží minimální procentuální podíl stanovený programem a zrealizuje celý projekt. První dotační tituly na rok 2019 vyhlásilo prosincové zastupitelstvo kraje spolu s rozpočtem kraje na daný rok, zároveň již od konce loňského roku jsou také známy všechny programy, které budou pro rok 2019 připraveny.

Potenciální žadatelé mají možnost se seznámit na novém webu Fondu Vysočiny www.fondvysočiny.cz se všemi dotačními tituly, jež budou v roce 2019 vyhlášeny, a mají možnost se na jejich čerpání připravit a rozvrhnout si vlastní zdroje kofinancování. Celková suma pro rozdělení mezi programy bude nově vázána na daňové příjmy kraje. V roce 2019 je Kraj Vysočina připraven mezi žadatele rozdělit ze svých daňových příjmů až 5,5 %, což odpovídá více než 290 milionům Kč. Věřím, že změny, které jsme v roce 2018 připravili, budou ze strany žadatelů vnímány pozitivně.

Mgr. Pavel Pacal

náměstek hejtmana pro oblast regionálního rozvoje,
územního plánu a stavebního řádu, Fond Vysočiny

6. REGIONÁLNÍ ROZVOJ

Stejně jako v minulých letech také v roce 2018 pokračovala činnost Regionální stálé konference (dále jen „RSK“) a jejich tematických pracovních skupin. RSK je jedním z podstatných prvků systému koordinace územní dimenze, do kterého aktivně vstupuje a v němž by svou činností měla přispívat k naplnění tohoto konceptu především v rámci programového období EU 2014–2020, i když její tematický záběr se v čase postupně rozšiřuje také mimo problematiku ESI fondů.

RSK prostřednictvím sekretariátu plnila úkoly vzešlé z Národní stálé konference (NSK), řídicích orgánů operačních programů, popřípadě ze strany MMR, které plní funkci koordinátora agendy územní dimenze. Primární úkoly spočívaly ve sběru absorpční kapacity pro potřeby Národního investičního plánu (NIP), v přípravě aktualizace přílohy Regionálního akčního plánu (RAP), mapování absorpční kapacity v relevantních oblastech, definování bariér čerpání nebo připomínek k nastavení výzev u některých operačních programů či programů státu. RSK byly také průběžně seznamována se stavem prací na příští programovací období EU 2021–2027 včetně pozic územních partnerů a stavem přípravy Strategie regionálního rozvoje ČR 2021+.

V rámci své činnosti dále RSK v roce 2018 zaštitila realizaci odborných seminářů a konferencí, jejichž cílem bylo informovat partnerské subjekty v území o aktuálních možnostech a podmínkách získání podpory v rámci operačních programů a dalších dotačních titulů na rozvojové potřeby území a diskutovat aktuální otázky a témata související s rozvojem regionu. Vedle již tradičních seminářů pro regionalisty obcí s rozšířenou působností se jednalo například o seminář k přípravě na programové období EU 2021+ či konferenci zaměřenou na dotační příležitosti pro obce.

Na jednání zastupitelstva kraje v červnu 2018 bylo předloženo Vyhodnocení naplňování Strategie rozvoje Kraje Vysočina za rok 2017. Vyhodnocení má dvě části. Tou první je vyhodnocení z hlediska krajského rozpočtu, kdy výdaje v rámci rozpočtu kraje (primárně dotačních titulů kraje a významnějších investičních akcí) jsou přiřazeny jednotlivým opatřením SRK. Výsledkem je tedy informace, kolik krajských peněz směřuje do jednotlivých oblastí definovaných v tomto základním koncepčním dokumentu kraje. Druhá část vyhodnocení řeší vývoj monitorovacích indikátorů, zda v rámci některých opatření nedochází k nežádoucímu vývoji.

V prosinci 2018 byla zastupitelstvu kraje předložena pravidelná aktualizace analytické části Strategie rozvoje Kraje Vysočina (SRK), která s využitím širokého spektra statistických údajů z různých zdrojů shrnuje situaci kraje a poskytuje informaci o nejrůznějších oblastech, jako je stav a pohyb obyvatelstva, dopravní infrastruktura, trh práce nebo vývoj hospodářství v regionu.

Další analytické práce byly zaměřeny na aktualizaci územní energetické koncepce (ÚEK). Práce byly zhotovitelem zahájeny v polovině roku 2016 a věcný a časový harmonogram byl naplněn tak, že v průběhu března roku 2018 byl úspěšně ukončen proces posuzování vlivů na životní prostředí (proces SEA) a následně bylo v květnu 2018 schváleno znění Územní energetické koncepce Kraje Vysočina Ministerstvem průmyslu a obchodu ČR, v červnu 2018 pak zastupitelstvem kraje.

Ve vazbě na schválenou ÚEK schválila v prosinci 2018 Rada Kraje Vysočina významný dokument, a to Energetickou politiku Kraje Vysočina. Energetická politika definuje a zavádí systém managementu hospodaření s energií na majetku kraje. Dalším nezbytným dokumentem je prováděcí směrnice organizace k naplňování energetické politiky. Pro potřeby Kraje Vysočina jsou zpracována Pravidla Rady Kraje Vysočina k systému managementu hospodaření s energií. Cílem pravidel je prostřednictvím managementu hospodaření s energií dosáhnout energetických úspor na majetku ve vlastnictví kraje, podpora využití obnovitelných a druhotných zdrojů energie na území kraje a snižování dopadů spotřeby paliv a energie na životní prostředí.

Na úseku energetiky dále pokračovalo monitorování spotřeb energií v budovách krajského úřadu a všech krajem zřízených příspěvkových organizacích. I v roce 2018 byla tato sledovaná data využita k získání podkladů pro veřejnou zakázku na společný nákup energií pro rok 2019, případně pro vyhodnocení úspor dosažených v rámci realizovaných projektů zaměřených na snižování spotřeby energií financovaných z nejrůznějších zdrojů.

V průběhu roku 2018 pokračoval Kraj Vysočina ve spolupráci se zhotovitelem veřejné zakázky v aktualizaci energetických údajů ve vybraných budovách v jeho majetku. Cílem této plánované aktivity je u více než 850 budov rozšířit soubor informací v evidenci krajského nemovitého majetku o údaje, které mají vliv na hospodaření s energiemi v jednotlivých budovách, ale také o jejich energetické náročnosti. Jedná se o jeden z nezbytných kroků pro zavedení certifikátu ISO 50001 pro energetický management.

Od roku 2004 realizuje Kraj Vysočina projekt Zdravý Kraj Vysočina a MA21. V jeho rámci proběhlo v roce 2018 mnoho akcí, které jsou dobrým příkladem zapojování veřejnosti do regionálního rozvoje. Do desátého ročníku akce Čistá Vysočina bylo zapojeno opět více než 22 tisíc dobrovolníků ze škol, obcí, spolků, podniků i řad aktivních jednotlivců. K jubilejnímu ročníku byla v prostorách krajského úřadu uspořádána výstava a při její vernisáži byli oceněni nejlepší sběrači. Čistá Vysočina probíhá každoročně u příležitosti Dne Země. Dobrovolníky jsme v loňském roce ocenili také za významný počín v oblasti regionálního rozvoje v anketě Skutek roku. V červnu se uskutečnila tradiční ekologická cyklošafeta Klimatour, která symbolicky propojila základní a mateřské školy v okolí Třebíče a Moravských Budějovic. Programu Klimatour se zúčastnilo více než 500 dětí. V roce 2018 se Kraj Vysočina zapojil do Evropského týdne mobility v rámci projektu Podpora čisté mobility v Kraji Vysočina spolufinancovaného z Národního programu životní prostředí. Ve všech pěti okresních městech byly prezentovány prostředky udržitelné mobility a zároveň v těchto městech probíhaly na středních školách semináře k tématu čisté mobility. Dalšími kampaněmi, do nichž se kraj pravidelně zapojuje, byly například Světový den zdraví či Dny zdraví. V rámci Světového dne diabetu proběhl již jedenáctý ročník tradičního Krajského diabetologického dne. Kraj Vysočina na svém území systematicky podporuje realizátory místní Agendy 21 a školy podporující zdraví.

Na poli mezinárodní spolupráce patří Kraj Vysočina mezi aktivní členy Evropského regionu Dunaj–Vltava (ERDV), kde spolupracuje s dalšími šesti členskými regiony z Německa (Horní Falc, Dolní Bavorsko), Rakouska (Horní Rakousko, Dolní Rakousko) a České republiky (Plzeňský kraj, Jihočeský kraj). V roce 2018 Kraj Vysočina evropskému regionu předsedal a své aktivity zaměřil především na komunitní rozvoj malých obcí, které jsou pro celý region tak typické. Jednalo se například o soutěž Vesnice Evropského regionu Dunaj–Vltava 2018, středoškolskou studentskou soutěž Návrh uměleckého díla charakterizující Evropský region Dunaj–Vltava, poznávací cesty po příkladech dobré praxe v komunitním rozvoji, výroční konferenci k tématu komunitního rozvoje a dále akce pro širokou veřejnost jako Čistý Evropský region Dunaj–Vltava, Evropský den sousedů, Den seniorů, Evropský den jazyků a další. Dále pokračovala činnost oborových znalostních platforem v oblastech dopravy, cestovního ruchu, vysokého školství, vědy, výzkumu a inovací, trhu práce a zaměstnanosti, energetiky a podnikání. Výstupem těchto činností jsou projektové záměry na realizaci konkrétních projektů, přičemž některým z nich již byla schválena podpora z programů Evropské územní spolupráce. Interní struktury ERDV se zabývaly tématem transformace ERDV do právní formy, konkrétně Evropského seskupení územní spolupráce, nebo volbou nového střednědobého tématu. Jako střednědobé téma, realizované od roku 2019, bylo zvoleno téma ERDV – Prostor pro společnost 4.0 s podtématy Průmysl 4.0, Zdravotnictví a Cestovní ruch.

V roce 2018 se v rámci Programu spolupráce INTERREG V–A Rakousko – Česká republika uskutečnil jeden Monitorovací výbor. V květnu bylo v Třebíči schváleno jedenáct přeshraničních projektů, z toho ve třech z nich je do realizace zapojen partner z Kraje Vysočina. V Třebíči vznikne nově krajské Centrum tradiční lidové kultury, které je součástí projektu Lidová kultura / Volkskultur AT–CZ, kde na toto téma spolupracují instituce z Kraje Vysočina, Jihočeského kraje, Dolního Rakouska a Horního Rakouska. Mimo to také úspěšně běží Fond malých projektů, který je významným nástrojem pro realizaci menších projektů typu people-to-people.

Stejně jako v předchozích letech kraj poskytl účelové dotace na činnost krajského koordinačního a servisního střediska a na podporu menších projektů nestátních neziskových organizací působících v Kraji Vysočina prostřednictvím mimořádného grantu. Na tyto účely byla v krajském rozpočtu vyčleněna částka 650 tis. Kč. V rámci malých grantů 2018 obdržel KOUS Vysočina, z. s., 83 žádostí. Podpora umožnila finančně přispět na akce, které pořádají NNO se sídlem v Kraji Vysočina a jsou zaměřené na širokou veřejnost nebo se týkají ochrany životního prostředí Vysočiny. Díky této podpoře byla pro ostatní NNO z regionu uspořádána řada školení a bylo jim poskytováno poradenství. Prostřednictvím Mimořádné podpory bylo podpořeno 25 Akcí pro přírodu a 58 Akcí pro veřejnost.

Kotlíkové dotace

V roce 2018 byly proplaceny poslední žádosti o vyúčtování příjemců kotlíkové dotace realizujících v rámci 2. výzvy 1. kola těchto dotací. V tomto kole byla v Kraji Vysočina úspěšně zrealizována a finančně podpořena výměna 2 204 kotlů za více než 247,5 mil. Kč. Díky těmto výměnám by mělo v Kraji Vysočina ročně ubýt v ovzduší více než 83 tun tuhých znečišťujících látek a až 80 tun prachových částic PM_{2,5}, které jsou pro lidské zdraví obzvláště škodlivé.

Na úspěšnou realizaci 1. kola kotlíkových dotací navázal projekt v rámci 2. kola. Žádosti byly přijímány od konce roku 2017 a v průběhu roku 2018 bylo k podpoře doporučeno a Radou Kraje Vysočina schváleno 2 466 žádostí o dotaci na výměnu starého kotle za nový zdroj tepla splňující ekodesign. Zároveň bylo do konce roku 2018 proplaceno více než 1 000 vyúčtování těchto příjemců v částce přesahující 100 mil. Kč..

Zájem o jednotlivé typy zdrojů tepla ze strany žadatelů o dotaci ve 2. kole kotlíkových dotací:

1. výzva

Kombinovaný kotel uhlí/biomasa	21 %
Kotel spalující výhradně biomasu – ruční přikládání	18 %
Kotel spalující výhradně biomasu – automatické přikládání	9 %
Tepelné čerpadlo	25 %
Plynový kotel	27 %

6. REGIONÁLNÍ ROZVOJ

Grantové programy Fondu Vysočiny z oblasti regionálního rozvoje pro rok 2018 byly tradičně zaměřeny na zvýšení konkurenceschopnosti sektoru malých a středních podnikatelů a na obnovu infrastruktury malých obcí v Kraji Vysočina v oblasti základního školství (vybavení a obnova kuchyní a sociálních zařízení) a dopravní dostupnosti místních částí měst a obcí (opravy a rekonstrukce místních komunikací). Je třeba ale také zmínit druhý ročník nově zaměřeného grantového programu na podporu provozních nákladů venkovských obchodů se smíšeným zbožím s názvem Venkovské prodejny, kde bylo podáno 106 žádostí, přičemž 94 jich bylo nakonec podpořeno. Jedná se o proaktivní krok kraje na podporu služeb na venkově, které jsou v posledních letech bohužel postupně redukovány.

Grantové programy Fondu Vysočiny z oblasti regionálního rozvoje v roce 2018

Název a zaměření grantových programů	Rozdělená podpora z FV (Kč)	Vlastní podíl úspěšných žadatelů (Kč)	Celkový objem realizovaných projektů (Kč)
Rozvoj podnikatelů 2018 (podpora pořízení strojů nebo strojních zařízení)	10 000 000	24 438 332	34 438 332
Naše škola 2018 (podpora projektů v oblasti zkvalitňování zázemí pro povinnou školní docházku)	3 884 587	8 390 552	12 275 139
Rozvoj vesnice 2018 (obnova místních částí měst a obcí)	2 812 000	6 133 013	8 945 013
Venkovské prodejny 2018 (podpora provozních nákladů prodejen smíšeného zboží)	3 775 359	1 984 945	5 760 304
Inovační vouchery 2018 (podpora spolupráce firem s výzkumnými institucemi)	550 000	200 000	750 000
Prostředky celkem	21 021 946	41 146 842	62 168 788

Jak již bylo uvedeno, velmi důležitou činností odboru je podpora všestranného rozvoje venkova. V rámci tohoto úkolu byly v roce 2018 kromě programů Fondu Vysočiny vyhlášeny také Zásady Zastupitelstva Kraje Vysočina zaměřené na stavební obnovu majetku obcí do 1 500 obyvatel, takzvaný Program obnovy venkova Vysočiny. Tyto zásady jsou administrovány ve spolupráci s obcemi s rozšířenou působností. 637 malých obcí využilo přiznanou dotaci ve výši 80,0 mil. Kč na realizaci projektů, jako jsou opravy místních komunikací, kulturních zařízení, výstavba dětských hřišť, výsadba zeleně, opravy veřejného osvětlení či obecních úřadů.

V roce 2018 také pokračovala podpora Místních akčních skupin Vysočiny prostřednictvím Pravidel Rady Kraje Vysočina. Za použití tohoto nástroje byly spolufinancovány provozní náklady MAS, které vznikly těmto organizacím nejen v souvislosti s administrací prostředků z Evropského zemědělského fondu pro rozvoj venkova, ale i ve spojení s realizací projektů spolupráce MAS napříč celým územím ČR.

Částkou 84 tis. Kč bylo podpořeno také Krajské sdružení Národní sítě MAS ČR, přičemž tyto prostředky byly využity na zastřešující a koordinační činnosti kolem MAS a na propagaci Kraje Vysočina a MAS Vysočiny na výstavě Země živitelka.

6. REGIONÁLNÍ ROZVOJ

Ve výčtu činností, které podporují rozvoj venkova, není možné opomenout tradiční a oblíbenou soutěž Vesnice roku, na jejíž organizaci se kraj jako partner podílí. V roce 2018 se Vesnicí Kraje Vysočina stala obec Vepříkov.

Výsledky krajského kola soutěže Vesnice roku 2018	
Vesnice Vysočiny (Zlatá stuha)	Vepříkov (okres Havlíčkův Brod)
Modrá stuha za společenský život	Dlouhé (okres Žďár nad Sázavou)
Bílá stuha za činnost mládeže	Jiřice (okres Pelhřimov)
Zelená stuha za péči o zeleň a životní prostředí	Číměř (okres Třebíč)
Oranžová stuha za spolupráci se zemědělským subjektem	Havlíčková Borová (okres Havlíčkův Brod)
Diplom za moderní knihovnické a informační služby	Horní Ves (okres Pelhřimov)
Diplom za vzorné vedení kroniky	Smrčná (okres Jihlava)
Diplom za rozvíjení lidových tradic	Oudoleň (okres Havlíčkův Brod)
Diplom za společenský život v obci	Rudíkov (okres Třebíč)
Diplom za příkladnou péči o historickou zástavbu obce	Dolní Město (okres Havlíčkův Brod)
Diplom za příkladný rozvoj meziobecní a mezinárodní spolupráce	Víska (okres Havlíčkův Brod)
Diplom za příkladnou ekologickou výchovu mládeže	Nové Veselí (okres Žďár nad Sázavou)
Zlatá cihla v Programu obnovy venkova – kategorie A Obnova či rekonstrukce památek	Rohozná (okres Jihlava)
Zlatá cihla v Programu obnovy venkova – kategorie B Obnova či rekonstrukce venkovské zástavby	Štěpkov (okres Třebíč)
Zlatá cihla v Programu obnovy venkova – kategorie C Nové venkovské stavby	Nová Ves u Nového Města na Moravě (okres Žďár nad Sázavou)
Cena naděje pro živý venkov	Věžnice (okres Havlíčkův Brod)

7

DOPRAVA

Starost o dopravu je jednou z nejvyšších priorit Kraje Vysočina. Kvalitní silnice a dobré dopravní spojení jsou totiž pro rozvoj regionu velmi důležité.

Kraj Vysočina je vlastníkem více než 4 500 km silnic II. a III. tříd včetně jejich součástí a příslušenství (mostů, propustků, svodidel, dopravního značení). Kraj Vysočina objednává a platí základní dopravní obslužnost, zabývá se investiční činností, bezpečností silničního provozu a vykonává spoustu dalších povinností. Kapitola Doprava je jedna z největších v krajském rozpočtu.

Rok 2018 znamenal v oblasti dopravy velmi intenzivní investiční činnost. Z rozpočtu kraje byly vyčleněny investiční prostředky ve výši 394 mil. Kč – zejména na rekonstrukce mostů. Kraj Vysočina využívá na modernizaci silniční sítě i evropské finanční zdroje, v roce 2018 ve výši 368 mil. Kč, například na rekonstrukci mostu v Jihlavě.

Kraj Vysočina čerpal z rozpočtu Státního fondu dopravní infrastruktury finanční prostředky ve výši více než 389 mil. Kč.

Kraj v roce 2018 přispěl na zajištění základní dopravní obslužnosti na území Kraje Vysočina finančními prostředky ve výši více než 671 mil. Kč. Doplatek na jednoho obyvatele kraje tak v přepočtu činí více než 1 314 Kč za rok. Stát prostřednictvím Ministerstva dopravy ČR přispěl účelovými finančními prostředky ve výši 130 731 464 Kč.

Pokračují práce směřující k přípravě výběrových řízení na dopravce k zajištění základní dopravní obslužnosti kraje. V rámci projektu Veřejná doprava Vysočiny řešíme dopravní optimalizaci a tarifní integraci v Kraji Vysočina v návaznosti na sousední kraje.

Ing. Jan Hylíš
radní pro oblast
dopravy a silničního hospodářství

7. DOPRAVA

Kraj Vysočina je vlastníkem silnic II. a III. třídy v celkové délce 4 556,8 kilometrů. Územím Kraje Vysočina prochází dálnice D1 (ve vlastnictví státu) o celkové délce 92,5 kilometru a silnice I. třídy (ve vlastnictví státu) v celkové délce 425,3 kilometru.

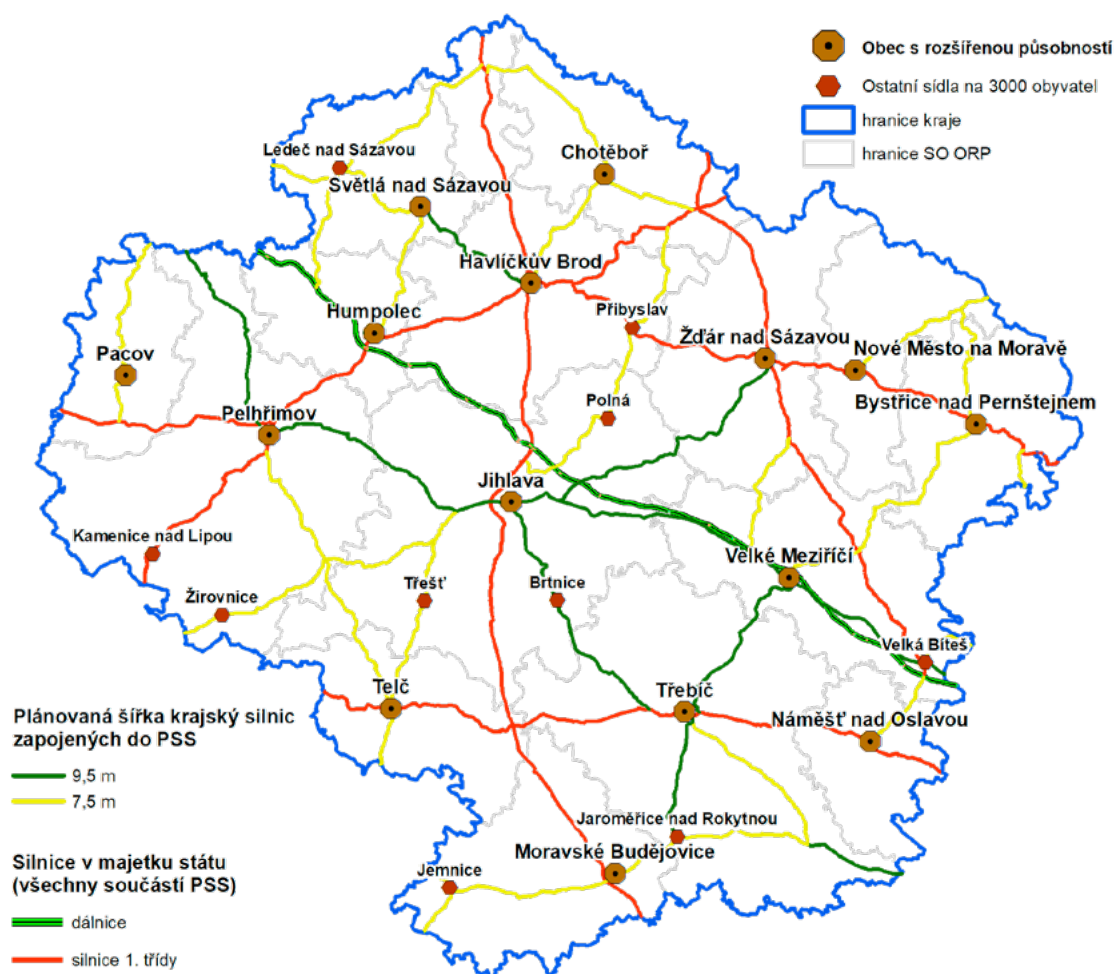
Okres	Dálnice D1 délka km	I. třída délka km	II. třída délka km	III. třída délka km	Celkem délka km
Havlíčkův Brod	11,6	110,9	242,3	704,6	1 069,4
Jihlava	21,8	64,2	329,2	384,4	799,6
Pelhřimov	20,1	73,9	290,6	601,5	986,1
Třebíč	–	71	334,4	674,2	1 079,6
Žďár nad Sázavou	39	105,3	429,8	565,9	1 140
Celkem Kraj Vysočina	92,5	425,3	1 626,3	2 930,6	5 074,7

Kraj Vysočina je se svým celkovým počtem kilometrů silnic na čtvrtém místě v rámci celé České republiky. Největší počet kilometrů silnic je v kraji Středočeském (9 630 km), kraji Jihočeském (6 146 km) a kraji Plzeňském (5 127 km).

Páteří silniční sítě Kraje Vysočina

Páteří silniční sítě Kraje Vysočina tvoří základní a rozhodující komunikační spojení významných center osídlení regionu a zabezpečuje propojení mezi okresy a sousedními kraji. Při vymezení jejího rozsahu byla uplatněna tři kritéria, a to propojení významných center, intenzita dopravy a celistvost páteří silniční sítě. Návrh šířkového uspořádání se opírá o následující kritéria: dopravní význam, intenzita dopravy a homogenita tahu. Její aktuální podobu schválilo krajské zastupitelstvo v roce 2018.

Páteří silniční sítě Kraje Vysočina vychází z Koncepce rozvoje silniční sítě na území Kraje Vysočina (2017). Zahrnuje 93 km dálnice D1, 425 km silnic I. třídy (obojí ve vlastnictví státu) a 677 km silnic II. a III. třídy (obojí ve vlastnictví kraje). Cílem je postupná modernizace páteří silniční sítě ve vlastnictví kraje v celé délce na technické parametry kategorií S 9,5 nebo S 7,5 (šíře vozovky 9,5 m a 7,5 m mezi sloupky nebo svodidly) do roku 2050.

7. DOPRAVA

MOSTY NA VYSOČINĚ

V Kraji Vysočina je celkem 1 136 mostních objektů. Z toho ve vlastnictví státu na dálnici D1 stojí 101 mostů a na silnicích I. třídy 168 mostů. Ve vlastnictví kraje se na silnicích II. a III. třídy nachází 867 mostů.

Okres	Dálnice D1 počet mostů	I. třída počet mostů	II. třída počet mostů	III. třída počet mostů	Celkem počet mostů
Havlíčkův Brod	6	36	52	114	208
Jihlava	24	40	72	74	210
Pelhřimov	14	36	61	84	195
Třebíč	0	22	70	90	182
Žďár nad Sázavou	57	34	116	134	341
Celkem Kraj Vysočina	101	168	371	496	1 136

Celkový stav mostů ve vlastnictví Kraje Vysočina

Stav*	Počet mostů k							
	23. 3. 2012	16. 11. 2012	31. 12. 2013	31. 12. 2014	31. 12. 2015	31. 12. 2016	31. 12. 2017	31. 12. 2018
I	80	76	86	91	105	106	103	132
II	73	74	80	78	79	84	89	97
III	199	200	178	166	165	164	164	159
IV	331	330	341	354	328	325	322	309
V	146	146	134	132	131	130	130	129
VI	38	40	42	48	59	57	58	37
VII	0	0	3	1	4	5	6	3
Nestanoven	0	2	1	0	0	0	2	1
Celkem	867	868	865	870	871	871	874	867

*Stav: I – výborný stav, II – velmi dobrý stav, III – dobrý stav, IV – uspokojivý stav, V – špatný stav, VI – velmi špatný stav, VII – havarijný stav

Na území Kraje Vysočina se na silnicích II. a III. tříd ve vlastnictví kraje v roce 2018 nacházely tři mosty v havarijném stavu. Ve velmi špatném stavu (zařazeno do stupně VI) je celkem 37 mostů.

Na neustále se zhoršujícím stavu mostů se v nemalé míře podílí zvýšení intenzity dopravy, a to v některých případech dokonce o více než 30 %. Na jejich zhoršující se stav má dále vliv nárůst nadměrné dopravy, provádění zimní údržby chemickými posypovými materiály, a to zejména na dálnicích a silnicích I. třídy, a v neposlední řadě dlouhotrvající nedostatek finančních prostředků na jejich opravy.

Z rozpočtu Krajské správy a údržby silnic Vysočiny, příspěvkové organizace, bylo opraveno 43 mostů o celkovém finančním objemu 175,1 mil. Kč, rekonstruováno bylo 22 mostů o celkovém finančním objemu 161,8 mil. Kč, z D1A bylo opraveno 17 mostů v celkovém finančním objemu 6,2 mil. Kč a z rozpočtu SFDI byly opraveny čtyři mosty o celkovém finančním objemu 7,1 mil. Kč.

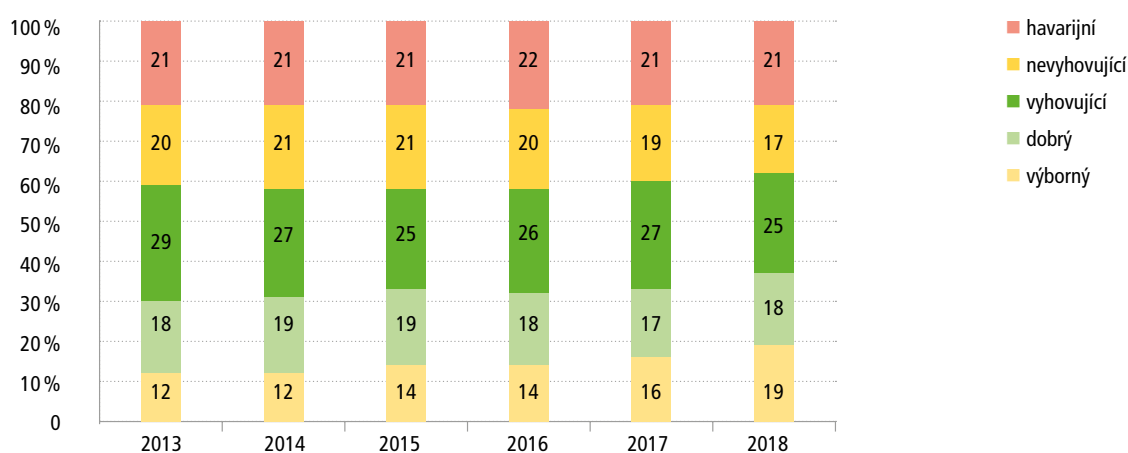
OBNOVA SILNIČNÍ SÍTĚ NA VYSOČINĚ V ROCE 2018

Správou a údržbou silnic II. a III. tříd ve vlastnictví Kraje Vysočina je pověřena Krajská správa a údržba silnic Vysočiny, příspěvková organizace. V roce 2018 zaměstnávala 707 zaměstnanců. Příspěvek na provoz Krajské správy a údržby silnic Vysočiny v roce 2018 činil 1 427,231 milionů Kč. Na souvislou opravu silnic a mostů bylo vynaloženo 719,707 milionů Kč. Náklady na běžnou údržbu silniční sítě Kraje Vysočina pak činily 592,524 milionů Kč a na odpisy silničního majetku bylo určeno 115 mil. Kč. Příspěvek na investice Krajské správy a údržby silnic Vysočiny v roce 2018 činil 340 mil. Kč. Celkem bylo opraveno a rekonstruováno 284,134 km silnic.

Z rozpočtu Kraje Vysočina byla na silnicích II. a III. tříd realizována investiční výstavba v celkové výši 54 milionů Kč. Celkem bylo z rozpočtu kraje opraveno a rekonstruováno deset kilometrů silnic.

V roce 2018 byly poskytnuty finanční prostředky z rozpočtu Státního fondu dopravní infrastruktury v celkové výši 389,126 milionu Kč (jsou započítány v sumárních částkách v předchozím odstavci).

Podíl klasifikačních stupňů vozovek na komunikacích II. a III. třídy (2013–2018)

ZAJIŠTĚNÍ EXTERNÍCH ZDROJŮ PRO FINANCOVÁNÍ SILNIČNÍ SÍTĚ KRAJE VYSOČINA

Kraj Vysočina využívá evropské finanční zdroje na modernizaci silniční sítě od roku 2004 prostřednictvím specifických dotačních titulů.

V roce 2018 bylo na takto realizované projekty vynaloženo 368 milionů Kč. Objem přijaté pomoci z Evropského fondu pro regionální rozvoj v roce 2018 činil 246 milionů Kč. Tato suma se týká projektů, které byly dokončeny v roce 2018.

Nejvýznamnějším dotačním titulem pro čerpání evropských financí na silniční infrastrukturu Kraje Vysočina v programovém období 2014–2020 je Integrovaný regionální operační program, jehož prostřednictvím bylo v roce 2018 umožněno zrealizovat (či alespoň zahájit) následující projekty:

- II/150 Pavlíkov – Leštinka
- II/602 Jihlava – most ev. č. 602-043
- II/129 Březina – most ev. č. 129-003
- II/406 Dvorce – Telč, 2. stavba

DOPRAVNÍ OBSLUŽNOST V ROCE 2018

Rozsah základní dopravní obslužnosti kraje stanovuje Zastupitelstvo Kraje Vysočina.

Na veřejnou linkovou osobní (autobusovou) dopravu Kraj Vysočina přispěl dopravcům 359 095 000 Kč.

Kraj Vysočina má smlouvu o závazku veřejné služby – základní dopravní obslužnosti – uzavřenou s 19 dopravci. Do základní dopravní obslužnosti je zařazeno téměř 350 linek, což znamená přibližně 4 000 spojů. Na Vysočině je celkem cca 2 800 zastávek autobusů.

Rozsah základní dopravní obslužnosti veřejnou linkovou osobní dopravou (údaje za skutečnost)

	2016	2017	2018
Počet ujetých km (mil.)	16,1	16,1	16,7
Úhrada ztrát dopravcům (mil. Kč)	293,994	332,091	359,095

Na veřejnou drážní osobní (vlakovou) dopravu kraj přispěl 312 172 340 Kč. Doplatek na jednoho obyvatele kraje tak v přepočtu činí 608,64 Kč za rok.

Kraj má smlouvu o závazku veřejné služby – základní dopravní obslužnosti – uzavřenou se třemi dopravci (České dráhy, a. s., Jindřichohradecké místní dráhy, a. s., a Railway Capital, a. s.).

Smlouvy o závazku veřejné služby s drážními dopravci byly nově uzavřeny počátkem října 2009 na další období deseti let počínaje rokem 2010 s možností prodloužení na 15 let.

Denně jezdí na Vysočině přes 400 vlaků regionální dopravy, které ročně najedou přes 4 mil. kilometrů.

Rozsah základní dopravní obslužnosti veřejnou drážní osobní dopravou (údaje za skutečnost)

	2016	2017	2018
Počet ujetých km (mil.)	4,11	4,08	4,16
Úhrada ztrát dopravcům (mil. Kč)	300,150	301,016	312,172

Financování veřejné drážní osobní dopravy počínaje rokem 2009 až do roku 2019 probíhá dvousložkově, a tedy z rozpočtu Kraje Vysočina, a účelovou dotací poskytnutou Ministerstvem dopravy ČR. Účelová dotace je poskytována na základě Memoranda o zajištění stabilního financování dopravní obslužnosti veřejnou regionální železniční osobní dopravou, uzavřeného mezi Českou republikou a jednotlivými kraji za účasti Asociace krajů České republiky. Takto bylo v roce 2018 drážním dopravcům v Kraji Vysočina poskytnuto 130 731 464 Kč.

Rozdělení autobusových dopravců do skupin podle počtu ujetých kilometrů základní dopravní obslužnosti v roce 2018

Velcí dopravci: ICOM transport, a. s., Jihlava; TRADO-BUS, s. r. o., Třebíč; ZDAR, a. s., Žďár nad Sázavou; ARRIVA Východní Čechy, a. s., Chrudim

Významní dopravci: ČSAD Jindřichův Hradec, a. s., Jindřichův Hradec; BDS-BUS, s. r. o., Velká Bíteš; TREDOS, s. r. o., Třebíč; Tourbus, a. s., Brno

Střední dopravci: Zlatovánek, s. r. o., Polička; COMETTPLUS, s. r. o., Tábor; ČSAD Benešov, a. s., Benešov; BK BUS, s. r. o., Moravské Budějovice; ČSAD Tišnov, s. r. o., Tišnov; ČAD Blansko, a. s., Blansko; Oldřich Řezanina, Koněšín

Drobní dopravci: Josef Štefl – Tour, Dačice; Dopravní podnik města Jihlavy, a. s., Jihlava; Herna Jaromír Nový Rychnov; Václav Seifert, Vortová

STÁTNÍ SPRÁVA – ČINNOST ODDĚLENÍ DOPRAVY ZA ROK 2018

Důležitou součástí agendy byla metodická pomoc pro obce Kraje Vysočina na úseku účelových komunikací, pozemních komunikací, taxi a bezpečnosti silničního provozu.

V roce 2018 bylo v Moravských Budějovicích uspořádáno krajské kolo Dopravní soutěže mladých cyklistů.

BEZPEČNOST SILNIČNÍHO PROVOZU NA VYSOČINĚ

Dopravní nehody na Vysočině

	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	Celkem
Počet nehod								
Dálnice	575	672	647	669	528	648	542	4 281
Komunikace místní	663	764	764	879	919	913	981	5 883
Silnice 1. třídy	635	648	621	723	694	752	720	4 793
Silnice 2. třídy	937	1 043	1 047	1 202	1 296	1 361	1 433	8 319
Silnice 3. třídy	396	470	437	566	619	648	674	3 810
Lehce zraněno								
Dálnice	99	89	70	119	64	78	79	598
Komunikace místní	238	227	259	213	213	185	217	1 552
Silnice 1. třídy	334	309	325	318	318	361	372	2 337
Silnice 2. třídy	563	532	523	539	589	551	599	3 896
Silnice 3. třídy	192	208	215	226	253	218	240	1 552
Těžce zraněno								
Dálnice	7	20	12	13	15	20	10	97
Komunikace místní	39	38	20	18	10	10	12	147
Silnice 1. třídy	45	37	34	49	26	33	25	249
Silnice 2. třídy	66	67	71	45	46	52	49	396
Silnice 3. třídy	41	35	16	20	17	15	15	159
Usmrceno								
Dálnice	2	10	2	2	4	6	6	32
Komunikace místní	8	7	5	0	3	0	2	25
Silnice 1. třídy	10	8	12	8	13	8	9	68
Silnice 2. třídy	14	12	17	14	6	12	12	87
Silnice 3. třídy	6	4	8	11	4	3	3	39
Celkem počet nehod	3 206	3 597	3 516	4 039	4 056	4 322	4 350	27 086
Celkem lehce zraněno	1 426	1 365	1 392	1 415	1 437	1 393	1 507	9 935
Celkem těžce zraněno	198	197	153	145	114	130	111	1 048
Celkem usmrceno	40	41	44	35	30	29	32	251

Kraj Vysočina vyhlásil v roce 2018 z Fondu Vysočiny grantový program na zvýšení bezpečnosti silničního provozu a ochranu dětí:

– Bezpečná silnice 2018 (proplaceny prostředky z GP BS 2017 ve výši 851 437 Kč a z GP BS 2018 ve výši 33 000 Kč)

7. DOPRAVA

Na úseku dopravy oddělení dopravy vedli pracovníci správní řízení:

	Počet 2017	Počet 2018	Finanční částka (v Kč) 2017	Finanční částka (v Kč) 2018
Rozhodnutí o pokutě	70	66	893 000	566 000
Odvolání 111/1994 Sb.	0	7	–	–
Odvolání 56/2001 Sb.	2	3		
Stanoviska	435	280	–	–
Finanční způsobilost	1 242	1 254	–	–
Eurolicence – ND	57	37	–	–
Eurolicence – OD	4	5	–	–
Opisy – ND	268	171	–	–
Opisy – OD	7	16	–	–
Rozhodnutí o schválení JŘ, licence	995	1592	–	–
Kauce – rozhodnutí o pokutě	293	248	6 783 500	5 276 500
Kauce – vráceno dopravci	4	0	56 000	0
SOD na silnici – kontrolovaných vozidel	252	255	–	–
SOD u dopravce	57	59	–	–
Kontrola STK	12	8	–	–
Monitoring JŘ a podmínek licence v OD	9	6	–	–

ND – nákladní doprava, OD – osobní doprava, SOD – státní odborný dozor, STK – stanice technické kontroly, JŘ – jízdní řády

Na úseku silničního hospodářství oddělení dopravy vedli pracovníci správní řízení:

	Počet 2017	Počet 2018
Rozhodnutí – 13/1997 Sb.	177	229
Rozhodnutí – 183/2006 Sb.	37	35
Ohlášení stavby	0	1
Vyjádření k PD	111	120
Stanovení DZ	183	223
Rozhodnutí o pokutě – školící střediska	2	3
Akreditace školících zařízení	3	2
Odvolání – 13/1997 Sb.	42	20
Odvolání – 183/2006 Sb.	3	8
Odvolání – 361/2000 Sb.	77	86
Odstraněné reklamy	44	73

PD – projektová dokumentace, DZ – dopravní značení, ŘP – řidičský průkaz

Organizace zřizovaná krajem v oblasti dopravy a silničního hospodářství

Organizace	Počet zaměstnanců	Celkové náklady (tis. Kč)	Celkové výnosy (tis. Kč)	Hospodářský výsledek (tis. Kč)	Příspěvek na provoz kraje (tis. Kč)	Dotace na investice od kraje (tis. Kč)
Krajská správa a údržba silnic Vysočiny, příspěvková organizace	707	1 504 475	1 522 279	17 804	1 038 105	340 329
Celkem doprava	707	1504 475	1 522 279	17 804	1 038 105	340 329

8

ÚZEMNÍ PLÁNOVÁNÍ A STAVEBNÍ ŘÁD

Odbor územního plánování a stavebního řádu v roce 2018 vycházel v oblasti své působnosti ze zákona č. 183/2006 Sb., o územním plánování a stavebním řádu (stavební zákon), a souvisejících právních předpisů.

Územní plánování představuje v rámci Kraje Vysočina především pořizování územně analytických podkladů a územně plánovací dokumentace kraje. V roce 2018 pokračovaly práce na Aktualizaci č. 4 Zásad územního rozvoje Kraje Vysočina, která se zabývá celým územím Kraje Vysočina. Rovněž byla zpracována a projednána Aktualizace č. 6 Zásad územního rozvoje Kraje Vysočina, jež řeší některé dopravní stavby v rámci Kraje Vysočina. Odbor územního plánování a stavebního řádu zajišťoval i kontrolu průběhu pořizování územních plánů všech obcí kraje.

Významnou oblastí činnosti odboru územního plánování a stavebního řádu je administrace dotací z rozpočtu kraje, které motivují obce k pořízení územního plánu. Za celou dobu realizace tohoto programu získaly obce z rozpočtu Kraje Vysočina více než 70 000 000 Kč. Od roku 2019 budou žádosti o dotaci na pořízení územního plánu přijímány prostřednictvím Fondu Vysočiny.

Oddělení stavebního řádu se zaměřuje ve své činnosti především na přenesenou působnost státní správy, konkrétně na přezkoumání rozhodnutí stavebních úřadů prvního stupně. Kvalita práce celého oddělení si zaslouží ocenění, protože většina jeho rozhodnutí byla v případě odvolání nebo žaloby potvrzena. Vzhledem k častým novelám stavebního zákona a z nich vyplývajícím výkladovým nejasnostem byla důležitá také metodická pomoc poskytovaná stavebním úřadům.

V souvislosti s velkou novelou stavebního zákona účinnou od 1. 1. 2018 byla zvýšena intenzita metodické činnosti směrem k úřadům územního plánování a stavebním úřadům, aby nové požadavky zákona na tyto správní orgány mohly plynule přejít do jejich každodenní praxe.

Mgr. Pavel Pacal

náměstek hejtmána pro oblast regionálního rozvoje,
územního plánu a stavebního řádu, Fond Vysočiny

8. ÚZEMNÍ PLÁNOVÁNÍ A STAVEBNÍ ŘÁD

V oblasti územního plánování se činnost v roce 2018 zaměřila na zpracování a projednání Aktualizace č. 4 Zásad územního rozvoje Kraje Vysočina, jež řeší celkovou aktualizaci zásad územního rozvoje (např. včetně plochy pro rozšíření elektrárny Dukovany). Byl zpracován návrh, který byl projednán s příslušnými dotčenými orgány a v roce 2019 pak bude projednán s veřejností. Činnost byla zaměřena i na zpracování a projednání Aktualizace č. 6 Zásad územního rozvoje, jež řeší obchvaty čtyř obcí a měst na silniční síti v souvislosti s přepravou nadměrných a těžkých komponent pro elektrárnu Dukovany. Předpoklad vydání těchto aktualizací je v roce 2019.

Oddělení územního plánování vykonávalo i v roce 2018 svou kontrolní činnost, v jejímž rámci byly provedeny kontroly úřadů územního plánování v Bystřici nad Pernštýnem, Humpolci, Jihlavě, Telči a v Třebíči. Závěry kontrol způsobu pořizování územních plánů obcí byly zobečněny a poskytnuty ostatním pořizovatelům k využití.

Pro úřady územního plánování byly svolány i tematické metodické porady, na kterých byly vysvětlovány a koordinovány postupy při pořizování územně plánovacích dokumentací obcí a probíhající aktualizace územně analytických podkladů obcí, a to zejména v souvislosti s novelou stavebního zákona platnou od 1. 1. 2018.

Důležitou součástí práce oddělení územního plánování odboru územního plánování a stavebního řádu je i administrace dotací pro vznik územních plánů obcí z rozpočtu kraje. Tento systém dotací představuje již dlouholetou dobrou a praxí prověřenou zkušenost Kraje Vysočina, neboť od roku 2003 do roku 2018 byly poskytnuty dotace obcím kraje v celkovém objemu 71 219 250 Kč. V roce 2018 dotaci získalo celkem 16 obcí v celkové výši 1 830 250 Kč. V současné době má platný územní plán 648 obcí Kraje Vysočina. Obce jsou systémem motivovány k pořízení územního plánu, jenž odpovídá podmínkám stavebního zákona a formou svého zpracování i současnému projekčnímu standardu. Schválení územního plánu je pro město či obec základním předpokladem pro možnost získání dotací z nejrůznějších zdrojů (Fond Vysočiny, státní nebo evropské fondy a grantové programy).

V oblasti stavebního řádu bylo odborem územního plánování a stavebního řádu v roce 2018 vydáno celkem 226 rozhodnutí a opatření v odvolacích či přezkumných řízeních.

Výsledky přezkumných řízení ze strany Ministerstva pro místní rozvoj ČR:

- čtyři rozhodnutí odboru územního plánování a stavebního řádu byly potvrzeny
- žádné rozhodnutí nebylo zrušeno

Výsledky řízení o žalobách ve správním soudnictví:

- sedm rozhodnutí odboru územního plánování a stavebního řádu bylo soudem potvrzeno
- jedno rozhodnutí bylo zrušeno

Ve zkrácené lhůtě se v roce 2018 podařilo vyřešit více než 50 % podání.

Metodická pomoc pro 38 prvoinstančních stavebních úřadů v Kraji Vysočina byla velice přínosná, v průběhu roku bylo uspořádáno šest metodických porad za účasti všech stavebních úřadů a za velkého zájmu příslušných pracovníků. K obecným aktuálním otázkám byly rovněž prováděny konzultace se stavebními úřady v oblastech jejich zájmů.

Důležitou součástí agendy oddělení stavebního řádu odboru územního plánování a stavebního řádu byla i v roce 2018 kontrolní činnost, při níž byla u prvoinstančních stavebních úřadů v Habrech, Velkém Meziříčí, Telči, Jemnici, Jihlavě, Moravských Budějovicích, Pacově, Nové Říši, Žirovnici a Třebíči zjišťována úroveň dodržování zákonných předpisů a postupů při výkonu státní správy v přenesené působnosti. Poznatky a závěry z kontrol byly opět zobečněny a zkušenosti předány ostatním stavebním úřadům k využití.

Rok 2018 byl poznamenán velkou novelou stavebního zákona jak u pracovníků oddělení stavebního řádu odboru územního plánování a stavebního řádu, tak i metodickou činností vůči prvoinstančním stavebním úřadům. Novela nabyla účinnosti od 1. 1. 2018.

9

ZDRAVOTNICTVÍ

V roce 2018 bylo pro nemocnice velice náročné hospodařit tak, aby na konci roku nebyly ve vysoké ztrátě. Nakonec je výsledek hospodaření lepší, než byl v roce 2017. Nemocnici Havlíčkův Brod, Nemocnici Jihlava a Nemocnici Třebíč chybělo do vyrovnaného hospodaření celkem 24,7 mil. Kč. Je to o deset milionů korun méně než za rok 2017, ale tohoto výsledku bylo dosaženo především provozní dotací nemocnicím ze strany kraje ve výši 100 milionů korun. Problémy v hospodaření nemocnic jsou stále stejné. Nárůst osobních nákladů, nevykrytí nákladů na poskytnutou zdravotní péči úhradami od zdravotních pojišťoven a v případě Nemocnice Jihlava také vyřazení nefunkčního přístroje ke konci roku, který měl zůstatkovou hodnotu přes 6 mil. Kč.

Od 1. 1. 2018 došlo k navýšení mezd lékařů i nelékařů o 10 % a nemocnice odhadovaly, že toto navýšení způsobí oproti roku 2017 růst osobních nákladů o necelých 284 mil. Kč.

Především z tohoto důvodu byl Zastupitelstvem Kraje Vysočina schválen výše uvedený materiál na zapojení části disponibilního zůstatku Kraje Vysočina z roku 2017 do rozpočtu kraje na rok 2018 a nemocnicím byl navýšen příspěvek na provoz o 100 mil. Kč.

Ze stavebních investic bych zmínil pokračující výstavbu pavilonu chirurgických oborů v Nemocnici Třebíč, končící rekonstrukci interního pavilonu v Nemocnici Jihlava, končící výstavbu nového dětského oddělení v novoměstské nemocnici, končící rekonstrukci skladu v pelhřimovské nemocnici a zahájení výstavby Vzdělávacího a výcvikového střediska Zdravotnické záchranné služby Kraje Vysočina, kdy byla podána žádost o platbu ze 27. výzvy Integrovaného regionálního operačního programu.

Kraj Vysočina i nadále pokračoval v motivačních opatřeních k personálnímu zabezpečení poskytovatelů zdravotních služeb zřizovaných Krajem Vysočina, kdy na náborových příspěvcích vyplatil celkem 7 060 000 Kč a poskytl stipendium pro mediky a budoucí nelékařské pracovníky ve výši 1 360 000 Kč. Dalším motivačním krokem v roce 2018 bylo schválení Zásad Zastupitelstva Kraje Vysočina na podporu specializačního vzdělávání všeobecných praktických lékařů a pediatriů.

Další oblastí, již bych chtěl zmínit, je podpora Kraje Vysočina v rozvoji paliativní péče. V roce 2018 vynaložil Kraj Vysočina ze svého rozpočtu částku 1 250 000 Kč na vzdělávání pracovníků (odborných lékařů a středního zdravotnického personálu). Tímto reagujeme na rozvoj medicíny v kontextu celospolečenského vývoje, a to například formou spolupráce při zajištění vzdělávání lékařů v oborech Paliativní medicína, Vzdělávání nelékařů v oblasti paliativní ošetrovatelské péče, Sociální práce atp. Díky této podpoře se podařilo vybudovat síť poskytovatelů mobilní specializované paliativní péče a konziliárních paliativních týmů v nemocnicích zřizovaných Krajem Vysočina. Více informací najdete na webových stránkách www.paliatr-vysocina.cz.

Ke konci roku 2018 se kraj začal věnovat problematice sociálně zdravotního pomezí napříč celým krajem a v plánu je tvorba koncepce, která bude řešit jednotlivé oblasti tohoto pomezí.

Za čísla a statistickými údaji, uvedenými v této výroční zprávě, se skrývá spousta práce, obětavosti a času lékařů, sester a dalšího zdravotnického i nezdravotnického personálu při zajištění a udržení kvality a dostupnosti zdravotní péče všem pacientům v Kraji Vysočina. Dovolím si za nás všechny současné a rovněž budoucí pacienty za tuto péči poděkovat.

Ing. Vladimír Novotný

náměstek hejtmána pro oblast zdravotnictví,
analýzy a podpory řízení, RHSD, veřejnosprávní kontroly u PO,
přezkoumání hospodaření obcí

Přehled poskytovatelů zdravotních služeb na Vysočině:

Poskytovatelé zdravotních služeb zřizovaní Krajem Vysočina

- Nemocnice Havlíčkův Brod, příspěvková organizace, Havlíčkův Brod
- Nemocnice Jihlava, příspěvková organizace, Jihlava
- Nemocnice Nové Město na Moravě, příspěvková organizace, Nové Město na Moravě
- Nemocnice Pelhřimov, příspěvková organizace, Pelhřimov
- Nemocnice Třebíč, příspěvková organizace, Třebíč
- Zdravotnická záchraná služba Kraje Vysočina, příspěvková organizace, Jihlava
- Dětské centrum Jihlava, příspěvková organizace, Jihlava
- Trojlístek – centrum pro děti a rodinu Kamenice nad Lipou, příspěvková organizace, Kamenice nad Lipou

Zařízení zajišťující služby na úseku ochrany zdraví před alkoholismem

- Protialkoholní záchytná stanice Jihlava
- PATEB, s. r. o., Jemnice

Zařízení následné péče

- Nemocnice Počátky, s. r. o., Počátky
- Vysočinské nemocnice, s. r. o., Humpolec
- Vysočinské nemocnice, s. r. o., Ledec-Háj

Psychiatrické nemocnice a odborné ústavy

- Psychiatrická nemocnice Havlíčkův Brod
- Psychiatrická nemocnice Jihlava
- Dětská psychiatrická nemocnice, Velká Bíteš
- Vysočinské nemocnice, s. r. o. (Plicní léčebna Humpolec)
- Rehabilitační ústav pro cévní choroby mozkové, spol. s r. o., Chotěboř

Privátní nemocnice

- Nemocnice sv. Zdislavy, a. s., Mostiště, Velké Meziříčí

Kraj zřizuje pět nemocnic. V roce 2018 v nich bylo pro pacienty k dispozici 2 574 lůžek.

Počty lůžek v nemocnicích Kraje Vysočina v roce 2018

Nemocnice Havlíčkův Brod, příspěvková organizace	534
Nemocnice Jihlava, příspěvková organizace	707
Nemocnice Nové Město na Moravě, příspěvková organizace	457
Nemocnice Pelhřimov, příspěvková organizace	340
Nemocnice Třebíč, příspěvková organizace	536
Celkem	2 574

9. ZDRAVOTNICTVÍ

Hospodaření poskytovatelů zdravotních služeb v letech 2016, 2017 a 2018 (v tis. Kč)

Název organizace	Výnosy			Náklady			Hospodářský výsledek		
	2016	2017	2018	2016	2017	2018	2016	2017	2018
Dětské centrum Jihlava, příspěvková organizace	20 450,85	21 707,13	24 109,62	20 450,85	21 707,13	24 109,62	0,00	0,00	0,00
Nemocnice Havlíčkův Brod, příspěvková organizace	919 761,89	1 005 924,43	1 082 476,78	916 698,27	1 005 868,28	1 082 488,03	3 063,62	56,15	-11,26
Nemocnice Jihlava, příspěvková organizace	1 595 546,10	1 751 550,17	2 016 901,52	1 595 345,61	1 768 374,66	2 023 136,33	200,49	-16 824,49	-6 234,81
Nemocnice Nové Město na Moravě, příspěvková organizace	760 542,42	836 425,99	932 520,08	760 430,13	857 349,02	932 520,08	112,29	-20 923,03	0,00
Nemocnice Pelhřimov, příspěvková organizace	561 201,46	613 877,66	679 915,49	560 524,24	613 158,96	679 915,49	677,22	718,70	0,00
Nemocnice Třebíč, příspěvková organizace	772 039,17	857 561,19	952 439,37	771 966,50	857 215,29	970 872,10	72,67	345,90	-18 432,73
Trojlístek – centrum pro děti a rodinu Kamenice nad Lipou, příspěvková organizace	16 252,52	17 506,05	18 864,19	16 001,20	16 935,45	18 864,19	251,31	570,59	0,00
Zdravotnická záchraná služba Kraje Vysočina, příspěvková organizace	323 426,43	344 923,40	372 120,63	323 426,43	344 923,40	372 120,63	0,00	0,00	0,00
Celkem	4 969 220,84	5 449 476,02	6 079 347,67	4 964 843,23	5 485 532,19	6 104 026,47	4 377,60	-36 056,18	-24 678,80

Hospodaření poskytovatelů zdravotních služeb za rok 2018

Příspěvkové organizace zřizované krajem	Počet zaměstnanců	Celkové náklady (tis. Kč)	Celkové výnosy (tis. Kč)	Hospodářský výsledek (tis. Kč)	Příspěvek na provoz kraje (tis. Kč)	Dotace na investice od kraje (tis. Kč)
Nemocnice Havlíčkův Brod, příspěvková organizace	1 056,17	1 082 488,03	1 082 476,78	-11,26	41 774,88	5 814,09
Nemocnice Jihlava, příspěvková organizace	1 368,43	2 023 136,33	2 016 901,52	-6 234,81	55 002,07	6 612,88
Nemocnice Nové Město na Moravě, příspěvková organizace	928,38	932 520,08	932 520,08	0,00	30 295,60	477,61
Nemocnice Pelhřimov, příspěvková organizace	682,59	679 915,49	679 915,49	0,00	63 119,14	1 035,50
Nemocnice Třebíč, příspěvková organizace	920,87	970 872,10	952 439,37	-18 432,73	38 694,01	883,40
Trojlístek – centrum pro děti a rodinu Kamenice nad Lipou, příspěvková organizace	28,50	18 864,19	18 864,19	0,00	14 295,70	0,00
Zdravotnická záchraná služba Kraje Vysočina, příspěvková organizace	366,88	372 120,63	372 120,63	0,00	212 177,84	0,00
Celkem zdravotnictví	5 389,76	6 104 026,47	6 079 347,67	-24 678,80	478 298,41	14 823,48

9. ZDRAVOTNICTVÍ

Provozní a investiční dotace nemocnicím (v Kč)

Poskytovatel	Položky	Typ příspěvku	Nemocnice Havlíčkův Brod, příspě. org.	Nemocnice Jihlava, příspě. org.	Nemocnice Nové Město na Moravě, příspě. org.	Nemocnice Pelhřimov, příspě. org.	Nemocnice Třebíč, příspě. org.	Celkový součet
Kraj	Provoz	Bez UZ	3 331 763,90	6 603 478,90	4 245 313,49	2 568 113,56	3 490 532,12	20 239 201,97
		Nájemné ze smluv o nájmu zdravotnických zařízení	10 918 000,00	14 042 084,00	11 201 000,00	9 123 200,00	13 219 569,00	58 503 853,00
		Prostředky z příkazních smluv u zdrav. zařízení	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
		Příjem z prodeje mov. majetku KrÚ od PO	20 590,00	123 960,00	0,00	3 140,32	31 050,00	178 740,32
		LPS včetně prohlídek těl zemřelých	5 300 000,00	5 804 450,00	5 300 000,00	5 300 000,00	5 300 000,00	27 004 450,00
		e-Health	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
		Zapojení přebytku hospodaření z minulých let	22 204 523,50	28 428 100,00	17 947 700,00	13 301 143,00	41 077 985,66	122 959 452,16
	Celkem položka	41 774 877,40	55 002 072,90	38 694 013,49	30 295 596,88	63 119 136,78	228 885 697,45	
	Investice	Bez UZ*	4 772 792,00	0,00	0,00	0,00	0,00	4 772 792,00
		e-Health	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
		Zapojení přebytku hospodaření z minulých let	1 041 300,00	6 612 876,00	883 400,00	477 607,00	1 035 500,00	10 050 683,00
		Celkem	5 814 092,00	6 612 876,00	883 400,00	477 607,00	1 035 500,00	14 823 475,00
	Celkem		47 588 969,40	61 614 948,90	39 577 413,49	30 773 203,88	64 154 636,78	243 709 172,45

*UZ – Účelový znak, KrÚ – Krajský úřad Kraje Vysočina, PO – příspěvkové organizace, LPS – lékařská pohotovostní služba

Dotace státu do nemocnic (v Kč)

Poskytovatel	Položky	Typ příspěvku	Nemocnice Havlíčkův Brod, příspě. org.	Nemocnice Jihlava, příspě. org.	Nemocnice Nové Město na Moravě, příspě. org.	Nemocnice Pelhřimov, příspě. org.	Nemocnice Třebíč, příspě. org.	Celkový součet
Stát	Provoz	Neinvestiční nedávkové transfery podle zákona č. 1	0,00	442 000,00	457 000,00	154 000,00	0,00	1 053 000,00
		IOP/IROP* – Integrovaný regionální OP – program č. 1170	0,00	574 183,08	0,00	292 548,33	484 626,21	1 351 357,62
		IOP/IROP* – Integrovaný regionální OP – program č. 1170	0,00	9 761 112,27	0,00	4 973 321,51	8 238 645,54	22 973 079,32
		Specializační vzděl. zdravotnických pracovníků – rez*	5 476 423,00	7 288 521,00	3 798 249,00	4 185 000,00	4 530 600,00	25 278 793,00
		Specializační vzdělávání nelékařů	638 126,00	1 296 079,00	517 994,00	482 704,00	226 499,00	3 161 402,00
		Program kvality zdravotní péče – neinvestice	0,00	394 609,00	0,00	186 928,00	0,00	581 537,00
		Ostatní zdravotnické programy – neinvestice	265 000,00	550 000,00	0,00	0,00	0,00	815 000,00
	Celkem	6 379 549,00	20 306 504,35	4 773 243,00	10 274 501,84	13 480 370,75	55 214 168,94	
	Investice	IOP/IROP* – Integrovaný regionální OP – program č. 1170	1 269 854,70	2 804 016,68	0,00	2 883 354,54	3 121 454,92	10 078 680,84
		IOP/IROP* – Integrovaný regionální OP – program č. 1170	21 587 529,90	47 668 283,56	0,00	49 017 027,20	53 064 733,61	171 337 574,27
Celkem		22 857 384,60	50 472 300,24	0,00	51 900 381,74	56 186 188,53	181 416 255,11	
Celkem		29 236 933,60	70 778 804,59	4 773 243,00	62 174 883,58	69 666 559,28	236 630 424,05	

*IOP/IROP – Integrovaný operační program, *rez – rezidenční místa

9. ZDRAVOTNICTVÍ

VÝVOJ DOTACÍ – PROVOZNÍ A INVESTIČNÍ DOTACE POSKYTOVATELŮM ZDRAVOTNÍCH SLUŽEB

Dotace na investice do zdravotnictví (v tis. Kč)

Poskytovatel zdravotních služeb	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	Celkový součet
Nemocnice Havlíčkův Brod, příspěv. org.	10 195,62	6 802,49	18 306,40	133,94	5 049,75	11 460,00	650,00	2 460,72	5 814,09	60 873,01
Nemocnice Jihlava, příspěv. org.	25 814,66	11 207,40	25 998,08	206,13	24 308,33	22 140,43	12 280,80	2 819,92	6 612,88	131 388,62
Nemocnice Pelhřimov, příspěv. org.	870,14	11 134,53	2 925,66	168,75	524,37	7 344,15	1 297,85	2 371,50	477,61	27 114,55
Nemocnice Třebíč, příspěv. org.	883,63	2 947,74	3 032,73	1 952,61	614,21	6 871,57	2 620,00	1 354,64	1 035,50	21 312,63
Nemocnice Nové Město na Moravě, příspěv. org.	11 080,58	10 509,30	15 754,45	2 859,42	2 330,67	1 270,00	12 375,58	2 251,41	883,40	59 314,82
Dětské centrum Jihlava, příspěv. org.	0,00	202,56	152,50	101,66	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	456,72
Trojlístek – centrum pro děti a rodinu Kamenice nad Lipou, příspěv. org.	0,00	192,36	150,77	100,51	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	443,64
ZZS Kraje Vysočina, příspěv. org.	0,00	1 533,45	2 421,57	67,32	14 000,00	0,00	0,00	474,15	0,00	18 496,49
Celkem	48 844,63	44 529,83	68 742,15	5 590,35	46 827,32	49 086,15	29 224,23	11 732,34	14 823,48	319 400,47

Příspěvek na provoz (v tis. Kč)

Poskytovatel zdravotních služeb	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	Celkový součet
Nemocnice Havlíčkův Brod, příspěv. org.	26 871,75	13 180,58	11 622,26	19 907,15	27 812,85	7 026,80	16 811,30	21 187,90	41 774,88	186 195,46
Nemocnice Jihlava, příspěv. org.	39 128,40	8 943,37	11 440,15	19 120,72	46 723,70	19 952,88	19 841,04	25 068,70	55 002,07	245 221,04
Nemocnice Pelhřimov, příspěv. org.	27 899,29	6 607,68	13 912,52	23 481,53	25 078,26	17 661,36	15 686,72	16 737,32	30 295,60	177 360,28
Nemocnice Třebíč, příspěv. org.	38 502,67	18 965,74	18 863,21	27 783,68	45 445,27	13 488,41	16 436,91	23 492,75	63 119,14	266 097,78
Nemocnice Nové Město na Moravě, příspěv. org.	13 904,51	27 946,22	17 278,13	40 891,82	27 188,43	18 971,83	19 720,31	21 632,04	38 694,01	226 227,30
Dětské centrum Jihlava, příspěv. org.	16 705,00	16 240,00	16 991,60	17 024,55	17 435,97	17 432,77	18 178,37	19 699,12	22 939,17	162 646,56
Trojlístek – centrum pro děti a rodinu Kamenice nad Lipou, příspěv. org.	10 585,42	10 150,00	10 524,72	10 969,46	10 953,87	10 923,40	12 074,70	13 044,25	14 295,70	103 521,53
ZZS Kraje Vysočina, příspěv. org.	152 522,00	167 195,96	167 119,22	167 888,62	168 180,43	167 628,16	173 384,55	188 280,24	212 177,84	1 564 377,02
Součet	326 119,00	269 230,00	267 752,00	327 068,00	368 819,00	273 086,00	292 134,00	329 142,00	478 298,00	2 931 647,00

Dotace kraje ostatním poskytovatelům zdravotních služeb

Položka	Dětské centrum Jihlava, příspěv. org.	Trojlístek – centrum pro děti a rodinu Kamenice nad Lipou	ZZS Kraje Vysočina, příspěv. org.	Celkový součet
Provoz	22 939 172,00	14 295 704,00	212 177 844,00	249 412 720,00
Investice	0,00	0,00	0,00	0,00
Celkem	22 939 172,00	14 295 704,00	212 177 844,00	249 412 720,00

Dotace státu ostatním poskytovatelům zdravotních služeb

Položka	Dětské centrum Jihlava, příspěv. org.	Trojlístek – centrum pro děti a rodinu Kamenice nad Lipou	ZZS Kraje Vysočina, příspěv. org.	Celkový součet	
Provoz	13307 – Trans. na státní příspěvek pro děti vyžadující okamžitou péči	307 800	2 584 582	0	2 892 382
	35018 – Přípravenost poskytovatele ZZS na řešení mimořádných událostí a krizových situací	0	0	5 089 160	5 089 160
Provoz celkem	307 800	2 584 582	5 089 160	7 981 542	

MOTIVAČNÍ OPATŘENÍ K PERSONÁLNÍMU ZABEZPEČENÍ POSKYTOVATELŮ ZDRAVOTNÍCH SLUŽEB ZŘIZOVANÝCH KRAJEM VYSOČINA

Za rok 2018 bylo do stipendijního programu zařazeno jedenáct mediků, kterým byla vyplacena celková částka 850 000 Kč, přičemž výše stipendia činí 50 000 Kč na jeden akademický rok.

Tři medicí, kteří čerpali stipendium, nastoupili do nemocnic zřizovaných Krajem Vysočina.

V roce 2018 bylo do stipendijního programu zařazeno dvanáct studentů vykonávajících přípravu na nelékařské zdravotnické povolání, kterým byla vyplacena celková částka 510 000 Kč, přičemž výše stipendia činí 30 000 Kč na jeden školní/akademický rok.

Jeden student vykonávající přípravu na nelékařské zdravotnické povolání, který čerpal stipendium, nastoupil do nemocnice zřizované Krajem Vysočina.

Co se týče poskytnutí náborových příspěvků poskytovatelům zdravotních služeb zřizovaných Krajem Vysočina, za rok 2018 bylo vyplaceno celkem 7 060 000 Kč. Z toho 4 150 000 Kč pro lékaře a 2 910 000 Kč pro nelékařské pracovníky.

Dalším motivačním krokem v roce 2018 bylo schválení Zásad Zastupitelstva Kraje Vysočina na podporu specializačního vzdělávání všeobecných praktických lékařů a pediatrů.

9. ZDRAVOTNICTVÍ

Přehled vyplacených stipendií Krajem Vysočina za rok 2018 – medicí

Havlíčkův Brod	Stipendium celkem	Aktuálně uhrazeno	Zbývá uhradit	Jihlava	Stipendium celkem	Aktuálně uhrazeno	Zbývá uhradit	Nové Město na Moravě	Stipendium celkem	Aktuálně uhrazeno	Zbývá uhradit
Ortopedie	50 000	50 000	0	Onkologie	200 000	100 000	100 000	Radiologie	150 000	100 000	50 000
Neurologie	50 000	50 000	0	Dermatologie	100 000	100 000	0				
				Gastroenterologie	0	0	0				
				Ortopedie	200 000	100 000	100 000				
				Vnitřní lékařství	50 000	50 000	0				
				Vnitřní lékařství	200 000	100 000	100 000				
Celkem		100 000				450 000				100 000	

Pelhřimov	Stipendium celkem	Aktuálně uhrazeno	Zbývá uhradit	Třebíč	Stipendium celkem	Aktuálně uhrazeno	Zbývá uhradit	
				Radiologie	100 000	100 000	0	
				Chirurgie	50 000	50 000	0	
				RDG	50 000	50 000	0	
Celkem		0				200 000		850 000

Přehled vyplacených stipendií Krajem Vysočina za rok 2018 pro NLZP

Havlíčkův Brod	Stipendium celkem	Aktuálně uhrazeno	Zbývá uhradit	Jihlava	Stipendium celkem	Aktuálně uhrazeno	zbývá uhradit	Nové Město na Moravě	Stipendium celkem	Aktuálně uhrazeno	Zbývá uhradit
Radiolog. asistent	60 000	60 000	0	Všeobecná sestra	90 000	60 000	30 000	Radiolog. asistent	60 000	60 000	0
Ošetřova- telství	30 000	30 000	0	Všeobecná sestra	90 000	60 000	30 000				
Porodní asistentka	60 000	30 000	30 000	Všeobecná sestra	90 000	60 000	30 000				
Porodní asistentka	60 000	30 000	30 000								
Radiolog. asistent	30 000	30 000	0								
Radiolog. asistent	60 000	30 000	30 000								
Ošetřova- telství	30 000	30 000	0								
Porodní asistentka	30 000	30 000	0								
Celkem		270 000				180 000				60 000	

Vyplacené náborové příspěvky zdravotnickým zařízením zřizovaným Krajem Vysočina a ZS Kraje Vysočina v roce 2018

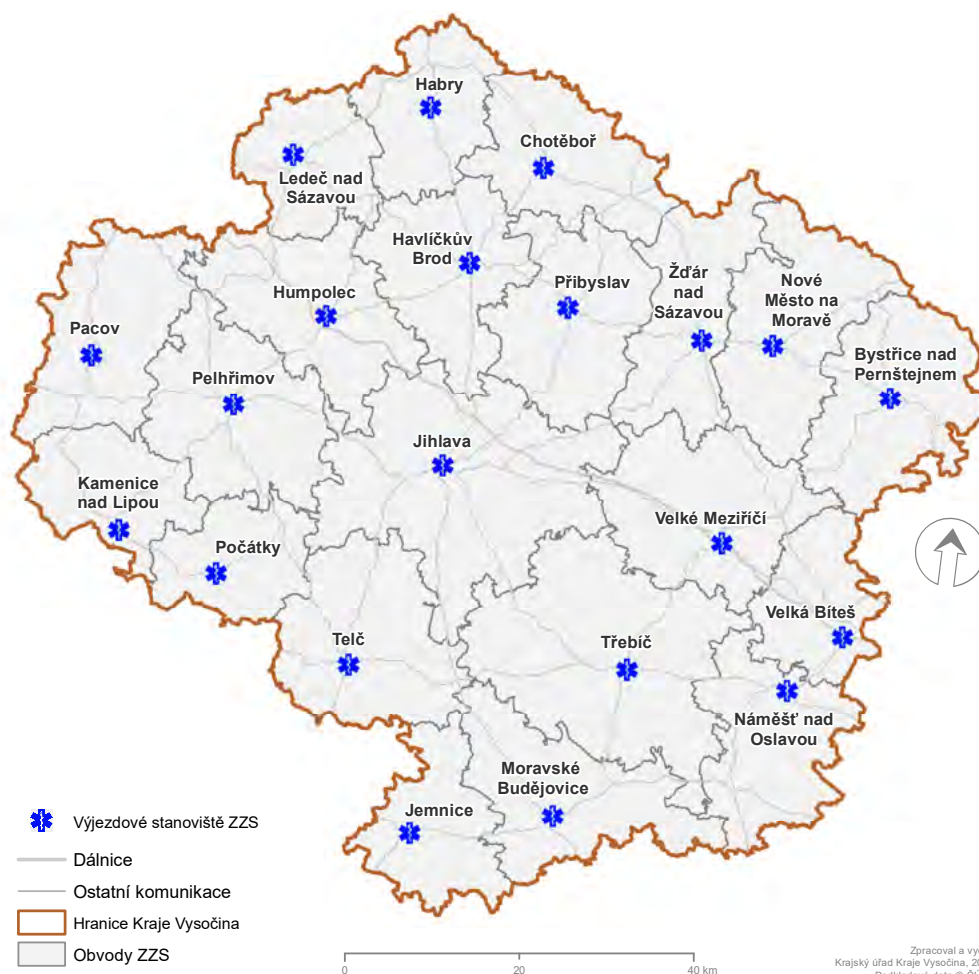
Havlíčkův Brod obor/ počet zdrav.		Jihlava obor/počet zdrav.		Nové Město na Moravě obor/počet zdrav.		Pelhřimov obor/počet zdrav.		Třebíč obor/počet zdrav.		ZS Kraje Vysočina obor/počet zdrav.	
lékař/1/děts. nelékař/1/fyzió	150 000	lékař/1/onkol.; lékař/1/děts.; lékař/2/ ortop., neurol.; nelékař/1/ všeobec.s.	480 000	nelékaři/4; lékaři/3	590 000	lékaři/5/ 1 ortop; 2 inter.; 1 rehab.; 1 RDG	500 000	lékařka/1/ centr.labor.; nelékař/1/ ARO	130 000	lékař/1	300 000
lékař/1/gyn.	300 000	lékaři/5/ nelékaři/5	970 000	nelékaři/6; lékaři/4	860 000	lékař/1	100 000	nelékaři/2	100 000		
lékař/2/ RDG, gyn. nelékaři/2/RDG	300 000	nelékaři/7	530 000			lékař/1/ dětské	100 000	lékař/1/rehab.	100 000		
		lékař/1/ORL	100 000					nelékaři/2	80 000		
		lékaři 2/ ortop; onkol.	200 000					nelekar/1/ARO	60 000		
		nelékaři/3	240 000					nelékaři/3; lékař/1	170 000		
		nelékaři/4; lékaři/2	520 000					nelékaři/3/ op. sál; vnitř. l.; chir.	180 000		
Celkem	750 000		3 040 000		1 450 000		700 000		820 000		

ZDRAVOTNICKÁ ZÁCHRANNÁ SLUŽBA KRAJE VYSOČINA

Přednemocniční neodkladnou péči zajišťuje na Vysočině jediná příspěvková organizace zřizovaná krajem – Zdravotnická záchranná služba Kraje Vysočina. Zdravotnická záchranná služba je organizačně dělena na pět oblastních středisek v bývalých okresních městech. Dojezdové časy se daří v naprosté většině výjezdů dodržovat v limitech stanovených právními předpisy (do dvaceti minut). Na 21 stanovištích funguje 29 výjezdových skupin a na stanovišti v Jihlavě jedna vzletová skupina letecké záchranné služby.

Celkový počet výjezdů pozemní záchranné služby v roce 2018 činil 47 511, u letecké záchranné služby bylo uskutečněno celkem 643 vzletů a celkem bylo ošetřeno 31 169 pacientů. Nejčastějším důvodem výjezdu zdravotnické záchranné služby v roce 2018 byla somatická onemocnění.

Výjezdová stanoviště a obvody ZZS

Zdravotnická záchranná služba – výjezdová stanoviště

Oblast	Výjezdové stanoviště		Posádky			
			RLP	RZP	RV	LZS
Havlíčkův Brod	Havlíčkův Brod		1		1	
	Ledeč nad Sázavou			1		
	Chotěboř			1		
	Přibyslav			1		
	Habry			1		
Jihlava	Jihlava	den		3	1	1
		noc		2	2	
	Telč	den	1			
		noc		1		
Pelhřimov	Pelhřimov			1	1	
	Pacov			1		
	Počátky			1		
	Kamenice nad Lipou			1		
	Humpolec		1			

9. ZDRAVOTNICTVÍ

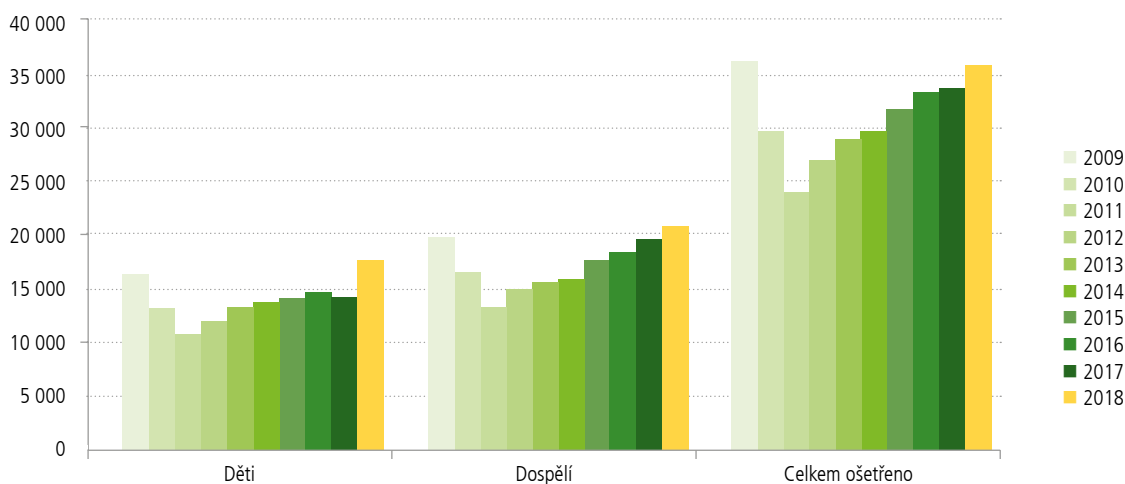
Oblast	Výjezdové stanoviště		Posádky			
			RLP	RZP	RV	LZS
Třebíč	Třebíč	den		2	1	
		noc		1	1	
	Jemnice			1		
	Moravské Budějovice		1			
	Náměšť nad Oslavou	den	1			
		noc		1		
Velká Bíteš			1			
Nové Město na Moravě	Nové Město na Moravě	den		1		
		noc		1	1	
	Bystřice nad Pernštejnem	den	1			
		noc		1		
	Velké Meziříčí		1			
	Ždar nad Sázavou	den	1			
noc			1			
Celkem ZZS Vysočina			8(4)	16 (18)	4(6)	1

RLP – výjezdová skupina rychlé lékařské pomoci, RZP – výjezdová skupina rychlé zdravotnické pomoci, RV – výjezdová skupina typu rendez-vous, LZS – vzletová skupina zdravotnické záchranné služby

LÉKAŘSKÁ POHOTOVOSTNÍ SLUŽBA

Lékařská pohotovostní služba je realizována prostřednictvím pěti krajských nemocnic. Na její zajištění v roce 2018 kraj poskytl 25,5 milionu Kč.

Počet ošetřených pacientů

PROTIALKOHOLNÍ ZÁCHYTNÁ STANICE

V roce 2018 měla Protialkoholní záchytná stanice v Jihlavě (jediná v Kraji Vysočina) celkem 1 162 záchytů, z toho bylo 1 028 mužů a 134 žen, opakovaně pak bylo zachyceno 133 osob. Průměrný věk zadržených byl 43 let, nejmladšímu bylo 16 let, nejstaršímu 77 let.

Provozovatelem Protialkoholní záchytné stanice do 31. 10. 2018 byly Služby města Jihlavy, s. r. o. Od 1. 11. 2018 je novým provozovatelem Protialkoholní záchytné stanice Nemocnice Jihlava, příspěvková organizace.

Kraj Vysočina uhradil provozovatelům záchytné stanice za provoz v roce 2018 částku 6 182 910 Kč včetně DPH.

10

SeniorPoint
KONTAKTNÍ MÍSTO PRO SENIORY

SOCIÁLNÍ PÉČE

Rok 2018 v Kraji Vysočina opět ukázal, že lze v sociální oblasti udělat velký kus práce a efektivně spolupracovat s nestátními neziskovými organizacemi, a to ku prospěchu všech obyvatel regionu. V rámci hodnocení je třeba vycházet z toho, že spravujeme důležitý systém veřejných služeb, který významně ovlivňuje kvalitu života v našem kraji. Podílí se na tom zejména odbor sociálních věcí. Ten zajišťuje četnou agendu v oblasti samosprávy i v oblasti přeneseného výkonu státní správy. Jedná se o systémově pojaté činnosti, které zahrnují humanizaci a transformaci sociálních služeb, transformaci systému péče o ohrožené děti a podporu sociální integrace, rovných příležitostí či rodinné a seniorské politiky.

V rámci sociální oblasti mají důležité postavení sociální služby. Působí v nich téměř 4 000 pracovníků a ovlivňují nejen život klientů, ale i celých rodin. Na tomto místě je třeba vyzdvihnout kvalitu života obyvatele domovů pro seniory a domovů pro osoby se zdravotním postižením, které zřizuje Kraj Vysočina. Není přitom tajemstvím, že se mění struktura klientů.

To se projevuje v nárocích na kvalitu poskytované péče. Přibývá lidí s těžkým zdravotním postižením i lidí se získanými formami demence. Na to musíme reagovat a přizpůsobit tomu péči. Jde o proces, jenž zahrnuje důkladné plány investičních akcí v oblasti sociálních služeb. V současnosti se potýkáme s velkou poptávkou po lůžkových zařízeních, kterou se snažíme uspokojovat. Dokončuje se výstavba nového domova pro seniory a domova se zvláštním režimem v areálu Nemocnice Havlíčkův Brod a další se připravuje v areálu Nemocnice Jihlava. Modernizujeme také stávající kapacity v Humpolci, kde bude vybudován domov pro seniory a domov se zvláštním režimem formou PPP projektu. Nová lůžka, a to zejména ta se zvláštním režimem, vznikají i v dalších příspěvkových organizacích v sociální oblasti.

Úspěšně také pokračujeme v transformaci příspěvkových organizací Kraje Vysočina. Dokončeno bylo první komunitní bydlení Domova Háj, p. o., financované z prostředků IROP. Od 5. 2. 2018 je poskytována služba domov pro osoby se zdravotním postižením šesti klientům s mentálním a kombinovaným postižením v běžné zástavbě města Světlá nad Sázavou. Zahájena byla také rekonstrukce dvou objektů v blízkosti centra města Třešť, kde dojde k vybudování komunitního bydlení. Žít tu bude celkem dvanáct klientů Domova Kamélie Křižanov, p. o., s mentálním a kombinovaným postižením. Dále bude v Třešti zřízen denní stacionář a vznikne zde také prostor pro denní aktivity klientů. V prosinci Kraj Vysočina obdržel rozhodnutí o poskytnutí dotace ve výši 81 milionů Kč na vybudování dalších čtyř objektů komunitního bydlení ve městech Světlá nad Sázavou a Ledč nad Sázavou pro celkem 24 klientů Domova Háj, p. o., a dále na vybudování nového zázemí pro management Domova Háj, p. o., zázemí pro sociálně terapeutickou dílnu a denní aktivity ve Světlé nad Sázavou. V rámci procesu transformace bylo v roce 2018 podáno do IROP celkem pět projektových žádostí, které řeší dokončení procesu úplné transformace Domova Háj, p. o., a Domova Kamélie Křižanov, p. o., a částečnou transformaci Domova ve Zboží, p. o. Projekt transformace sociálních služeb nejenže mění život lidí s mentálním a kombinovaným postižením k lepšímu, ale jeho prostřednictvím se také rozšiřuje nabídka sociálních služeb v našem regionu.

Rok 2018 se rovněž nesl ve znamení personální stabilizace sociálních služeb. Přispělo k tomu skokové navýšení platů. Z tohoto důvodu bylo nutné postupně navyšovat také objem dotací na provoz z částky 560 milionů Kč v roce 2015 na 900 milionů Kč v roce 2018. Jde však o správně vynaložené finanční prostředky – pracovníci si vyšší platy zaslouží. Podstatně více než dříve se mluví také o problematice sociálně zdravotního pomezí. Kraj se stále více zaměřuje na to, že obyvatelé obvykle potřebují kombinaci sociálních a zdravotních služeb, a jejich propojování, spolupráci a koordinaci věnujeme nemalé úsilí. Otázka sociálně zdravotního pomezí se uplatňuje při jednáních o reformě péče o duševně nemocné, kde se podařilo zahájit provoz prvního centra duševního zdraví, anebo v oblasti péče o obyvatele s poruchou autistického spektra. Významný byl také rozvoj hospicové a paliativní péče, kde se s finanční podporou kraje vytvářejí mobilní specializované paliativní týmy nabízející možnost odborné zdravotní pomoci umírajícím v rodině v kteroukoliv denní nebo noční dobu. To je výrazný posun v podpoře umírání doma.

Vedle vlastních sociálních služeb se kraj intenzivně zabývá podporou rodinné a seniorské politiky. Opírá se přitom o opětovně přijatou Koncepti rodinné a seniorské politiky Kraje Vysočina na období 2017–2021. Stěžejní nadále zůstává nabídka projektů Rodinných a Senior pasů Kraje Vysočina a pořádání volnočasových a vzdělávacích aktivit. Obrovským vkladem je pak rozvoj mezigeneračních aktivit, a tím pádem sblížení generací. Prohlubujeme spolupráci s rodinnými a mateřskými centry a podporujeme prorodinné aktivity na úrovni měst a obcí. Úspěšně se také rozvíjí síť Family a Senior Pointů na Vysočině či kurzy univerzity třetího věku. K tomu jsme zahájili kampaň Dobrovolník je potřeba, která je zaměřená na dobrovolnictví a cílí na širokou veřejnost s tím, že bychom rádi rozšířili řady dobrovolníků v našem kraji. Neopomíjíme přitom ani další témata. Jde například o čím dál častěji skloňované téma stárnutí populace či větší zpřístupňování sociálních služeb. Pozornost je věnována i péči o ohrožené děti, v níž máme úspěšně za sebou kampaň na podporu stávajících a nábor nových pěstounů. Zároveň se uskutečnil a s velkým ohlasem se setkal první ročník Týdne pěstounství.

Jak je z předešlých řádků patrné, v Kraji Vysočina věnujeme sociální oblasti patřičnou pozornost. Zohledňujeme osvědčené postupy, zároveň se nezdramáme zhostit nových výzev. Díky tomu se můžeme společně těšit z výsledků a je na místě poděkovat všem, kteří sociální péči v našem kraji udávají správný směr.

Mgr. Pavel Franěk
náměstek hejtmana pro oblast sociálních věcí
a nestátních neziskových organizací

SAMOSTATNÁ PŮSOBNOST

Samostatná působnost kraje na úseku sociální péče se dotýká několika závažných navzájem souvisejících, ale různorodých oblastí.

ZŘIZOVATELSKÁ PŮSOBNOST

Podstatná role spočívá především ve výkonu zřizovatelské působnosti k příspěvkovým organizacím zajišťujícím poskytování významné části sociálních služeb na území kraje. Jedná se o veřejné služby, které poskytujeme obyvatelům kraje prostřednictvím vlastních organizací. V roce 2018 šlo o 21 zařízení (ke konci roku 2018 však sloučením zanikl Domov důchodců Onšov) – domovy pro seniory, domovy se zvláštním režimem (včetně oddělení pro lidi s Alzheimerovou chorobou), domovy pro osoby se zdravotním postižením (především mentálním a kombinovaným) a domovy pro lidi, kteří ztratili schopnost sebeobsluhy v důsledku duševního onemocnění nebo závislosti na alkoholu. Při těchto zařízeních jsou provozovány i další sociální služby (komunitního typu), napomáhající sociálnímu začleňování zejména zdravotně postižených spoluobčanů, například chráněné bydlení či denní stacionáře.

Speciálním zařízením je Psychocentrum – manželská a rodinná poradna Kraje Vysočina, jež se zaměřuje na bezplatné poradenství v rodinných záležitostech, pomoc obětem domácího násilí, podílí se na zprostředkování náhradní rodinné péče, spolupracuje s odpovědnými orgány na úseku sociálně-právní ochrany dětí a podílí se na vzdělávacích aktivitách.

Jsou zavedeny postupy v řízení příspěvkových organizací, které zahrnují schvalování stěžejních dokumentů – jako například vizí, střednědobých plánů, rozpočtů a finančních plánů, investičních záměrů a další postupy, a to včetně pravidel komunikace.

Příspěvkovým organizacím v sociální oblasti, jejichž zřizovatelem je Kraj Vysočina, bylo v souladu s platnou metodikou v průběhu roku 2018 schváleno 17 návrhů organizačních řádů a 33 příkazů ředitelů, kterými se stanovuje organizační struktura i počet zaměstnanců.

Za velmi důležitou je nadále považována podpora aktivního života klientů. Vedení příspěvkových organizací kraj jako zřizovatel motivuje k rozšiřování nabídky terapeutických aktivit v zařízeních. S podporou kraje i z iniciativy jednotlivých zařízení se uskutečnila celá řada společných setkání klientů, jako jsou sportovní soutěže (pétanque seniorů), vzdělávací aktivity (přednáška v rámci Národního týdne trénování paměti a vzdělávací cyklus pro seniory z Kraje Vysočina s názvem Letní škola seniorů) nebo společenské akce (např. Srdce na dlani).

Aktivní život v našich příspěvkových organizacích dokazuje rovněž celá řada aktivit pořádaných přímo v zařízeních i mimo ně. Klienti příspěvkových organizací se aktivně podílejí na organizaci oblíbené a velmi úspěšné společenské akce Kraje Vysočina s názvem Barevné Vánoce, v jejímž rámci pracovníci prodávají výrobky zhotovené klienty jejich organizací.

Na druhou stranu se organizace kraje stále více zabývají péčí o klienty, kteří jsou vysoce závislí na pomoci personálu a jejichž možnost zapojení se do aktivního života je hodně omezená. Jedná se zejména o seniory ve velmi těžkém zdravotním stavu v zařízeních pro seniory, ale také o péči ve specializovaných zařízeních pro klienty s Huntingtonovou chorobou nebo s poruchou autistického spektra. Personální vybavení i metody péče se musí těmto potřebám přizpůsobovat a s tím je spojena také zvýšená nákladovost poskytovaných služeb. V roce 2018 kraj podporoval právě rozvoj péče o klienty s největší potřebou pomoci.

VÝKON ZŘIZOVATELSKÝCH KOMPETENCÍ

V roce 2018 pokračovala metodická činnost a podpora ve vztahu k příspěvkovým organizacím zřizovaným Krajem Vysočina v oblasti sociálních služeb, která je zaměřena na zvyšování kvality poskytovaných sociálních služeb. Metodická podpora byla zaměřena mimo jiné na odstranění nedostatků definovaných audity, jež byly provedeny v poskytovaných sociálních službách.

Metodická činnost se dále zaměřovala na zlepšení kvality poskytovaných sociálních služeb a zobecnění správné praxe pro zřizované organizace, průběžné metodické vedení a na mentoring ředitelů příspěvkových organizací, a to zejména těch, kteří svou funkci vykonávají relativně krátké období.

Odbor sociálních věcí v roce 2018 realizoval pro příspěvkové organizace tyto aktivity:

- čtyři porady ředitelů příspěvkových organizací Kraje Vysočina
- 19 vzdělávacích seminářů dle požadavků a potřeb příspěvkových organizací na vzdělávání

Kraj jako zřizovatel příspěvkových organizací se tak podílí na systematickém vzdělávání pracovníků v těchto organizacích odbornými semináři a rozšířením nabídky vzdělávání.

POPIS NEJDŮLEŽITĚJŠÍCH INVESTIC

V roce 2018 bylo zahájeno projektování nového zařízení v Jihlavě pro poskytování služeb pro cílovou skupinu seniorů – domova pro seniory, domova se zvláštním režimem a odlehčovací služby. Na investiční akci, která má vyrůst v areálu Nemocnice Jihlava, byla Kraji Vysočina přiznána dotace ve výši 50,7 mil. Kč z prostředků státního rozpočtu z dotačního programu MPSV Rozvoj a obnova materiálně technické základny sociálních služeb pro období 2016–2020. Dokončení výstavby a zahájení provozu nového zařízení pro celkem 124 klientů je stanoveno do konce roku 2020. V prostorách zařízení budou klientům poskytovány současně i ambulantní služby odborného sociálního poradenství a denního stacionáře.

V roce 2018 pokračovaly stavební práce na přístavbě nového pavilonu Domova pro seniory Havlíčkův Brod. Hotová stavba byla Kraji Vysočina předána na podzim roku 2018. Vybudováním přístavby a jejím vybavením v roce 2019 vznikne nová kapacita 109 lůžek, z toho 75 lůžek se zvláštním režimem a 34 lůžek domova pro seniory. Na investiční akci získal Kraj Vysočina dotaci ze státního rozpočtu ve výši 100 mil. Kč z programu Rozvoj a obnova materiálně technické základny sociálních služeb 2007–2018 z prostředků MPSV ČR.

TRANSFORMACE SOCIÁLNÍCH SLUŽEB

Zastupitelstvo Kraje Vysočina rozhodlo v roce 2015 o zapojení příspěvkových organizací Domov Kamélie Křižanov, Domov Háj a Domov ve Zboží do procesu transformace a realizaci těchto projektů v rámci programu IROP. V roce 2018 byl k těmto organizacím přiřazen i Domov ve Věži.

Celkem bylo v roce 2018 podáno Krajem Vysočina sedm nových žádostí o podporu, které řeší vznik pobytových komunitních sociálních služeb v kapacitě 48 lůžek (služby domov pro osoby se zdravotním postižením a chráněné bydlení) a 42 míst pro klienty v ambulantních sociálních službách (denní stacionář a sociálně terapeutické dílny). V roce 2018 byl úspěšně ukončen projekt výstavby komunitního bydlení pro šest klientů Domova Háj ve Světlé nad Sázavou s nízkou a střední mírou podpory, a to rekonstrukcí rodinného domu. V polovině roku 2018 byla zahájena investiční realizace projektu Transformace Domova Kamélie Křižanov I., jejímž prostřednictvím vzniknou v Třešti domácnosti se službou domova pro osoby se zdravotním postižením pro dvanáct klientů se zázemím pro jejich denní aktivity a denní stacionář. Na konci roku 2018 obdržel Kraj Vysočina Rozhodnutí o poskytnutí dotace na další projekt Transformace Domova Háj II., jehož realizací vzniknou domácnosti chráněného bydlení a domova pro osoby se zdravotním postižením v Ledči nad Sázavou a ve Světlé nad Sázavou pro celkem 24 klientů. Současně bude ve Světlé nad Sázavou vybudováno zázemí pro management organizace s prostory pro denní aktivity klientů a sociálně terapeutickou dílnu. Předpokládaná hodnota všech projektů transformace v rámci plánovacího období 2014–2020 činí 615,7 mil. Kč, přičemž požadovaná dotace z EU je výši 520,9 mil. Kč.

FINANCOVÁNÍ SOCIÁLNÍCH SLUŽEB

Kraj se významně podílí na financování sociálních služeb, které provozují nestátní neziskové organizace nebo obce. V roce 2018 kraj tyto poskytovatele spolufinancoval ze svého rozpočtu. Od roku 2015 kraj poskytovatelům sociálních služeb nově v samostatné působnosti přerozděluje prostředky ze souhrnné dotace, o kterou žádá Ministerstvo práce a sociálních věcí. Tato agenda, s níž je spojeno zajištění služeb, které přímo nebo nepřímo pozitivně ovlivňují řádově desítky tisíc občanů, je spojena s distribucí a kontrolou použití těchto financí. Pro rok 2018 bylo nutno aktualizovat zásady financování, které naplňují evropská pravidla pro poskytování veřejné podpory.

Vývoj prostředků na sociální služby v letech 2015–2019

	Celkem	MPSV	Kraj Vysočina
2015	557 700 000	443 100 000	114 600 000
2016	596 800 000	471 500 000	125 300 000
2017	696 300 000	576 300 000	120 000 000
2018	896 100 000	759 300 000	136 800 000
2019	940 100 000	801 600 000	138 500 000

Důvody postupného narůstání výdajů na sociální služby jsou zřejmé z níže uvedeného vývoje nákladů a mezd.

10. SOCIÁLNÍ PÉČE

Vývoj průměrných nákladů u vybraných druhů sociálních služeb (v Kč)

	2016	2017	2018
Domovy pro seniory	814	901	1 029
Domovy se zvláštním režimem	1 011	1 091	1 270
Domovy pro osoby se zdravotním postižením	1 068	1 144	1 330

Průměrné celkové náklady na lůžko a den (v Kč)

	2016	2017	2018
Pečovatelská služba	30 000	32 000	38 000
Centra denních služeb, denní stacionáře	34 000	36 000	40 000

Průměrné celkové měsíční náklady na úvazek pracovníka (jedná se o celkové náklady na provoz – na mzdy, odvody, budovu, autoprovaz apod.)

Vývoj počtu úvazků pracovníků vykonávajících činnost v sociálních službách

	Celkem	Z toho v přímé péči
2016	3 450	2 500
2017	3 600	2 600
2018	3 650	2 650

Jedná se o celkové počty úvazků pracovníků vykonávajících činnost v sociálních službách působících na území Kraje Vysočina, které jsou financované z rozpočtu kraje

Vývoj průměrných mzdových nákladů (hrubých mezd) pracovníků vykonávajících činnost v sociálních službách (v Kč)

2016	21 000
2017	23 000
2018	26 000

Jedná se o průměrnou hodnotu za všechny profese – pracovníky vykonávající přímou péči o klienty (sociální pracovníci, pracovníci v sociálních službách, zdravotničtí pracovníci, pedagogičtí pracovníci, další odborní pracovníci) a péči nepřímou (vedoucí pracovníci, administrativní pracovníci a obslužný personál).

Oblast podpory v roce 2018	Výše podpory (v Kč)
Podpora projektů a služeb zajišťovaných subjekty nezřizovanými Krajem Vysočina	136 800 000
Dotace na hospicovou péči	16 966 000
Dotace na prarodinnou politiku (mateřská centra, Senior Pointy, Family Pointy)	1 720 000
Dotace na dobrovolnictví a neformální výpomoc	2 778 000
Grantový program Investujeme v sociálních službách	2 988 743
Grantový program Podporujeme prarodinnou a seniorskou politiku obcí 2018	1 000 000
Přerozdělená dotace MPSV	759 300 000
Dotace na financování svozu do denních stacionářů a center denních služeb	1 787 000
Primární prevence (prevence sociálně patologických jevů ve školách)	3 500 000

STŘEDNĚDOBÉ PLÁNOVÁNÍ

V rámci procesu střednědobého plánování byl v roce 2018 aktualizován strategický dokument v této oblasti – Střednědobý plán rozvoje sociálních služeb Kraje Vysočina. Ten nově reagoval na změny v Krajské síti sociálních služeb Kraje Vysočina, která tvoří přílohu tohoto dokumentu. Při schvalování změn v síti se postupuje podle zásad pro vstup do Krajské sítě sociálních služeb a pro její vedení, aby se poskytovatelé mohli o financování nových služeb ucházet podle jednoznačných pravidel, přičemž o jejich žádostech o zařazení do uvedené sítě v závěru rozhoduje zastupitelstvo kraje. Podle těchto pravidel orgány kraje rozhodovaly o žádostech o zařazení nových služeb do krajské sítě a o rozšíření již zařazených kapacit i v roce 2018, přičemž rozšiřování sítě je limitováno finančními možnostmi a po rozhodnutí o výrazném rozšíření kapacit v minulých letech nebylo v roce 2018 možné vyhovět celé řadě předložených záměrů. Na procesu plánování sociálních služeb se v kraji podílí celkem devět pracovních skupin, jež se dělí podle cílových skupin klientů například na sociální služby pro osoby s mentálním a kombinovaným postižením a osoby s poruchami autistického spektra, seniory, osoby s tělesným a jiným zdravotním postižením, osoby se smyslovým postižením, hospicovou péčí atd. Členy pracovních skupin jsou poskytovatelé sociálních služeb a zastoupeny jsou organizace, jež zřizuje kraj, obce, nestátní neziskové organizace i církevní zřizovatelé. Každá z pracovních skupin se v roce 2018 sešla v průměru třikrát.

DOMÁCÍ HOSPICOVÁ PÉČE

Už od roku 2008 se Kraj Vysočina podílí na dofinancování provozu Domácí hospicové péče. Od roku 2015 se dále podílí na spolufinancování ověření fungování projektu Mobilní specializované paliativní péče. V roce 2018 již v podmínkách pilotního projektu fungovaly dvě organizace a ostatní poskytovatelé se připravovali na to, aby mohli od roku 2019 splnit podmínky pro nasmlouvání modelu mobilní specializované péče. V roce 2018 bylo na podporu domácí hospicové a paliativní péče rozděleno celkem 16 966 000 Kč. V takto podporovaných službách našlo pomoc 657 klientů, kteří využili celkem 36 225 hodin přímé péče.

V roce 2018 jsme se ve spolupráci se zástupci odborné veřejnosti zabývali rozvojem spolupráce mezi subjekty, které poskytují pomoc umírajícím, a rozvojem paliativního přístupu v pobytových sociálních službách.

MATEŘSKÁ A RODINNÁ CENTRA

Kraj Vysočina každoročně poskytuje dotace na podporu projektů v oblasti prorodinné politiky, jež je primárně zaměřena na podporu provozu mateřských a rodinných center v regionu. V roce 2018 byla k tomuto účelu použita částka ve výši 463 000 Kč a bylo podpořeno celkem 24 mateřských či rodinných center. Jejich provozovatelé nabízejí svým uživatelům aktivity zaměřené na možnosti dalšího vzdělávání, osobnostní rozvoj, nové náměty na vyplnění volného času, sdílení a konzultaci problémů v oblasti rodinného života a maminkám na mateřské nebo rodičovské dovolené potom možnost prevence sociální izolace.

FAMILY A SENIOR POINTY

Kraj Vysočina se intenzivně podílí na provozování sítě Family a Senior Pointů. Jedná se o pět kontaktních Family Pointů a pět kontaktních Senior Pointů v jednotlivých okresních městech. Kraj zajišťuje podporu z hlediska metodického vedení kontaktních pracovníků a pracovníků a finanční podporu v podobě dotací. Dotace z rozpočtu Kraje Vysočina na jejich provoz činila v kalendářním roce 2018 celkem 1 440 tis. Kč. Činnost Family a Senior Pointů je zaměřena především na poskytování a zprostředkování informačního servisu z oblasti rodinného a seniorského života, posilování rodičovských kompetencí, vzdělávání a podporu zdravého životního stylu. Značnou měrou je setkávání a aktivním trávením volného času podpořena i prevence sociálního vyloučení ohrožených skupin, jež rodiče malých dětí a senioři představují. Služby Family a Senior Pointů jsou poskytovány uživatelům zdarma.

DOBROVOLNICTVÍ

Dobrovolnictví se stalo fenoménem, jehož rozvoj kraj dlouhodobě podporuje již od roku 2006 a každoročně si pro jeho podporu vyčleňuje finanční prostředky. Bezplatná laická pomoc v sociálních službách posiluje spolupráci v přirozené komunitě a je přínosná pro pracovníky v sociálních službách, klienty i pro dobrovolníky. Z dotací kraje bývají financovány především náklady na koordinátora dobrovolníků, na jejich vyhledávání, zaškolování a administrativu spojenou s touto agendou, na cestovní náhrady a další související výdaje.

V roce 2018 byla na území kraje podpořena síť jedenácti center, která se zabývala dobrovolnictvím a neformální pomocí, a to částkou 2 778 000 Kč. V roce 2018 odpracovalo 1 042 dobrovolníků 43 900 dobrovolnických hodin.

POSKYTOVÁNÍ DOTACÍ NA FINANCOVÁNÍ SVOZU DO DENNÍCH STACIONÁŘŮ A CENTER DENNÍCH SLUŽEB

Svoz klientů do ambulantního zařízení je fakultativní činnost při poskytování sociálních služeb v denních stacionářích a centrech denních služeb. Na tuto fakultativní činnost jsou vynaloženy takové náklady, které nelze pokrýt pouze z úhrad od klientů a darů, a jednotlivým zařízením tak vznikají poměrně významné ztráty, s jejichž vyкрыtím mají již několikátým rokem značné problémy. Samotný pobyt ve stacionáři je totiž také hrazen ze strany klientů a vyšší úhrady za svoz by vedly k omezení návštěvnosti stacionářů a k problémům se zabezpečením péče o klienty na straně rodin. Přispívá k tomu rovněž fakt, že na dokrytí ztráty nelze na podkladě stanovených pravidel MPSV využít příspěvek na vyrovnávací platbu.

V roce 2018 byla poskytnuta částka 1 787 tis. Kč pro dvanáct ambulantních zařízení. Nákladovost se u jednotlivých zařízení liší podle vzdálenosti a četnosti svozů u jednotlivých klientů.

GRANTOVÉ PROGRAMY Z FONDU VYSOČINY

Odbor sociálních věcí vyhlásil v uplynulém roce dva grantové programy z Fondu Vysočiny. Prvním a již tradičním je program Investujme v sociálních službách. Uzávěrka programu byla 10. 5. 2018. V tomto termínu bylo doručeno celkem 26 žádostí s celkovým finančním požadavkem 3 830 233 Kč. Vyhodnocením grantového programu se zabýval řídicí výbor na svém zasedání dne 28. 5. 2018. Z důvodu administrativního nesouladu byly vyřazeny čtyři žádosti a 22 projektů postoupilo do dalšího bodového hodnocení. Finanční podpora byla schválena pro 19 projektů v celkové požadované výši 2 988 743 Kč.

Druhým vyhlášeným programem byl program Podporujeme prarodinnou a seniorskou politiku obcí 2018. Celkový objem finančních prostředků v tomto programu činil 1 000 000 Kč a jeho prostřednictvím byly podpořeny prarodinné a proseniorské aktivity obcí. Dotýkaly se mezigeneračního soužití, zapojování seniorů do aktivního života, sladování rodinného a pracovního života, oživení rodinných vztahů, dodržování zdravého životního stylu či podpory koncepční činnosti.

PROTIDROGOVÁ POLITIKA

Koordinuje, odborně a metodicky podporuje a kontroluje výkon agendy protidrogové politiky v obcích a zároveň koordinuje spolupráci mezi institucemi, které se na území kraje na této politice podílejí.

Stejně jako v předchozích letech byl z krajského rozpočtu podpořen program specifické primární prevence rizikového chování do škol. V dotačním řízení byla v roce 2018 rozdělena částka 3 500 000 Kč celkem šesti certifikovaným poskytovatelům v Kraji Vysočina.

Pracovní skupina protidrogové politiky Kraje Vysočina pokračuje v systematické koordinaci zařízení, jež se zabývají problematikou závislosti a informováním veřejnosti o problematice a možnostech pomoci. Situace se zneužíváním návykových látek je v Kraji Vysočina dlouhodobě stabilní. Pracovní skupina se začala mimo jiné zabývat také problematikou možnosti zřízení centra pro pomoc osobám závislým na gamblingu.

RODINNÁ A SENIORSKÁ POLITIKA

V loňském roce byla naplňována jednotlivá opatření obsažená v Koncepti rodinné a seniorské politiky Kraje Vysočina na období 2017–2021. Za důležitou byla považována motivace obcí k aktivní rodinné a seniorské politice a mezigeneračnímu soužití, která bude pevně ukotvena ve strategických dokumentech obce a stane se důležitou součástí života v dané lokalitě.

Kraj se i v loňském roce podílel na zajištění širokého spektra kvalitních a dostupných prarodinných služeb, jež směřují k zabezpečení spokojeného života v rodině. Jedná se o podporu služeb pro rodiny funkční i ohrožené, služby zaměřené na zkvalitňování rodinných vztahů a posilování rodičovských kompetencí. Stejně jako v minulých letech pokračoval nábor rodin do slevového systému Rodinných pasů Kraje Vysočina. Pod jejich hlavičkou byly v každém z okresů kraje uspořádány Karnevaly pro celou rodinu a dále pak tour Letní dovádění s Vysočinou.

Během celého roku byly realizovány aktivity zaměřené na seniory, které slouží k jejich dalšímu vzdělávání, podpoře zdravého a aktivního života a jako prevence proti sociálnímu vyloučení. Konal se V. ročník Letní školy pro seniory, která se uskutečnila v celkem deseti obcích regionu. V Pelhřimově byl u příležitosti oslav Mezinárodního dne seniorů realizován Svátek seniorů, na všech Senior Pointech v kraji probíhaly Dny pro seniory. Senioři z celého kraje měli možnost se zúčastnit Branného závodu, Letního seniorského tábora, Seniorské miniolympiády či vystupovat na mezinárodním tanečním festivalu KoresponDance v rámci speciálního vystoupení s mexickou skupinou Foco Al Aire.

UNIVERZITA TŘETÍHO VĚKU (U3V)

Pojem univerzita třetího věku je veřejnosti v Kraji Vysočina dobře znám již od roku 2011 a probíhá ve spolupráci s Vysokou školou polytechnickou Jihlava. U3V je organizována na těchto místech regionu: Domov pro seniory Velké Meziříčí, Domov pro seniory Pelhřimov, Střední škola obchodu a služeb Žďár nad Sázavou a Domov pro seniory Třebíč, Koutkova-Kubešova. Univerzita třetího věku představuje jednu z možností kvalitního naplnění volného času seniorů. Zpřístupňuje seniorům vhodnou formou nové poznatky, vědomosti a dovednosti, které mohou využívat nejen pro svůj osobní rozvoj. Významnou roli sehrává také možnost sociálního kontaktu s podobně smýšlejícími a věkově blízkými lidmi, navazování nových přátelství, překonávání pocitu osamělosti, izolovanosti či nepotřebnosti, vědomé zpomalování procesu stárnutí a udržování psychické svěžesti.

POTRAVINOVÁ POMOC DĚTEM V HMTNÉ NOUZI – OBĚDY DO ŠKOL

Kraj Vysočina se již počtvrté zapojil do projektu Potravinová pomoc dětem. Záměrem je především snížit potravinovou deprivaci dětí formou bezplatného stravování ve školních jídelnách dětem navštěvujícím MŠ a ZŠ ze sociálně slabých rodin ve věku 3–15 let, které se jako společně posuzované osoby z hlediska nároku na příspěvek na živobytí nacházely ve hmotné nouzi. Ve školním roce 2016/2017 se do projektu Potravinová pomoc dětem v Kraji Vysočina zapojilo 40 partnerů/škol a podporu čerpalo 324 dětí. V tomto školním roce se do projektu přihlásily v rámci celé republiky pouze čtyři kraje a jedním z nich byl i Kraj Vysočina. Ve školním roce 2017/2018 se do projektu Potravinová pomoc dětem v Kraji Vysočina přihlásilo již 50 partnerů a podpořeno bylo 466 dětí – tedy o 142 dětí více. Ve školním roce 2018/2019 se zapojilo 63 partnerů a pro školní rok 2019/2020 se zapojilo 70 partnerů.

NÁVRH OPTIMALIZACE SÍTĚ POBYTOVÝCH SOCIÁLNÍCH SLUŽEB V KRAJI VYSOČINA

Kraj Vysočina zahájil v roce 2018 realizaci projektu Návrh optimalizace sítě pobytových sociálních služeb v Kraji Vysočina podpořený z operačního programu Zaměstnanost. Cílem projektu je podpořit zefektivnění procesů v zařízeních pobytových sociálních služeb na území Kraje Vysočina prostřednictvím vytvoření návrhu optimalizace sítě a nastavení doporučení a standardů při poskytování sociální služby. Klíčové aktivity projektu, které budou postupně realizovány až do 31. 8. 2020, jsou zaměřeny na oblasti nastavení optimální sítě sociálních služeb v Kraji Vysočina, analýzu poptávky a nabídky sociálních služeb v pobytových zařízeních v Kraji Vysočina, posouzení materiálně technického standardu, personálního standardu, optimální kapacity klientů ve zřizovaných organizacích, sdílení služeb a společné nákupy.

UČIT SE SPOLEČNĚ, RŮST INDIVIDUÁLNĚ

Kraj Vysočina realizoval v roce 2018 projekt Učit se společně, růst individuálně, podpořený z operačního programu Zaměstnanost. Cílem projektu je vytvoření standardu strategického plánování příspěvkových organizací a následné podpory rozvoje lidských zdrojů v oblasti sociálních služeb v Kraji Vysočina – konkrétně vznik metodiky strategického plánování a řízení a její implementace v pěti příspěvkových organizacích Kraje Vysočina s cílem vytvořit pět konkrétních strategických plánů včetně navržení/zavedení opatření z nich plynoucích s dopadem na zefektivnění a zkvalitnění poskytovaných sociálních služeb do konce roku 2020. Projekt je koncipován jako pilotní, z čehož vyplývá zapojení pouze pěti vybraných organizací.

Dalšími strategickými cíli, které bezprostředně navazují na strategické plánování, je zavedení supervize jako standardního nástroje dlouhodobé podpory všech pracovníků přímé péče, pomocných provozů i managementu a zároveň ověření zavedení nových metod (modelů péče) jako součást běžné péče o klienta v jednotlivých organizacích.

Přenesená působnost

Za samozřejmé považujeme profesionální a kvalitní zajištění výkonu státní správy, který odbor sociálních věcí zajišťuje především v rámci činností oddělení sociální správy a oddělení sociální ochrany a prevence.

ODDĚLENÍ SOCIÁLNÍ SPRÁVY

V roce 2018 bylo na úseku registrací poskytovatelů sociálních služeb vydáno 66 rozhodnutí. Žádné ze správních rozhodnutí ve věci na tomto úseku nebylo napadeno opravným prostředkem (řádným nebo mimořádným). Celkově bylo ke dni 31. 12. 2018 krajským úřadem registrováno 105 poskytovatelů sociálních služeb, zaregistrováno měli 221 služeb. U poskytovatelů bylo realizováno celkem 17 kontrol zaměřených na plnění podmínek registrace. Dále odbor jako registrující orgán zajišťoval agendu kontroly výkaznictví – a tedy kontrolu správnosti a úplnosti údajů vykázaných jednotlivými poskytovateli sociálních služeb. Povinnost poskytovatelů sociálních služeb sdělit data o poskytovaných sociálních službách za rok 2017 byla v uplynulém roce splněna. Krajský úřad prostřednictvím elektronického systému obdržel celkem 108 výkazů.

Koordinátor pro romské záležitosti Kraje Vysočina vypracoval Zprávu o stavu romské menšiny v kraji za předchozí kalendářní rok. Zpráva obsahuje aktualizované základní údaje o situaci romské menšiny v kraji a zhodnocení politiky romské integrace na úrovni kraje a obcí. Zpráva také popisuje situaci Romů v oblasti vzdělávání, zaměstnanosti, bydlení, sociálních služeb, zdraví a bezpečnosti. Koordinátor se ve zprávě zabýval i rozvojem romské kultury a jazyka. Dále vypracoval Zprávu o situaci národnostních menšin za předchozí kalendářní rok. V roce 2018 koordinátor působil v pracovní skupině prevence kriminality Kraje Vysočina a v pracovní skupině poskytovatelů služeb pro národnostní menšiny. Dále byl členem regionální platformy Centra na podporu integrace cizinců pro Kraj Vysočina. Během roku provedl čtyři kontroly výkonu přenesené působnosti ve vztahu k dodržování ust. § 6, odst. 8 zákona č. 273/2001 Sb., o právech příslušníků národnostních menšin a o změně některých zákonů. Dále působil jako odborný poradce v rámci spolupráce Agentury pro sociální začleňování (ASZ) s městy Žďár nad Sázavou a Havlíčkův Brod.

ODDĚLENÍ SOCIÁLNÍ OCHRANY A PREVENCE

Koordinuje, odborně a metodicky podporuje a kontroluje výkon přenesené působnosti u agendy sociální práce, výkonu veřejného opatrovnictví a agendy výkonu sociálně-právní ochrany dětí. Při zajišťování výkonu těchto agend bylo v roce 2018 uspořádáno deset odborných seminářů, dvě exkurze do věznic, tři metodické porady pro obce II. a III. typu k sociální práci a osm kontrol výkonu přenesené působnosti na obecních úřadech; dále tři metodické porady pro obce s rozšířenou působností v oblasti výkonu sociálně-právní ochrany dětí. Kromě toho byly uspořádány čtyři semináře pro orgány sociálně-právní ochrany dětí (mediace, výchovná opatření, vystoupení kanceláře veřejného ochránce práv, zákonné zastoupení dítěte), dvě metodické porady k náhradní rodinné výchově a jedna porada sociálních kurátorů. Krajský úřad dále vyhověl požadavku tří obcí a uskutečnil metodické návštěvy k tématu dotace na výkon sociální práce a u tří obcí k výkonu SPOD. Krajský úřad Kraje Vysočina také zorganizoval setkání zaměstnanců krajských úřadů ČR, kteří se zabývají výkonem přenesené působnosti na úseku sociální práce a sociální prevence. Jednalo se již o šestý workshop svého druhu. Toto setkání přispívá ke sjednocování názorů při výkonu dané agendy a pojmenování jejich hlavních potřeb. Bylo spojeno s velmi kladným ohlasem u všech 14 krajů. Výstupy pak posloužily jako podklad pro další spolupráci s Ministerstvem práce a sociálních věcí České republiky.

Oddělení sociální ochrany a prevence realizuje od roku 2017 projekt Podpora a rozvoj náhradní rodinné péče v Kraji Vysočina, přičemž plánované ukončení projektu je k 31. 12. 2019. Od 1. 1. 2018 je pak také realizován projekt Podpora a rozvoj sociální práce v Kraji Vysočina, jehož plánované ukončení spadá do roku 2020.

11

ŽIVOTNÍ PROSTŘEDÍ

Kraj Vysočina je dlouhodobě a právem považován za kraj s nejvyšší kvalitou životního prostředí v celé České republice. Kraj Vysočina si toho cení a pracuje na udržení, a pokud možno i na zlepšení kvality životního prostředí pro své obyvatele a také pro návštěvníky kraje. Samospráva Kraje Vysočina i úředníci odboru životního prostředí a zemědělství Krajského úřadu Kraje Vysočina věnují kvalitě životního prostředí potřebnou dávku pozornosti a v realizovatelné míře rovněž finanční prostředky z rozpočtu Kraje Vysočina. Stalo se to společnou prioritou dle Programového prohlášení Rady Kraje Vysočina pro období 2016–2020. Jde nám o čistotu ovzduší, čistotu vody, o ochranu půdy, o zachování krajinného rázu, o ochranu rostlin a živočichů s prioritou zachování zvláště chráněných a vzácných druhů i o správné řešení odpadového hospodářství. Považujeme to za nezbytnou podmínku pro zdravý a pestrý život občanů našeho kraje a rovněž pro další generace.

Kraj Vysočina je hrdý na své čisté ovzduší. Nechceme však ustrnout a věnujeme problematice ochrany ovzduší velkou pozornost. V roce 2018 jsme zahájili již druhou pětiletou kampaň měření ovzduší nazvanou Informační systém kvality ovzduší v Kraji Vysočina pro roky 2018–2023 (nyní tedy „ISKOV II“). Pro monitoring kvality ovzduší bylo vybráno celkem 20 lokalit, ve kterých bude postupně probíhat kontinuální celoroční sledování kvality ovzduší. Stejně jako v předchozích letech jsou data získaná z této sítě on-line k dispozici veřejnosti na webové stránce www.ovzdušivysocina.cz. Výstupy budou zpracovány do koncepčních materiálů Kraje Vysočina i obcí, budou sloužit jako podpůrný nástroj pro rozhodování a výkon státní správy a samosprávy Kraje Vysočina a v neposlední řadě mohou být využity v rámci vzdělávání a ekologické výchovy. Cílem je objektivně poskytovat veřejnosti a veřejné správě aktuální informace o kvalitě ovzduší v systému on-line. Kraj tak doplňuje měření v oblastech a sídlech, které nepokrývá státní monitoring. Dosavadní výsledky státního i krajského měření potvrzují skutečnost, že Kraj Vysočina patří k nejčistším regionům v České republice.

I přes tento fakt věnuje Kraj Vysočina spoustu energie na zpracování dotačního titulu na výměnu kotlů, takzvaných kotlíkových dotací, podpořených z operačního programu Životní prostředí 2014–2020, díky němuž v našem kraji postupně dochází (a bude nadále docházet) k výměně zastaralých a ekologicky nevhodných kotlů z takzvaných lokálních topenišť za zařízení s nejnižšími emisními limity, a to při velmi malé spoluúčasti žadatelů.

V oblasti odpadového hospodářství v Kraji Vysočina klademe důraz především na komplexnost a správnou hierarchii řešení: zejména na předcházení vzniku odpadů a jejich materiálové využití a tím snížení podílu odpadů ukládaných na skládky. Naším hlavním cílem je hledat ekonomicky a ekologicky udržitelná, efektivní a vyvážená řešení, ač se výsledky dostaví až v dlouhodobějším horizontu. Na podporu řešení odpadového hospodářství Kraj Vysočina vyhlásil ve Fondu Vysočiny dotační titul Odpady 2018. V návaznosti na výzvy, které všechny v oblasti odpadového hospodářství čekají, jsme zadali vypracování Akčního plánu pro realizaci opatření k plnění cílů Plánu odpadového hospodářství Kraje Vysočina.

V uplynulém roce jsme velkou pozornost věnovali též ochraně přírody a krajiny, v jejímž rámci se můžeme pochlubit zejména tím, že dlouhodobě zajišťujeme rozsáhlou péči o zvláště chráněná území a zvláště chráněné druhy rostlin i živočichů. Stav území a předměty ochrany se daří udržovat minimálně na dobré úrovni a v řadě případů i zlepšovat. Hmatatelných výsledků v ochraně přírody a krajiny dosahujeme též díky projektům na zlepšení stavu přírodních prvků v Kraji Vysočina, a to též za podpory z operačního programu Životní prostředí. Naše projekty v roce 2018 přispěly například k vytvoření malých vodních nádrží v evropsky významných lokalitách, k revitalizaci rašelinišť ve zvláště chráněných územích, obnově parků a zahrad v areálech příspěvkových organizací (domovy pro seniory, domovy sociální péče, dětské domovy, školy či nemocnice ap.). Zahájili jsme zpracování výpravné publikace Příroda a krajina Vysočiny, abychom posílili vztah občanů kraje k naší přírodě a krajině a přilákali k výletům a pobytům v Kraji Vysočina rovněž návštěvníky žijící mimo kraj. Chceme informovat o tom, co krásného, vzácného a inspirativního může Kraj Vysočina nabídnout.

Tím je za námi velký kus práce, jímž přispíváme k tomu, že krásnou přírodu Kraje Vysočina předáme svým dětem v dobrém a udržitelném stavu.

Ing. Bc. Martin Hyský
radní pro oblast lesního a vodního hospodářství,
zemědělství a životního prostředí

11. ŽIVOTNÍ PROSTŘEDÍ

OCHRANA PŘÍRODY A KRAJINY

Ke 31. 12. 2018 se na území Kraje Vysočina nacházela tato zvláště chráněná území:

- dvě velkoplošná chráněná území (CHKO Žďárské vrchy a CHKO Železné hory)
- 200 maloplošných chráněných území (tj. šest národních přírodních rezervací, čtyři národní přírodní památky, 74 přírodních rezervací a 116 přírodních památek)
- devět přírodních parků
- 85 evropsky významných lokalit soustavy Natura 2000
- dvě smluvně chráněná území (Fickův rybník a Jeřišno-Heřmaň)

V roce 2018 byly Krajem Vysočina vydány následující předpisy o vyhlášení (nebo přehlášení) zvláště chráněných území:

- Nařízení Kraje Vysočina č. 2/2018, o zřízení přírodní rezervace Prameniště Jankovského potoka a jejího ochranného pásma
- Nařízení Kraje Vysočina č. 3/2018, o zřízení přírodní rezervace Meandry Jankovského potoka a jejího ochranného pásma
- Nařízení Kraje Vysočina č. 4/2018, o zřízení přírodní rezervace Velká a Malá olšina

Kraj Vysočina v roce 2018 vynaložil téměř 7,5 milionu Kč z vlastního rozpočtu na péči o zvláště chráněná území a zvláště chráněné druhy rostlin a živočichů ve své působnosti. Péče zahrnuje zejména pravidelné kosení travino-bylinných porostů na velmi těžko přístupných místech, zejména na rašeliništích či silně podmačených loukách, odstraňování náletů dřevin, označování zvláště chráněných území a evropsky významných lokalit v terénu, zpracovávání plánů péče a přípravu podkladů pro vyhlášení. Pozornost zaměřujeme i na speciální opatření na podporu druhů in situ – například na péči o hořeček český, koniklec velkokvětý, lýkovec vonný, o masožravé rostliny (jako je rosnatka okrouhlostá či tučnice obecná), o mravence rodu *Formica* či o obojživelníky.

Kromě toho kraj realizoval a připravoval podklady pro nové projekty na využití prostředků z operačního programu Životní prostředí, a to zejména na asanační zásahy v maloplošných zvláště chráněných územích a evropsky významných lokalitách Natury 2000. V roce 2018 byly realizovány například projekty na obnovu zaniklých malých vodních nádrží Hejnice a V Kopaninách, projekty na podporu biodiverzity rašeliniště v přírodní rezervaci Na Podlesích a podporu biodiverzity (na zlepšení stavu biotopů zvláště chráněných druhů živočichů) v přírodní rezervaci Na Oklice; v neposlední řadě pak projekt na dokončení implementace Natury 2000 (vyhlášení dvou nových přírodních rezervací na území evropsky významné lokality Jankovský potok) apod. Další projekty byly připravovány (zpracováním dokumentací, jednáním s vlastníky a úřady apod.).

Kraj ze svého rozpočtu též podporuje činnost Stanice Pavlov, o. p. s., čímž napomáhá péči o handicapované živočichy (zejména zraněné vzácné druhy ptáků aj.), realizaci záchranných programů pro vzácné druhy živočichů a v neposlední řadě environmentálnímu vzdělávání, výchově a osvětě.

NÁHRADA ŠKOD ZPŮSOBENÝCH CHRÁNĚNÝMI ŽIVOČICHY

Zákon o náhradách škod umožňuje nárokovat od státu náhradu hmotné škody způsobené vybranými zvláště chráněnými živočichy – bobrem evropským, vydrou říční, losem evropským, medvědem hnědým, rysem ostrovidem a vlkem. Na území Kraje Vysočina byly doposud řešeny pouze škody způsobené vydrou říční, bobrem evropským a kormoránem velkým. Finanční náhradu škody vyplácí od roku 2003 kraj: v roce 2018 vyplatil více než 2 miliony korun (2 415 749 Kč). Krajský úřad Kraje Vysočina přijal v roce 2018 celkem 74 žádostí o náhradu škody způsobené zvláště chráněnými druhy živočichů. Mezi žadateli byly fyzické osoby i rybářské společnosti a všem uplatňovaným žádostem bylo vyhověno. Vyplacené náhrady škody se týkaly především škody způsobené vydrou říční, v jednom případě bobrem evropským.

EKOLOGICKÁ VÝCHOVA, VZDĚLÁVÁNÍ A OSVĚTA (EVVO)

V rámci naplňování Krajské koncepce ekologické výchovy, vzdělávání a osvěty (též jen „EVVO“) Kraj Vysočina v roce 2018 realizoval vzdělávací seriál (akreditovaný kurz + exkurze do zařízení) pro školní koordinátory EVVO na téma Změny klimatu. Kraj uspořádal výstavu Přírodní a školní zahrady, dále též setkání zástupců organizací zabývajících se EVVO s výměnou příkladů dobré praxe. V rámci spolupráce kraje s provozovateli kolektivních systému EKO-KOM, a. s., ASEKOL, a. s., a ELEKTROWIN, a. s., a ECOBAT, s. r. o., kraj za 1,3 mil Kč realizoval regionální soutěž obcí, úřadů a sborů dobrovolných hasičů, odborný seminář, konferenci příkladů dobré praxe, akce pro širokou veřejnost se zaměřením na předcházení vzniku odpadů a na správné nakládání občanů s odpady apod.

SNIŽOVÁNÍ NADMĚRNÉ RADIČNÍ ZÁTĚŽE

Území Kraje Vysočina je situované na geologickém podloží s převažujícím vysokým radonovým indexem. Zvýšené koncentrace radonu v podloží mohou následně ovlivňovat i koncentrace radonu v objektech, ve stavebních materiálech přírodního původu a ve vodě, dodávané do objektů z podzemních zdrojů. Ze špatně izolovaného kontaktu stavby s podložím proniká radon dále do objektu. Radon však není stabilní izotop, protože se dále přeměňuje na dceřiné produkty (izotopy polonia a vizmutu), které jsou kovové povahy. Ty se vážou na aerosoly v ovzduší, při vdechnutí ulpívají na plicní výstelce, a zvyšují tak vnitřní ozáření lidského organismu, které podporuje riziko výskytu rakoviny plic.

Kraj proto aktivně využívá možností Radonového programu ČR k poskytnutí dotace ze státního rozpočtu na přijetí opatření ke snížení míry ozáření z přítomnosti radonu a jeho produktů přeměny ve vnitřním ovzduší staveb pro bydlení a pobyt veřejnosti a opatření ke snížení obsahu přírodních radionuklidů v pitné vodě pro veřejnou potřebu.

Ve roce 2018 bylo nákladem 0,15 mil. Kč dokončeno protiradonové opatření v jednom rodinném domě. Na další rodinný dům byl získán příslib dotace ve výši 0,15 mil. Kč. Protiradonovým opatřením ve výši 1,39 mil. Kč byl ozdraven veřejný vodovod a byl získán příslib dotace ve výši 1,42 mil. Kč na další veřejný vodovod. Príslib dotace ve výši 1,5 mil. Kč byl také přijat na objekt základní školy.

INTEGROVANÁ PREVENCE

V Kraji Vysočina bylo v roce 2018 evidováno 82 zařízení v režimu integrované prevence (dále jen „IPPC“), z toho 75 je v provozu a sedm provoz ukončilo a integrované povolení bylo zrušeno. Zařízení se dělí dle přílohy č. 1 zákona o integrované prevenci do příslušných kategorií činností v souladu se směrnicí Evropského parlamentu a Rady 2010/75/EU, o průmyslových emisích. Do kategorie 1. Energetika spadají dvě zařízení. Do kategorie 2. Výroba a zpracování kovů je zařazeno 20 zařízení, kam patří slévárny, lakovny, galvanovny, žárové zinkovny či moření nerezové oceli. Nerosty (kategorie 3.) se zpracovávají ve dvou zařízeních; jedná se o cihelnu a výrobu užitkového skla. Chemický průmysl (kategorie 4.) v Kraji Vysočina zastupují dvě zařízení, která jsou zaměřena na výrobu a zpracování rostlinných olejů. V kategorii 5. nakládání s odpady – sem patří zejména devět komunálních skládek odpadů, dvě deemulgační stanice a zařízení na recyklaci chladicích zařízení. V kategorii 6. Ostatní průmyslové činnosti a zemědělství je 19 zařízení, jimiž jsou například zpracování a výroba potravinářských a krmných komodit, výroba papíru a kartonů či zpracování dřeva a výroba dřevotřískových desek a 27 velkochovů hospodářských zvířat, které jsou zaměřeny na intenzivní chov drůbeže a prasat.

NAKLÁDÁNÍ S ODPADY

Nakládání s odpady je pojem definovaný zákonem č. 185/2001 Sb., o odpadech a o změně některých dalších zákonů, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o odpadech“). Zahrnuje obchodování, shromažďování, sběr, výkup, přepravu, dopravu, skladování, úpravu, využití a odstranění odpadů, a tedy veškeré činnosti, které s odpady souvisejí.

(Následující údaje byly čerpány převážně z informačního systému odpadového hospodářství za rok 2017, jejichž zpracování je aktuálně k dispozici; údaje za rok 2018 budou k dispozici až po jejich zpracování, to znamená ve druhém pololetí 2019.)

Produkce odpadů

Celková produkce odpadů na území Kraje Vysočina je závislá na objemu jednotlivých druhů odpadů vyprodukovaných jejich původci (právníckými osobami nebo fyzickými osobami oprávněnými k podnikání, při jejichž činnosti vznikají odpady, či právníckými osobami nebo fyzickými osobami oprávněnými k podnikání, které provádějí úpravu odpadů či jiné činnosti, jejichž výsledkem je změna povahy nebo složení odpadů, a dále obcemi od okamžiku, kdy nepodnikající fyzická osoba odpad odloží na místě k tomu určeném).

Různá zastoupení jednotlivých druhů odpadů v celkové produkci jsou pak výsledkem zaměření podnikatelských činností a odrazem životní úrovně obyvatel kraje. Řádné nakládání s odpady lze zcela jistě považovat za velmi zodpovědnou činnost, která má přímý dopad na stav životního prostředí, estetickou úroveň krajinného rázu, kvalitu zdraví i úroveň života lidí. Z těchto důvodů je proto velice žádoucí v prvé řadě předcházet vzniku odpadů využitím věcí pro vlastní užitečné potřeby a po vzniku odpadů následně respektovat legislativně danou hierarchii způsobů nakládání s odpady, která primárně spočívá v různých způsobech využití odpadů (materiálové, energetické) až po odstraňování odpadů, a to nejčastěji jejich uložením na skládkách.

Celková produkce odpadů v Kraji Vysočina v roce 2017 vzrostla na hodnotu 1 519 018,74 t odpadů, což představuje ve srovnání s rokem 2016 nárůst o 9,63 %. Důvodem je především zvýšení produkce stavebních a demoličních odpadů.

Celková produkce odpadů v letech 2015, 2016 a 2017 ve správních obvodech jednotlivých obcí s rozšířenou působností (dále jen „SO ORP“)

Název obce s rozšířenou působností	Rok 2015		Rok 2016		Rok 2017	
	Množství [t]	Podíl [%]	Množství [t]	Podíl [%]	Množství [t]	Podíl [%]
Bystřice nad Pernštejnem	25 490,80	1,93	34 446,00	2,49	60 219,31	3,96
Havlíčkův Brod	182 640,77	13,81	109 960,49	7,94	179 232,66	11,80
Humpolec	35 949,82	2,72	63 371,94	4,57	47 471,90	3,13
Chotěboř	34 957,27	2,64	26 008,59	1,88	34 178,81	2,25
Jihlava	377 526,22	28,54	360 768,62	26,04	377 128,86	24,83
Moravské Budějovice	56 719,25	4,29	34 837,26	2,51	32 385,54	2,13
Náměšť nad Oslavou	28 697,35	2,17	55 801,97	4,03	166 069,22	10,93
Nové Město na Moravě	23 363,98	1,77	26 592,68	1,92	27 012,72	1,78
Pacov	12 726,21	0,96	22 904,16	1,65	18 140,18	1,19
Pelhřimov	76 115,20	5,76	93 920,39	6,78	86 819,50	5,72
Světlá nad Sázavou	30 045,60	2,27	26 967,34	1,95	31 974,82	2,10
Telč	16 177,24	1,22	16 835,56	1,22	13 296,35	0,88
Třebíč	193 693,32	14,64	235 374,59	16,99	222 089,04	14,62
Velké Meziříčí	100 001,08	7,56	126 509,25	9,13	137 910,40	9,08
Žďár nad Sázavou	128 600,54	9,72	151 282,43	10,92	85 089,43	5,60

Celková produkce ostatních odpadů v Kraji Vysočina v roce 2017 vzrostla, a to na hodnotu 1 448 451,27 t. Ve srovnání s rokem 2016 se jedná o nárůst produkce této kategorie odpadu o 10,47 %. Oproti tomu došlo v roce 2017 ke snížení produkce nebezpečných odpadů (odpad vykazující jednu nebo více nebezpečných vlastností uvedených v příloze přímo použitelného předpisu Evropské unie o nebezpečných vlastnostech odpadů), jehož produkce klesla na hodnotu 70 567,47 t, což je snížení o 5,19 % (ve srovnání s rokem 2016).

Celková produkce komunálního odpadu v Kraji Vysočina v roce 2017 vzrostla o 0,78 % (ve srovnání s předcházejícím rokem), a vyšplhala se tak na hodnotu 286 471,50 t. Pro kraj je typické (stejně jako pro ostatní kraje s nízkou produkcí odpadů), že oproti krajům s vyšší produkcí má větší podíl komunálního odpadu, ale méně průmyslových odpadů. Vzhledem k tomu, že se jedná o zemědělský region, je kraj charakteristický svou vysokou produkcí odpadu ze zemědělství, rybářství a zahradnictví.

Zařízení pro nakládání s odpady na území Kraje Vysočina

Zařízeními pro nakládání s odpady jsou zařízení provozovaná podle § 14, odst. 1 (stacionární a mobilní zařízení), a § 33b zákona o odpadech. Specifickou skupinou jsou zařízení provozovaná podle § 14, odst. 2, téhož právního předpisu, která nejsou určena k nakládání s odpady, ale přijímají odpad, jenž splňuje požadavky stanovené pro vstupní suroviny. Informace o těchto zařízeních je možné najít v krajském registru zařízení. K 15. 3. 2019 bylo na území Kraje Vysočina v činnosti 515 stacionárních a 236 mobilních zařízení (mobilní zařízení jsou provozována podle § 14, odst. 1, zákona o odpadech). Stacionární zařízení je možné dále rozdělit na skupiny zařízení definované výše uvedenými ustanoveními zákona o odpadech, a tedy na 345 zařízení provozovaných podle § 14, odst. 1 (zařízení ke sběru, výkupu, využívání a odstraňování odpadů, například sběrná a výkupní odpadů, skládky a sklady odpadů, kompostárny, bioplynové stanice, spalovny odpadů, zařízení k nakládání s autovraky a elektroodpady apod.), 114 zařízení provozovaných podle § 33b (tzv. malá zařízení, která zpracovávají využitelné biologicky rozložitelné odpady pro jednu zakládku v množství nepřekračujícím deset tun těchto odpadů za rok, roční množství biologicky rozložitelného odpadu zpracované malým zařízením nesmí přesáhnout 150 tun) a 24 zařízení provozovaných podle § 14, odst. 2, zákona o odpadech (papírny, železární, dřevozpracující závody, zpracování plastů, zpracování asfaltu). Na sklonku roku 2017 vznikla v návaznosti na novou vyhlášku o podmínkách použití upravených kalů na zemědělské půdě nová skupina zařízení provozovaných podle § 14, odst. 2, zákona o odpadech – zařízení na použití upravených kalů. Takovýmto zařízením se dle vyhlášky o podmínkách použití upravených kalů na zemědělské půdě rozumí zařízení na využití odpadů, které zahrnuje všechny díly půdních bloků, na nichž používá upravené kaly jedna osoba užívající zemědělskou půdu, a všechna místa, kde tato osoba dočasně ukládá upravené kaly. V Kraji Vysočina je evidováno 32 těchto zařízení.

Registr je dostupný v sekci odpadového hospodářství a na následujících internetových stránkách: <https://krz.kr-vysocina.cz/Main/Mapa>. Údaje do registru zařízení na území Kraje Vysočina vkládá a aktualizuje krajský úřad na základě povinností uložených zákonem o odpadech.

OCHRANA OVZDUŠÍ

EMISNÍ SITUACE

Hodnoty jednotlivých emisí sledovaných znečišťujících látek v Kraji Vysočina za rok 2017 zůstaly přibližně na stejné úrovni jako v roce 2016. Dominantními zdroji znečišťování v Kraji Vysočina byly v roce 2017 nadále malé spalovací stacionární zdroje znečišťování, jež jsou hlavním zdrojem emisí CO, TZL a SO₂, pocházejících převážně z lokálního vytápění domácností, a emise CO, NO_x a prašných jemných částic (PM10 a PM2,5) z dopravy jako mobilních zdrojů.

Kraj Vysočina se také potýká s problémem prašnosti, a tedy znečištěním jemnými prašnými částicemi. Nejvýznamnější zdroje znečišťování ovzduší v kraji představují právě provozy vypouštějící do vnějšího ovzduší mimo jiných znečišťujících látek (např. VOC, NO_x, CO) zejména prašné částice (tuhé znečišťující látky – TZL a jejich nejjemnější frakce PM10, PM2,5). Jedná se o provozy kamenolomů a s tím související provoz mobilních drticích a třídících linek stavebních sutí a kameniva, firmy podnikající ve dřevozpracujícím průmyslu, strojírenství, kotelny spalující tuhá paliva, mobilní zdroje z dopravy (resuspenze) a v případě déletrvajících sucha a nepříznivých povětrnostních podmínek jsou významným zdrojem prašnosti i zemědělské plochy (hlavně neobdělávaná orná půda).

Novela zákona o ochraně ovzduší č. 201/2012 Sb. (dále jen „zákon o ochraně ovzduší“) zavedla přísnější emisní limity pro vyjmenované spalovací zdroje, jejichž platnost je časově odstupňovaná tak, aby se provozovatelé těchto zdrojů mohli na jejich plnění připravit (zejména spalovací zdroje na tuhá paliva), a rovněž omezuje emise ze sektoru lokálního vytápění domácností a zavádí minimální hodnoty emisních parametrů pro spalovací zdroje s celkovým jmenovitým tepelným příkonem do 300 kW při jejich uvádění na trh od roku 2014 a 2018. Od roku 2022 bude v této skupině zdrojů možné provozovat pouze kotle splňující 3. emisní třídu, čímž by mělo dojít k odstavení starých typů kotlů a k jejich náhradě modernějšími zařízeními s podstatně nižšími emisemi. Výměny kotlů probíhají postupně a společně se snižováním energetické náročnosti budov jsou podporovány dotační politikou na celorepublikové i krajské úrovni.

Pro vyhodnocení úrovně znečišťování ovzduší v ČR v období 1990–2017 byla sestavena emisní inventura (rekalkulace emisí), která se od údajů prezentovaných v roce 2016 vyznačuje řadou metodických změn. K významnému navýšení vypočtených emisí NO, CO_x a benzo[a]pyrenu došlo u silniční dopravy přechodem na mezinárodní metodiku COPERT 5 a využitím údajů o ročním proběhu vozidel, stanoveným pro jednotlivé skupiny osobních a nákladních automobilů podle evidenčních výstupů STK. Emise NH₃, VOC, TZL, PM10 a PM2,5 vycházejí v porovnání s původním modelem CDV nižší. Odhad emisí nesilničních strojů a mechanismů v zemědělství a lesnictví byl snížen u všech sledovaných znečišťujících látek z důvodu aktualizace informací o skladbě vozového parku, především pak traktorů.

Emise ze zdrojů kategorie REZZO 1 a REZZO 2 (vyjmenované stacionární zdroje – zařízení ke spalování paliv o celkovém tepelném příkonu vyšším než 0,3 MW, spalovny odpadů, jiné zdroje jako technologické spalovací a výrobní procesy, průmyslové výroby apod.) v období 1990–2017 výrazně poklesly vlivem zavedení systému řízení kvality ovzduší, který aplikuje na různých úrovních řadu nástrojů (normativní, ekonomické, informační atd.).

Problémy však nadále přetrvávají v oblasti dodržování imisních limitů, a proto se pozornost v posledních letech soustřeďuje hlavně na zdroje kategorie REZZO 3 a REZZO 4 (lokální vytápění domácností, fugitivní emise TZL ze stavební a zemědělské činnosti, emise amoniaku z chovů hospodářských zvířat a aplikace minerálních dusíkatých hnojiv a emise VOC z plošného použití organických rozpouštědel a emise TZL a VOC z uhelných dolů a skládek odpadu, silniční, železniční, vodní a letecké dopravy a nesilniční stroje a mechanismy jako zemědělské, lesní a stavební stroje, vozidla armády apod. včetně emise z otěrů pneumatik, brzdového obložení a abraze vozovek), pro jejichž regulaci zatím nebyla u některých typů zdrojů účinná opatření zavedena.

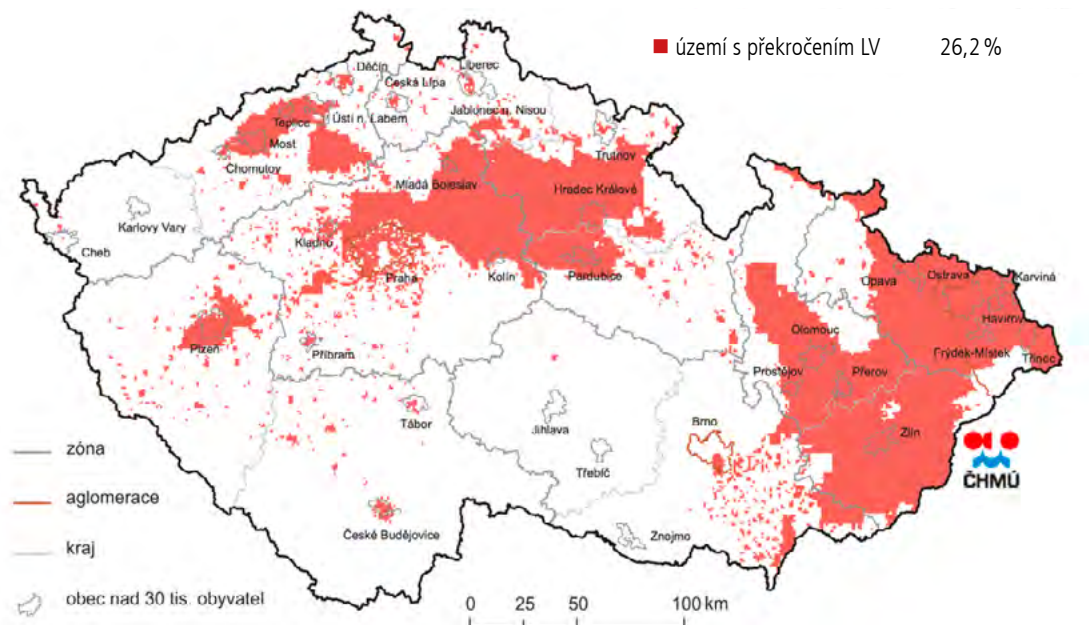
IMISNÍ SITUACE

Kraj Vysočina se v rámci ČR dlouhodobě řadí mezi kraje s vysoce nadprůměrnou dobrou kvalitou ovzduší, což je dáno zejména zemědělským charakterem kraje, absencí těžkého průmyslu a geografickými podmínkami. Ucelenou nejnovější informací o kvalitě ovzduší v kraji (rok 2017) udává mapa oblastí s překročením imisních limitů pro ochranu zdraví bez zahrnutí přízemního ozonu.

11. ŽIVOTNÍ PROSTŘEDÍ

Mapa překročení imisního limitu (LV) pro ochranu zdraví v rámci zón/aglomerací, krajů a obcí s rozšířenou působností České republiky, % plochy územního celku, rok 2017 pro znečišťující látky uvedené v příloze č. 1 a č. 3 zákona o ochraně ovzduší:

Vyznačení oblastí s překročenými imisními limity pro ochranu zdraví bez zahrnutí přízemního ozonu, 2017

Podle tohoto vymezení došlo v roce 2017 na území Kraje Vysočina (součást zóny Jihovýchod) pouze v jednom případě k překročení imisního limitu pro znečišťující látku benzo[a]pyren, vyjádřeného jako celkový obsah znečišťující látky v částicích PM₁₀, a to na území obce s rozšířenou působností Chotěboř.

Koncentrace benzo[a]pyrenu vykazují výrazný roční chod s maximy v zimním období a minimem v letním období. V zimním období zvýšené koncentrace v atmosféře souvisí se zvýšenými emisemi polycyklických aromatických uhlovodíků (PAH) z lokálních topenišť a významným zdrojem emisí PAH je i doprava, u které v zimním období dochází navíc k navýšení emisí PAH v důsledku studených startů. Dále jsou zvýšené koncentrace způsobeny zhoršenými rozptylovými podmínkami v zimním období.

Smogový varovný a regulační systém

ČHMÚ provozuje na základě pověření Smogový varovný a regulační systém (SVRS). Informace, které jeho prostřednictvím poskytuje, slouží k upozornění na mimořádně znečištěné ovzduší (smogovou situaci) a také k regulaci (omezení) vypouštění znečišťujících látek z vybraných zdrojů významně ovlivňujících kvalitu ovzduší daného území. Mezi sledované látky patří suspendované částice frakce PM10, oxid siřičitý (SO₂), oxid dusičitý (NO₂) a přízemní (troposférický) ozon (O₃). V roce 2017 nebyla na území Kraje Vysočina vyhlášena žádná smogová situace.

Měření kvality ovzduší v průmyslové zóně města Jihlavy za období roku 2018

Měření kvality ovzduší je prováděno od roku 2010 v areálu společnosti Automotive Lighting, s. r. o., na základě společné aktivity Kraje Vysočina a Statutárního města Jihlavy. Probíhá zde měření prашného aerosolu rozděleného na velikostní frakce (prachové částice velikosti PM10 a PM2,5) a oxidů dusíku (vyjádřených jako NO, NO₂ a NO_x).

Od roku 2011 nebyl v lokalitě Automotive Lighting překročen imisní limit prachových částic (35x překročení průměrné denní koncentrace v daném kalendářním roce). Nejnižší počet dní s překročenou hodnotou tohoto limitu bylo naměřeno v teplém a příznivém roce 2015 a rok 2018 se mu přiblížil (13x překročení průměrné denní koncentrace v daném kalendářním roce). I v roce 2018 je patrné, že nejvyšší počet dní s překročenou hodnotou imisního limitu prachových částic se vyskytuje v topné sezoně, konkrétně pak v únoru a prosinci. Mimo topnou sezonu k překračování hodnoty imisního limitu pro průměrnou denní koncentraci PM10 nedochází. Hlavním zdrojem oxidů dusíku jsou mobilní zdroje, lokalita průmyslové zóny je dopravně jednou z nejzatíženějších lokalit v Jihlavě. Přesto byla situace v Jihlavě z hlediska koncentrací oxidů dusíku velmi dobrá a k překročení imisních limitů v roce 2018 také nedošlo.

Program zlepšování kvality ovzduší – zóna Jihovýchod (PZKO)

MŽP vydalo v květnu 2016 Program zlepšování kvality ovzduší zóna Jihovýchod – CZ06Z, a to formou opatření obecné povahy, a program byl vyhlášen ve Věstníku MŽP. Kraj Vysočina je spolu s Jihomoravským krajem zařazen podle přílohy č. 3, zákona o ochraně ovzduší, do Zóny Jihovýchod. PZKO je součástí Střednědobé strategie zlepšení kvality ovzduší v ČR do roku 2020 (dále jen Střednědobá strategie), která představuje základní koncepční dokument. PZKO řeší kvalitu ovzduší na regionální úrovni. Cílem PZKO je co nejdříve dosáhnout požadované kvality ovzduší pro znečišťující látky uvedené v příloze č. 1, zákona o ochraně ovzduší, a účelem PZKO bylo zpracovat komplexní dokument k identifikaci příčin znečištění ovzduší a stanovit taková opatření, jejichž realizace povede ke zlepšení kvality ovzduší a dosažení přípustné úrovně znečištění. V roce 2020 provede MŽP ve spolupráci s krajskými úřady a prioritními obecními úřady s rozšířenou působností další aktualizaci PZKO.

Obsah PZKO je elektronicky zveřejněn na webových stránkách krajské úřadu <https://www.kr-vysocina.cz/ochrana-ovzduisi/ds-300367>.

Kotlíkové dotace

Na výměnu nevyhovujících topných systémů v domácnostech lze z finančního hlediska výhodně dosáhnout prostřednictvím takzvaných kotlíkových dotací, které rozdělují jednotlivé kraje v rámci Operačního programu Životní prostředí 2014–2020 (dále jen „OPŽP“). Cílem nabídnuté dotace je snížit znečišťování ovzduší z takzvaných lokálních topenišť využívajících tuhá paliva. Od roku 2022 nebude podle platného zákona o ochraně ovzduší v ČR možné provozovat v domácnostech staré neekologické kotle 1. a 2. emisní třídy. Od roku 2014 už smí být na český trh uváděny jen kotle 3. emisní třídy a vyšší, od roku 2018 to jsou již jen kotle 4. emisní třídy a vyšší.

Celá dotace z OPŽP je rozdělena do tří kol a Kraj Vysočina zrealizoval a proplatil v prvním kole (rok 2016) kotlíkových dotací 1 953 projektů, na které byla vyplacena podpora 217,7 mil. korun a v následné doplňkové výzvě ještě dalších 243 za 29,2 milionů korun. Ve druhém kole vyhlášeném v roce 2017 bylo uzavřeno 2423 smluv na 241,4 mil. korun. V rámci třetího kola Kraj Vysočina nejpozději v září 2019 vyhlásí nové podmínky dotačního řízení a od října začne přijímat žádosti. 247,7 milionu korun by mělo pomoci s výměnou 2 378 starých kotlů. Získat dotaci na kotel na uhlí už proto nebude ve třetí výzvě možné, a tedy ani na kotel kombinovaný, spalující vedle uhlí i biomasu.

11. ŽIVOTNÍ PROSTŘEDÍ

Podporovány budou při maximální výši dotace:

Typ zdroje	Max. dotace
Plynový kondenzační kotel	95 000,00 Kč
Kotel na biomasu – ruční podávka paliva	100 000,00 Kč
Kotel na biomasu – automatická podávka paliva	120 000,00 Kč
Teplené čerpadlo	120 000,00 Kč

Informace ohledně vyhlášení podmínek třetí výzvy kotlíkových dotací na Vysočině budou zveřejněny nejpozději v září v novinách Kraj Vysočina na www.kr-vysocina.cz/kotliky a v regionálních médiích.

Monitorovací síť k měření kvality ovzduší na území Kraje Vysočina

Kraj Vysočina pokračuje v monitoringu kvality ovzduší. V roce 2017 byla ukončena první pětiletá etapa (2013–2017) projektu sledování kvality ovzduší na území celého Kraje Vysočina, kdy základem systému byly tři mobilní měřicí stanice, které vždy v intervalu osmi týdnů měřily ve 24 pečlivě vybraných lokalitách hodnoty koncentrací nejvýznamnějších znečišťujících látek. V rámci Informačního systému kvality ovzduší v Kraji Vysočina (ISKOV) byla od 1. 1. 2018 zahájena další pětiletá kampaň měření ovzduší nazvaná Informační systém kvality ovzduší v Kraji Vysočina pro roky 2018–2023 (ISKOV II). Pro pokračování monitoringu kvality ovzduší bylo vybráno celkem 20 lokalit, ve kterých bude postupně probíhat kontinuální celoroční sledování kvality ovzduší. Stejně jako v předchozích letech jsou data získaná z této sítě on-line zveřejňována na webové stránce www.ovzdušivysocina.cz, kde může široká veřejnost získat aktuální informace o kvalitě ovzduší a meteorologických ukazatelích v právě měřených místech kraje. Údaje získané monitoringem kvality ovzduší budou ovšem zejména sloužit ke sledování vývoje stavu ovzduší v Kraji Vysočina a k modelování výhledů jeho stavu.

12

ZEMĚDĚLSTVÍ A LESNICTVÍ

Kraj Vysočina nemá možnost přímo ovlivňovat zemědělskou politiku, ale dlouhodobě se o problematiku zemědělství zajímá a spolupracuje se zemědělskými subjekty, zástupci Agrární komory ČR, Zemědělského svazu ČR a Asociace soukromého zemědělství ČR a s výzkumnými ústavy. Jsme si vědomi skutečnosti, že zemědělci nejsou jen producenti v oblasti rostlinné a živočišné výroby, ale jsou i významnými tvůrci krajiny, zaměstnavateli a těmi, kdo se významně spolupodílejí na udržení života na venkově. Na pozemcích, které zemědělci obhospodařují, jsou mimo jiné prameniště pitné vody, takže svým hospodařením ovlivňují zadržování vody v krajině.

Kraj Vysočina vyvíjí různé aktivity na podporu zemědělství a snaží se propagovat a zlepšovat informovanost o této oblasti a zvýšit zájem mládeže o studijní obory v oblasti zemědělství. Jedná se například o exkurze žáků do zemědělských podniků, soutěž pro žáky ZŠ Zemědělství a lesnictví na Vysočině či výstavy na Krajském úřadě Kraje Vysočina – Zemědělské plodiny aneb Nahlédnutí do školního kabinetu. Kraj Vysočina na svých akcích a výstavách představuje potraviny vyrobené regionálními výrobci a dále se snaží netradičním způsobem zvýšit využití

brambor ve školních jídelnách projektem Brambory – zdravá potravina, netradiční užití brambor v kuchyni. Vysočina je bramborářský kraj a celá třetina domácí produkce brambor České republiky je vyprodukována v našem kraji; právě proto věnujeme bramborám významnou pozornost – jsou našim „rodinným stříbrem“. Byla zpracována studie Historie bramborářství na Vysočině ke zvýšené informovanosti o dané komoditě.

I přes velkou krizi v chovu skotu v České republice můžeme konstatovat, že zemědělci v Kraji Vysočina chovají nejvíce skotu v rámci krajů, s čímž souvisí rovněž nejvyšší produkce mléka a vysoká produkce hovězího a také telecího masa. Významná je i produkce vepřového masa, byť o soběstačnosti nemůžeme v žádném případě mluvit: bohužel se ho více doveze ze zahraničí, než vyprodukuje u nás, přičemž na vině jsou dlouhodobě velmi nízké výkupní ceny. Území Kraje Vysočina je střechou České republiky, nachází se zde hlavní evropské rozvodí. Úmoří Severního moře do západní části kraje zasahuje povodím Labe. Obdobně východní polovina kraje patří k úmoří Černého moře a povodí Dunaje. Na území kraje jsou významné zdroje kvalitní pitné vody nadregionálního významu – vodárenská nádrž Švihov na řece Želivce je zásobárnou vody nejen pro obyvatele našeho kraje, ale zejména pro obyvatele Hlavního města Prahy a řady sídel středních Čech. Vodárenská nádrž Vír na řece Svratce je významným zdrojem vody pro Brno a východní část Kraje Vysočina. Dalšími regionálně významnými vodárenskými nádržemi jsou Mostišť, Hubenov, Nová Říše a Vír. Ochrana těchto v podstatě nenahraditelných vodních zdrojů patří mezi priority regionu.

Vzhledem k výše uvedeným skutečnostem poskytuje Kraj Vysočina každoročně obcím a jejich svazkům dotace na výstavbu a obnovu vodohospodářské infrastruktury, jež slouží jak k zásobování pitnou vodou, tak také k odvádění a čištění odpadních vod. V roce 2018 se jednalo o finanční prostředky poskytnuté prostřednictvím zásad zastupitelstva kraje a grantového programu Čistá voda v rámci Fondu Vysočiny v celkové výši 67 mil. Kč. Od vzniku kraje již výše dotací z rozpočtu kraje do oblasti vodního hospodářství dosáhla 906 mil. Kč.

Vzhledem k problémům se suchem v posledních letech hejtman kraje již v roce 2016 inicioval zřízení pracovní skupiny k řešení problematiky dopadů déletrvajících sucha a nedostatku vody na území Kraje Vysočina jako svého poradního orgánu. Koordinací byl pověřen řídicí výbor. Aktuální výstupy činnosti této skupiny i výboru za rok 2018 jsou zveřejněny na webových stránkách kraje. V uplynulém roce odbor životního prostředí a zemědělství vypracoval materiál Návrh řešení zadržování vody v krajině na území Kraje Vysočina, který byl předložen radě kraje a projednán s obcemi. V souvislosti s výše uvedeným je podpora přípravy a realizace možných opatření k ochraně před suchem zohledněna ve výše zmíněných dotačních programech Kraje Vysočina v oblasti vodního hospodářství.

Lesy na Vysočině zaujímají téměř jednu třetinu území a jsou významnou složkou životního prostředí, národním bohatstvím, a péče o ně je velmi důležitou prioritou. Od roku 2005, kdy bylo ukončeno poskytování příspěvků na hospodaření v lesích státem, navázal na tuto podporu kraj z vlastního rozpočtu. Mezi hlavní dotované činnosti patřily obnova lesa, používání šetrných technologií či například výchova porostů. V současné době, kdy se podpora hospodaření v lesích vrátila na centrální úroveň státu, jsme našli prostor pro poskytování dotací z vlastních zdrojů na další činnosti neřešené ze státního rozpočtu a podtrhující specifika kraje. V roce 2017 to byl dotační titul se zaměřením na novou drobnou lesní techniku. Kraj tím operativně reagoval na složitou situaci v oblasti ochrany lesa plynoucí z dlouhotrvajícího teplotně nadnormálního a srážkově podlimitního průběhu počasí posledních let. Navazující podporou na podzim v roce 2018 byl program na pomoc při financování obnovy lesů a ochrany mladých porostů jako reakce na kůrovcovou kalamitu. Stejně zaměřená podpora je nastaveno i pro rok 2019. Prioritou přitom nadále zůstává vytváření podmínek pro vznik a růst vysoce produkčních lesů odolných vůči škodlivým činitelům, především proti kůrovci.

Kraj Vysočina, vědom si nutnosti hledání řešení, reaguje na vysoké početní stavy prasete divokého ve volné přírodě. Ve snaze upravit věkovou strukturu populace této zvěře a její počty přistoupil Kraj Vysočina k podpoře lovu právě její nejmladší věkové kategorie. S ohledem na výskyt afrického moru prasat ve Zlínském kraji v roce 2017 se intenzivněji zaměřil na řešení tohoto problému; v souvislosti s tím byla finanční částka navýšena na celkových cca 750 tis. Kč. Efektem jsou nižší škody způsobené touto zvěří zejména na zemědělských plodinách a snižování veterinárního nebezpečí. Není pochyb rovněž o tom, že zvěř může být nebezpečím pro motoristy. Aby se snižoval počet srážek vozidel se zvěří, je na Vysočině podporováno umísťování pachových ohradníků. Ty jsou situovány do nejkritičtějších úseků silnic. Jízda přes Vysočinu je tak nejen pro turisty bezpečnější a plynulejší.

Ing. Bc. Martin Hyský
radní pro oblast lesního a vodního hospodářství,
zemědělství a životního prostředí

12. ZEMĚDĚLSTVÍ A LESNICTVÍ

LESNICTVÍ

Vysočina patří mezi kraje s vysokou lesnatostí (30,59 %). Celková výměra pozemků určených k plnění funkcí lesa činí v Kraji Vysočina 207 902 hektarů, výměra porostní půdy (půda porostlá lesními porosty) pak 202 992 hektarů. Tyto lesy jsou ve vlastnictví přibližně 48 000 právnických či fyzických osob. Zdravotní stav lesů na Vysočině kolísá, a to zejména s ohledem na průběh počasí. Potenciál zdravotního stavu lesního porostu se kontinuálně zvyšuje, protože jsou ve stále vyšší míře zakládány lesy s vyšší pestrostí vhodné druhové skladby. Proti tomuto trendu však výrazně působí probíhající klimatické změny.

Z obecného hlediska lze konstatovat, že podmínky pro vývoj zdravotního stavu lesů byly v roce 2018 nepříznivé. Průměrná roční teplota 9,6 °C zařazuje rok 2018 mezi roky teplotně mimořádně nadnormální a roční úhrn srážek 517 mm byl hodnocen jako silně srážkově podnormální (75 % normálu). Průběh teplot byl celkově pro lesní hospodářství a jeho převládající smrkové porosty nevhodný stejně jako množství a rozložení srážek. Vitalita lesních porostů se natolik snížila, že dochází k rozsáhlému odumírání. S ohledem na vysoké zastoupení smrku byly nejvíce zasaženy suchem společně s přemnožením kůrovce právě tyto porosty.

Téměř třetinu území Kraje Vysočina tvoří rozsáhlé lesy. Jejich výměra dlouhodobě stoupá a zvyšuje se také různorodost dřevinné skladby. Nově zakládané lesní porosty tvoří pestřejší směs dřevin, čímž vznikají stabilnější porosty, odolnější například vůči bořivým větrům, suchu, ale i škodlivému hmyzu (kůrovec apod.). Tento dlouhodobý trend se pojí se značným úsilím jak vlastníků lesů, tak také odborných lesních hospodářů.

Podpora hospodaření v lesích Vysočiny se projevila rovněž v roce 2018 vyplacením finančních příspěvků z rozpočtu kraje, a to ve výši více než 2,3 miliónu Kč. Souběžně s podporou hospodaření v lesích z rozpočtu kraje byly na některé činnosti v lesích poskytovány příspěvky ze státního rozpočtu.

Smrkové porosty jsou zdrojem kvalitní dřevní hmoty. Díky tomu se na Vysočině rozvinul dřevozpracující průmysl, poskytující zaměstnání obyvatelům našeho regionu. Malé provozovny i provozy nadregionálního významu jsou zdrojem nezbytného zhodnocení této obnovitelné suroviny.

ZEMĚDĚLSTVÍ A LESNICTVÍ

Nejtradičnějším a nejtypičtějším odvětvím Vysočiny je zemědělská výroba. Celková rozloha kraje činí 679 575 hektarů. Z celkové rozlohy kraje tvoří zemědělská půda 408 361 hektarů, což je více než 60 %.

V Kraji Vysočina hospodařilo v zemědělství více než 4 100 subjektů, které měly různou velikost. Nejvíce subjektů v Kraji Vysočina hospodaří na výměře zemědělské půdy do pěti hektarů. V kategorii nad 500 hektarů hospodaří v Kraji Vysočina 181 zemědělských subjektů.

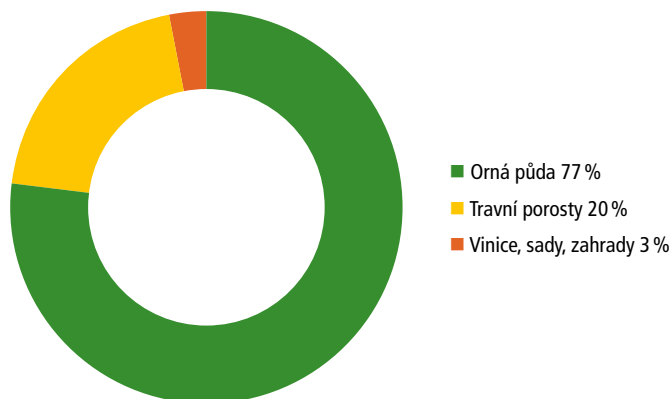
Zemědělské podniky podle rozlohy zemědělské půdy k 31. 12. 2017*

ČR, kraje	Zemědělské podniky	V tom s rozlohou zemědělské půdy (ha)						
		žádná	0–4,99	5–9,99	10–49,99	50–99,99	100–499,99	500 a více
Vysočina	4 130	160	1 719	463	991	344	272	181
Středočeský	5 410	252	1 936	709	1 331	408	503	271
Jihočeský	4 892	265	1 876	567	1 244	343	390	207
Plzeňský	3 068	176	940	428	828	255	298	143
Karlovarský	714	49	169	85	194	55	99	63
Ústecký	2 180	143	715	279	527	159	245	112
Liberecký	1 977	61	857	323	452	112	126	46
Královéhradecký	3 060	153	1 369	366	707	169	190	106
Pardubický	2 636	123	1 173	340	553	156	177	114
Jihomoravský	8 986	200	6 859	496	759	233	263	176
Olomoucký	2 354	124	942	316	557	127	163	125
Zlínský	3 853	61	2 407	562	553	103	94	73
Moravskoslezský	4 008	155	2 060	561	755	161	208	108
Hl. m. Praha	765	56	288	109	164	50	70	28
Česká republika	48 033	1 978	23 310	5 604	9 615	2 675	3 098	1 753

*Údaje za rok 2018 nejsou známy

Zdroj: ČSÚ

Struktura zemědělské půdy v Kraji Vysočina k 31. 12. 2018

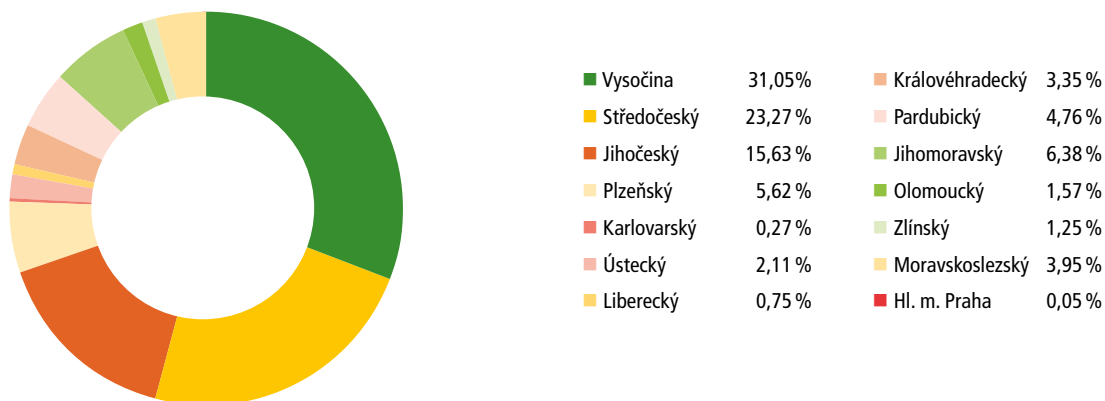
Převážná část kraje leží v mírně teplé oblasti s průměrnou roční teplotou 6–8 °C a se srážkami kolem 600 milimetrů ročně. Tomu odpovídá dominantní postavení Vysočiny v oblasti pěstování brambor, jež jsou důležitou potravinářskou komoditou. Téměř třetina českých brambor byla sklizena v Kraji Vysočina.

Sklizeň brambor v roce 2018 podle krajů

Území, kraj	Plocha v hektarech	Výnos v t/ha	Sklizeň v tunách
Vysočina	5 728	27,27	156 175
Středočeský	4 679	25,01	117 038
Jihočeský	2 944	26,70	78 613
Plzeňský	1 073	26,33	28 264
Karlovarský	49	27,64	1 356
Ústecký	441	24,05	10 600
Liberecký	141	26,64	3 759
Královéhradecký	667	25,26	16 842
Pardubický	907	26,39	23 921
Jihomoravský	1 210	26,52	32 083
Olomoucký	320	24,68	7 895
Zlínský	254	24,66	6 270
Moravskoslezský	804	24,71	19 876
Hl. m. Praha	11	23,88	268
Česká republika	19 228	26,16	502 961

Zdroj: ČSÚ

Sklizeň brambor ostatních v roce 2018 podle krajů v %

12. ZEMĚDĚLSTVÍ A LESNICTVÍ

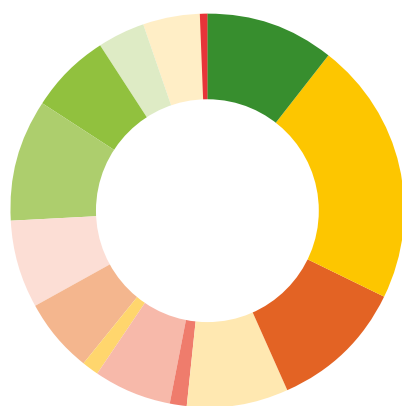
V Kraji Vysočina jsme i v roce 2018 mohli v jarním období spatřit velké množství žluté barvy, kterou vytvářely plochy kvetoucí řepky. Plochy řepky v roce 2018 zaujímaly třetí místo v rámci republiky.

Sklizeň řepky v roce 2018 podle krajů

Území, kraj	Plocha v hektarech	Výnos v t/ha	Sklizeň v tunách
Vysočina	43 032	3,50	150 663
Středočeský	88 484	3,42	302 219
Jihočeský	44 311	3,50	155 272
Plzeňský	33 990	3,49	118 629
Karlovarský	5 472	3,52	19 253
Ústecký	26 492	3,35	88 844
Liberecký	5 946	3,44	20 434
Královéhradecký	25 868	3,37	87 085
Pardubický	28 794	3,45	99 414
Jihomoravský	42 814	3,32	142 054
Olomoucký	27 458	3,43	94 232
Zlínský	15 859	3,37	53 479
Moravskoslezský	20 987	3,39	71 207
Hl. m. Praha	2 296	3,48	7 985
Česká republika	411 802	3,43	1 410 769

Zdroj: ČSÚ

Sklizeň řepky v roce 2018 podle krajů v %

■ Vysočina	10,68 %	■ Královéhradecký	6,17 %
■ Středočeský	21,42 %	■ Pardubický	7,05 %
■ Jihočeský	11,01 %	■ Jihomoravský	10,07 %
■ Plzeňský	8,41 %	■ Olomoucký	6,68 %
■ Karlovarský	1,36 %	■ Zlínský	3,79 %
■ Ústecký	6,30 %	■ Moravskoslezský	5,05 %
■ Liberecký	1,45 %	■ Hl. m. Praha	0,57 %

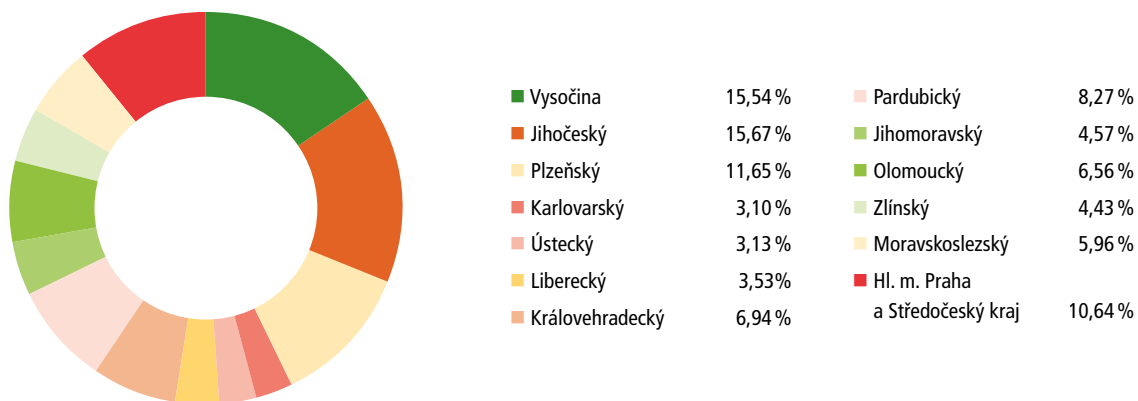
Živočišná výroba má podobně jako bramborářství na Vysočině dlouhodobou tradici. K 1. 4. 2018 činil stav skotu na Vysočině 220 052 kusů, a tím bylo v Kraji Vysočina chováno nejvíce skotu v rámci celé republiky.

Počet hospodářských zvířat k 1. 4. 2018 podle krajů

Území, kraj	Skot	z toho krávy	Prasata	z toho prasnice	Ovce	Dřůbež	z toho slepice
Vysočina	220 052	87 722	316 819	18 520	14 700	602 520	53 341
Jihočeský	221 897	91 142	103 617	7 732	29 549	1 906 817	345 374
Plzeňský	164 983	70 828	116 173	7 050	18 886	2 416 384	680 885
Karlovarský	43 941	20 640	14 596	93	13 027	273 587	157 733
Ústecký	44 339	17 715	98 455	5 258	14 668	427 459	11 195
Liberecký	50 012	21 280	19 867	1 435	16 329	66 705	2 741
Královéhradecký	98 298	39 931	63 563	3 658	16 118	2 780 494	1 845 124
Pardubický	117 055	45 759	170 218	9 798	12 373	4 401 132	1 615 171
Jihomoravský	64 678	25 538	136 968	6 715	9 151	3 536 790	788 741
Olomoucký	92 806	39 619	85 838	5 589	9 936	609 373	146 772
Zlínský	62 764	27 652	76 670	4 806	22 744	804 914	147 995
Moravskoslezský	84 338	39 018	37 671	2 290	15 726	786 789	434 587
Hl. m. Praha a Středočeský kraj	150 607	60 478	316 763	19 276	25 708	4 959 820	1 759 929
Česká republika	1 415 770	587 322	1 557 218	92 220	218 915	23 572 784	7 989 588

Zdroj: ČSÚ

Stavy skotu podle krajů k 1. 4. 2018 v %

Hospodařením šetrným k přírodě, bez umělých hnojiv a pesticidů, a tedy ekologickým zemědělstvím, se v Kraji Vysočina zabývá 354 ekofarem na téměř 19 988 hektarech zemědělské půdy – 36 % z této výměry představuje orná půda, 62 % je trvalých travních porostů.

Struktura užití půdy v EZ v krajích v roce 2017*

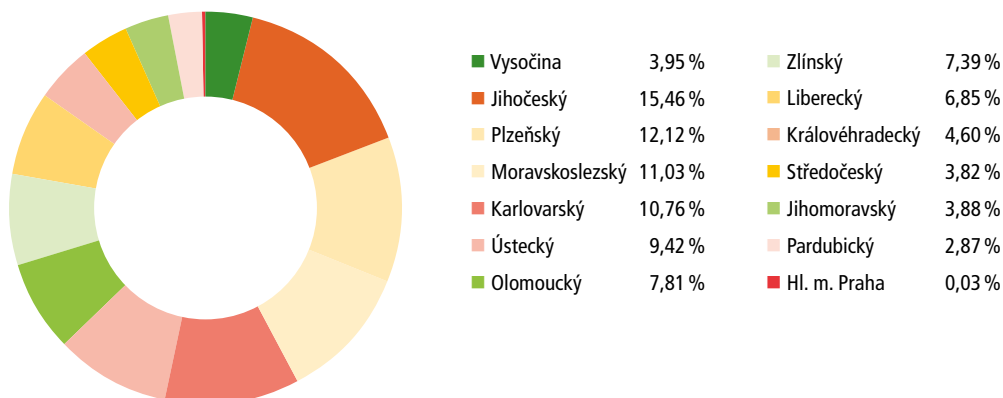
Území, kraj	Počet ekofarem	Výměra celkové plochy v EZ (ha)	Orná půda (ha)	Trvalé travní porost (ha)
Vysočina	354	19 988	7317	12 523
Jihočeský	645	78 187	6589	71 391
Plzeňský	495	61 290	11 906	49 133
Moravskoslezský	404	55 755	4 909	50 378
Karlovarský	230	54 408	4 957	49 382
Ústecký	301	47 608	3 004	43 852
Olomoucký	265	39 511	2 996	36 307
Zlínský	391	37 389	5 913	30 525
Liberecký	266	34 635	2 041	32 126
Královéhradecký	238	23 262	2 571	20 496
Středočeský	319	19 327	4 785	13 878
Jihomoravský	305	19 606	12 759	4 959
Pardubický	178	14 496	1 681	12 714
Hl. m. Praha	8	153	87	54
Celkem	4 399	505 615	71 515	427 718

*Údaje za rok 2018 nejsou známy

Zdroj: Ročenka EZ za rok 2017

12. ZEMĚDĚLSTVÍ A LESNICTVÍ

Výměra celkové plochy EZ podle krajů v % v roce 2017*

Včelaření je další tradiční obor, který má v zemědělském spektru Vysočiny své místo. Počet včelařů je v kraji poměrně rovnoměrně rozprostřen, přičemž nejvyšší počet včelstev je v teplejší klimatické oblasti Třebíčska.

Včelařství na Vysočině

Okres	Rok 2014		Rok 2015		Rok 2016		Rok 2017		Rok 2018	
	Chovatelé	Včelstva	Chovatelé	Včelstva	Chovatelé	Včelstva	Chovatelé	Včelstva	Chovatelé	Včelstva
Jihlava	623	8 375	625	8 036	663	8 879	760	9 314	762	9 125
Třebíč	900	13 691	922	13 673	947	14 960	1 038	14 588	1 036	14 744
Žďár nad Sázavou	1 079	11 562	1 117	12 307	1 171	13 592	1 293	13 491	1311	13 689
Havlíčkův Brod	872	11 731	874	11 393	907	12 345	989	12 467	983	12 470
Pelhřimov	787	9 529	797	9 559	843	10 742	898	10 355	896	10 404
Celkem	4 261	54 888	4 335	54 968	4 531	60 518	4 978	60 215	4 988	60 432

Zdroj: Český svaz včelařů

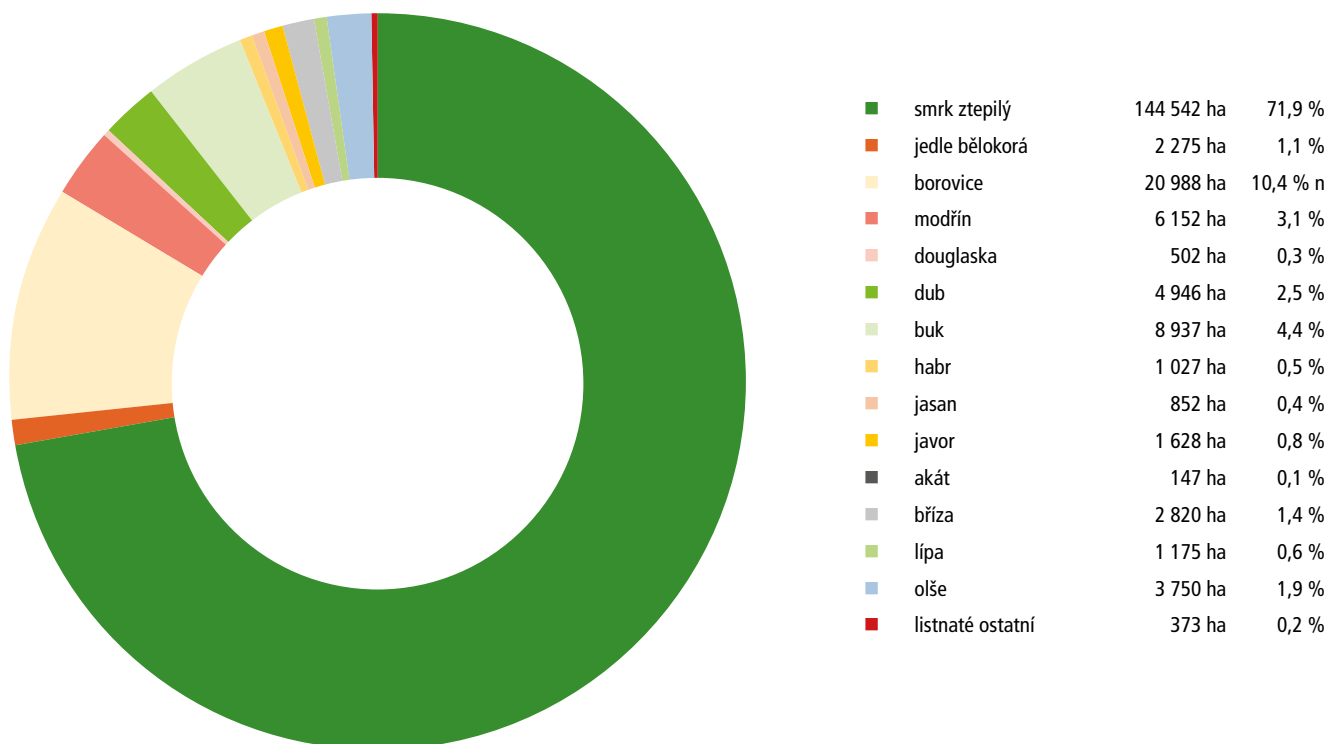
Struktura vlastníků lesů Vysočiny v roce 2018

		por.půda (ha)	% por. půdy	
1x	Státní lesy	68 369	33,65	
10	z toho	LČR s.p.	68 290	33,61
11		vojenské lesy a statky	26	0,01
12		lesy MŽP (NP)	0	0,00
13		krajské lesy (střední školy aj.)	0	0,00
14		ostatní	30	0,01
15		lesy MŽP (AOPK)	16	0,01
19		původní státní (**)	6	0,00
30	Právnícké osoby	5 770	2,84	
40	Obecní a městské lesy	34 268	16,87	
50	Lesy církevní a nábož.spol.	7 176	3,53	
60	Lesní družstva a společnosti	15 394	7,58	
70	Lesy ve vlastnictví fyzických osob	72 208	35,54	
90	Ostatní (nezařazené) lesy	0	0,00	
CELKEM		203 186	100,0	

Podíl jehličnatých a listnatých lesů Vysočiny v roce 2018

	smrk	borovice	jedle	modřín	ostatní	celkem
Kraj Vysočina	313	898	8	247	15	1 481
	dub	buk	bříza	olše	ostatní	celkem
Kraj Vysočina	5 002	8 415	2 816	3 696	5 565	25 494

Druhovú skladbu lesů (podrobná)

MYSLIVOST

Na Vysočině bylo v roce 2015 celkem 617 870 hektarů honební plochy. Myslivci užívají 525 uznaných honiteb, z nich je 16 obor a 27 bažantnic. V práci jim pomáhá 2 811 loveckých psů.

Intenzivní péčí o zvěř je zvyšována kvalita populace spárkaté zvěře, zároveň však trvá tlak na to, aby se udržovaly stavy této zvěře na potřebné výši. Stav prasete divokého jako nejvýznamnějšího původce škod na zemědělských plodinách se ani přes intenzivní lov nedařilo dostatečně snižovat.

V souvislosti s nárůstem automobilismu stoupá počet střetů vozidel se zvěří. Nebezpečí spočívající v materiálních škodách, či dokonce poškození zdraví nebo ohrožení života účastníků autonehod je evidentní. Právě proto byly nejrizikovější úseky silnic – více než 143 kilometrů – ošetřeny pachovými ohradníky.

Na nově ošetřených úsecích došlo k výraznému snížení četnosti srážek – téměř o 40 %.

Stav zvěře na Vysočině

	Sčítání k 31. 3. 2012	Sčítání k 31. 3. 2013	Sčítání k 31. 3. 2014	Sčítání k 31. 3. 2015	Sčítání k 31. 3. 2016	Sčítání k 31. 3. 2017	Sčítání k 31. 3. 2018
Jelen evropský	335	356	140	418	507	507	516
Daněk skvrnitý	1 190	1 213	1 583	1 783	1 786	1786	2067
Muflon	1 111	1 182	1 403	1 419	1 734	1734	1942
Srnec obecný	28 136	29 134	27 661	28 294	28 989	28 989	28 193
Prase divoké	3 229	3 725	3 271	3 207	2 900	2900	2 854
Zajíc polní	25 335	25 855	23 794	23 961	23 448	23 448	25 326
Bažant obecný	8 699	8 521	7 573	7 176	6 228	6228	6 413
Kachna divoká	12 919	10 957	11 297	12 361	10 355	10 355	11 042

13

VODNÍ
HOSPODÁŘSTVÍ
A RYBÁŘSTVÍ

Území Kraje Vysočina je pramenou oblastí významných českých a moravských řek a prochází jím hlavní evropské rozvodí dělicí kraj na dvě téměř stejné části. Do Severního moře odvádějí povrchovou vodu řeky Doubrava, Sázava a Želivka, na opačnou stranu do Černého moře odvádějí povrchovou vodu řeky Svratka, Oslava, Jihlava, Rokytka a Moravská Dyje.

Na řadě vodních toků na území kraje byly vybudovány vodní nádrže, z nichž některé jsou významnými zdroji pitné vody nejen z hlediska krajského, ale i celorepublikového. Vodárenská nádrž Švihov na řece Želivce zásobuje pitnou vodou hlavní město Prahu, část Středočeského kraje a západní část Kraje Vysočina; vodárenská nádrž Vír na řece Svratce zásobuje pitnou vodou brněnskou aglomeraci a část Kraje Vysočina. Vodárenská nádrž Švihov je největší vodárenskou nádrží v ČR i ve střední Evropě a do Prahy přivádí vodu z nádrže štola dlouhá 51 km. Dalšími regionálně významnými vodárenskými nádržemi jsou Mostišťe na řece Oslavě, ze které je dodávána pitná voda do východní části Kraje Vysočina (okresy Třebíč a Žďár nad Sázavou), Hubenov a Nová Říše, jež jsou zdrojem pitné vody pro velkou část okresu Jihlava. Značná část území okresu Třebíč je zásobována vodou z vodní nádrže Vranov v Jihomoravském kraji.

Na řece Jihlavě se nachází vodní dílo Dalešice tvořené nádržemi Kramolín a Mohelno, které je zdrojem technologické vody pro Jadernou elektrárnu Dukovany. Nádrž Kramolín má nejvyšší sypanou hráz v České republice vysokou 100 metrů, jež je druhou nejvyšší sypanou hrází v Evropě. Území Kraje Vysočina oplývá rovněž velkým počtem rybníků, celkem jich je téměř 9 000. Největší z nich Velké Dářko s rozlohou 206 hektarů slouží především k rekreačním účelům. Velkou část území okresu Žďár nad Sázavou a část okresu Havlíčkův Brod zaujímá Chráněná krajinná oblast Žďárské vrchy, která je zároveň chráněnou oblastí přirozené akumulace vod.

Kraj Vysočina má oproti některým jiným krajům jistou výhodu v možnosti propojení některých skupinových vodovodů, což umožňuje z velké části operativní, i když pouze částečné nahrazení vodních zdrojů, u kterých by byly zjištěny problémy s kvalitou či vydatností vody. Vodovodními systémy jsou propojeny vodárenské nádrže Vír, Mostišťe a Vranov, dále vodárenské nádrže Hubenov a Nová Říše a propojeny jsou rovněž vodovodní soustavy v okresech Pelhřimov a Havlíčkův Brod s vodárenskou nádrží Švihov. Kromě velkých vodovodních soustav vázaných především na zdroje vod povrchových existují na území kraje i méně rozsáhlé lokální systémy, které využívají místní zdroje zejména podzemních vod. Z hlediska zásob podzemních vod patří území Kraje Vysočina mezi chudší kraje. Nejvýznamnějšími zdroji kvalitní podzemní vody jsou Podmoklany u Chotěboře, prameniště Heraldice – Opatov – Předín u Třebíče a Rytířsko u Jihlavy. Některé lokální zdroje podzemních vod pro individuální potřebu vykazují nedostatečnou vydatnost nebo hygienickou závadnost, například nadlimitní hodnoty radonu, dusičnanů, železa, manganu či pesticidů. Rovněž některé vodárenské nádrže mají hlavně v letních měsících problémy s kvalitou surové vody, což je způsobené především eutrofizací. Kvalita vody ve vodovodních sítích pro veřejnou potřebu ale po úpravě vody odpovídá v převážné většině požadavkům na pitnou vodu a tam, kde výjimečně neodpovídá, obce řeší opatření, aby problémy co nejdříve vyřešily.

V oblasti dalšího rozvoje infrastruktury vodovodů a kanalizací pro veřejnou potřebu je značným problémem kraje velká sídelní roztržitost s vysokým počtem malých obcí nebo jejich místních částí. To zvyšuje investiční a následně i provozní náklady. Přesto patří Kraj Vysočina v rámci České republiky ke krajům s mírně nadprůměrným podílem obyvatel zásobovaných vodou z veřejného vodovodu (95,8 %). Podíl obyvatel napojených na kanalizaci ukončenou čistírnou odpadních vod (dále jen „ČOV“) je naopak mírně podprůměrný (76,8 %). Z celkem 704 obcí na území kraje tak má kanalizaci ukončenou ČOV přibližně jedna třetina.

S ohledem na vysokou stávající hodnotu kvality životního prostředí na území kraje a stávající nadregionální povrchové zdroje pitné vody je problematika čistoty vod jednou z priorit regionu. Jde především o zlepšení kvality povrchové a podzemní vody a eliminaci zdrojů znečištění vod.

Ne všechny stávající ČOV v obcích svým technickým řešením umožňují dosáhnout vyčištění odpadních vod na úroveň odpovídající současným legislativním požadavkům. Problematický ale zejména zůstává technický stav starších kanalizačních sítí a chybějící ucelené kanalizační systémy v malých sídlech. Postupně však již dochází ke zlepšování stavu, a to vzhledem k výstavbě nových kanalizací a ČOV i rekonstrukcím stávajících.

Aby došlo ke zlepšení stavu odvádění a čištění odpadních vod, je nutné ke stávajícím kanalizacím a ČOV vybudovat další, což představuje finančně značně náročný cíl – pro obce na území kraje se jedná o náklady v celkové výši cca 10 miliard Kč. Přednostním úkolem v této oblasti bylo do konce roku 2010 zajistit odvádění a čištění odpadních vod ve všech obcích (aglomeracích) o velikosti nad 2 000 ekvivalentních obyvatel (EO), což bylo na území kraje splněno.

V současné době a nadcházejícím plánovacím období bude prioritou řešení odvádění a čištění odpadních vod v menších sídlech o velikosti pod 2 000 EO, a to zejména v těch, kde dochází k vypouštění odpadních vod z kanalizací bez jejich čištění. Dále je potřeba se zaměřit i na sídla, která se nacházejí v územích se zvláštní ochranou vod nebo přírody (např. povodí vodárenských nádrží, ochranná pásma vodních zdrojů, chráněná oblast přirozené akumulace vod, chráněná krajinná oblast, území soustavy Natura 2000).

Předpokládaná změna klimatu představuje jedno z klíčových témat současné světové environmentální politiky a může mít řadu negativních dopadů na fungování ekosystému, které se projevují zejména změnou vodního režimu. Extrémní projevy počasí, jakými jsou například povodně či sucho, představují jeden z možných důsledků takovýchto změn. Povodně nebo sucho jako extrémní projevy srážko-odtokového procesu v souvislosti s možnými změnami klimatu jsou přirozenou součástí přírodního prostředí a krajiny. Mezi největší přímé nebezpečí pro obyvatele kraje v oblasti přírodních katastrof patří povodně. Způsobují rozsáhlé materiální škody, devastaci kulturní krajiny včetně ekologických škod, ale i možné ztráty na životech. Ochrana sídel před povodněmi je zajištěna pouze částečně, a proto k nim a následným škodám dochází téměř každoročně.

To vše jsou důvody, proč je nutné podporovat investiční opatření jak technická, tak přírodě blízká. Mezi technická opatření patří výstavba poldrů, hrází, zvýšení kapacit vodních toků v intravilánech obcí nebo zvýšení bezpečnosti vodních nádrží. Mezi přírodě blízká opatření patří například revitalizace říčních systémů a krajiny za účelem zvýšení retenční schopnosti krajiny. Podpora se týká také zlepšení systému povodňové služby a preventivní protipovodňové ochrany – budování hlásných a předpovědních povodňových systémů, varovných a výstražných systémů ochrany před povodněmi a zpracování digitálních povodňových plánů.

V některých oblastech kraje jsou obce ohrožovány dopady dlouhodobého sucha. Pokud bude docházet ke změně klimatu, hrozí vysychání zdrojů vody, snižování hladiny podzemních vod i hladin ve vodárenských nádržích, nižší průtoky ve vodních tocích, a v důsledku toho nedostatek pitné vody. Na území Kraje Vysočina mívá v posledních letech každoročně větší či menší problém s množstvím nebo kvalitou dodávané pitné vody několik desítek obcí. Jedná se o obce, které nejsou napojeny na skupinové vodovody, a tedy na vodárenské nádrže, ale spoléhají se pouze na lokální zdroje podzemní vody s omezenou kapacitou a proměnlivou kvalitou.

Srážkový deficit na území kraje v letech 2015–2018 přesáhl 430 mm. Od roku 2015 jsou na území kraje rovněž vyšší průměrné teploty oproti dlouhodobému normálu, což znamená i podstatně vyšší výpar. Většina významných vodních toků na Vysočině zejména během roku 2018 dosáhla značně podnormálního stavu vody a v mnoha profilech byl překročen takzvaný ukazatel sucha. Rovněž došlo k výraznému poklesu hladiny povrchové vody ve vodárenských nádržích. Stav zaplněnosti zásobního prostoru nádrží byl ke konci listopadu 2018 následující: Hubenov 33 %, Vír 38 %, Vranov 43 %, Nová Říše 47 %, Mostiště 69 %, Švihov 81 %. Odběry vody pro zásobování obyvatel pitnou vodou ale ohroženy nebyly. Proto krajský úřad rozhodl o mimořádné manipulaci s vodou spočívající ve snížení minimálního zůstatkového odtoku z vodárenských nádrží Hubenov, Nová Říše a Vír.

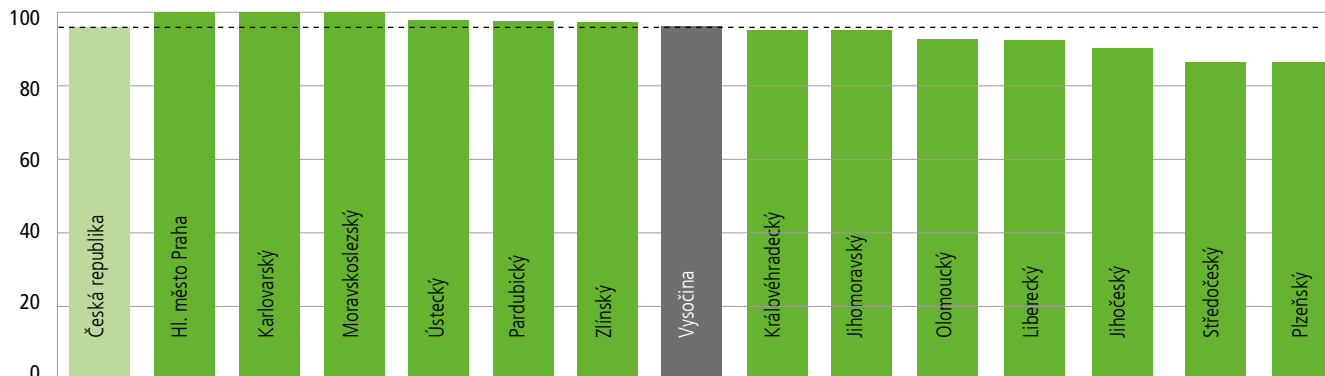
Hejtman Kraje Vysočina inicioval již v roce 2016 zřízení pracovní skupiny k problematice sucha jako svého poradního orgánu k řešení dopadů dlouhodobého sucha na území kraje. Výstupy činnosti pracovní skupiny představují dva materiály, které byly projednány v orgánech Kraje Vysočina včetně zastupitelstva a budou se dále prodiskutovávat a aktualizovat. Jedná se o Metodický materiál – Doporučení pro obce a obecní úřady Kraje Vysočina k možnému postupu v případě nedostatku vody a Návrh krátkodobých, střednědobých a dlouhodobých opatření, jež by měla napomoci snížení dopadů sucha a nedostatku vody. Koncem listopadu 2017 zadal hejtman Kraje Vysočina odboru životního prostředí a zemědělství (OŽPZ) úkol, aby zpracoval Návrh řešení na zadržování vody v krajině na území Kraje Vysočina a navrhl případné úpravy v dotační politice kraje či v legislativě. Tento materiál byl v roce 2018 předložen Radě Kraje Vysočina a projednán s obcemi. Kraj Vysočina problematiku dlouhodobého sucha a nedostatku vody vnímá velice intenzivně a snaží se ji řešit. Kompetence a finanční možnosti kraje i krajského úřadu jsou však značně omezené. Podpora přípravy a rovněž realizace možných opatření k ochraně před suchem je zohledněna v dotačních programech Kraje Vysočina v oblasti vodního hospodářství, které jsou od roku 2019 zařazeny do Fondu Vysočiny – grantové programy Čistá voda a Stavby ve vodním hospodářství.

Z výsledků Jakostního modelu řeky Jihlavy nad vodním dílem Dalešice, předaného Kraji Vysočina na podzim 2013, mimo jiné vyplynul i vznik pracovní skupiny Za čistou řeku Jihlavu, která byla ustavena v lednu 2014 a je vedena gesčním radním. Cílem jakostního modelu bylo zmapovat stav vod v povodí vodního díla Dalešice, identifikovat jednotlivé zdroje znečištění, analyzovat jejich vliv na jakost vod a navrhnout nápravná opatření vedoucí k co nejefektivnějšímu snížení koncentrací živin (fosfor a dusík). V předchozích letech pracovní skupina zajistila realizaci seminářů pro znečišťovatele, vlastníky a provozovatele vodohospodářské infrastruktury a vodoprávní úřady v povodí řeky Jihlavy, uspořádání konferencí Za čistou řeku Jihlavu, úpravu dotačních titulů kraje v oblasti ochrany vod, provedení kontrol účinnosti vybraných stávajících ČOV v povodí a průzkum a monitoring vybraných výústí kanalizací v povodí řeky Jihlavy.

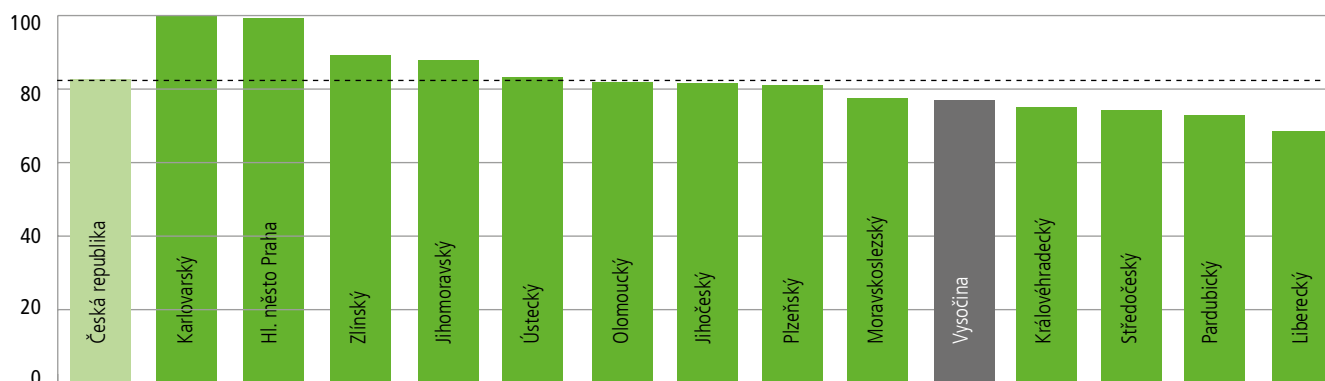
Na jaře 2017 zahájila činnost pracovní skupina Želivka – vodárenská nádrž Švihov, která byla zřízena ve vazbě na projednávání návrhu Povodí Vltavy, státního podniku, na změnu ochranných pásem této vodárenské nádrže především z toho důvodu, že dosud chybí komplexní přístup k řešení problematiky v oblastech voda / veřejný zájem / zemědělské hospodaření / turistika / obyvatelé a život v místě / doprava.

13. VODNÍ HOSPODÁŘSTVÍ A RYBÁŘSTVÍ

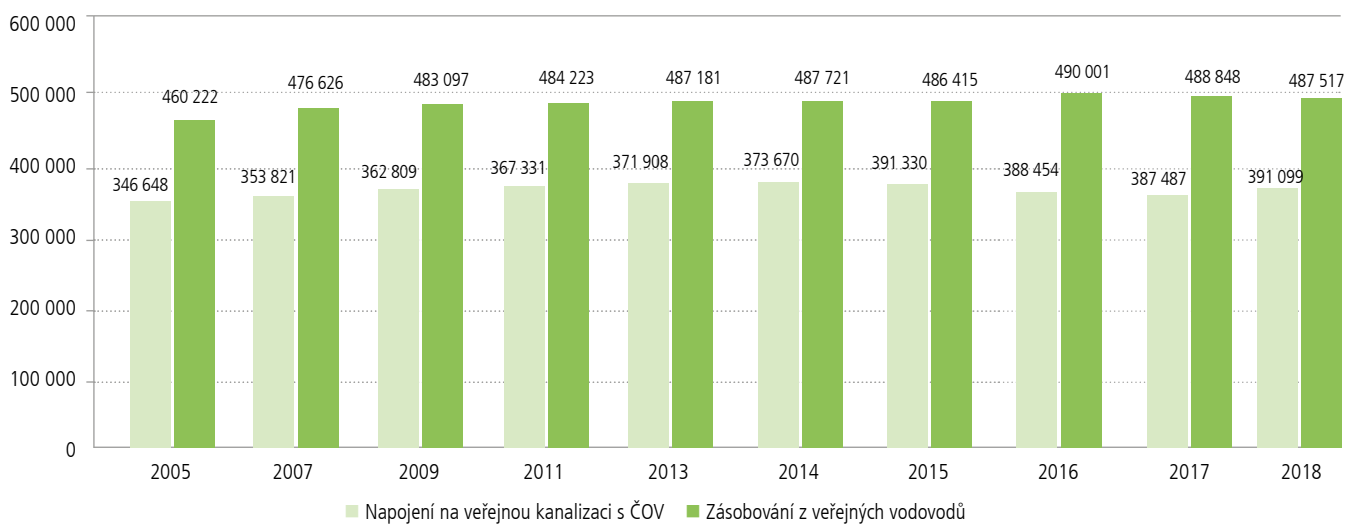
Podíl obyvatel zásobovaných vodou z veřejného vodovodu v roce 2018

Podíl obyvatel napojených na kanalizaci s ČOV v roce 2018

Vývoj počtu obyvatel Kraje Vysočina zásobovaných z veřejných vodovodů a napojených na veřejnou kanalizaci ukončenou ČOV od roku 2005 do roku 2018

13. VODNÍ HOSPODÁŘSTVÍ A RYBÁŘSTVÍ

DOTACE KRAJE VYSOČINA V OBLASTI VODNÍHO HOSPODÁŘSTVÍ

Dotace Kraje Vysočina v oblasti vodního hospodářství byly poskytovány podle následujících dotačních titulů:

– Dotace podle Zásad Zastupitelstva Kraje Vysočina pro poskytování dotací na infrastrukturu vodovodů a kanalizací pro veřejnou potřebu včetně souvisejících objektů typu ČOV, vodojemů, úpraven vody apod. Díky těmto dotacím byly v Kraji Vysočina realizovány již desítky staveb těchto vodních děl, a to zejména v menších obcích.

Přehled dotací Kraje Vysočina podle Zásad Zastupitelstva Kraje Vysočina pro poskytování dotací na infrastrukturu vodovodů a kanalizací

	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018
Poskytnutá podpora (mil. Kč)	66,7	41,0	42,0	49,0	49,0	49,0	49,0	48,7	61,4	60,0
Požadovaná podpora (mil. Kč)	100,5	56,2	64,2	66,2	54,1	69,4	69,3	61,5	71,0	63,2
Počet přijatých žádostí (ks)	22	13	15	19	12	32	32	35	33	22
Počet podpořených žádostí (ks)	18	11	13	13	10	20	27	31	30	21

– Grantový program Čistá voda, který je součástí Fondu Vysočiny, je určen na spolufinancování studií a projektových dokumentací obcí v oblasti zásobování pitnou vodou, odkanalizování a čištění odpadních vod a ochranu před povodněmi nebo suchem. Tyto projekty slouží k územnímu řízení, stavebnímu řízení či jsou povinnou součástí žádostí o finanční prostředky na realizace jednotlivých akcí. Díky těmto dotacím bylo v Kraji Vysočina připraveno mnoho projektů, jejichž následná realizace byla podpořena ze státního rozpočtu nebo fondů EU, případně z rozpočtu kraje.

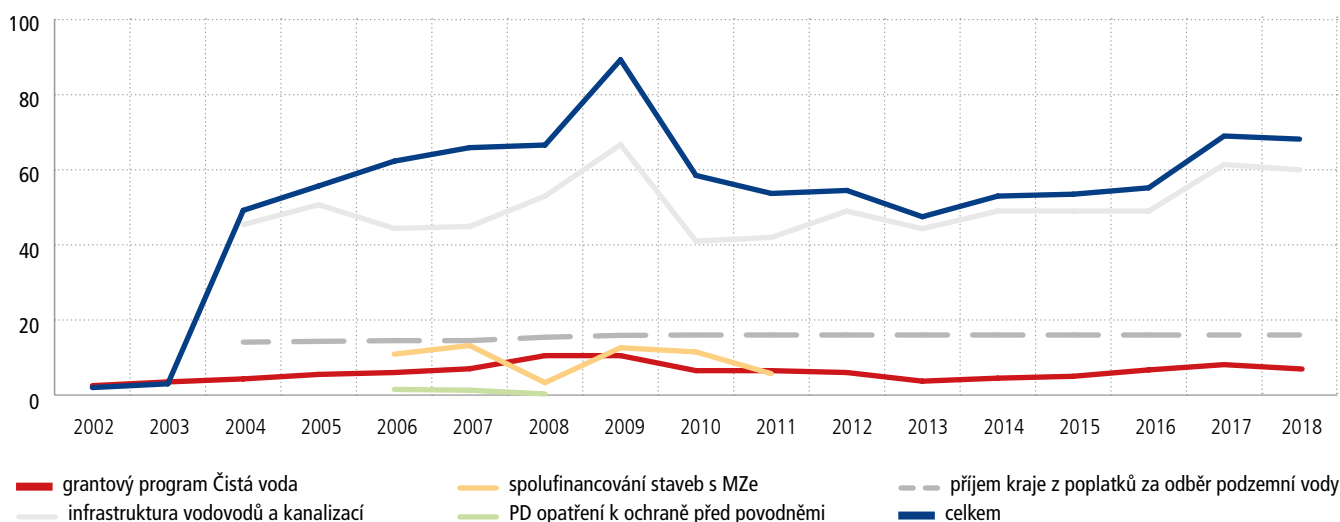
Grantový program Fondu Vysočiny (Čistá voda) – Přehled dotací na podporu zpracování studií a projektových dokumentací určených k řešení zásobování pitnou vodou, odvádění a čištění odpadních vod a ochrany před povodněmi nebo suchem

Čistá voda (zásobování vodou, čištění odpadních vod)	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018
Poskytnutá podpora (mil. Kč)	10,0	10,0	6,0	6,0	4,6	3,2	4,0	4,5	6,2	7,6	7,0
Požadovaná podpora (mil. Kč)	18,3	13,8	7,0	8,6	5,2	5,0	9,7	12,3	12,1	8,3	8,8
Počet přijatých žádostí (ks)	106	81	50	69	50	43	63	77	108	67	73
Počet podpořených žádostí (ks)	54	61	41	46	42	27	30	29	54	57	46

Kraj Vysočina poskytl ze svého rozpočtu od roku 2002 do oblasti vodního hospodářství obcí více než 900 mil. Kč. Realizací uvedených vodních děl je postupně zajišťována základní technická vybavenost v obcích na území kraje. Současně realizací staveb určených k odvádění a čištění odpadních vod dochází k postupnému zlepšování životního prostředí, a to zejména pak kvality povrchových vod.

Vzhledem k tomu, že finanční možnosti kraje na podporu vodního hospodářství jsou omezené, využívali žadatelé, kterými jsou zejména obce nebo jejich dobrovolné svazky, fondy Evropské unie (Operační program Životní prostředí) či programy státního rozpočtu v gesci Ministerstva zemědělství nebo Ministerstva životního prostředí.

Historie poskytnutých dotací Krajem Vysočina v oblasti vodního hospodářství v letech 2002–2018

Koncepční materiály

Zásadními koncepčními materiály v oblasti vodního hospodářství jsou plány dílčích povodí (Dolní Vltavy, Dyje, Horní Vltavy, Horního a středního Labe), které schválilo pro území Kraje Vysočina v květnu 2016 zastupitelstvo kraje. Pořízovateli těchto plánů jsou státní podniky Povodí ve spolupráci s krajskými úřady. Tyto plány nahradily dosud platné plány oblastí povodí. Platnost plánů je šest let, a proto se již nyní připravuje jejich aktualizace.

Dalším významným koncepčním materiálem je Plán rozvoje vodovodů a kanalizací Kraje Vysočina (dále jen „PRVKUK“). Zpracování PRVKUK a jeho schválení podle zákona o vodovodech a kanalizacích zajišťuje kraj v samostatné působnosti pro své území. Obsahuje koncepci řešení zásobování pitnou vodou včetně vymezení zdrojů povrchových a podzemních vod uvažovaných pro účely úpravy na pitnou vodu a koncepci odkanalizování i čištění odpadních vod na území daného kraje. PRVKUK musí být hospodárný a musí obsahovat technicky nejvhodnější řešení. PRVKUK je podkladem pro zpracování politiky územního rozvoje a územně plánovací dokumentace, plánu dílčího povodí podle zákona o vodách, pro činnost vodoprávního úřadu, stavebního úřadu a pro činnost obce a kraje v samostatné i přenesené působnosti. PRVKUK byl v roce 2015 komplexně aktualizován a následně schválen zastupitelstvem kraje.

RYBÁŘSTVÍ

Kraj Vysočina se vyznačuje velkým množstvím řek, potoků a rybníků využívaných k chovu a lovu ryb. Zatímco na tekoucích vodách provádějí výkon rybářského práva uživatelé rybářských revírů, na vodách stojatých hospodaří kromě uživatelů i další subjekty, a to rybníkářským způsobem. Zejména na základě skladby rybí obsádky a biologické charakteristiky rybářského revíru dělíme revíry na pstruhové a mimopstruhové.

Na Vysočině se nachází více než 160 rybářských revírů. Asi jedna třetina z nich je pstruhových, ostatní revíry jsou mimopstruhové. Celková výměra revírů v Kraji Vysočina dosahuje více než 2 000 hektarů. Největším rybářským revírem v kraji je Jihlava 7–8 s téměř 400 hektary tvořený vodní nádrží Dalešice. V rozloze následuje revír Jihlava 6 s 90 hektary tvořený vodní nádrží Mohelno a revír Trnava s 83 hektary, jehož součástí je vodní nádrž Trnávka. Naproti tomu většina rybářských revírů v našem kraji však svojí rozlohou nedosahuje ani 20 hektarů.

Největším uživatelem rybářských revírů v našem kraji je Moravský rybářský svaz, z. s., který hospodaří na téměř dvou třetinách revírů. Tento rybářský svaz působí hlavně na územích okresů Jihlava, Žďár nad Sázavou a Třebíč. Druhým největším uživatelem rybářských revírů je Český rybářský svaz, z. s., se svými územními svazy. Jihočeský územní svaz hospodaří na území okresu Pelhřimov, Východočeský územní svaz na území okresu Havlíčkův Brod a Územní svaz města Prahy v okolí Světlé nad Sázavou. Okrajově u nás působí i Středočeský územní svaz, Rada Českého rybářského svazu a Rybářský spolek Polensko.

V Kraji Vysočina působí i několik významných rybníkářsky hospodařících subjektů. Tyto rybářské společnosti kromě takzvaných tržních ryb produkují i ryby, jejichž chov slouží k zarybňování rybářských revírů. Nejčastěji chovaným druhem ryby je s 85 % jednoznačně kapr, následovaný lososovitými druhy ryb, línem, amurem, štikou a candátem.

Hospodaření na rybnících je významnou specifickou formou akvakultury a základem českého produkčního rybářství. Mimo produkci ryb však rybníkářství sehrává i celospolečenskou roli – vodohospodářskou, krajinnotvornou, kulturní a rovněž protipovodňovou. Rybníkářství patří k národní tradici a jedná se o historický odkaz zanechaný našimi předky.

14

KULTURA,
PAMÁTKOVÁ PÉČE
A CESTOVNÍ RUCH

Ohlížíme se za rokem, který byl z pohledu kultury, památkové péče a cestovního ruchu Kraje Vysočina do jisté míry výjimečný. Připomínali jsme si sté výročí Československé republiky. Byl to rok významných historických mezníků. „Osmičková výročí“ propojila kulturní, vzdělávací, volnočasové spolky a organizace, města i provozovatele dalších kulturních a turistických zařízení Vysočiny. Příspěvková organizace Vysočina Tourism průběžně naplňovala svými aktivitami i národní marketingové téma Výročí 100 let od založení ČSR a podílela se na řadě aktivit s důrazem na historii naší země.

Po celý rok jsme se věnovali komplexní péči o kulturní rozvoj území. Zaměřili jsme se na zkvalitňování návštěvnického zážitku v příspěvkových organizacích zřizovaných Krajem Vysočina na úseku kultury. Usilovali jsme o vytváření podmínek pro poskytování kvalitních veřejných služeb a snažili jsme se co nejefektivněji využít finanční prostředky na rozvojové projekty z externích zdrojů. Citlivým přístupem a adekvátními opatřeními jsme pokračovali v příkladné péči o kulturní dědictví, v ochraně památkového fondu a potvrdili dlouhodobou vysokou kvalitu a profesionální zajišťování výkonu státní správy ve svěřené oblasti. Propagovali a prezentovali jsme kulturu a kulturní dědictví kraje. Kraj Vysočina získal také několik ocenění v oblasti cestovního ruchu.

Stejně jako v minulých letech byly v rámci našich kompetencí podporovány kulturní aktivity spolků i dalších uskupení, poskytovány dotace na obnovu kulturních památek. Grantovými a dotačními programy jsme napomohli desítkám projektů v oblasti kultury, památkové péče a rovněž cestovního ruchu. Oceňovali jsme výjimečné počiny. Veřejná anketa Zlatá jeřabina vynesla na první místo za Kulturní počin pěvecký sbor TELČíska při Základní umělecké škole v Telči, v kategorii Péče o kulturní dědictví zvítězila celková obnova pivovaru v Kamenici nad Lipou. Poprvé bylo krajem uděleno čestné uznání za významný přínos v oblasti hmotného kulturního dědictví za rok 2018, které získala obnova rytířského sálu včetně restaurování nástěnných maleb na zámku Velké Meziříčí. Udělena byla Cena Kraje Vysočina za nejkrásnější knihu Vysočiny, ocenění byli Mistři tradiční rukodělné výroby a na Seznam nemateriálních statků tradiční lidové kultury Kraje Vysočina přibyla Karmelská pouť ve farnosti Heřmanov.

Poctou pro kraj se stalo rozhodnutí Výboru světového dědictví UNESCO o rozšíření hranice památky UNESCO v Třebíči, kterým se součástí světové památky stal i zámecký areál, sídlo Muzea Vysočiny Třebíč, příspěvkové organizace.

Zcela zásadní byl rok 2018 pro Krajskou knihovnu Vysočiny. Po letech příprav a hledání možností financování byla v červenci 2018 zahájena výstavba nového sídla Krajské knihovny Vysočiny v lokalitě Ostrov v Havlíčkově Brodě.

Divácky náročnější dramaturgie a investiční záměry v podobě nové víceúčelové zkušebny a divadelní kavárny ovlivnily vstup Horáckého divadla Jihlava do 79. „československé“ sezony. Akce investičního charakteru probíhaly v průběhu roku ve větší či menší míře i ve většině ostatních krajských kulturních organizací.

Intenzivně probíhala spolupráce na projektech financovaných z evropských programů. Největší pozornost na sebe vázal hrad Roštejn, pobočka Muzea Vysočiny Jihlava, který patří dlouhodobě k nevyhledávanějším výletním cílům Vysočiny. V roce 2018 byly dokončeny stavební práce v interiérech celého objektu a návštěvníkům zpřístupněny první části nových expozic.

V rámci Integrovaného regionálního operačního programu byly schváleny i nové projektové záměry předložené Muzeem Vysočiny Třebíč a Muzeem Vysočiny Jihlava.

V platnost vstoupily nové strategické a koncepční materiály. Začátkem roku 2018 byla v orgánech kraje schválena Strategie rozvoje cestovního ruchu v Kraji Vysočina na období 2017–2025, ve druhé polovině roku Koncepce podpory státní památkové péče v Kraji Vysočina na období 2018–2023 a třetím dokumentem byla Koncepce péče o tradiční lidovou kulturu v Kraji Vysočina na období 2018–2021.

Jako úspěšný lze hodnotit uplynulý rok rovněž v oblasti přeshraniční spolupráce. Jen v rámci spolupráce kulturních organizací zřizovaných Krajem Vysočina s kulturními subjekty spolkové země Dolní Rakousko se podařilo zrealizovat tři samostatné výstavní projekty, jeden v úzké spolupráci s Rakouskou národní knihovnou. Paralelně probíhala fyzická realizace i několika přeshraničních projektů v oblasti kultury a cestovního ruchu financovaných z Programu přeshraniční spolupráce Interreg V–A Rakousko – Česká republika 2014–2020.

Své stručné ohlédnutí za rokem 2018 jsem začala výročími. I rok 2019 bude ohlédnutím za výjimečnými událostmi a stejně tak bude rokem plným očekávání. Připomeneme si 30 let od pádu železné opony, nabytí svobody i odpovědnosti. Těším se na vzájemná společná setkávání, těším se na nové počiny v oblasti kultury, památkové péče i cestovního ruchu.

Ing. Jana Fischerová, CSc.
náměstkyně hejtmanky pro oblast kultury,
památkové péče, cestovního ruchu a mezinárodních vztahů

Kraj Vysočina je jediný český region, který má na svém území tři památky zařazené na Seznam světového kulturního a přírodního dědictví UNESCO. Jedná se o historické jádro města Telče, poutní kostel svatého Jana Nepomuckého na Zelené hoře ve Žďáru nad Sázavou a židovskou čtvrť a Baziliku svatého Prokopa v Třebíči.

V roce 2018 ve městě Manáma v Bahrajnu bylo na jednání Výboru světového dědictví UNESCO rozhodnuto o rozšíření územních hranic kulturního statku Židovská čtvrť a bazilika sv. Prokopa v Třebíči (C 1078) jako památky zapsané na Seznam světového kulturního a přírodního dědictví UNESCO do podoby respektující hranice národní kulturní památky – Klášter s kostelem sv. Prokopa v Třebíči. Změna se dotkla části 003_Bazilika sv. Prokopa, kdy byly hranice rozšířeny na celý zámecký areál, což nově znamená jeho zahrnutí do statusu světového dědictví.

K nejvýznamnější součásti kulturního bohatství našeho regionu nesporně patří patnáct nemovitých a tři movité národní kulturní památky.

Nemovité národní kulturní památky v Kraji Vysočina

- Rodný dům Karla Havlíčka Borovského
- Zámek Telč
- Kostel sv. Jana Nepomuckého na Zelené hoře
- Zřícenina hradu Lipnice nad Sázavou
- Zámek Jaroměřice nad Rokytnou
- Zámek Náměšť nad Oslavou
- Klášter s kostelem svatého Prokopa v Třebíči
- Židovský hřbitov v Třebíči
- Kostel svatého Jakuba Většího v Jihlavě
- Kostel Nanebevzetí Panny Marie v Polné
- Štáflova chalupa v Havlíčkově Brodě
- Klášter premonstrátů v Želivě
- Zámek Červená Řečice
- Sklárna v Tasicích
- Michalův statek v Pohledí

Movité národní kulturní památky v Kraji Vysočina

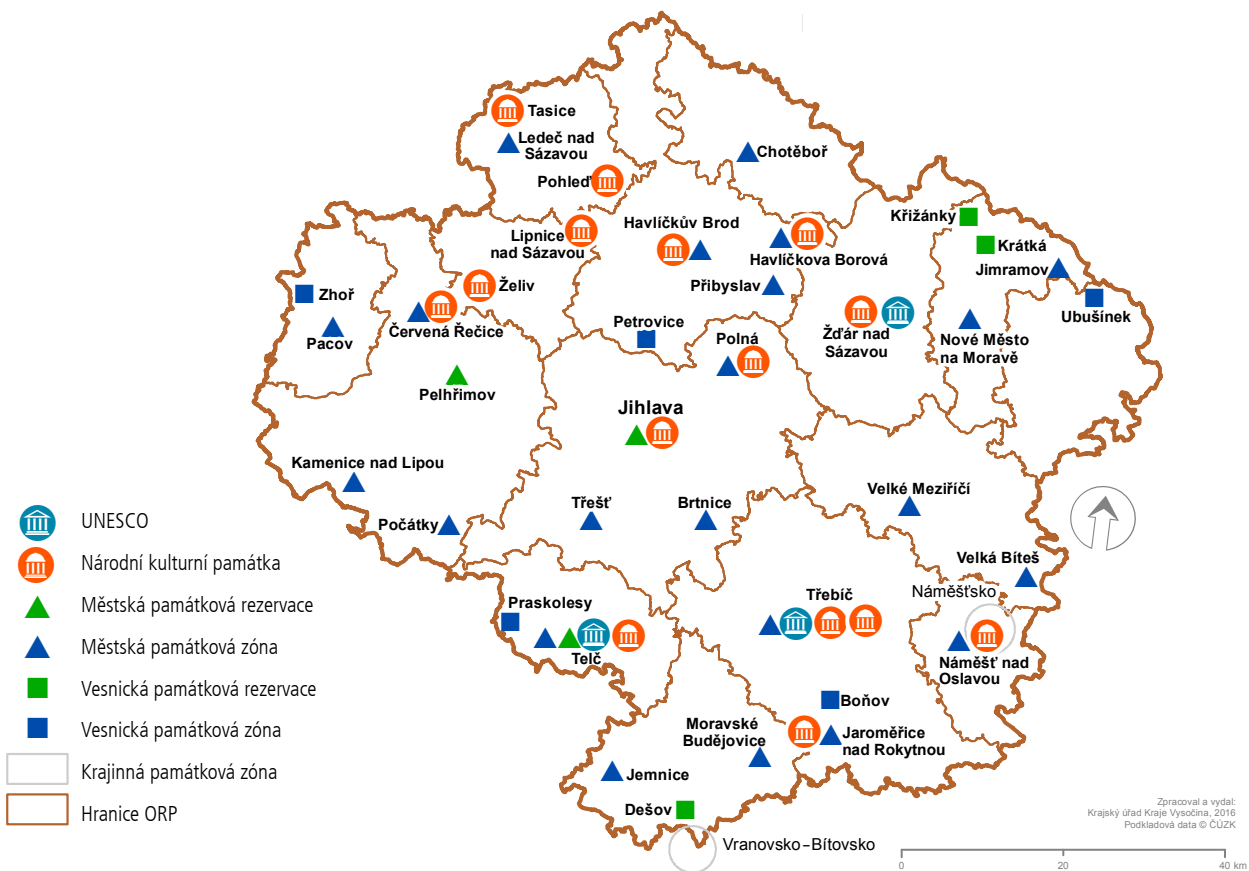
- Socha svaté Kateřiny z Jihlavy
- Jihlavská Pieta (kamenné sousoší Panny Marie s mrtvým tělem Ježíše Krista)
- Přemyslovský kříž z Jihlavy

Na území kraje se v současnosti také nacházejí 3 městské památkové rezervace a 22 městských památkových zón, soubory lidové architektury jsou chráněny na území tří vesnických památkových rezervací a pěti vesnických památkových zón.

S cílem zefektivnit výkon státní památkové péče v památkově chráněných územích byla již v roce 2008 provedena novela zákona č. 20/1987 Sb., o státní památkové péči, která zavedla nový institut, takzvané plány ochrany památkových rezervací a památkových zón. Hlavním cílem Plánu ochrany je definovat hodnoty území památkové rezervace nebo zóny, a zejména hodnoty jednotlivých nemovitostí v území tak, aby do budoucna byla zabezpečena jejich ochrana. Pilotním projektem v Kraji Vysočina se po dohodě s městem Moravské Budějovice stalo zpracování plánu ochrany pro MPZ Moravské Budějovice. Plán byl OKPPCR vyhlášen v srpnu roku 2018.

14. KULTURA, PAMÁTKOVÁ PÉČE A CESTOVNÍ RUCH

Národní kulturní památky a památkově chráněná území v Kraji Vysočina

Kraj Vysočina se počtem kulturních památek na svém území řadí na jedno z předních míst v České republice. Na konci roku 2018 bylo na území Kraje Vysočina evidováno 2 413 movitých kulturních památek a 2 978 nemovitých kulturních památek.

Rozhodnutím Ministerstva kultury ČR bylo v roce 2018 v Kraji Vysočina za kulturní památky nově prohlášeno deset věcí nebo souborů věcí a jednomu objektu byla památková ochrana zrušena.

Obec s rozšířenou působností	Nemovitých památek	Movitých památek
Havlíčkův Brod	264	206
Světlá nad Sázavou	42	26
Chotěboř	71	75
Jihlava	677	400
Telč	264	214
Pelhřimov	325	241
Humpolec	79	86
Pacov	90	89
Třebíč	297	321
Moravské Budějovice	189	128
Náměšť nad Oslavou	50	88
Velké Meziříčí	183	140
Nové Město na Moravě	208	125
Žďár nad Sázavou	154	150
Bystřice pod Pernštejnem	87	124
Celkem	2 978	2 413

14. KULTURA, PAMÁTKOVÁ PÉČE A CESTOVNÍ RUCH

V návaznosti na Koncepti památkové péče v České republice na léta 2017–2020 OKPPCR zpracoval a předložil ke schválení orgánům kraje Koncepti podpory státní památkové péče Kraje Vysočina na období 2018–2023. Předložená koncepce je zastřešujícím dokumentem, jehož cílem je na úrovni kraje řádně a efektivně realizovat ochranu památkového fondu.

K primárním úkolům krajského úřadu v oblasti památkové péče patří povinnost vykonávat stavební dozor na obnově národních kulturních památek. Na území kraje se nachází 15 nemovitých a tři movité národní kulturní památky. Jedná se ve většině případů o velké areály hradů, zámků či klášterů. Výkon státní správy na zmíněném úseku pak dále zahrnuje zejména rozhodnutí v odvoláních proti rozhodnutí obcí s rozšířenou působností, rozhodnutí o přemístění kulturních památek, vyjadřování krajského úřadu k prohlašování a k rušení prohlášení věcí za kulturní památku, řízení o odměně za archeologické nálezy, prodlužování lhůt a další úkony.

Nemalou část agendy oddělení památkové péče tvoří metodická a kontrolní činnost vůči obcím s rozšířenou působností. Kontrolní činnost výkonu státní správy ORP na úseku památkové péče probíhá v průběhu celého roku. Kontroly jsou časově a obsahově náročné i z toho důvodu, že vedle obsahové kontroly závazných stanovisek z hlediska zákona probíhá také kontrola jejich samotného aplikování v terénu.

V roce 2018 proběhly kontroly výkonu státní památkové péče Městského úřadu Havlíčkův Brod, Městského úřadu Moravské Budějovice, Městského úřadu Žďár nad Sázavou, Městského úřadu Pelhřimov a Městského úřadu Velké Meziříčí.

Krajský úřad pořádá nejméně 2x do roka metodický odborný seminář směřující k zajištění jednotného přístupu v rozhodovacích procesech na úseku památkové péče a zaměřený na vhodné postupy při obnově kulturních památek (přednášky renomovaných odborníků), případně se zaměřením na aktuální právní otázky v památkové péči. V posledních letech se osvědčilo provázání odborného výkladu s praktickou ukázkou na místě samém (záměrně jsou pro konání seminářů vybírány lokality, kde lze skloubit téma přednášky s exkurzí s doprovodným výkladem) ve spolupráci s jednotlivými městy kraje.

V lednu 2018 proběhl v prostorách krajského úřadu v Jihlavě seminář vedený pracovníky Památkové inspekce MK zaměřený na právní posouzení problematiky civilistického pojetí pojmu věci, její části, součásti a příslušenství ve vazbě na zákon o státní památkové péči.

Další odborný seminář ve spolupráci s Městem Velké Meziříčí a Muzeem Velké Meziříčí se konal v říjnu 2018 na zámku ve Velkém Meziříčí. Odborné příspěvky na téma problematiky restaurování v památkové péči přednesli restaurátoři akademičtí malíři Pavel Procházka a Jan Knorr. Odpoledne bylo věnováno prohlídce pamětihodností města s odborným výkladem bývalé ředitelky muzea PhDr. Marie Ripperová.

Kraj Vysočina je sám vlastníkem několika desítek významných památkově chráněných objektů, v nichž dnes sídlí příspěvkové organizace kraje na úseku školství, sociálních služeb a kultury. Údržba a citlivá obnova památkově chráněných budov vyžaduje ze strany vlastníka nemalé finanční prostředky, které pocházejí zejména z rozpočtu kraje. Jedním z důležitých nástrojů podpory kulturního dědictví je ucelený systém poskytování finančních příspěvků z rozpočtu Kraje Vysočina.

V roce 2018 byla podle Zásad Zastupitelstva Kraje Vysočina pro poskytování dotací na obnovu kulturních památek v Kraji Vysočina podpořena obnova 76 památkově chráněných objektů v celkovém objemu prací přes 42 milionů Kč. Kraj přispěl částkou 13,7 milionu Kč a vlastníci vložili do obnovy svých památek téměř 25 milionů Kč. Spoluúčast obcí, na jejichž katastrálních územích se památky nacházejí, činila 4,1 milionu Kč.

Počet žádostí	Celkové náklady	Podíl vlastníka	Podíl obce	Dotace kraje
76	42 722 656	24 852 897	4 140 037	13 729 722

V roce 2018 byly na úseku památkové péče realizovány Zásady Zastupitelstva Kraje Vysočina pro poskytování dotací na zpracování předprojektové dokumentace obnovy kulturních památek na území Kraje Vysočina.

Zásady jsou zaměřené na podporu zpracování předprojektové dokumentace obnovy kulturních památek (zejména je možné pořídit statické posudky, restaurátorské, stavebně historické, dendrochronologické, mykologické, archeologické a další průzkumy) nezbytné pro přípravu řádné projektové dokumentace. V rámci tohoto dotačního titulu bylo podpořeno 23 žádostí v celkové výši 493 086 Kč.

Prostřednictvím Zásad Zastupitelstva Kraje Vysočina pro poskytování dotací městům s památkami UNESCO v Kraji Vysočina byl každému z měst, ve kterých se nacházejí památky UNESCO, poskytnut finanční příspěvek ve výši 500 000 Kč.

V rámci Fondu Vysočiny byl vyhlášen grantový program Památkově chráněná území 2018 na podporu obnovy objektů, které nejsou kulturními památkami, ale nacházejí se na území památkových rezervací a památkových zón.

Číslo GP	Název grantového programu	Vyhlášený objem GP	Počet žádostí	Úspěšné žádosti	Schválená výše podpory	Spoluúčast
374	Památkově chráněná území 2018	1 600 000	25	18	1 586 262	50 %

14. KULTURA, PAMÁTKOVÁ PÉČE A CESTOVNÍ RUCH

Příspěvkové organizace v oblasti kultury

Název organizace	Počet zaměstnanců	Celkové náklady (tis. Kč)	Celkové výnosy (tis. Kč)	Hospodářský výsledek (tis. Kč)	Příspěvek na provoz kraje (tis. Kč)	Dotace na investice od kraje (tis. Kč)
Galerie výtvarného umění v Havlíčkově Brodě	9,0	5 708	5 708	0	5 453	0
Horácká galerie v Novém Městě na Moravě	16,0	9 782	9 842	60	9 553	0
Horácké divadlo Jihlava	71,0	48 055	48 073	18	33 770	996
Krajská knihovna Vysočiny	40,0	32 472	32 605	133	31 220	0
Muzeum Vysočiny Havlíčkův Brod	10,5	7 584	7 731	147	6 540	0
Muzeum Vysočiny Jihlava	38,0	22 959	22 980	21	18 287	300
Muzeum Vysočiny Pelhřimov	14,0	10 579	10 605	26	8 535	0
Muzeum Vysočiny Třebíč	36,0	28 090	28 234	144	26 888	0
Oblastní galerie Vysočiny v Jihlavě	13,0	9 936	9 977	41	8 615	0
Celkem kultura	247,5	175 165	175 755	590	148 860	1 296

Příspěvkové organizace v oblasti cestovního ruchu

Název organizace	Počet zaměstnanců	Celkové náklady (tis. Kč)	Celkové výnosy (tis. Kč)	Hospodářský výsledek (tis. Kč)	Příspěvek na provoz kraje (tis. Kč)	Dotace na investice od kraje (tis. Kč)
Vysočina Tourism	5,0	8 590	8 620	30	6 412	0
Celkem cestovní ruch	5,0	8 590	8 620	30	6 412	0

V roce 2018 Zastupitelstvo Kraje Vysočina udělilo tři tituly Mistr tradiční rukodělné výroby Kraje Vysočina. Novými mistry řemesla se stali: Marie Žilová, Eva Jurmanová a Jaroslav Fieger. Dne 18. dubna 2018 v Kamenném sále Muzea Vysočiny Třebíč proběhlo Slavnostní předání ocenění v oblasti tradiční lidové kultury udělované Krajem Vysočina a byla zahájena výstava všech nemateriálních statků dosud zapsaných na Seznam nemateriálních statků tradiční lidové kultury Kraje Vysočina a prezentace Mistrů řemesla zapsaných na Seznam Mistrů tradiční rukodělné výroby Kraje Vysočina. V samém závěru roku byl pak na Seznam nemateriálních statků tradiční lidové kultury Kraje Vysočina zapsán sedmý nemateriální statek – Karmelská pouť ve farnosti Heřmanov.

Ve čtrnáctém ročníku ankety Zlatá jeřabina – Cena Kraje Vysočina za kulturní počin roku, jejímž cílem je prezentace rozmanitosti kultury a kulturního dědictví na Vysočině, veřejnost nejvíce ocenila v kategorii Kulturní aktivita akci Vánoční koncert TELČísel. Koncert byl pojatý jako mimořádné společenské setkání s působivým propojením výtvarného a hudebního umění v tajemství vánočního příběhu. Na druhém místě se umístil projekt realizovaný u příležitosti 340 let od narození Jana Blažeje Santiniho Aichla. Třetí příčka patřila originálním prohlídkám hradu Roštejn, při kterých byli zapojeni i návštěvníci hradu. V kategorii Péče o kulturní dědictví zvítězil projekt celkové obnovy pivovaru v Kamenici nad Lipou. Na dalších místech se umístili Vojnův Městec – Restaurování sochy sv. Jana Nepomuckého a Polná – Restaurování varhan v kostele Nanebevzetí Panny Marie. Poprvé v existenci ankety Zlatá jeřabina bylo v kategorii Péče o kulturní dědictví uděleno zvláštní ocenění Čestné uznání náměstkyně hejtmana pro oblast kultury, památkové péče, cestovního ruchu a mezinárodních vztahů za významný přínos v oblasti hmotného kulturního dědictví. Ocenění získala akce Obnova rytířského sálu včetně restaurování nástěnných maleb na zámku Velké Meziříčí.

V soutěži O nejkrásnější knihy Podzimního knižního veletrhu pořádané v rámci 28. Podzimního knižního veletrhu v Havlíčkově Brodě ocenila odborná porota Cenou Kraje Vysočina za nejkrásnější knihu Vysočiny titul Miloše Doležala Neklidný zadek mě pálí, kterou vydal Nezávislý podmelechovský spolek, z. s.

Zejména díky mimořádné podpoře Kraje Vysočina ve výši 1,2 milionu korun rozšířila v roce 2018 krajská muzea a galerie spravované sbírky o nové exponáty. Jedním z nejatraktivnějších byl motocykl Čechie – Böhmerland, který mohou obdivovat návštěvníci Hradu Kámen. Zakoupena byla i hodnotná výtvarná díla jako například soubor pastelů s názvem Ortéza I-V od Adrieny Šimotové, sousoší Adam a Eva od Romana Podrázského a soubor plastik Otakara Marcína, která budou k vidění v krajských galeriích. Za zmínku určitě stojí i ojedinělý regionální etnografický soubor vytvořený soukromým sběratelem Dušanem Naňákem zahrnující přes dva tisíce položek, který získalo Muzeum Vysočiny Havlíčkův Brod.

V návaznosti na Zastupitelstvem Kraje Vysočina schválené vybudování sídla Krajské knihovny Vysočiny jako novostavby v lokalitě Ostrov v Havlíčkově Brodě byly v červenci 2018 zahájeny stavební práce vybraným zhotovitelem, firmou Zlínstav, a. s. Současně probíhala příprava sladění harmonogramu stavebních prací s vnitřním vybavením knihovny.

14. KULTURA, PAMÁTKOVÁ PÉČE A CESTOVNÍ RUCH

V orgánech kraje byly také projednány další rozvojové záměry příspěvkových organizací na úseku kultury, které umožní zkvalitnění a rozšíření nabídky pro veřejnost – obnova kaple P. M. Bolestné v obci Kámen nově převedené do majetku kraje zahrnující vytvoření malé expozice pohřbívání v baroku jako budoucí součásti prohlídkového okruhu Hradu Kámen, modernizace vlastních expozic Hradu Kámen, pobočky Muzea Vysočiny Pelhřimov a s tím související rekonstrukce elektroinstalace a stavební úpravy objektu.

V návaznosti na ukončení rozsáhlejší rekonstrukce v objektu Horáckého divadla Jihlava byla pro veřejnost nově otevřena multifunkční zkušebna, před-prodej a divadelní kavárna, která byla přestěhována do přízemních prostor, čímž začala být lépe přístupná návštěvníkům divadelních představení. Zkušebna pak umožnila rozšíření kulturně vzdělávacích aktivit divadla o nabídku kurzů a workshopů zaměřených na pohybovou, estetickou a divadelní výchovu určených zejména pro děti a mládež, ale i pro odbornou a laickou veřejnost. V rámci naplňování memoranda uzavřeného mezi Krajem Vysočina a Statutárním městem Jihlava o vzájemné podpoře subjektů s celoregionálním dopadem, a tedy Horáckého divadla Jihlava a Zoologické zahrady Jihlava, bylo rovněž zkvalitněno zviditelnění objektu divadla, a to nejen speciálním nasvětlením fasády, ale rovněž novými formami propagace.

V loňském roce bylo také veřejnosti zpřístupněno revitalizované vnitřní nádvoří v Horácké galerii v Novém Městě na Moravě určené pro exteriérové aktivity a realizována byla navazující etapa úprav vstupních prostor v Oblastní galerii Vysočiny v Jihlavě. Velké rekonstrukční práce proběhly také v Galerii výtvarného umění v Havlíčkově Brodě, které celkově zkvalitnily výstavní i edukační prostory. Bohužel s koncem roku 2018 byl ukončen dlouhodobý pronájem prostor na zámku v Telči, ve kterých sídlila telčská pobočka Muzea Vysočiny Jihlava. Z těchto důvodů byly demontovány muzejní expozice a kanceláře muzea byly od 31. 10. 2018 dočasně přemístěny do Univerzitního centra Telč.

Vzájemná úspěšná spolupráce s příspěvkovými organizacemi na úseku kultury pokračovala formou projektu SPOLEČNÁ VSTUPENKA muzeí a galerií zřizovaných Krajem Vysočina, jež umožňuje dvanáct vstupů do krajem zřizovaných sbírkotvorných organizací na jednotnou, cenově velmi zvýhodněnou vstupenku. V rámci Společné vstupenky zavítalo do těchto zapojených organizací v průběhu roku 2018 více než čtyři tisíce návštěvníků.

Nadále pokračovala propagace a prezentace výstav, vernisáží, přednášek, kulturních akcí a dalších doprovodných programů pořádaných ze strany příspěvkových organizací na webové stránce Vysočina fandí kultuře (www.vysocina-fandi-kulture.cz).

Činnost a výstupy příspěvkových organizací zřizovaných Krajem Vysočina na úseku kultury za rok 2018 byly souhrnně představeny na webové stránce Ohlédnutí za rokem v příspěvkových organizacích.

Pro rozvoj neprofesionálních uměleckých aktivit byla důležitou součástí systematická podpora ve formě finančních příspěvků určených pořadatelům na zajištění krajských postupových a národních přehlídek a dále účinkujícím z Kraje Vysočina při jejich účasti na národních přehlídkách v jiných krajích. I v roce 2018 odbor kultury, památkové péče a cestovního ruchu administroval Pravidla Rady Kraje Vysočina pro poskytování dotací v oblasti neprofesionálního umění.

Finanční podpora v oblasti neprofesionálního umění v roce 2018		
Finanční podpora v oblasti neprofesionálního umění celkem		243 784
Z toho	krajské postupové přehlídky	167 304
	národní přehlídky	60 000
	účinkující z Kraje Vysočina na národních přehlídkách	16 480

Kulturní dění v regionu podporuje kraj také prostřednictvím Zásad Zastupitelstva Kraje Vysočina pro poskytování dotací na oslavy obcí.

Alokovaná částka	Počet žádostí	Doručené žádosti (v Kč)	Úspěšné žádosti	Skutečně rozdělená podpora
1 000 000	46	1 321 379	43	1 000 000

V roce 2018 byl v rámci Fondu Vysočiny vyhlášen grantový program Regionální kultura 2018, jehož cílem je vytvořit podmínky pro podporu, zachování a rozvoj kulturního života v rámci našeho regionu. Jedná se hlavně o aktivity se zaměřením na kulturní tradice kraje.

Číslo GP	Název grantového programu	Vyhlášený objem GP	Počet žádostí	Úspěšné žádosti	Schválená výše podpory
403	Regionální kultura 2018	1 800 000	62	46	1 799 998

V roce 2018 byl v rámci Fondu Vysočiny vyhlášen grantový program Edice Vysočiny 2018 na podporu vydávání publikací a edičních počínů (realizace projektů bude do října 2019).

Číslo GP	Název grantového programu	Vyhlášený objem GP	Počet žádostí	Úspěšné žádosti	Schválená výše podpory
3409	Edice Vysočiny 2018	1 200 000	26	17	1 200 000

14. KULTURA, PAMÁTKOVÁ PÉČE A CESTOVNÍ RUCH

V roce 2018 byl průběžně administrován v rámci Fondu Vysočiny grantový program Klenotnice Vysočiny 2017 na podporu kulturních aktivit v oblasti movitého kulturního dědictví.

Vedle systémové podpory byla ve výjimečných případech žadatelům poskytována individuální finanční podpora, a to například Filharmonii G. Mahlera, Horáckému folklornímu sdružení, DOC.DREAM services, s. r. o. – Centru dokumentárního filmu v Jihlavě nebo spolku SE.S.TA, z. s., na podporu provozu expozice Umění baroka ze sbírek Národní galerie v Praze.

V rámci programového období 2014–2020 Integrovaného regionálního operačního programu (výzva MUZEA) probíhala realizace projektu Hrad Roštejn – zpřístupnění nových expozic. V roce 2018 byly dokončeny stavební práce v interiérech celého objektu, a zejména byly realizovány a návštěvníkům zpřístupněny první části nových expozic. Nový okruh obsahuje dílčí část trasy B s expozicí na téma Příroda, lovectví, myslivost. Dále pak byla zpřístupněna hradní věž s miniepozicí o historii hradu a také vůbec poprvé byla pro veřejnost volně zpřístupněna zrestaurovaná kaple sv. Eustacha. Dále proběhly přípravné fáze pro pokračování tvorby nových expozic v roce 2019, kdy bude tato kulturní památka plně znovu zpřístupněna veřejnosti včetně kompletních návštěvnických tras. OKPPCR zajišťuje koordinaci všech spolupracujících subjektů. S rokem 2019 vstoupil projekt do své čtvrté z celkových pěti etap. Cílem projektu je zefektivnění prezentace sbírkových předmětů, a to tvorbou nových expozic, které budou adekvátním způsobem prezentovat a zpřístupňovat sbírky Muzea Vysočiny Jihlava. Projekt zároveň řeší zvýšení ochrany a zabezpečení vystavených sbírkových předmětů a stavební revitalizaci objektu tak, aby byly dlouhodobě zajištěny odpovídající zákonné podmínky pro prezentaci sbírkových předmětů a objekt byl pro vizuální i uživatelské stránce návštěvníky atraktivní a zároveň bezpečný. Kompletní realizace projektu bude ukončena na jaře roku 2021. Celkové způsobilé výdaje budou činit cca 68,5 mil. Kč.

Úspěchem bylo též schválení dvou projektů, které byly pod dohledem gesčního odboru podány v rámci výzvy č. 76 Muzea II Integrovaného regionálního operačního programu, a to projekt Muzea Vysočiny Jihlava s názvem Optimalizace péče o sbírky a prezentace sbírek v Muzeu Vysočiny Jihlava (celkové způsobilé výdaje ve výši cca 34,3 mil. Kč) a Muzea Vysočiny Třebíč s názvem Modernizace a rozšíření expozic v pobočce Muzeu řemesel Moravské Budějovice (celkové způsobilé výdaje ve výši cca 17 mil. Kč).

Úspěšně byly realizovány první aktivity tříletého projektu I-CULT: Mezinárodní kulturní platforma. Cílem projektu, podpořeného z Programu přeshraniční spolupráce Interreg V-A Rakousko – Česká republika 2014–2020, je spolupráce subjektů a kulturních organizací a institucí čtyř krajů česko-rakouského příhraničí (Jihočeský kraj, Jihomoravský kraj, Kraj Vysočina a spolková země Dolní Rakousko) a společná prezentace kulturního dědictví v podobě výstav, workshopů a doprovodných programů široké veřejnosti. Hlavním partnerem projektu je Jihočeský kraj, projektovým partnerem za Vysočinu je krajská příspěvková organizace Muzeum Vysočiny Třebíč.

Na základě doporučení Monitorovacího výboru Programu přeshraniční spolupráce Interreg V-A Rakousko – Česká republika 2014–2020 mohla být ve 2. polovině roku zahájena také realizace dalšího projektu z oblasti kultury Lidová kultura/Volkskultur AT–CZ – subjektů z Kraje Vysočina a Jihočeského kraje a dvou rakouských spolkových zemí: Dolního a Horního Rakouska. Cílem je společná prezentace tradiční lidové kultury jako nedílné součásti kulturního dědictví, rozšíření stávající kulturní nabídky a zvýšení atraktivnosti celého území a oboustranného zájmu o tuto část kulturního dědictví.

Dále se v roce 2018 nacházely ve fázi udržitelnosti dva projekty administrované v předchozích letech odborem kultury, památkové péče a cestovního ruchu, jež byly spolufinancovány z Regionálního operačního programu NUTS 2 Jihovýchod:

Zámek Třebíč – modernizace zámku a zpřístupnění nových expozic: tento projekt byl realizovaný ve spolupráci s majetkovým odborem. Cílem byla stavební obnova národní kulturní památky – zámku v Třebíči, rozšíření výstavních ploch a vytvoření nového expozičního a interiérového vybavení Muzea Vysočiny Třebíč. Celkové skutečné náklady na realizaci projektu představovaly 139,7 milionu Kč, podpora Evropské unie a státního rozpočtu činila 92,5 % způsobilých výdajů projektu (cca 112,5 milionu Kč).

Muzea a galerie na Vysočině on-line – záměrem projektu byla interaktivní prezentace sbírkových předmětů muzeí, galerií a pamětních síní v Kraji Vysočina prostřednictvím webové aplikace dostupné na www.mgvysociny.cz. Ve 47 z 50 do projektu zapojených institucí byl nainstalován informační kiosek, díky kterému návštěvníci i v době udržitelnosti projektu získávali neomezený přístup nejen do aktuální on-line databáze, ale také na internet. Nadále v době udržitelnosti také pokračovala digitalizace a popis dalších sbírkových předmětů. V databázi je nyní zpřístupněno již více než 6 000 sbírkových předmětů. Celkové skutečné náklady na realizaci projektu činily 8,8 milionu Kč, podpora Evropské unie a státního rozpočtu představovala 92,5 % způsobilých výdajů projektu (cca 8,02 milionu Kč). Po skončení udržitelnosti projektu, která byla do prosince 2018, byly informační kiosky bezplatně převedeny zapojeným institucím.

ROZVOJ CESTOVNÍHO RUCHU V KRAJI

Kraj Vysočina podporuje opakovaně několika programy údržbu infrastruktury i služeb v cestovním ruchu. Od roku 2008 zřizuje příspěvkovou organizaci Vysočina Tourism, jež má za cíl koordinovat udržitelný rozvoj cestovního ruchu a jejímž cílem je vytvoření dostatečně silné konkurenční pozice Kraje Vysočina na trhu cestovního ruchu.

14. KULTURA, PAMÁTKOVÁ PÉČE A CESTOVNÍ RUCH

Kraj tradičně podporuje údržbu kvalitního turistického značení sítě pěších tras i cykloturistických tras prostřednictvím dotace Klubu českých turistů, a to ve výši 370 tis. Kč ročně.

V roce 2018 byly na podporu rozvoje cestovního ruchu opakovaně vyhlášeny Zásady Zastupitelstva Kraje Vysočina pro poskytování dotací na podporu turistických informačních center v Kraji Vysočina. Finanční prostředky z tohoto dotačního titulu dosahující částky téměř 1,9 mil. Kč přispěly ke zkvalitnění služeb 36 turistických informačních center v kraji – šlo například o tištěné propagační materiály, zlepšení webových stránek, pořízení turistických aplikací, mobiláře, vzdělávání zaměstnanců apod. V rámci plnění podmínek programu pak probíhala spolupráce s příspěvkovou organizací Vysočina Tourism: plnily se regionální databáze, aktualizovaly se statistické údaje apod.

Alokovaná částka	Počet žádostí	Doručené žádosti (v Kč)	Úspěšné žádosti	Skutečně rozdělená podpora
2 000 000	36	2 076 185	36	1 871 805

Začátkem roku 2018 byla finálně schválena Strategie rozvoje cestovního ruchu v Kraji Vysočina na období 2017–2025, která identifikuje priority, opatření a aktivity vedoucí k efektivnímu rozvoji cestovního ruchu v kraji v oblastech týkajících se infrastruktury, marketingu i řízení cestovního ruchu. Jako součást implementace Strategie CR byla sestavena Rada pro Strategii cestovního ruchu jako funkční řídicí a organizační struktura, která spolupracuje na naplňování cílů strategie s dalšími klíčovými aktéry z oblasti cestovního ruchu.

V roce 2018 byla naplňována opatření vyplývající ze schválené Strategie rozvoje cykloturistiky a cykloprovozu v Kraji Vysočina na období 2014–2020. Byla realizována závěrečná etapa III monitoringu na cykloturistických trasách, automatickými selektivními sčítači je finálně osazeno celkem dvanáct lokalit. Aktualizována byla aplikace pro mobilní telefony Cyklovýlety po Vysočině, která nyní obsahuje více než 60 tipů na cyklovýlety. V areálu Vysočina Areny v Novém Městě na Moravě se nabídka singletracků rozšířila o pumptrackovou dráhu (dotace 1,9 mil. Kč). Pro návštěvníky Zoologické zahrady v Jihlavě jako nejnavštěvovanějšího turistického cíle v kraji byly vybudovány a zprovozněny cykloboxy realizované v rámci Memoranda o spolupráci mezi Krajem Vysočina a Statutárním městem Jihlava (dotace 0,5 mil. Kč). Prostřednictvím grantového programu v rámci Fondu Vysočiny byla realizována podpora rozvoje základní a doprovodné infrastruktury pro cykloturistiku a cykloprovoz.

Číslo GP	Název grantového programu	Vyhlášený objem GP	Počet žádostí	Úspěšné žádosti	Schválená výše podpory	Spoluúčasť
373	Cykloprovoz a cykloturistika 2018	8 400 000	26	25	7 959 602	Min. 40,5 % (dle podprogramu)

Vysočina Tourism, příspěvková organizace, působí v roli krajské organizace destinačního managementu pro Kraj Vysočina. V rámci své činnosti se zabývá tvorbou, propagací a prezentací turistické nabídky regionu na domácím trhu i zahraničních trzích, shromažďuje informace o turistickém potenciálu regionu včetně jejich pravidelné aktualizace, koordinuje činnost turistických informačních center na svém území, spolupracuje s oblastními organizacemi destinačního managementu, připravuje produkty cestovního ruchu a další. Na poli marketingu cestovního ruchu je partnerem pro Českou centrálu cestovního ruchu – CzechTourism a je zakládajícím členem Asociace organizací cestovního ruchu. Od roku 2016 je držitelem certifikátu kvality v rámci Českého systému kvality služeb. V roce 2018 pak získala certifikát v rámci nově budovaného systému organizace a řízení cestovního ruchu, takzvané Kategorizace organizací destinačního managementu.

V roce 2018 organizace naplňovala svými aktivitami národní marketingové téma Výročí 100 let od založení ČSR. Vytvořila logo Vysočina 100 let a v rámci marketingového tématu zajistila celou řadu činností s důrazem na historii a kulturní akce, mnohdy s podporou partnerů, měst i provozovatelů turistických atrakcí v Kraji Vysočina. Vznikl například tematický web www.vysocina100let.cz, na akcích byla distribuována brožura Sto let příběhů, lidských osudů, architektury i sportu a kultury na Vysočině, téma bylo výrazně rozvíjeno na facebooku @regionvysocina, tištěnou i on-line reklamou. Organizace podpořila čtyři akce vážící se k uvedenému marketingovému tématu: Historické slavnosti – 1. republika (Zámek Velké Meziříčí, 1.–2. 9. 2018), Výstava historických vozů – auta našich pradědečků (Jihlava, 15. 9. 2018), Rekonstrukce vyhlášení 1. republiky v Německém Brodě (Havlíčkův Brod, 28. 10. 2018) a Setkání s výročím (Panský dvůr Telč, 18. 11. 2018). Organizace se taktéž zapojila do strategického projektu Kraje Vysočina s názvem Proletí 100letí, kromě propagace byla aktivní zejména při vyvrcholení projektu v Jihlavě dne 15. 9. 2018, kdy kromě již zmíněné výstavy historických vozidel zorganizovala minigastrofestival pod názvem Gastroletí. Tuto velkolepou akci pro veřejnost též využila k oslavě výročí deseti let své existence.

Významným počinem v oblasti PR a marketingu bylo vytvoření nového vizuálního stylu, respektive komunikačního stylu, spočívajícího v používání zcela nové marketingové značky Vysočiny (červený point) a claimů obsahujících přídavné jméno čistý. K využívání tohoto nového vizuálního stylu motivuje organizace i své partnery v regionu.

Vysočina Tourism vydala v roce 2018 celkem dvanáct propagačních tiskovin, mnohé z nich i v jazykových mutacích. Jedná se o brožury Kalendář akcí na Vysočině 2019, TOP atraktivita Vysočiny, Pivovary na Vysočině, Hrady, zámky a historické objekty na Vysočině, Kempy na Vysočině, Cykloregion Vysočina, Vysočina filmová, Cyklovýlety po Vysočině s návazností na EuroVelo 13, Ubytování pro cyklisty, Mapa okruhů navazujících na cyklotrasy č. 16 a 26 a v rámci Vysočina Convention pak nový katalog konferenčních zařízení Vysočina – místo setkávání. Pro akreditované návštěvníky Mezinárodního festivalu dokumentárních filmů zajistila organizace vznik brožury obsahující slevy do partnerských organizací a zařízení dalších provozovatelů turistických atrakcí s názvem Vítejte na Vysočině a vraťte se k nám!

14. KULTURA, PAMÁTKOVÁ PÉČE A CESTOVNÍ RUCH

V roce 2018 byl dále vydán tištěný i elektronický turistický magazín *Léto na Vysočině* a *Zima na Vysočině*, který byl v nákladu cca 60 tisíc kusů výtisků distribuován v Kraji Vysočina a všech sousedních krajích. Organizace také připravila letní a zimní verzi e-turistických novin pro partnery z oblasti cestovního ruchu na Vysočině. Organizace navíc započala s přípravou zcela nového materiálu – image turistického magazínu Vysočina, který byl připravován k vydání na březen 2019.

Z dalších aktivit je možné zmínit organizaci čtyř press/fam tripů pro české a zahraniční účastníky (Španělé, Rusové, Američané), přičemž nejvýznamnější z nich byl trip pro účastníky mezinárodní konference TBEX – influenceři aktivní na nejrůznějších sociálních sítích.

Vysočina Tourism zrealizovala v období 1.–28. 5. 2018 kampaň prostřednictvím CLV nosičů na frekventovaných místech pražského metra, přičemž do kampaně zapojila i partnery z šesti měst Kraje Vysočina, kteří se na ní finančně podíleli (Žďár nad Sázavou, Třebíč, Telč, Jihlava, Bystřice nad Pernštejnem a Nové Město na Moravě).

Vysočina Tourism podpořila natáčení pořadu *Cyklotoulky o Kraji Vysočina*, který byl na ČT Sport odvysílán v září 2018, spot je uveřejněn též na webu pořadu *Cyklotoulky*.

Organizace realizovala celoroční mediální kampaň, v jejímž rámci vznikl nespočet inzerátů a článků v tištěných médiích, probíhala bannerová kampaň na webech, kampaň Sklik na Seznamu, vznikly rozhlasové spoty, které byly následně vysílány v rádiích.

Turistickou nabídku včetně nově vytvořených produktů organizace Vysočina Tourism prezentovala na následujících tuzemských a zahraničních veletrzích cestovního ruchu: REGIONTOUR Brno, HOLIDAY WORLD Praha, VAKANTIEBEURS Utrecht, FERIENMESSE Vídeň, ITF SLOVAKIATOUR Bratislava, F.RE.E. Mnichov, INFOTOUR a CYKLOTURISTIKA Hradec Králové, ITB Berlín, GLOB Katowice, FOR BIKES Praha, TRAVELFEST České Budějovice a ITEP Plzeň.

Tato prezentační činnost byla dále doplněna o účast na významných akcích konaných na území Kraje Vysočina i mimo něj: SP horských kol v Novém Městě na Moravě (19.–20. 5. 2018), Zahájení cyklistického putování Křížem krážem Vysočinou na kole v Jihlavě (6. 7. 2018), Historické slavnosti – 1. republika na Zámku Velké Meziříčí (1. 9. 2018), Proletí 100letí v Jihlavě (15. 9. 2018) a ve fanzóně v Brně v rámci MS ve florbalu (8. 12. 2018).

Již tradičně organizace uspořádala za finanční podpory ČEZU cyklistické putování Křížem krážem Vysočinou na kole (12. ročník, 6.–13. 7. 2018), aby propagovala cykloturistiku na Vysočině. Další pravidelnou akcí byla spoluúčast na organizaci mezinárodní odborné konference cestovního ruchu, kterou pořádá Vysoká škola polytechnická Jihlava (zajištění doprovodného programu).

Výrazným a viditelným počinem v roce 2018 bylo zatraktivnění a modernizace webového prostředí. Organizace rozšířila webové stránky filmové kanceláře Vysočina Film Office (www.filmvysocina.cz) o anglickou jazykovou verzi. Dále organizace zprovoznila zcela nové webové stránky prezentující její činnost – www.vysocinatourism.cz. V oblasti konferenční a incentivní turistiky (segment MICE) spustila Vysočina Tourism prostřednictvím své kanceláře Vysočina Convention Bureau stránky www.vysocina-konference.cz, které nahradily původní www.vysocinaconvention.cz. Nejvýznamnější aktivitou v oblasti modernizace webového prostředí bylo pak nahrazení turistického portálu Vysočiny www.region-vysocina.cz zcela novým, moderním a atraktivním portálem www.vysocina.eu, na jehož naplňování a aktualizaci se budou podílet i partneři v regionu.

Vysočina Tourism také zvýšila svou aktivitu na sociálních sítích, zejména na Facebooku – @regionvysocina, neboť některé své příspěvky finančně podpořila s cílem dosažení výraznějšího dosahu. Samozřejmostí je využívání i sociální sítě Instagram – @regionvysocina.

Vysočina Tourism, p. o., dlouhodobě zajišťuje také nespočet vzdělávacích aktivit. V roce 2018 zorganizovala semináře *Základy copywritingu* (5. 3. 2018), *PR a tiskové zprávy* (19. 4. 2018), *Grafika* (18. 5. 2018), *Měření v cestovním ruchu* (3. 10. 2018) a *Osobní hrdost a kritické myšlení* (17. 10. 2018). Dále Vysočina Tourism zorganizovala setkání pracovníků TIC a zástupců oblastních organizací destinačního managementu Kraje Vysočina (31. 1. 2018 a 24. 5. 2018) a setkání s partnery v regionu (12. 12. 2018), kde představila mimo jiné marketingový a komunikační plán pro turistickou destinaci Vysočina na rok 2019. Na setkání navazoval workshop, který byl zorganizován ve spolupráci s agenturou CzechTourism, s tématem *Produkty cestovního ruchu, respektive Mezioborový produkt*.

Činnost kanceláře Vysočina Convention Bureau, jejímž cílem je podporovat a propagovat konferenční a incentivní turistikou v regionu, v roce 2018 představovala především rekonstrukci a modernizaci původního webu www.vysocinaconvention.cz, který je nově provozován na adrese www.vysocina-konference.cz. Portál i nadále plní funkci elektronické databáze konferenčních zařízení na Vysočině, navíc obsahuje různé praktické funkce, zejména co se týče filtrování a zaslání poptávek. Dalším výrazným počinem kanceláře bylo vydání katalogu konferenčních zařízení na Vysočině, a to v české a anglické verzi. Vysočina Convention Bureau v průběhu roku realizovala mediální kampaň (*Brands and Stories*, Firemniakce.cz, Mediaplanet – *Hospodářské noviny*) a absolvovala specializované prezentační akce. Zástupkyně Vysočina Tourism se účastnily veletrhu ITB Berlín, MICE workshopu v Paříži a dále dvou oborových tuzemských veletrhů – *Event Fest Praha* a *Event Day Praha*. Kancelář zorganizovala také pro své partnery z řad zařízení zaměřených na konferenční turistikou seminář s tématem *GDPR – Obecné nařízení o ochraně osobních údajů* (17. 4. 2018). Aktivity kanceláře byly částečně finančně pokryty příspěvkem od agentury CzechTourism.

14. KULTURA, PAMÁTKOVÁ PÉČE A CESTOVNÍ RUCH

Ve struktuře Vysočina Tourism působí od roku 2016 taktéž filmová kancelář pro Kraj Vysočina s názvem Vysočina Film Office, jejíž hlavní činností je zpracovávání poptávek a dotazů ze strany filmových tvůrců. Kancelář působí jako prostředník mezi filmovými profesionály, úřady a dalšími regionálními partnery a svoji činností cílí na zlepšení podmínek pro natáčení na Vysočině. Propaguje Vysočinu jako film friendly destinaci a snaží se o maximalizaci přínosů všech audiovizuálních aktivit v regionu. Vysočina Film Office získala pro rok 2018 na svou činnost podporu od Státního fondu kinematografie. Webové stránky filmové kanceláře (www.filmvysočina.cz) byly rozšířeny o anglickou verzi. Kancelář spolupracovala s Mezinárodním festivalem dokumentárních filmů Jihlava – kromě již zmiňované slevové brožury zorganizovala pro zahraniční účastníky festivalu minilocation tour po Jihlavě a svou činnost prezentovala i při akci Industry drink. Kancelář zorganizovala ve dnech 17.–18. 10. 2018 location tour po Vysočině, pořídila fotografie míst s využitím pro filmové profesionály, rozšiřovala databázi kontaktů, prezentovala Vysočinu v médiích (často ve spolupráci s Czech Film Commission). Kancelář intenzivně spolupracovala s tvůrci pohádky Čertí brko, která se natáčela na hradě Ledec nad Sázavou. Komunikace probíhala i s jinými společnostmi, například s produkční firmou Three brothers, která se taktéž rozhodla natáčet na Vysočině pohádku.

V roce 2018 organizace realizovala čtyři projekty, na jejichž činnost získala dotaci:

Projekt	Dotační program	Harmonogram	Celkové náklady v Kč	Požadovaná, resp. poskytnutá dotace v Kč
Poznejte kulturní a přírodní dědictví příhraničního regionu na Evropském zeleném pásu podél železné opony na kole	Interreg V–A Rakousko–ČR	1. 6. 2017 – 30. 9. 2019	2 628 840	2 365 956
Zlepšení přístupu a propagace kulturního dědictví v regionech Jižní Čechy – Vysočina – Waldviertel – Mühlviertel	Interreg V–A Rakousko–ČR	1. 3. 2017 – 31. 12. 2019	5 814 180	5 232 762
Naplňování národních marketingových témat a zavedení turistické karty na Vysočině	Národní program podpory cestovního ruchu v regionech	17. 1. 2017 – 31. 12. 2018	1 468 141	390 062
Činnost Vysočina Film Office v roce 2018	Státní fond kinematografie	1. 1. – 31. 12. 2018	247 546	120 000

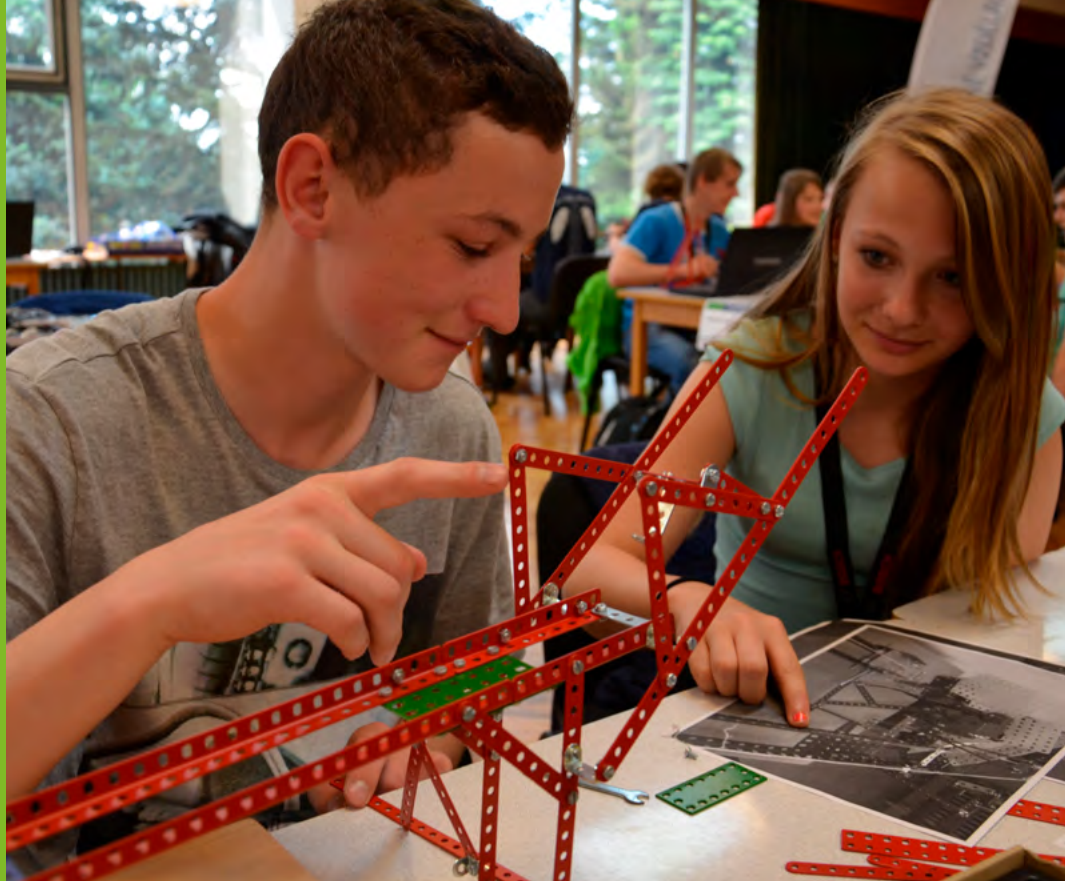
Vysočina Tourism, p. o., připravila v roce 2018 nový projekt Činnost Vysočina Film Office v roce 2019, se kterým se úspěšně ucházela o podporu ze Státního fondu kinematografie. Celkové náklady projektu činí 329 992 Kč (požadovaná dotace: 164 996 Kč), časový harmonogram: 1. 1. – 31. 12. 2019.

Organizace taktéž započala spolu s rakouským partnerem Destination Waldviertel přípravu na podání projektu Hudba nezná hranice do Fondu malých projektů v rámci Programu přeshraniční spolupráce Interreg V–A Rakousko – Česká republika pro programové období 2014–2020.

Dále je organizace zapojena jako nefinanční partner do projektu Zhodnocení zelených prostor v rámci dotačního programu Interreg V–A Rakousko – Česká republika pro programové období 2014–2020.

V roce 2018 získal Kraj Vysočina také několik ocenění z oblasti cestovního ruchu: v rámci veletrhu Holiday World získala Vysočina ocenění v anketě pro veřejnost Kraj mého srdce 2017, a to hned pět třetích míst v kategoriích Letní dovolená, Zimní dovolená, Pěší turistika, Cykloturistika a Koně a koňské stezky. Vysočina Tourism získala 2. místo v soutěži turisticko-propagačních materiálů TURISTPROPAG v kategorii Turistické noviny za Zimní turistické noviny – příloha Mf Dnes. Ocenění bylo uděleno v rámci veletrhu Regiony v Lysé nad Labem. V rámci veletrhu Regiontour Brno pak Vysočina Tourism obdržela za celoroční kampaň roku 2017 Baroko na Vysočině 2. místo v prestižní Velké ceně cestovního ruchu v kategorii Nejlepší propagační kampaň.

15

ŠKOLSTVÍ,
MLÁDEŽ A SPORT

Rok 2018 byl stejně jako ty předchozí naplněn různorodými aktivitami v oblasti školství, zájmového vzdělávání a sportu. Ráda bych ve svém úvodním slovu připomněla alespoň některé z nich.

Úspěšně jsme pokračovali ve spolupráci s firmami a se školami s cílem zlepšit podmínky pro rozvoj technické a přírodovědné tvořivosti a myšlení mladých lidí. Pokračovali jsme v používání stavebnic Merkur v základních školách, kdy k původním 13 školám, podporovaným firmou Bosch Diesel, s. r. o., Jihlava, přibýly další. Koncept používání stavebnic na podporu tvořivosti a technického vzdělávání byl rozšířen i do 1.–3. ročníku základních škol, neboť již počtvrté každý prvňáček obdržel unikátní stavebnici ROTO z Vysočiny. Obě stavebnice doplněné metodickými materiály završují soutěže. Na úspěšný první ročník soutěže Cihla k cihle se stavebnicí Teifoc jako podpory polytechnické výchovy na základních školách a stavebních

oborů na středních školách navázal nový ročník. Tato soutěž navazovala na aktivitu kraje, který za podpory partnerů pořídil stavebnice Teifoc vybraným základním a středním školám. Do rodiny úspěšných soutěží přibyla soutěž Lego robot, jež se zaměřuje na starší žáky, kteří pro rozvoj technické tvořivosti a získání digitálních kompetencí používají stavebnice Lego Mindstorms, a to rovněž za podpory firmy Bosch. Významný vliv firem pokračuje na projektech, jež směřují k úpravě obsahu vzdělávání, jakými je oborové zaměření oboru Mechanik-seřizovač pro zpracování plastů a pokračující spolupráce na Střední průmyslové škole v Třebíči, kde se vyučuje zaměření na energetiku. Bez spolupráce firem by se nepodařilo zrealizovat další velmi úspěšný projekt Postav si svoje auto. Flotilu barevných sportovních vozů, které postavili žáci odborných škol společně se svými pedagogy, jistě nikdo v loňském roce nepřehlédl. Na tento projekt navazuje další úspěšný projekt Postav si svůj traktor, realizovaný v předloňském roce, na nějž úspěšně navázal projekt Postav si svůj nákladník. Žáci opět v roli montérů, tentokrát ze Střední průmyslové školy v Třebíči, postavili plně funkční stroj Tatra Phoenix. Za zmínku stojí určitě i spolupráce s restauracemi v oblasti gastro oborů v projektu s názvem Gastroakademie. Finanční podpora kraje byla rozšířena o nemalou částku ze zdrojů Evropské unie, a to na projekty převážně investičního charakteru. Ukončeny byly projekty kraje zaměřené na zlepšení infrastruktury středních škol: z nejúspěšnějších projektů to je přístavba stavební průmyslovky Havlíčkův Brod a výstavba a rekonstrukce pavilonů na průmyslovce v Třebíči. Moderní prostory pro výuku získal i jediný školní statek v Humpolci a úspěšně byl dokončen projekt zaměřený na moderní technologie v oblasti stavebnictví – centra obnovitelných zdrojů energie. Další projekty, ať už realizované krajem či samotnými školami, znamenají jednak vynaložené značné úsilí ze strany jejich realizátora, zároveň však přispěly ke zlepšení vzdělávací infrastruktury. To je výčet jen těch nejdůležitějších událostí, které se v roce 2018 podařilo zrealizovat; mimo jiné také v rámci Roku vyspělých technologií.

Nebyly to ovšem jen tyto aktivity v rámci Roku vyspělých technologií a odborného vzdělávání. Řešili jsme i menší či větší problémy, vyplývající například z nové úpravy společného vzdělávání, připravované reformy financování regionálního školství a sportu a další klíčová témata ve vzdělávání. Při jejich řešení jsem se potkávala ve školách, na pracovních setkáních a konferencích s lidmi ochotnými ke spolupráci a hledání řešení.

Uplnulý rok byl proto opravdu bohatý na události i změny. Věřím, že se vše podařilo zvládnout tak, aby výsledkem byla spokojenost všech zapojených subjektů. A za to jim patří mé poděkování.

Ing. Jana Fialová, MBA
radní pro oblast školství, mládeže a sportu

SÍŤ ŠKOLSKÝCH ORGANIZACÍ

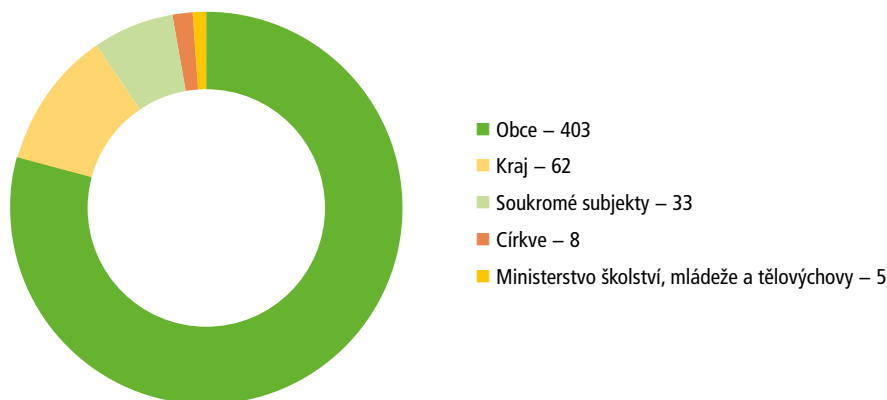
V roce 2018 působilo v Kraji Vysočina celkem 511 právních subjektů, které vykonávaly činnost škol a školských zařízení.

Z nich 403 zřizovaly obce, 62 kraj, 33 soukromé organizace, osm církve a náboženská společenství a pět Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy. Na území kraje působilo 289 mateřských škol, 264 základních škol, 65 středních škol a 14 vyšších odborných škol. Na zajištění praktické výuky se dále podílely jedno středisko praktického vyučování zřízené soukromým subjektem a jeden školní statek zřízený krajem. Umělecké a zájmové vzdělávání probíhalo ve 24 základních uměleckých školách a ve 22 střediscích volného času dětí a mládeže (domech dětí a mládeže). Při školách dále působilo 611 oddělení školních družin a 38 školních klubů, které nabízely 344 zájmových útvarů. Stravování žáků zajišťovalo 550 školních jídelen (včetně samostatných vývařoven a výdejen). Ubytování poskytovalo 29 domovů mládeže a internátů.

V kraji je zřízeno 14 zařízení ústavní a ochranné výchovy s celodenní péčí.

V kraji působily také dvě vysoké školy a dvě odloučená pracoviště vysokých škol sídlící mimo kraj.

Struktura škol a školských zařízení v Kraji Vysočina podle zřizovatelů

Ve školách se vzdělávalo 86 101 dětí, žáků a studentů, základní umělecké školy navštěvovalo 11 671 žáků, do pravidelných zájmových útvarů domů dětí a mládeže bylo zapojeno 18 541 účastníků, služby školních jídelen využívalo 94 660 strávníků, možnosti ubytování v domovech mládeže a internátech využívá 2 520 žáků a studentů a ochranná výchova a preventivně výchovná péče byla poskytnuta 441 dětem.

Vzdělávací a výchovné služby zajišťovalo v souladu se školským zákonem 12 200,9 přepočtených pracovníků, z toho 8 520,5 pedagogických pracovníků. Celkové náklady na hlavní činnost organizací, které zajišťují vzdělávání a školské služby dle školského zákona (kromě škol a školských zařízení zřizovaných výše uvedenými ministerstvy), dosáhly 7 389,67 milionu Kč, z toho bylo na mzdy přepočtených pedagogických pracovníků vynaloženo 3 327,7 mil. Kč. Mzdové náklady ve školství financuje stát formou účelové dotace, kraj pak financuje především provozní náklady a rozvojové a nadstavbové aktivity u škol, které zřizuje.

Vývoj sítě krajských škol a školských zařízení

V oblasti středního školství se ukázalo, že koncept řešení dopadů demografického vývoje založený na páteřní síti středních škol je schopen tento pokles absorbovat. Centra odborného vzdělávání v Jihlavě, Třebíči, Žďáře nad Sázavou a Pelhřimově jsou stabilní školy, jež poskytují celou škálu studijních a učebních oborů. Vzhledem k nízkému počtu žáků a žákyň bohužel narůstají obtíže ve školách v menších městech kraje způsobené zejména malým zájmem o odborně zaměřené maturitní obory a obory vyšších odborných škol. Nejbližší roky ukážou, zda bude nutné provést další úpravy sítě škol a oborů ve vztahu k demografickému vývoji a v návaznosti na připravovanou reformu financování.

ROZVOJOVÉ AKTIVITY

Podpora odborného vzdělávání a technických a přírodovědných oborů

Od školního roku 2010/11 mohou žáci prvních ročníků 18 vtypovaných učebních oborů žádat o krajská motivační stipendia, jejichž cílem je nejen posílit zájem absolventů základních škol o studium řemesel, ale také motivovat učně k pečlivější přípravě na budoucí povolání. Ve školním roce 2015/16 došlo k úpravě pravidel pro poskytování stipendií, spočívající ve zpřísnění podmínek v oblasti prospěchu. Od školního roku 2016/2017 byly mezi podporované obory přidány obory Zemědělec-farmář, Montér suchých staveb, Autolakýrník a Karosář, od školního roku 2017/2018 pak obor Elektromechanik pro zařízení a přístroje. Celkový počet podporovaných oborů je tak 26. V tomto školním roce došlo ke zvýšení prospěchového stipendia a nově byla zavedena jednorázová odměna za prokazatelně dobré výsledky ve studiu, která bude poskytnuta po ukončení 3. ročníku závěrečnou zkouškou za splnění podmínek dle pravidel pro poskytování stipendií.

Spolupráce s firmami

Ve spolupráci se zástupci firem Automotive lighting, s. r. o., Mann + Hummel, s. r. o., Fraenkische, s. r. o., Swoboda, s. r. o., Spojené kartáčovny, a. s., POLLMANN CZ, s. r. o., I P C plast, spol. s r. o., Hettich ČR, k. s., CECHO – BOHUMIL CEMPÍREK, s. r. o., Střední školy průmyslové, technické a automobilní Jihlava, Střední průmyslové školy Třebíč, Střední průmyslové školy a Středního odborného učiliště Pelhřimov a Vyšší odborné školy a Střední průmyslové školy Žďár nad Sázavou byl připraven vzdělávací program, jehož cílem je posílit odborné znalosti žáků středních škol na Vysočině v problematice technologie a seřizování strojů pro zpracování plastů. Obor Mechanik-seřizovač pro zpracování plastů se vyučuje na výše uvedených středních školách.

Na Střední průmyslové škole Třebíč pokračovalo zaměření Energetika. Na vývoji a zavedení tohoto unikátního programu spolupracovaly Kraj Vysočina, ČEZ, a. s., a Střední průmyslová škola Třebíč.

Za podpory firem mohly vzniknout konstrukční projekty pro žáky technických učebních oborů. Devět středních škol se zapojilo do pokračování úspěšného projektu Postav si svoje auto, kdy ze stavebnice Kaipan žáci poskládali svoje vlastní a plně funkční auto. V dalším projektu Postav si svůj traktor byly na čtyři odborné školy v regionu dodány díly sériově vyráběného traktoru, ze kterých žáci oborů Opravář zemědělských strojů a Opravář lesnických strojů vytvořili plně funkční stroj. V obdobném duchu započal v loňském roce zatím poslední projekt Postav si svůj nákladák. Žáci Střední průmyslové školy Třebíč ve spolupráci s Krajskou správou a údržbou silnic a Tatra truck, a. s., postavili nákladní vůz TATRA PHOENIX, který bude od letošního roku sloužit silničářům na Vysočině.

I v loňském roce pokračovala společná iniciativa firmy Bosch Diesel, s. r. o., Jihlava, a Kraje Vysočina zaměřená na posílení vybavení pro rozvoj technické tvořivosti a myšlení v základních školách. S Merkury již dle krajské metodiky pracují žáci a žákyně 4.–8. ročníků na více než 105 školách, a to ve školním roce 2018/2019 již pátým rokem. Kraj Vysočina téměř 5 500 prvňáčkům poskytl počtvrté v řadě ojedinelou stavebnici ROTO z Vysočiny, která vznikla z kreativních nápadů metodického týmu, složeného ze tří učitelek základních škol. Spolupráci s regionálními firmami kraj využil i u pořízení stavebnic Teifoc téměř 50 vybraným školám. Systém stavebnic byl v loňském roce završen stavebnicí Lego Mindstorms pro žáky 9. ročníků. Ke všem stavebnicím kraj pravidelně připravuje soutěže pro žákyně a žáky základních škol i odpovídajících ročníků víceletých gymnázií.

Dále probíhá spolupráce s menšími firmami a Krajem Vysočina, a to v rámci projektu Gastroakademie. Odborná praxe žáků ze středních škol s gastro obory v Havlíčkově Brodě, Jihlavě, Třebíči a Velkém Meziříčí probíhala ve vybraných sedmi restauracích v Jihlavě (Buena Vista, Tři Knížata, Radniční restaurace), Pelhřimově (Hotel Slávie), Velkém Meziříčí (Jelínkova vila) a Ledči nad Sázavou (Hotel Kaskáda).

Již tradičně se uskutečnilo Technické fórum. Na tomto setkání zástupci firem, ministerstev, škol, kraje a Hospodářské komory diskutovali o problematice technického vzdělávání a jeho dalšího rozvoje.

Spolupráce s městy

Také v roce 2018 pokračoval program kraje na podporu pořizování a opravy učebních pomůcek ZUŠ, od roku 2019 je program zahrnutý v rámci jednotné dotační politiky kraje ve Fondu Vysočiny.

I v roce 2018 poskytl kraj v rámci systémové podpory prostředky obcím na podporu provozních výdajů pro zájmovou činnost dětí v celkové výši více než 7,7 mil. Kč (7 735 000 Kč).

Na podporu převodů vzdělávací činnosti základních škol vzdělávajících žáky se speciálními vzdělávacími potřebami z kraje na obce a na podporu obcí při zabezpečování vzdělávání těchto žáků Kraj Vysočina poskytl částku ve výši 3 114 000 Kč.

Rozvojové projekty

Kraj je prostřednictvím projektů zapojen do řešení významných dílčích témat, například podpory spolupráce středních škol s firmami, nové metody a formy výuky. Na úspěšný projekt Cooking together kraj navázal dalším mezinárodním projektem, tentokrát v oblasti badatelsky orientované výuky s názvem Inquiry-based Learning and Teaching Across Europe s partnerskými zeměmi Francie, Rakousko a Finsko.

Zlepšení strategického řízení a plánování ve školách a území je hlavním tématem projektu Krajský akční plán rozvoje vzdělávání Kraje Vysočina. Plánování a koordinace podpor z EU ve shodě s dlouhodobými potřebami kraje a škol v území je jeho dalším cílem. Implementace opatření z návrhové části Krajského akčního plánu následně kraj realizuje v implementačním projektu s názvem Učíme se ze života pro život. Do projektu je formou finančního partnerství zapojeno 31 základních a 33 středních škol. V rámci projektu kromě inovace výuky při použití aktivizačních a transferových nástrojů školy získají zajímavé vybavení, například stavebnice, měřicí sady, výukový software a hardware, a to včetně robotů od malých Ozobotů až po sofistikovanější Lego Mindstorms.

Krajské IROP projekty:

- Ukončené byly tyto projekty:
- Přístavba na SPŠ Havlíčkův Brod (stavební úpravy a vybavení pro praktickou výuku)
- Pořízení tří center obnovitelných zdrojů energie
- Školní statek Humpolec – výstavba haly pro zemědělské stroje a rekonstrukce učeben
- Střední průmyslová škola – Rekonstrukce pavilonu A
- Střední průmyslová škola – Rekonstrukce pavilonu B

V počátcích realizace jsou projekty:

- Krajské komunitní a poradenské centrum
- PPP a SPC Vysočina – rekonstrukce budovy pro pracoviště v Třebíči
- PPP a SPC Vysočina – rekonstrukce budovy pro pracoviště v Havlíčkově Brodě

Evropské vzdělávací projekty

Kraj Vysočina v roce 2018 na dofinancování evropských vzdělávacích projektů vyčlenil 300 000 Kč. Z rozpočtu kraje mohou tedy školy bez ohledu na zřizovatele a neziskové organizace získat část finančních prostředků na své mezinárodní projekty realizované v rámci programu Erasmus+ nebo za podpory Česko-německého fondu budoucnosti. V roce 2018 přišly tři žádosti o dofinancování projektů. Všechny dotace byly přiděleny v plné výši. Oddělení mládeže a sportu uspořádalo v roce 2018 několik seminářů a prezentací věnovaných evropským vzdělávacím projektům.

SPOLUPRÁCE S NEZISKOVÝM SEKTOREM

Neziskové organizace dětí a mládeže či organizace pracující s dětmi a mládeží byly Krajem Vysočina v roce 2018 opět podporovány prostřednictvím grantových programů Fondu Vysočiny či přímo z rozpočtu kraje (podpora určená především na pořádání krajských kol soutěží a přehlídek, které ze své účelové dotace nepodporuje MŠMT). Fond Vysočiny v grantovém programu Jednorázové akce 2018 podpořil 46 projektů v celkové částce 1 200 000 Kč a v programu Volný čas 2018 bylo podpořeno 35 projektů v celkové částce 2 000 000 Kč.

Podpora rady dětí a mládeže Kraje Vysočina (RDMKV)

RDMKV je zastřešující organizace, jež v Kraji Vysočina sdružuje organizace pracující s dětmi a mládeží v jejich volném čase a je také partnerem kraje pro komunikaci s neziskovým sektorem, který působí v oblasti dětí a mládeže. Díky finančním prostředkům z kraje v celkové výši 400 000 Kč zajistila celoroční činnost a realizovala například Katalog letních táborů, mediální kampaň Volný čas není nuda, soutěž Malá energetická akademie, Mládež kraje a Regionální velká výměna zkušeností. Ta představuje největší setkání vedoucích dětských oddílů jakékoliv organizace, rádců či instruktorů, pracovníků center volného času a dalších zájemců z Vysočiny, kteří pracují s dětmi ve volném čase. Tuto akci pořádala Rada dětí a mládeže Kraje Vysočina v Třebíči a podpořila ji částkou 30 000 Kč.

SOUTĚŽE

Dalším ročníkem pokračovala individuální soutěž středoškoláků S Vysočinou do Evropy (devátý ročník), zaměřená na komplexní používání IT, angličtiny, prezentace a komunikace, to vše na pozadí informací o kraji. Další čtyři soutěže – Stavíme z Merkurů, Stavíme ze stavebnice ROTO, Cihla k cihle (soutěž se stavebnicí Teifoc) a nově i soutěž Lego Robot (se stavebnicí Lego Mindstorms) tradičně organizuje kraj pro žáky základních škol. Jedná se o projekty, jež mají žákům základních škol dopomoci k lepší technické tvořivosti a manuální zručnosti.

Dne 15. 2. 2018 se v prostorách divadelního sálu Gymnázia, SOŠ a VOŠ Ledec nad Sázavou konala pod záštitou hejtmana Kraje Vysočina konference 15. ročníku soutěže Enersol 2018. V soutěži se představili žáci ze 14 zejména středních škol technického zaměření se svými projekty z oblasti úspor energií, OZE, snižování emisí v dopravě a problematiky likvidace odpadů. Ve dnech 22.–23. 3. se pak v Plzni konala národní konference, kde Kraj Vysočina obhájil vítězství z minulého ročníku. Mezinárodní konferenci hostil v dubnu rakouský Hollabrunn.

Soutěže vyhlášené či spoluvyhlášené Ministerstvem školství, mládeže a tělovýchovy

Na území Kraje Vysočina se v roce 2018 uskutečnilo více než 30 postupových soutěží a přehlídek vyhlášených a podporovaných MŠMT. Okresních a krajských kol sportovních i nesportovních soutěží se zúčastnilo téměř 40 000 žáků a studentů.

Celkové náklady na zabezpečení proplacené organizátorům z kraje činily 2 130 000 Kč, z toho z rozpočtu MŠMT 1 370 000 Kč a z rozpočtu kraje 760 000 Kč.

Podpora soutěží a přehlídek dle Pravidel Rady Kraje Vysočina pro přidělování dotací na pořádání krajských a vyšších kol postupových soutěží a přehlídek pro děti a mládež

V roce 2018 podpořil Kraj Vysočina 22 organizátorů krajských nebo celostátních soutěží a přehlídek pro děti a mládež finančně nepodporovaných MŠMT částkou ve výši 409 016 Kč. Jednalo se například o soutěže Všeználek, Soutěž první pomoci, Ekologická olympiáda, Zlatý list, Řemeslo Vysočiny, Junior Lingua 2018, Logická olympiáda, Kuchař Vysočiny Junior 2018 open, CESOFOTO 2018 a další.

Ocenění Talent Vysočiny a Cena hejtmana Vysočiny

Talent Vysočiny je vyjádřením zájmu kraje o talentované žáky základních a středních škol Kraje Vysočina, kteří dlouhodobě dosahují v určitém oboru mimořádných výsledků a svůj talent a nadání cílevědomě rozvíjejí. Ocenění Talent Vysočiny bylo uděleno v následujících oborech: humanitním, uměleckém, přírodovědném, technickém a sportovním.

Z celkového počtu 180 zaslaných návrhů na ocenění Talent Vysočiny 2018 komise nominovala celkem 90 žáků, z nich bylo devět oceněno formou desetiměsíčního stipendia (celková částka 140 tis. Kč) a 81 formou jednorázového stipendia (celková částka 125 tis. Kč). Celková částka přidělená všem žákům činí 265 000 Kč. Žáci ocenění desetiměsíčním stipendiem budou od září 2018 do června 2019 pravidelně dostávat částku ve výši 1 000 Kč nebo 2 000 Kč. Tito žáci získali současně ocenění Talent Vysočiny 2018 v oboru, v němž byli nominováni.

Zároveň bylo uděleno ocenění Cena hejtmana Vysočiny za mimořádné výsledky žáků. Ocenění bylo uděleno čtyřem žákům v celkové výši 35 000 Kč.

PRIMÁRNÍ PREVENCE SOCIÁLNĚ PATOLOGICKÝCH JEVŮ VE ŠKOLÁCH

Podpora preventivních aktivit škol a školských zařízení byla zajišťována v roce 2018 především prostřednictvím podpory z Krajského rozpočtu na podporu organizací neziskového sektoru, který působí v oblasti, a také menší podpory ze strany MŠMT.

Jde o projekty, jež mají napomoci zejména výchově dětí a mládeže ke zdravému životnímu stylu, k osvojení pozitivního sociálního chování a rozvoji osobnosti, k výchově ke zdravému způsobu života ve školách a školských zařízeních (měly kontinuálně zkvalitňovat obsah a realizaci Minimálních preventivních programů), v rodinách a jiných společenstvích na regionální úrovni.

Preventivní programy pro rok 2018 byly vyhlášeny na základě metodických pokynů MŠMT ohledně naplňování cílů dokumentu Strategie prevence sociálně patologických jevů u dětí a mládeže na příslušná období a na základě kritérií byly nestátní neziskové organizace z krajského rozpočtu podpořeny ve výši 3 500 tis. Kč. MŠMT se na financování těchto aktivit podílí v přibližné výši 500 tis. Kč.

SPORT

Kraj Vysočina podporuje sport v několika oblastech. Fond Vysočiny v roce 2018 vyhlásil grantový program Sportoviště 2018 (program na údržbu, výstavbu a modernizaci sportovišť) a z tohoto programu bylo podpořeno celkem 51 projektů částkou 2 996 336 Kč. V programu Sportujeme 2018 (program na zlepšení a podporu dlouhodobých sportovních a tělovýchovných aktivit dětí a mládeže) podpořil dalších 46 projektů částkou 2 477 874 Kč.

Na sportovní činnost mládeže byly v roce 2018 rozděleny finanční prostředky ve výši 4 000 000 Kč členům Všesportovního kolegia Kraje Vysočina, jež jsou určené na zajištění celoročních sportovních aktivit.

Kraj Vysočina dále podporuje sportovce vyhlášením ankety Sportovec Kraje Vysočina. Jedná se o anketu o nejlepšího sportovce Kraje Vysočina v těchto kategoriích: Dospělí, Kolektiv, Junior, Trenér roku, Zdravotně postižený sportovec, Sportovní výkon roku a Cena za přínos pro sport.

V lednu 2018 se uskutečnily Hry VIII. zimní olympiády dětí a mládeže ČR, které se konaly v Pardubickém kraji. Této olympiády se zúčastnila také výprava z Kraje Vysočina.

Po celý rok 2018 byla v platnosti upravená Pravidla Rady Kraje Vysočina pro poskytování dotací na pořádání mistrovství ČR, Evropy a světa ve sportovních disciplínách. Na základě těchto pravidel bylo rozděleno 280 100 Kč na podporu osmi organizátorů vrcholných sportovních podniků v Kraji Vysočina. Současně byla v platnosti Pravidla Rady Kraje Vysočina pro poskytování dotací na účast na mistrovství Evropy a světa ve sportovních disciplínách. Na podporu organizací, které vysílaly reprezentanty Kraje Vysočina na vrcholné sportovní soutěže, bylo rozděleno 579 253 Kč pro 25 subjektů.

Mladí talentovaní sportovci jsou soustřeďováni a podporováni v krajských centrech talentované mládeže. Sportovní odvětví, jež působí v Kraji Vysočina a mají zde podmínky pro vznik a fungování těchto center, si mohou zažádat o finanční podporu z rozpočtu kraje. V roce 2018 bylo tímto způsobem podpořeno šestnáct center. Celková výše příspěvku pro ně činila 5 475 200 Kč.

Školy a školská zařízení zřizovaná Krajem Vysočina

Název organizace	Počet zam.	Celkové náklady (tis. Kč)	Celkové výnosy (tis. Kč)	Hospodářský výsledek (tis. Kč)	Příspěvek na provoz kraje (tis. Kč)	Dotace na investice od kraje (tis. Kč)
Akademie – Vyšší odborná škola, Gymnázium a Střední odborná škola uměleckoprůmyslová Světlá nad Sázavou	98,9	70 137	70 325	188	12 118	300
Česká zemědělská akademie v Humpolci, střední škola	93,2	66 324	67 893	1 569	12 469	155
Dětský domov, Budkov 1	x	8 033	8 131	98	1 908	175
Dětský domov, Hrotovice, Sokolská 362	10,7	6 621	6 658	37	1 133	0
Dětský domov, Humpolec, Libická 928	22,1	14 418	14 440	22	3 001	400
Dětský domov, Jemnice, Třešňová 748	27,4	18 153	18 203	50	4 001	0
Dětský domov, Náměšť nad Oslavou, Krátká 284	11,7	6 822	6 824	2	1 015	0
Dětský domov, Nová Ves u Chotěboře 1	32,5	18 368	18 382	14	4 768	0
Dětský domov, Rovečné 40	17,1	10 005	10 171	166	1 994	0
Dětský domov, Senožaty 199	24,7	16 973	16 984	11	3 625	0
Dětský domov, Telč, Štěpnická 111	18,0	10 840	10 969	129	2 090	200
Gymnázium a Obchodní akademie Pelhřimov	60,7	42 744	42 858	114	5 581	50
Gymnázium a Střední odborná škola, Moravské Budějovice, Tyršova 365	28,6	18 142	18 186	44	4 615	0
Gymnázium Bystřice nad Pernštejnem	35,5	21 852	22 042	190	2 936	0
Gymnázium dr. A. Hrdličky, Humpolec, Komenského 147	33,5	21 535	21 607	72	2 648	0
Gymnázium Havlíčkův Brod	44,1	34 522	34 526	4	4 172	50
Gymnázium Chotěboř	31,1	25 904	25 965	61	3 589	0
Gymnázium Jihlava	79,2	54 894	55 015	121	5 115	50
Gymnázium Otokara Březiny a Střední odborná škola Telč	49,0	34 682	35 215	533	4 353	0
Gymnázium Třebíč	51,2	41 955	41 962	7	4 237	200
Gymnázium Velké Meziříčí	34,3	21 561	21 573	12	3 094	0
Gymnázium Vincence Makovského se sportovními třídami Nové Město na Moravě	40,0	29 457	29 513	56	5 317	0
Gymnázium Žďár nad Sázavou	47,6	32 554	32 554	0	3 494	50
Gymnázium, Střední odborná škola a Vyšší odborná škola Ledec nad Sázavou	56,0	42 061	42 246	185	6 821	653
Hotelová škola Světlá a Střední odborná škola řemesel Velké Meziříčí	54,6	37 230	38 086	856	9 305	335
Obchodní akademie a Hotelová škola Havlíčkův Brod	80,8	50 386	51 138	752	7 617	0
Obchodní akademie Dr. Albína Bráfa, Hotelová škola a Jazyková škola s právem státní jazykové zkoušky Třebíč	103,5	69 799	70 079	280	10 931	0
Obchodní akademie, Vyšší odborná škola zdravotnická a Střední zdravotnická škola, Střední odborná škola služeb a Jazyková škola s právem státní jazykové zkoušky Jihlava	159,5	116 409	117 405	996	14 110	0
Pedagogicko-psychologická poradna a Speciálně pedagogické centrum Vysočina	56,8	42 983	43 052	69	5 746	0
Střední odborná škola a Střední odborné učiliště Třešť	98,4	66 679	67 448	769	14 158	0
Střední odborná škola Nové Město na Moravě	58,8	41 646	41 718	72	7 485	0
Střední průmyslová škola a Střední odborné učiliště Pelhřimov	120,6	94 571	96 384	1 813	20 389	653
Střední průmyslová škola stavební akademika Stanislava Bechyně, Havlíčkův Brod, Jihlavská 628	33,1	23 051	23 326	275	4 026	0
Střední průmyslová škola Třebíč	164,2	135 618	136 103	485	28 615	653
Střední škola průmyslová, technická a automobilní Jihlava	156,8	116 495	116 800	298	20 080	653
Střední škola řemesel a služeb Moravské Budějovice	56,2	42 742	43 275	533	8 567	653
Střední škola stavební Jihlava	92,6	66 010	66 105	95	9 921	0

15. ŠKOLSTVÍ, MLÁDEŽ A SPORT

Název organizace	Počet zam.	Celkové náklady (tis. Kč)	Celkové výnosy (tis. Kč)	Hospodářský výsledek (tis. Kč)	Příspěvek na provoz od kraje (tis. Kč)	Dotace na investice od kraje (tis. Kč)
Střední škola stavební Třebíč	57,0	44 164	44 409	245	8 980	1 266
Střední uměleckoprůmyslová škola Jihlava-Helenín, Hálkova 42	55,7	43 698	43 960	262	8 196	0
Střední zdravotnická škola a Vyšší odborná škola zdravotnická Havlíčkův Brod	36,8	26 544	26 805	261	2 745	100
Střední zdravotnická škola a Vyšší odborná škola zdravotnická Žďár nad Sázavou	30,6	21 102	21 355	253	2 153	0
Školní statek, Humpolec, Dusilov 384	64,0	101 497	101 651	154	2 576	0
Vysočina Education, školské zařízení pro další vzdělávání pedagogických pracovníků a středisko služeb školám, příspěvková organizace	10,0	20 132	21 190	1 058	5 866	0
Vyšší odborná škola a Střední odborná škola z emědělsko-technická Bystřice nad Pernštejnem	49,8	36 650	37 005	355	8 916	20
Vyšší odborná škola a Střední průmyslová škola Žďár nad Sázavou	140,2	103 973	104 906	933	15 664	3 383
Vyšší odborná škola a Střední škola veterinární, zemědělská a zdravotnická Třebíč	60,7	45 352	45 470	118	7 131	108
Vyšší odborná škola, Obchodní akademie a Střední odborné učiliště technické Chotěboř	54,2	38 185	38 691	506	8 423	438
Základní škola a Mateřská škola při zdravotnických zařízeních Kraje Vysočina	15,3	9 025	9 056	31	915	0
Základní škola a Praktická škola Chotěboř	34,5	17 512	17 555	43	1 920	0
Základní škola a Praktická škola Moravské Budějovice, Dobrovského 11	28,2	17 244	17 244	0	1 688	0
Základní škola a Praktická škola Velké Meziříčí	19,0	10 066	10 111	45	770	0
Základní škola a Praktická škola, U Trojice 2104, Havlíčkův Brod	35,6	17 731	17 731	0	1 380	0
Základní škola Bystřice nad Pernštejnem, Tyršova 106	9,4	5 551	5 630	79	775	0
Základní škola Nové Město na Moravě, Malá 154	7,9	4 840	4 866	26	843	0
Základní škola Pelhřimov, Komenského 1326	23,1	13 765	13 765	0	1 928	0
Základní škola při dětské psychiatrické nemocnici Velká Bíteš	8,6	5 033	5 034	1	573	0
Základní škola speciální a Praktická škola Černovice	24,2	13 409	13 409	0	698	0
Základní škola Třebíč, Cyrilometodějská 22	42,0	21 393	21 421	28	2 089	0
Celkem kapitola Školství	2 989,8	2 189 042	2 204 425	15 376	349 268	10 545

16

EVROPSKÁ UNIE A ZAHRANIČNÍ VZTAHY

Aktuální a detailní informace o přeshraniční spolupráci jsou zveřejněny na webových stránkách: www.kr-vysocina.cz/zahranici

Na tomto místě jsou rovněž zveřejňovány pravidelné roční zprávy o spolupráci Kraje Vysočina se zahraničními partnery.

Vysočina má šest partnerských regionů:

- **Dolní Rakousko (od roku 2002)**

Dolní Rakousko je jednou z devíti spolkových zemí Rakouska. Svou severní hranicí sousedí s Českou republikou a na severovýchodě se Slovenskou republikou. Celková rozloha kraje činí 19 174 km², počet obyvatel je přibližně 1,55 milionu. Sídlním městem je Sankt Pölten s 53 000 obyvateli.

- **Nitranský samosprávný kraj, Slovensko (od roku 2006)**

Nitranský samosprávný kraj leží na jihu Slovenské republiky na hranicích s Maďarskou republikou. Celková rozloha kraje činí 6 343 km², počet obyvatel kraje činí 710 000. Hlavním městem kraje je Nitra s 80 000 obyvateli.

- **Grand Est, Francie (od roku 2006 / změna právní formy v roce 2016)**

Spolupráce Kraje Vysočina s regionem Grand Est navazuje na spolupráci s regionem Champagne-Ardenne, která trvá od roku 2006 a projevuje se řadou společných aktivit zejména v oblastech školství a kultury. Region Grand Est, jenž je právním nástupcem Champagne-Ardenne, vznikl 1. 1. 2016 sloučením dosavadních regionů Alsaska, Champagne-Ardenne a Lotrinska. Celková rozloha kraje činí 57 433 km², počet obyvatel 5,5 milionu. Hlavním městem kraje je Štrasburk s 270 000 obyvateli, druhá největší je Remeš.

- **Zakarpatská oblast Ukrajiny (od roku 2008)**

Zakarpatská oblast Ukrajiny leží těsně za hranicí Slovenska a její hranice prakticky kopíruje někdejší Podkarpatskou Rus, historické československé území. Rozloha regionu je 12 800 km², žije v ní 1,24 milionu obyvatel. Hlavním městem je Užhorod se 116 000 obyvateli.

- **Minská oblast, Bělorusko (od roku 2014)**

Minská oblast se nachází ve střední části Běloruské republiky. S rozlohou 39 800 km² tak tvoří téměř 20 % rozlohy celého Běloruska. Hlavním městem je Minsk s 1,8 mil. obyvateli.

- **Provincie Hubei, Čína (od roku 2014)**

Provincie Hubei je jednou z 22 provincií Čínské lidové republiky. Na rozloze 185 900 km² žije 57,6 milionů obyvatel. Hlavním městem provincie je Wuhan s 10,6 mil. obyvateli.

NEJVÝZNAMNĚJŠÍ UDÁLOSTI V OBLASTI PŘESHRANIČNÍ SPOLUPRÁCE V ROCE 2018

V roce 2018 jsme v zahraniční spolupráci akcentovali téma výročí sto let od vzniku Československa. Součástí akce pro veřejnost v Jihlavě 15. 9. 2018 s názvem Proletí 100letí byly i prezentace dvou našich partnerských regionů jejichž historie se taktéž dotýká stého výročí (tj. slovenský Nitranský samosprávný kraj a ukrajinské Zakarpatí).

V roce 2018 jsme také začali realizovat nový pracovní program pro období 2018–2021 pro spolupráci s partnerskými regiony 3 + 1 (tj. Kraj Vysočina, Jihomoravský a Jihočeský kraj a Země Dolní Rakousko). Významnou aktivitou ve spolupráci s Dolním Rakouskem je i na dále Mladá univerzita Waldviertel-Vysočina realizovaná v rámci udržitelnosti projektu KID-CZ–A v roce 2018 byla Mladá univerzita ve znamení desátého výročí této akce a byla doplněna o setkání absolventů.

Při navazování nových kontaktů a vyhledávání partnerství se čím dál více ukazuje, že to nejdůležitější na spolupráci není oficiální partnerství dvou (či více) regionů na úrovni samospráv, ale právě konkrétní věcná spolupráce na nižších úrovních, která by však bez činnosti a podpory Kraje Vysočina (ač bez oficiálních memorand) nemohla fungovat.

Velmi pozitivním spojením oficiálních partnerských regionů a dalších partnerů je například projekt s názvem Inquiry-based Learning and Teaching Across Europe, který byl zahájen na podzim roku 2018. Kraj Vysočina je v tomto dvouletém projektu, jenž byl podpořen z programu Erasmus+, v roli koordinátora. Projekt se zaměřuje na badatelsky orientovanou přírodovědnou výuku na středních školách. Kromě Kraje Vysočina jsou partnery Vysočina Education, Académie de Reims spolu se dvěma školami, Dolní Rakousko, finské město Tampere a jako asociovaný partner francouzský region Grand Est.

Dolní Rakousko

Spolupráce s Dolním Rakouskem je formálně upravena společnou smlouvou – pracovním programem i se sousedními regiony Kraje Vysočina, a tedy s Jihočeským a Jihomoravským krajem, a na základě této širší dohody všechny zúčastněné kraje naplňují cíle společného Pracovního programu, který blíže definuje a rozvíjí spolupráci v následujících 13 odborných tématech: Vodní hospodářství, Zemědělství a lesnictví, Ochrana přírody a životního prostředí, Alternativní energie, Ochrana čistoty ovzduší, Odpadové hospodářství, Hospodářství, Věda a výzkum, Turistický ruch, Zdravotní a sociální péče, Ochrana před katastrofami, Doprava, Územní plánování a rozvoj regionů, regionální management, obnova vesnic a měst, Regionální politika EU, evropská územní spolupráce, euregiony, Kultura, Vzdělávání, výchova, mládež, sport.

V roce 2018 byl splněn jeden z bodů, k jejichž plnění se zavázal Kraj Vysočina v Pracovním programu pro roky 2018–2021. Jedná se o zprovoznění česko-německých interních webových stránek. Tento interní pracovní web má sloužit především pro potřebu jednotlivých koordinátorů pracovních skupin a jako zdroj aktuálních informací a dokumentů pro vedení krajů a země Dolní Rakousko.

Konkrétní výsledky spolupráce v rámci Pracovního programu za rok 2018:

Ve sledovaném období se setkaly všechny pracovní skupiny s výjimkou pracovní skupiny č. 3 Ochrana přírody a životního prostředí, odpadové hospodářství, ochrana čistoty ovzduší (poslední setkání 30. 5. 2017, v Jihočeském kraji). K neaktivnějším skupinám patří pracovní skupiny č. 12 Kultura a č. 13 Vzdělávání, výchova, mládež, rodina, sport, které se sešly ve sledovaném období dvakrát.

Společné projekty Kraje Vysočina s dolnorakouskými partnery v rámci Programu spolupráce INTERREG V–A Rakousko – Česká republika jsou detailně popsány ve **ZPRÁVĚ O SPOLUPRÁCI KRAJE VYSOČINA SE ZAHRANIČNÍMI PARTNERY V ROCE 2018**.

Vybrané podrobnější informace o spolupráci s partnery z Dolního Rakouska:

- **Účast dvou zákyň oboru kadeřníků na Mistrovství Dolního Rakouska v kadeřnických dovednostech**
Dne 9. 4. 2018 se zákyň oboru Kadeřník J. Opatrná a N. Dobrkovská zúčastnily Mistrovství Dolního Rakouska, které se koná již tradičně v St. Pölten. Umístily se na prvním a pátém místě v kategorii Účes nevěsty.
- **Odborná exkurze pro studenty Střední zdravotnické školy v Jihlavě do Nemocnice v Hornu**
Dne 23. 5. 2018 absolvovali studenti Střední zdravotnické školy Jihlava exkurzi v Nemocnici v Hornu. Po prohlídce nemocnice si studenti prohlédli urgentní příjem, sádrovnu, JIP, dialýzu a novorozenecké oddělení. Na závěr exkurze navštívili klášter Altenberg.
- **Odborná stáž ve zdravotnických a sociálních zařízeních Dolního Rakouska**
Ve dnech 26.–29. 5. 2018 se osm odborných učitelek zdravotnické školy v Jihlavě v rámci dlouholeté spolupráce s Červeným křížem zúčastnilo poznávací a odborné stáže v Dolním Rakousku.
Odborná část výjezdu byla zaměřena na zařízení, která se věnují populaci vyžadující zdravotní a sociální péči a na nichž se také podílí rakouský Červený kříž. Účastníci si nejprve prohlédli domov pro seniory v Melku. Je zde například i oddělení hospicové péče včetně mobilního paliativního týmu (lékař, psycholog, sociální pracovník a další). Na péči o seniory se podílí také 50 dobrovolníků z řad aktivních seniorů. Dále v Melku viděly denní centrum, které je určeno pro aktivní seniory. Jednou týdně nabízí možnost společně například tvořit či vařit. Posledním bodem exkurze byl denní stacionář s charakterem chráněné dílny pro mentálně a tělesně postižené včetně vozíčkářů.
Odborná stáž umožnila přímý kontakt s managementem daných zařízení, šetřovatelským personálem a samotnými klienty.
- **Druhé místo Kraje Vysočina v Turnaji čtyř regionů**
Už počtvrté se utkaly fotbalové týmy žáků ve věku 14–15 let ze čtyř regionů České republiky a Rakouska o putovní pohár na Turnaji čtyř regionů. Akci pořádal tentokrát Jihomoravský kraj a ve Znojmě přivítal ve dnech 7.–8. 6. 2018 mladé fotbalisty z Kraje Vysočina, Dolního Rakouska, Jihočeského kraje a Jihomoravského kraje. Nakonec zvítězilo družstvo Jihočechů před týmem z Vysočiny. Na třetím místě se umístil kraj Jihomoravský a na čtvrtém místě tým z Dolního Rakouska. Letos se bude turnaj pořádat v rakouském Lindabrunnu v termínu 12.–13. června.
- **Účast rakouského Červeného kříže na Soutěži první pomoci v Mladých Bříštích**
Ve dnech 20. a 21. června 2018 se uskutečnil již 24. ročník mezinárodní soutěže v poskytování první pomoci, kterou každoročně organizuje OA, SZŠ a SOŠS Jihlava. Celkem se zúčastnilo 33 týmů z ČR, Rakouska, Slovenska, Německa. Soutěže se zúčastnil také sedmičlenný tým rakouského Červeného kříže. Každá skupina má za úkol v modelových situacích správně a rychle poskytnout první pomoc a kontaktovat zdravotnickou službu první pomoci. Letos si soutěžící vyzkoušeli mimo jiné ošetření zraněného cyklisty nebo zraněného parašutisty. Profesionální záchranáři jako porotci hodnotili úroveň poskytování první pomoci, rychlost a adekvátnost reakce a také spolupráci a komunikaci v týmu. Akce proběhla za podpory Česko-německého fondu budoucnosti a Fondu přeshraniční spolupráce Dolního Rakouska a Kraje Vysočina.

- **Výstava Ahoj Nachbar! Satire und Karikaturen aus Tschechien v Karikaturmuzeu Krems**

Výstava, která mapuje českou karikaturu, se konala v dolnorakouské Křemži. V termínu 3. června 2018 – 20. ledna 2019 probíhala v prostorách Karikaturmuseum Krems. Kurátorkou výstavy byla historička umění havlíckobrodské galerie Daniela Růžičková a kurátorem za rakouskou stranu umělecký ředitel Muzea karikatury Gottfried Gusenbauer. Dne 2. června 2018 se uskutečnila slavnostní vernisáž této výstavy. Kraj Vysočina zastupovala náměstkyně hejtmána Jana Fischerová a spolkovou zemi Dolní Rakousko paní Petra Bohuslav, zemská radní pro oblast hospodářství, cestovní ruch a sport. Každý z autorů vystavuje výběr přibližně čtyři až osm prací, které reprezentují jeho typický rukopis a specifický způsob práce s vtipem a pointou. Jde o pokračování tradice vycházející z humoru Poláčkova, Čapkova, Werichova, Horníčkova.

- **Evropské literární setkání mládeže eljub E-Book Woche v Krems an der Donau**

Ve dnech 30. 6. – 7. 7. 2018 se do dolnorakouského města Krems an der Donau sjelo 50 mladých lidí ze sedmi evropských zemí včetně České republiky, aby diskutovali na aktuální společenská a evropská témata a napsali v němčině elektronickou knihu, takzvaný e-book. Účast české skupiny zajišťuje Kraj Vysočina ve spolupráci s Jihomoravským a Jihočeským krajem. Českou skupinu budou tvořit čtyři studenti, kteří vzešli z výherců nebo účastníků krajských kol olympiád v německém jazyce. Jako vedoucí skupiny pojedou vybraný absolvent předchozích ročníků evropských literárních setkání mládeže. Součástí programu jsou tematické workshopy a debaty v pestrých mezinárodních skupinách, ale i přes literární zaměření představuje eljub E-Book Woche všestranný pobyt, kde nechybí zábava, sport, společenské večery, výlety a mnoho dalšího.

- **Soutěž první pomoci v dolnorakouském Pöggstallu**

V pátek 13. 7. 2018 se zúčastnilo šest žáků druhého ročníku oboru Zdravotnický asistent v doprovodu dvou vyučujících a ředitele školy soutěže první pomoci v dolnorakouském městečku Pöggstall. Žáci si vyzkoušeli týmovou práci v různých situacích – dopravní nehoda, úraz elektrickým proudem, pád z výšky, poleptání očí a přesvědčili sebe i rozhodčí z rakouského Červeného kříže, že záchrana lidského života a poskytnutí první pomoci je pro ně samozřejmostí.

- **10. ročník Mladé univerzity Waldviertel–Vysočina 2018**

Jubilejní 10. ročník velmi úspěšné aktivity v oblasti spolupráce Kraje Vysočina s Dolním Rakouskem s názvem Mladá univerzita Waldviertel – Vysočina 2018 připravilo oddělení vnějších vztahů společně s rakouskými partnery v termínu od 4. do 10. srpna. Na české a rakouské děti čekal dvojjazyčný program plný vědy, sportu, zábavy a přátelství bez hranic. Témata, jimž se mladí studenti během týdne věnovali, sahala od vývoje robotů až po padělání bankovek. Střední program probíhal v Jihlavě, kde mladí studenti v sídle krajského úřadu absolvovali tři přednášky z oblasti vědy a techniky, cestování a tvorby ilustrací a komiksů. Další tematické workshopy pak probíhaly v Jihlavě například v ZOO Jihlava, Kině Dukla či v Horáckém Divadle Jihlava. Letošní ročník byl rozšířen také o dvoudenní setkání absolventů mladé univerzity, pro které byly připraveny zajímavé přednášky a workshopy. Mladou univerzitu již tradičně zakončil závěrečný slavnostní ceremoniál v Raabsu an der Thaya, kterého se zúčastnil také hejtmán Kraje Vysočina.

- **Výstava Umělci Vysočiny/Vier aus Vysočina v St. Pöltenu**

Ve dnech 6. 9. – 7. 10. 2018 proběhla v dolnorakouském Dokumentačním centru moderního umění v St. Pölten výstava čtyř autorů z Vysočiny. Veřejnosti se představila díla malíře, grafika a ilustrátora Emanuela Ranného, sochaře Radomíra Dvořáka, skláře Jana Exnara a fotografa Cai Zhi Yi. Úvodní slovo slavnostního zahájení výstavy patřilo Leopoldu Koglerovi, vedoucímu NÖ DOKu a prezidentu Zemského svazu dolnorakouských uměleckých spolků. Výstavu pak otevřel za Úřad Dolnorakouské zemské vlády Hermann Dikowitsch, vedoucí odboru Kultury, vědy a vzdělávání, oddělení umění a kultury, za Kraj Vysočina Jana Fischerová, náměstkyně hejtmána Kraje Vysočina pro oblast kultury, památkové péče, cestovního ruchu a mezinárodních vztahů, René Lobner, poslanec Zemského sněmu země Dolní Rakousko v zastoupení hejtmanky spolkové země Dolní Rakousko Johanny Mikl-Leitner a Matthias Stadler, starosta města St. Pölten. Z vystavujících umělců se vernisáže zúčastnili Radomír Dvořák a Cai Zhi Yi. Výstava navazuje na úspěšnou spolupráci Galerie výtvarného umění v Havlíčkově Brodě s Karikaturmuzeu Krems, která spočívala v realizaci společné výstavy Ahoj Nachbar! Satire und Karikaturen aus Tschechien.

- **Výstava Jan Antonín Venuto a jeho dílo v kontextu české krajinomalby a veduty přelomu 18. a 19. století**

Výstava se konala v termínu 8. 9. – 21. 10. 2018 a proběhla ve spolupráci s Rakouskou národní knihovnou v Galerii výtvarného umění v Havlíčkově Brodě. Byla součástí programu Národního zahájení Dnů evropského dědictví, které se konalo právě v Havlíčkově Brodě.

Výstavu tvořila originální díla J. A. Venuta uchovávaná v Rakouské národní knihovně (celkem 398 ks), doplněná o díla ze sbírek paměťových institucí v České republice. J. A. Venuto nebyl školený malíř, přesto je jeho dílo využitelné v topografii, a hlavně památkové péči, kde se v řadě případů menších měst jedná o nejstarší známá vyobrazení. Návštěvníci zhlédli, jak v 18. a 19. století vypadala města, městečka, hrady i zámky (např. Havlíčkův Brod, Polná, Pelhřimov, hrady Lipnice a Kámen).

- **Výstava rakouských výtvarníků a výtvarníků z Vysočiny Neighborhood Report / Umělci Vysočiny v Oblastní galerii Vysočiny v Jihlavě**

Dne 8. 11. 2018 se v Jihlavě uskutečnilo slavnostní zahájení výstavy, která představuje současnou uměleckou tvorbu v Kraji Vysočina a v Dolním Rakousku. K významným hostům patřili: hejtmán Kraje Vysočina J. Běhounek, náměstkyně hejtmána J. Fischerová, radní země Dolní Rakousko pro hospodářství, turismus a sport P. Bohuslav, L. Kogler, ředitel dolnorakouského Dokumentárního centra, M. Grüneis, vedoucí oddělení kultury DR, K. Krejčová, oddělení kultury – zahraniční kultura. Za rakouskou stranu vystavovali například R. Jurtitsch, A. Mosbacher, L. Kogler, F. Schwarzingler, nebo G. Thuma. Tvorbu českých umělců prezentovali malíř, grafik a ilustrátor Emanuel Ranný, sklář Jan Exnar, sochař Radomír Dvořák a fotograf Cai Zhi Yi. Výstava trvala od 8. 11. 2018 do 6. 1. 2019.

- **Projekt Inquiry-based Learning and Teaching Across Europe**

Jedná se o dvouletý projekt, podpořený z projektu Erasmus+, který směřuje na badatelsky orientovanou přírodovědnou výuku na středních školách. Kromě Kraje Vysočina jsou partnery Vysočina Education, Académie de Reims spolu se dvěma školami, Dolní Rakousko, finské město Tampere a jako asociovaný partner francouzský region Grand Est.

Nitranský samosprávný kraj (NSK)

Vybrané konkrétní výsledky spolupráce mezi Krajem Vysočina a Nitranským samosprávným krajem:

- **Na slovenském Gastrofestivalu Nitra vybojoval tým Vysočiny zlato a stříbro.**

Čtyřchodové jarní fit menu připravené a servírované reprezentačním družstvem Obchodní akademie a Hotelové školy Třebíč zabodovalo na březnovém Gastrofestivalu v Nitře. V konkurenci dalších tří zemí si vysočinské družstvo vybojovalo bezkonkurenční zlato za servis – a tedy obsluhu a stříbro za připravené jídlo. Sehraný tým kuchařů a číšnic se na Gastrofestivalu v Nitře „otukával“ už loni. V nezměněné sestavě Ondra Šibůrek, Jakub Dejmeš, Veronika Binderová a Karolína Bartejsová nastoupili i letos a s rokem zkušeností navíc soutěží prošli bez většího zaváhání. Kuchaři trénovali jarní menu 150 hodin, ladili chutě a vybírali suroviny, aby nakonec menu z Třebíče porazili jen francouzští kuchaři. Kraj Vysočina zastupovala také radní pro oblast školství, mládeže a sportu Jana Fialová.

- **Účast škol z partnerských regionů na soutěži Kuchař Vysočiny junior 2018 open**

Oddělení vnějších vztahů se podílelo na organizaci cesty týmu slovenské školy na soutěž Kuchař Vysočiny junior 2018 open, která se konala dne 5. dubna 2018 na Obchodní akademii a Hotelové škole Havlíčkův Brod. Soutěže se zúčastnili studenti ze dvou škol ze slovenské Nitry – SŠ gastronomie a cestovního ruchu Nitra a SOŠ potravinářská Nitra. Hlavním hostem soutěže byl mezinárodně uznávaný francouzský kuchař Philippe Mille, držitel dvou hvězd Michelin.

- **Střední školy z Vysočiny se představily v Nitře v rámci veletrhu Mladý tvorca**

V termínu 26.–27. dubna 2018 se třináct krajských středních škol z Vysočiny opět zúčastnilo prezentační výstavy středních odborných škol v partnerském Nitranském samosprávném kraji. Mladý tvorca je veletrh, který je považován za největší svého druhu na Slovensku a každoročně se jej účastní tisíce mladých lidí, ale i firem a specializovaných agentur. Stejně jako v minulých letech byly v rámci veletrhu, který probíhal na největším slovenském výstavišti Agrokomplex v Nitře, předány dvě ceny hejtmana Kraje Vysočina Jiřího Běhoučka. Za výrobek AirQuality on Budget, a tedy za program měření a vyhodnocující hodnoty CO₂ ve vzduchu si cenu hejtmana Kraje Vysočina odvezl z Nitry Adam Prchal, student 3. ročníku oboru Informační technologie Gymnázia, Střední odborné školy a VOŠ Ledec nad Sázavou. Za projekt Vzdálené ovládání robotů byla cena hejtmana předána Janou Fialovou, radní Kraje Vysočina, a to Juraji Frolovi ze Střední odborné školy, Stará Turá. Pro velký ohlas v minulých letech zopakoval Kraj Vysočina představení projektů Postav si své auto a Postav si svůj traktor – sportovní vůz nebo repasovaný traktor ZETOR představily Střední škola průmyslová, technická a automobilní Jihlava a Vyšší odborná škola Bystřice nad Pernštejnem.

- **Návštěva náměstkyně hejtmana J. Fischerové v Nitranském samosprávném kraji**

V Divadle Andreje Bagara vystoupil 16. května 2018 soubor Horáckého divadla Jihlava s úspěšným představením Zapomenuté světlo a více než 300 diváků ocenilo výkon jihlavských herců potleskem vestoje. Pravidelné hostování obou divadelních souborů je dobrým příkladem úspěšné spolupráce obou krajů na poli kultury. Náměstkyně hejtmana pro oblast kultury, památkové péče, cestovního ruchu a mezinárodních vztahů Fischerová přijela Horácké divadlo podpořit přímo do Nitry. Minimální jazyková bariéra, společná historie i geografická blízkost, to jsou hlavní výhody partnerství se slovenským regionem, které aktivně funguje již od roku 2006. Součástí oficiálního programu návštěvy byla také prohlídka zubří obory a Nitranské galerie, která se specializuje zejména na soudobé umění a podporu mladých umělců. Závěr patřil prohlídce Krajského osvětového střediska Nitra. Jejich posláním je podpora různých neprofesionálních forem umění a fungují ve všech slovenských krajích.

- **Prezentace Kraje Vysočina na Světovém poháru horských kol**

V Novém Městě na Moravě se ve dnech 25. až 27. května uskutečnil Světový pohár horských kol 2018. Oddělení vnějších vztahů a propagační tým Kraje Vysočina na této akci aktivní formou prezentovali Kraj Vysočina se zaměřením na cílovou skupinu této akce, a tedy široká veřejnost se zájmem o cyklistiku a aktivní trávení volného času. Součástí propagace Kraje Vysočina byla rovněž prezentace příspěvkové organizace Vysočina Tourism a také partnerského regionu Nitranského samosprávného kraje. Návštěvníci světového poháru se v krajském stanu dozvěděli celou řadu zajímavých typů na výlety po Vysočině, mohli si zasoutěžit v kvízu o znalostech Vysočiny a odnést si informační materiály o kraji i další propagační předměty pro malé a také velké fanoušky. Kromě přibližně dvaceti tisíc diváků přímo ve Vysočina Aréně sledovaly závody světového poháru stovky tisíc televizních diváků z celého světa.

- **Česko-Slovenská konference ke stu letům od založení Československé republiky**

V Třebíči se začátkem června 2018 uskutečnila konference určená pro pedagogy z partnerského regionu Kraje Vysočina Nitranského samosprávného kraje. Diskutovalo se o duálním vzdělávání, nedostatku žáků a studentů, podhodnoceném financování, zavádění nových metod od vzdělávání nebo rozvíjení odborných dovedností a kompetencí. Konference se konala začátkem června na Střední průmyslové škole v Třebíči a zúčastnila se jí osmdesátka pedagogů středních škol. Česko-Slovenská konference byla svolána u příležitosti stého výročí založení Československé republiky.

- **Letní žurnalistická škola Karla Havlíčka Borovského srpen 2018**

Letní žurnalistické školy Karla Havlíčka Borovského se letos v srpnu již tradičně zúčastnili čtyři studenti druhého ročníku žurnalistiky z Univerzity Konstantína Filozofa v Nitře z partnerského Nitranského kraje. Letošním tématem byly mimo jiné dvě debaty s českými a rakouskými historiky o letech 1918 a 1938, souvislostech a důsledcích pro současnost.

- **Návštěva podpředsedy Nitranského samosprávného kraje Mariána Kéryho na Vysočině**

Ve dnech 16.–19. 8. 2018 navštívil Kraj Vysočina podpředseda NSK Marián Kéry. Zúčastnil se dvou koncertů včetně jubilejního 20. závěrečného koncertu Mezinárodního hudebního festivalu Petera Dvorského v Jaroměřicích nad Rokytnou. Program návštěvy začal oficiálním přijetím v sídle Kraje Vysočina za účasti představitelů samosprávy kraje a dále za účasti radní Jany Fialové následovala prohlídka areálu FC Vysočina Jihlava a představení Regionální fotbalové akademie v Jihlavě. Program se následně přesunul do Třebíče, kde hosté navštívili Střední průmyslovou školu Třebíč a prohlédli si i památky UNESCO v Třebíči. Součástí programu byla i prohlídka Muzea Vysočiny Třebíč.

Grand Est

Nejvýznamnější aktivity spolupráce mezi Krajem Vysočina a regionem Grand Est v roce 2018:

Spolupráce s francouzským regionem Grand Est navazuje na předchozí spolupráci s regionem Champagne-Ardenne, která byla zahájena v roce 2006. Region Grand Est, jenž vznikl sloučením Alsaska, Champagne-Ardenne a Lotrinska, existuje od 1. ledna 2016.

V roce 2018 se podařilo navázat vztah mezi Krajem Vysočina a regionem Grand Est na úrovni samosprávy, kdy hejtman Jiří Běhounek s náměstkyní Janou Fischerovou navštívili sídlo regionu Grand Est ve Štrasburku a jednali zde s radní pověřenou mezinárodními vztahy Claudine Ganter.

V roce 2018 probíhala spolupráce s regionem Grand Est a se subjekty, které v něm působí, a to zejména v oblastech školství a kultury. V případě školství se jedná o různé obory včetně řemesel či gastronomie.

- **Program Rok v Champagne-Ardenne:**

Kraj Vysočina ve spolupráci se školským úřadem v Remeši (Académie de Reims), školským úřadem Nancy–Mety a Francouzským institutem v Praze připravily pro školní rok 2018/2019 devátý ročník jednoletého studia pro studenty středních škol z Vysočiny v regionu Grand Est. Školní rok 2017/2018 úspěšně absolvovali tři studenti, dva z nich z humpoleckého a jeden z trebičského gymnázia. Přijímacími školami byla lycea ve městech Châlons-en-Champagne, Joinville a Romilly-sur-Seine. Od září 2018 studují na týchž gymnáziích další tři studenti, a to z Pelhřimova, Humpolce (tento student pokračuje ve Francii druhým rokem) a Ledče nad Sázavou. Jedna studentka Gymnázia Jihlava pak studuje ve městě Verdun. Všichni čtyři studenti získali stipendium Kraje Vysočina pro studium na zahraničních středních školách v partnerských regionech. Začala příprava dalšího ročníku programu, který se bude dále nazývat Rok ve Francii (Kraj Vysočina – Grand Est).

- **Návštěva francouzského šéfkuchaře Philippa Milla v Kraji Vysočina a další spolupráce s ním:**

Na pozvání hejtmana kraje navštívil ve dnech 4. a 5. dubna 2018 Kraj Vysočina Philippe Mille, šéfkuchař hotelu Domaine Les Crayères v Remeši, držitel dvou michelinských hvězd. Šéfkuchař Mille je organizátor mezinárodní soutěže učňů oboru Kuchař a cukrář Trophée Mille, které se týmy z Kraje Vysočina účastní od roku 2013. Navštívil OA, HŠ a SOŠS Jihlava, kde spolu se studenty krajské Gastroakademie připravoval několik pokrmů, sešel se s jihlavským šéfkuchařem Pavlem Marešem a zúčastnil se jako člen speciální poroty soutěže Kuchař Vysočiny junior 2018 open v Havlíčkově Brodě. Philippe Mille se znovu setkal s hejtmanem Jiřím Běhounkem v Bruselu v červnu 2018, kdy předložil plán hlubší spolupráce v uspořádání Trophée Mille i v ČR. V průběhu podzimu 2018 byl vytvořen tým ze zástupců kraje, hotelových škol a profesionálů v gastronomii, který připravuje Trophée Mille Česká republika pro rok 2019 spolu s větší gastronomickou akcí pro veřejnost.

- **Účast škol z partnerských regionů na soutěži Kuchař Vysočiny junior 2018 open:**

Soutěže Kuchař Vysočiny junior 2018 open, jež se konala dne 5. dubna 2018 na Obchodní akademii a Hotelové škole Havlíčkův Brod, se zúčastnily i týmy studentů z Francie a Slovenska, konkrétně ze školy Lycée des métiers Gustave Eiffel v Remeši a také ze dvou škol z Nitry. Účast Francouzů byla umožněna díky kontaktům se šéfkuchařem Philippem Millem i pedagogy gastronomických oborů ve Francii, které byly v minulosti navázány díky projektu Cooking Together.

- **Příprava a začátek realizace projektu Inquiry-based Learning and Teaching Across Europe:**

Na podzim roku 2018 zahájil Kraj Vysočina v roli koordinátora dvouletý projekt podpořený z programu Erasmus+ s názvem Inquiry-based Learning and Teaching Across Europe, jenž směřuje na badatelsky orientovanou přírodovědnou výuku na středních školách (projekt byl připravován pod pracovním názvem Researching Together). Kromě Kraje Vysočina jsou partnery Vysočina Education, Académie de Reims spolu se dvěma školami, Dolní Rakousko, finské město Tampere a jako asociovaný partner francouzský region Grand Est. V rámci projektu jsou plánována tři projektová setkání pro řešení praktických záležitostí projektu a čtyři mobility pro pedagogy a zástupce zřizovatele škol jako podpora pro výměnu zkušeností a dobré praxe v oblasti badatelsky orientované výuky, vědy a výzkumu na středních školách. V listopadu 2018 proběhlo první projektové setkání, další je plánováno na červen 2019 a září 2020. Mobility, a tedy krátkodobé vzdělávací výměny, trvající pět dnů, započaly v lednu 2019 ve Francii a pokračovat budou výměnami v květnu 2019 ve Finsku, v září 2019 v Dolním Rakousku a na jaře 2020 v Kraji Vysočina.

- **Zprostředkování mobilit francouzských učňů v programu Erasmus+:**

Kraj Vysočina zprostředkoval na základě zájmu z francouzské strany kontakty na OA, SZŠ a SOŠS Jihlava pro spolupráci v rámci programu Erasmus+

spočívající ve výměnných pobytech francouzských učňů v různých oborech v praktickém vyučování a na praxi v externích provozech. Partner na francouzské straně je učiliště Almée z města Châlons-en-Champagne. Stáže v oborech Kadeřník, Kuchař a číšník proběhly v Jihlavě v říjnu 2018. Kraj Vysočina s regionem Grand Est jednaly i o dalších možnostech výměn studentů středních odborných škol na pracovní stáže (například ve zdravotnických oborech). Kraj Vysočina dále zprostředkoval výměnu kontaktů mezi gymnázii.

• Výběr děl umělců z Vysočiny pro dočasný fond Artothèque éphémère:

Práce grafika Miloše Slámy a malíře Petra Grubera byly zapůjčeny do čtvrtého vydání sbírky nazvané Artothèque éphémère. Zápůjčka začala v roce 2015 a v roce 2018 skončila. Do tohoto dočasného fondu výtvarných děl všech žánrů a technik byla tedy již podruhé zahrnuta i díla dvou umělců z Vysočiny. Díla byla vystavována v různých institucích v regionu Grand Est.

Zakarpatská oblast Ukrajiny

Jednání ohledně navázání spolupráce Kraje Vysočina a Zakarpatské oblasti Ukrajiny zahájili zástupci obou regionů od července roku 2007. Ve dnech 27. 2. až 29. 2. 2008 navštívila Kraj Vysočina reprezentace Zakarpatské oblasti Ukrajiny. Při této návštěvě byla slavnostně uzavřena a podepsána smlouva o spolupráci mezi oběma regiony (28. 2. 2008).

Spolupráce Kraje Vysočina a Zakarpatské oblasti Ukrajiny se během pěti let ukázala jako aktivní a úspěšná a v jejím rámci byla realizována celá řada užitečných projektů. Z tohoto důvodu Zastupitelstvo Kraje Vysočina na svém zasedání dne 13. 12. 2011 schválilo návrh Dodatku č. 2 Smlouvy o spolupráci, ve kterém se původní článek č. III nahradil novým. Ten prodloužil dobu platnosti Smlouvy, a to na dobu neurčitou. Ostatní ujednání Smlouvy o spolupráci zůstaly beze změny.

Podpis Dodatku ke Smlouvě, který prodloužil spolupráci obou regionů na dobu neurčitou, se uskutečnil dne 16. 3. 2012 v Mukačevu v Zakarpatské oblasti Ukrajiny. Při této příležitosti byly podepsány i další dva velmi významné dokumenty: memorandum o spolupráci mezi Sdružením přátel Zakarpatské oblasti, které založili a iniciovali senátoři v čele s panem Milošem Vystrčillem, a Zakarpatskou oblastí Ukrajiny, dále pak smlouva o spolupráci mezi významnými městy Pelhřimov (Kraj Vysočina) a Mukačevo (Zakarpatská oblast Ukrajiny).

Účelem smlouvy mezi Krajem Vysočina a Zakarpatskou oblastí Ukrajiny je rozvíjení vzájemných kontaktů a spolupráce mezi Zakarpatskou oblastí a Krajem Vysočina formou jednorázových i dlouhodobých projektů a aktivit, a to zejména v následujících oblastech: hospodářský rozvoj a růst; školství a odborné vzdělávání; vědecko-technická spolupráce; ochrana a správa životního prostředí a kulturního a přírodního dědictví; cestovní ruch, rozvoj venkova a měst; využívání strukturálních fondů a dalších rozvoj podporujících finančních a jiných zdrojů; kulturní, společenský a sportovní život; spolupráce mezi úřady a institucemi; zemědělství; péče o lidské zdroje. Na financování společných projektů se podílejí oba partnerské regiony.

Orgánem zřizovaným za účelem spolupráce je Stálá konference, která určuje hlavní směry spolupráce mezi oběma regiony a dává jí impulzy. Schvaluje konkrétní projekty na daný kalendářní rok. Ve Stálé konferenci jsou zastoupeny všechny politické kluby zastupitelstva kraje, ředitel Krajského úřadu Kraje Vysočina a externí spolupracovník. Zasedá pod záštitou předsedy Zakarpatské oblasti Ukrajiny a hejtmana Kraje Vysočina, kteří jmenují její členy.

Kraj Vysočina aktivně spolupracuje s českými krajanskými spolky v Zakarpatí a diplomatickými zastoupeními v České republice (Velvyslanectví Ukrajiny v Praze, Generální konzulát Ukrajiny v Brně) i na Ukrajině (Velvyslanectví ČR v Kyjevě, Generální konzulát ČR ve Lvově).

Konkrétní projekty spolupráce za rok 2018:

Investiční projekty

- Mateřská školka v obci Latirka (Volovecký okres) – generální oprava budovy
- Základní škola I.–III. stupně v obci Poljana (Svaljavský okres) – výměna oken a dveří na budově školy
- Předškolní vzdělávací komplex (mateřská školka) č. 1 město Chust (Chustský okres) – rekonstrukce s dostavbou kuchyně
- Základní škola I.–III. stupně č. 1 v obci Iza (Chustský okres) – výměna oken a dveří na budově školy
- Krajská dětská nemocnice ve městě Mukačevo, ul. I. Franka, 39 (Mukačevský okres) – výměna oken na oddělení polikliniky
- Užhorodská univerzita (Fakulta filologie, Katedra slavistiky a bohemistiky) – výměna oken na budově fakulty
- Základní škola I.–III. stupně v obci Malý Berezny (Velikobereznjanský okres) – generální oprava budovy (výměna střešní krytiny, zateplení fasády, oprava jídelny a kuchyně)
- Základní škola I.–III. stupně v obci Rokosovo (Chustský okres) – výměna oken na budově školy
- Mateřská školka č. 2 v obci Silce (Iršavský okres) – rekonstrukce budovy

Užhorodská národní univerzita, Užhorod

- podpora práce lektorky českého jazyka paní Petry Zlámané – svoji práci na Užhorodské univerzitě zahájila na podzim 2017, a tedy pro akademický rok 2017/2018
- jedná se o jediný lektorát českého jazyka na Ukrajině
- probíhá spolupráce Užhorodské národní univerzity a Vysoké školy polytechnické Jihlava – výměnné stáže studentů + organizace česko-ukrajinského workshopu
- proběhla rekonstrukce kabinetu a učebny pro výuku českého jazyka a výměna oken na budově fakulty (slavnostní předání bylo v září 2018 při cestě zastupitelů)

Hasiči

- V termínu 23.–27. 4. 2018 se uskutečnila takzvaná generálská návštěva – generál HZS Ukrajiny pan Čečotkin navštívil Českou republiku na základě oficiálního pozvání našeho generála HZS Drahošlava Ryby. V rámci programu byl jeden den věnován Vysočině.
- Reciproční návštěva pana generála Ryby v Kyjevě se uskutečnila v listopadu 2018 a bylo při ní podepsané důležité Memorandum o spolupráci mezi oběma organizacemi. Zároveň byl přijat konkrétní plán aktivit a výměny zkušeností na rok 2019.
- V roce 2018 daroval Kraj Vysočina věcný dar zakarpatským hasičům ve formě tří plovoucích vodních čerpadel, konkrétně se jedná o typ PH-POSEIDON 1000 – přenosné plovoucí čerpadlo Honda GSV – zařízení je určeno hasičským jednotkám k doplnění cisternových stříkaček z volných přírodních zdrojů, k odčerpání vody ze zatopených nebo zaplavených prostor a dalšímu použití například v zemědělství, na stavbách apod.
- Generální ředitelství HZS ČR darovalo zakarpatským hasičům dar ve formě 30 nových a velmi kvalitních zásahových přileb.
- 30. 7. – 2. 8. 2018 se uskutečnila odborná stáž pro hasiče – cílem bylo načerpání zkušeností a legislativy a praktické stránky pro vznik dobrovolných hasičů na Ukrajině (= jedná se o jeden z konkrétních výsledků pracovní návštěvy pana generála Čečotkina na Vysočině, která se uskutečnila v dubnu 2018).
- Zakarpatští kolegové hasiči byli pozváni na významnou celorepublikovou akci PYROCAR 2018 v Přibyslavi ve dnech 17. a 18. 8. 2018 www.pyrocar.cz.
- Zástupci HZS Kraje Vysočina a SDH Kraje Vysočina se zúčastnili pracovní cesty zastupitelů do Zakarpátí a při té příležitosti předali jako dar svým ukrajinským kolegům Prapor a dále pět zdravotnických vaků (pro první pomoc a záchranu života) horským záchranářům (jsou součástí HZS Ukrajiny).

Krajanské spolky

Podpora činnosti českých krajanských spolků – jako každoročně obdržely krajanské spolky v Užhorodě finanční prostředky ve výši 20 tisíc Kč na podporu své publikační činnosti.

Účast na hejtmana na mezivládní komisi v Praze.

Hejtman Kraje Vysočina se stal na základě žádosti Vlády ČR členem mezivládní komise, která určuje směry spolupráce mezi Českou a Ukrajinou republikou. V roce 2018 se toto zasedání uskutečnilo v Praze (v loňském roce v Kyjevě). Došlo k otevření a vylepšení česko-ukrajinských vztahů, podepsání důležitého mezivládního dokumentu, kde je zároveň zakotvena podpora meziregionální spolupráce.

Humanitární dar – nákladní automobily na údržbu silnic

Zastupitelstvo Kraje Vysočina dalo souhlas s převodem šesti nákladních automobilů pro údržbu silnic majetku Krajské správy a údržby silnic Vysočiny do šesti měst Zakarpátí: Veliký Berezny, Perečin, Rachiv (partnerské město Třebíče), Tjačiv (jednání o uzavření partnerské smlouvy s Chotěboří), Mižhirje (partnerské město Nového města na Moravě), Chust (partnerské město Žďáru nad Sázavou). Výběr míst byl zvolen podle následujícího klíče: prioritu dostala horská a výše položená místa, kde je větší problém se sněhem, a také partnerská města našich vysočinských měst.

Slavnostní předání starostům jednotlivých zakarpatských měst proběhlo při pracovní cestě hejtmana Kraje Vysočina a členů Zastupitelstva Kraje Vysočina do Zakarpatské oblasti Ukrajiny ve dnech 26.–29. 9. 2018.

Cesta zastupitelů na Zakarpátí

V termínu 26.–29. 9. 2018 se uskutečnila pracovní cesta do Zakarpátí. Tento termín se vázal nejen ke stoletému výročí od vzniku ČSR, ale především ke slavnostnímu otevření některých investičních projektů realizovaných na Zakarpátí v letech 2017–2018. Pracovní cesty se zúčastnili členové Zastupitelstva Kraje Vysočina, zástupci partnerských měst (města, která mají své partnery na Zakarpátí) a zástupci spolupracujících složek IZS (zástupci policie, hasičů a záchranky). Programu se zúčastnil také velvyslanec České republiky na Ukrajině Radek Matula a generální konzul České republiky ve Lvově Pavel Pešek.

Letní žurnalistická škola

Letní žurnalistická škola – účast ukrajinských studentů – jedná se o každoročně se opakující projekt, který má již velkou tradici a úspěšnost. V letošním roce se zúčastnilo šest ukrajinských studentů (obor bohemistika, v rámci jazykové praxe).

Jazykový kemp v Pelhřimově

Pro studenty prvního ročníku bohemistiky, kteří zatím nejsou na tak vysoké úrovni znalostí, ale praxe českého jazyka je pro ně povinná, byla připravena účast na každoročním kempu spolu s českými studenty, který se konal v Pelhřimově v termínu 19.–24. 8. 2018. Zúčastnilo se jej pět studentů bohemistiky + jeden pedagog.

Sociální stáže

Sociální stáže pro pracovníky v sociální oblasti ze Zakarpátí – jedná se o každoročně se opakující projekt, který má již velkou tradici a úspěšnost. V letošním roce se zúčastnilo šest ukrajinských pracovníků a pracovnic.

Pedagogické stáže

V termínu 5.–8. 6. 2018 proběhla odborná stáž pro pedagogické pracovníky ze škol ze Zakarpátí, kde se vyučuje český jazyk. Celkem se zúčastnilo deset pedagogů českého jazyka.

Učebnice českého jazyka

Nákup učebnic českého jazyka do škol v Zakarpátí, kde se vyučuje český jazyk (podpora výuky jazyka), a to včetně katedry bohemistiky Užhorodské univerzity.

Podpora spolupráce policie

- V termínu 22.–25. 5. 2018 se uskutečnily přebory v policejní kynologii a výměna zkušeností v oblasti kynologie a policejní práce. Z Ukrajiny se zúčastnili zástupci Zakarpatské a Doněcké oblasti. Krajské ředitelství Policie ČR připravila pro ukrajinské kolegy velmi podrobná a praktická metodická výuková videa a prezentace, která využijí při výcviku psů v rámci celé Ukrajiny.
- Zástupci Krajského ředitelství Policie ČR se zúčastnili pracovní cesty zastupitelů do Zakarpátí a při této příležitosti předali svým zakarpatským kolegům dar ve formě zastavovacích pásů. Zastavovací pás je speciální prostředek určený pro bezpečnostní sbory a ozbrojené složky, jenž slouží k proražení pneumatik vozidla za účelem jeho zastavení, přičemž zajišťuje postupný unik vzduchu z pneumatik. Umožňuje velmi rychlé přehrazení vozovky a rovněž rychlý úklid pásu z jízdní dráhy, aby byl umožněn průjezd stihacích vozidel.
- Krajské ředitelství Policie ČR pozvalo své kolegy z řad zakarpatské policie na Biatlon v prosinci 2018, kde měli možnost zhlédnout náročná bezpečnostní opatření a náročnou organizaci veřejného pořádku při organizaci mezinárodně významné akce, jako je Světový pohár v Biatlonu.

Válečné hroby

Podpora obnovy a rekonstrukce válečných hrobů a památníků padlých (spolu s Ministerstvem obrany ČR a Československou obcí legionářskou). Společné projekty v roce 2018 podpořilo i Ministerstvo vnitra Slovenské republiky. Slavnostní odhalení se uskutečnilo za přítomnosti tehdejší ministryně obrany ČR Karly Šlechtové a dalších významných hostů, a to včetně válečných veteránů.

Návštěva delegace ze Zakarpátí

Oslovy stoletého výročí republiky, které proběhly v září 2018 na Vysočině, se zúčastnili také zakarpatscí kolegové v čele s panem hejtmanem Mychajlo Rivisem. Program stoletého výročí republiky byl v gastronomické části obohacen také o stánek s občerstvením a regionálními výrobky Zakarpatské oblasti Ukrajiny.

Světového poháru v Biatlonu, který proběhl v prosinci 2018, se zúčastnila dvacetičlenná delegace ze Zakarpátí v čele s hejtmanem Mychajlo Rivisem.

Festival dechových hudeb

18. 5. 2018 se v Užhorodě na Užhorodském zámku a přilehlém areálu konal Mezinárodní festival mládežnických dechových hudeb. Za Kraj Vysočina se zúčastnila ZUŠ Humpolec – pedagogové a studenti (celkem 45 vystupujících), kteří měli připravené velmi pěkné vystoupení a na tomto festivalu reprezentovali Kraj Vysočina a Českou republiku. Ubytování a program měli české děti + pedagogové zajištěny v ZUŠ Činadijevo (okres Mukačevo), kteří vystupovali v roce 2017 na Festivalu dechových hudeb v Kalištích u Humpolce.

Projekty v hospodářském sektoru

- Je podepsána oficiální smlouva mezi Krajskou hospodářskou komorou a Hospodářskou komorou Zakarpatské oblasti Ukrajiny.
- Pracovní cesty zastupitelů do Zakarpátí se zúčastnil také pan Richard Horký, předseda Krajské hospodářské komory Kraje Vysočina.
- Připravujeme podnikatelskou misi na rok 2019.

Spolupráce lesníků

V termínu 4.–7. 4. 2018 se uskutečnila návštěva delegace z oblasti lesního hospodářství v Kraji Vysočina. Čeští a ukrajinští kolegové se vyměňovali zkušenosti v oblasti hospodaření lesů, myslivosti, boji s kůrovcem apod.

Spolupráce mezi organizacemi

- Spolupráce mezi Užhorodskou univerzitou a Vysokou školou polytechnickou v Jihlavě.
- Spolupráce mezi příspěvkovými organizacemi v sociální oblasti.
- Spolupráce mezi dětskými domovy.
- Výměna zkušeností mezi zástupci hasičských záchranných sborů obou regionů.
- Výměna zkušeností mezi zástupci policie obou regionů.
- Spolupráce studentů a profesorského sboru Akademie uměleckých sklářů a Uměleckoprůmyslové akademie Světlá nad Sázavou.
- Spolupráce studentů a pedagogického sboru Institutu slovanských studií v Rivné a Gymnázia Ledeč nad Sázavou.

V roce 2018 byly uzavřeny dvě nové smlouvy o spolupráci mezi sociálními zařízeními obou našich partnerských regionů, konkrétně se jedná o:

- Domov Jeřábina v Pelhřimově, domov pro osoby s mentálním a kombinovaným zdravotním postižením (Kraj Vysočina) + Komunální zařízení Sociální rehabilitační centrum pro osoby se zdravotním postižením v Tjačivu (Zakarpatská oblast Ukrajiny)
- Domov důchodců Proseč u Pošné, příspěvková organizace (Kraj Vysočina) + Komunální ústav Mukačevský psychoneurologický internát (Zakarpatská oblast Ukrajiny)

Spolupráce s ambasádami

Spolupráce a komunikace s Velvyslanectvím Ukrajiny v Praze, Konzulátem Ukrajiny v Brně, Generálním konzulátem České republiky ve Lvově, Velvyslanectvím České republiky v Kyjevě.

Financování společných projektů

Financování akcí probíhá prostřednictvím dobročinného fondu ViZa. Činnost fondu je tedy ideologicky i finančně podporována ze strany obou partnerských krajů – Zakarpatské oblasti Ukrajiny i Kraje Vysočina.

Cíle a činnost fondu, a další podrobnější informace jsou k dispozici v jazykové mutaci české, ukrajinské a anglické na webových stránkách Kraje Vysočina nebo na webových stránkách dobročinného fondu ViZa, a tedy www.fondviza.cz.

Minská oblast, Bělorusko

Partnerství s Minskou oblastí (Bělorusko) je rozvíjeno především na hospodářském základě. Jde o rychle se rozvíjející, perspektivní region a o zajímavý trh i zajímavé příležitosti pro naše podniky. Spolupráce může mít značný přesah a politický význam. Na partnerství participují oba státy prostřednictvím svých regionálních orgánů a rovněž prostřednictvím obou velvyslanectví; vývoj sleduje a aktivity podporuje Ministerstvo zahraničních věcí.

Kraj Vysočina s Miskou oblastí má konkrétní projekty zejména v následujících oblastech:

- Hospodářská spolupráce včetně pomoci se zprostředkováním kontaktů a informací, realizace vzájemných podnikatelských misí, a podpora činnosti česko-běloruské obchodní spolupráce na regionální i republikové úrovni.
- Spolupráce v oblasti zdravotnictví – předávání a výměna zkušeností, odborné stáže běloruských lékařů ve zdravotnických zařízeních Kraje Vysočina.
- Spolupráce v oblasti integrovaného záchranného systému – nejen záchranná služba, ale také spolupráce hasičů, neboť v této oblasti má běloruská strana vynikající výsledky v světových mistrovstvích v požárním sportu.
- Spolupráce s katedrou bohemistiky v Minské oblasti – zasílání českých časopisů a knih v rámci jazykové praxe pozvání bohemistů na dvě akce na Vysočinu: Letní žurnalistická škola a Podzimní knižní veletrh v Havlíčkově Brodě.
- Spolupráce v oblasti školství, mládeže a sportu (pozvání na biatlonové závody v Novém Městě na Moravě, předávání a výměna zkušeností v oblasti práce s mládeží, sportovní turnaj české a běloruské mládeže v hokeji nebo týdenní hokejová škola pro mladé hokejisty).
- Spolupráce v oblasti zemědělství.

Aktivity v roce 2018:

Hejtman Jiří Běhounek navštívil partnerský region v Bělorusku.

V únoru 2018 navštívila delegace z Kraje Vysočina vedená hejtnanem Jiřím Běhounkem do Minské oblasti Bělorusko. Hlavním účelem zahraniční cesty bylo zhodnocení dosavadní spolupráce obou regionů a představení plánovaných aktivit pro letošní rok. Hejtman Jiří Běhounek se v průběhu pracovní cesty setkal s novým předsedou partnerského regionu Anatolijem Isačenkem, kterému zároveň adresoval pozvání na Vysočinu. Součástí programu bylo také společné jednání a diskuse zástupců hospodářských komor o konkrétní spolupráci a výměně kontaktů v této oblasti. Při přípravě a přímo během pracovní cesty byla Kraji Vysočina poskytnuta maximální součinnost a podpora ze strany obou diplomatických zastoupení, a to jak Velvyslanectví České republiky v Bělorusku, tak i Velvyslanectví Běloruska v České republice. Oba velvyslanci Milan Ekert a Valery Kurdyukov se programu také osobně účastnili.

V termínu od 20. do 23. 6. 2017 proběhl již opakovaně úspěšný projekt odborných zdravotnických stáží běloruských odborníků ve zdravotnických zařízeních zřizovaných Krajem Vysočina a také ve spolupráci s firmou MEDIN.

V rámci programu se běloruští lékaři zúčastnili také cvičení všech složek integrovaného záchranného systému na téma Vysoce nakažlivá nemoc. Cvičení se odehrávalo v Třebíči. Zde měli možnost vidět fungování integrovaného záchranného systému v praxi.

V termínu 20.–28. 7. 2018 se ve spolupráci s hokejovým klubem DUKLA Jihlava uskutečnily odborné sportovní stáže pro trenéry Asociace hokejové federace Běloruské republiky. Z běloruské strany se těchto stáží zúčastnilo 15 osob.

V termínu 19.–26. 8. 2018 se uskutečnil třetí ročník hokejového kempu pro děti z Minské oblasti Běloruské republiky v Kraji Vysočina. Tento projekt byl organizačně realizován ve spolupráci s HC Lední medvědi – muži, s. r. o., Pelhřimov.

Hokejový kemp byl pořádán ve městě Pelhřimov v areálu zimního stadionu; na programu měli mladí hokejisté také utkání na stadionu v Jihlavě a prohlídku zajímavých míst Kraje Vysočina.

Podnikatelské fórum v Třebíči. Delegace téměř dvaceti hostů z partnerského regionu se v termínu 30. 9. – 2. 10. 2018 a pod vedením místopředsedy Minské oblasti Nikolaie Rogashuka v Třebíči zúčastnila připraveného podnikatelského fóra. Tématem setkání byl především rozvoj hospodářské spolupráce Minské oblasti a Vysočiny a navázání osobních kontaktů mezi vedením hospodářských komor i přímo jednotlivými podnikateli. Zastoupeny byly firmy zemědělského sektoru, energetiky a rovněž stavebnictví. Nechyběla ani prezentace podpory technického vzdělávání, zkušeností ve výchově hokejové mládeže a velký prostor byl věnován také oblasti zdravotnictví. O speciální program tematicky zaměřený na integrovaný záchraný systém pro svého běloruského kolegu připravil rovněž ředitel Hasičského záchranného sboru Kraje Vysočina Jiří Němec. V závěru dvou jednacích dnů si hosté prohlédli trebičské památky UNESCO.

Provincie Hubei, Čína

Memorandum o spolupráci mezi Krajem Vysočina a čínskou provincií Hubei bylo podepsáno 31. října 2014. Prioritou ve spolupráci obou regionů je především podpora podnikání, oblast zdravotnictví, energetiky a zemědělství.

- **Návštěva viceguvernerky partnerské provincie Hubei na Vysočině**

Dne 3. července 2018 navštívila Kraj Vysočina viceguvernerka partnerské provincie Hubei v Číně Wang Yanling. Při setkání s vedením Kraje Vysočina byla diskutována témata možné spolupráce, především pak v oblasti kultury a cestovního ruchu, protože viceguvernerka má ve své gesci právě oblast kultury. Program návštěvy dále pokračoval prohlídkou Telče, setkáním s představiteli města a následným jednáním v Panském Dvoře Telče o možnostech užší spolupráce v oblasti cestovního ruchu.

- **Stáž lékaře z Nemocnice Jihlava v Hubei Provincial Hospital of Traditional Chinese Medicine**

Lékař z Nemocnice Jihlava na začátku září 2018 odletěl do partnerského regionu Hubei v Číně na tříměsíční stáž do Hubei Provincial Hospital of Traditional Chinese Medicine. Studijní cesta byla uskutečněna na základě memoranda o spolupráci Kraje Vysočina s provincií Hubei, jehož předmětem je mimo jiné i výměna zkušeností a praxe v různých oborech. Právě zdravotnictví je obor, který Kraj Vysočina s partnerským regionem na úrovni výměny zkušeností dlouhodobě rozvíjí. Stáží lékaře z Vysočiny předcházela studijní cesta dvou lékařů z Hubei Provincial Hospital of TCM na podzim roku 2017.

KANCELÁŘ KRAJE VYSOČINA V BRUSELU

Kancelář Kraje Vysočina v Bruselu zahájila svoji činnost v lednu roku 2008. Od roku 2009 zastoupení funguje v takzvané nestálé formě, kdy zástupce Kraje Vysočina pravidelně jezdí do Bruselu plnit zadané úkoly, vyřizovat aktuální záležitosti či se zúčastňovat naplánovaných akcí.

Důvodem pro založení kanceláře byla především snaha být u zdroje informací o finančních a dalších možnostech, které Evropská unie nabízí, a dokázat je co nejefektivněji využít. Jedním z důležitých úkolů bylo též zvýšit povědomí o Kraji Vysočina v EU a více se otevřít spolupráci s mezinárodními partnery.

Kraj Vysočina v Bruselu navázal řadu významných kontaktů s mnoha evropskými institucemi a regiony. Na základě získaných kontaktů se Kraj Vysočina pravidelně účastní mezinárodních projektů, výměn zkušeností či se připojuje k iniciativám pro zajištění krajských zájmů například při vyjednávání rozpočtu EU. Pozice regionů v EU má důležitý význam a tvoří zásadní složku procesu evropské integrace. Lze očekávat, že také pozice regionálních zastoupení v Bruselu bude i nadále silná, v případě ČR zejména po roce 2020 čím dál důležitější. Přínosy regionálních zastoupení jsou v síťování, zprostředkování informací a kontaktů a v propagaci krajů a organizací na jejich území.

Pokračovala i výměna informací se zastoupením partnerského regionu Dolní Rakousko a korespondence mezi hejtmanem Jiřím Běhounkem a dolnorakouskou zemskou hejtmankou Johannou Mikl-Leitner, v níž hejtman Kraje Vysočina podpořil aktivity Dolního Rakouska a dalších evropských regionů ve smyslu zachování silné pozice politiky soudržnosti po roce 2020. Kraj Vysočina se také v roce 2018 připojil svým podpisem k prohlášení Kohezní aliance, jež vyhlásil Evropský výbor regionů v souvislosti s přípravou víceletého rozpočtu EU na roky 2021–2027 a které formou deklarace podporuje zachování a další rozvíjení politiky soudržnosti jako významného nástroje pro růst a konkurenceschopnosti obcí, měst a regionů a pro vyrovnávání regionálních disparit.

Pracovní stáže pro studenty vysokých škol v kanceláři Kraje Vysočina v Bruselu:

Zastoupení Kraje Vysočina v Bruselu nabízí pracovní stáže v kanceláři Kraje Vysočina v Bruselu. Stáže jsou obvykle tříměsíční, s podporou grantů z evropského programu Erasmus+. Plní důležitou podpůrnou roli v systému nestálého zastoupení. Stážisté dle pokynů zástupce Kraje Vysočina v Bruselu pomáhají s přípravou akcí, na nichž se zastoupení podílí, propagují Kraj Vysočina, navštěvují semináře a konference, případně další jednání na důležitá témata, vyhledávají informace a věnují se administrativní činnosti. Stážisté působí v kanceláři v Bruselu trvale, a zajišťují tak kontinuitu zastoupení. V roce 2018 se v Bruselu vystřídaly dvě stážistky, obě studentky Metropolitní univerzity Praha. Proběhly pohovory za účelem výběru stážistů na rok 2019.

Ozvěny Mezinárodního festivalu dokumentárních filmů Ji.hlava:

V rozmezí od 5. do 11. 3. 2018 se konal šestý ročník Ozvěn Mezinárodního festivalu dokumentárních filmů Ji.hlava v Bruselu. Před oficiálním zahájením se konaly projekce a semináře v bruselské filmové akademii RITCS. Oficiální zahájení proběhlo 8. 3. 2018 promítáním v Evropském parlamentu pod záštitou a za přítomnosti poslance Evropského parlamentu Pavla Poce a chargé d'affaires a. i. velvyslanectví ČR v Belgii Tamary Katuščák. Vystoupil zde i Jaroslav Zajíček, velvyslanec Stálého zastoupení ČR při EU. Ozvěny za Kraj Vysočina zahájila náměstkyně hejtmána Jana Fischerová. Program Ozvěn nabídl v sedmi promítacích večerech deset filmů z programu posledního ročníku MFDF s důrazem na výrazné tituly z hlavních soutěžních sekcí. Novinkou šestého ročníku byla kromě zapojení akademie RITCS spolupráce s dvěma kiny v centru Bruselu. Ozvěny MFDF Ji.hlava v Bruselu organizuje Kraj Vysočina ve spolupráci s pořadateli MFDF Ji.hlava, Statutárním městem Jihlava a Českým centrem v Bruselu.

Czech Street Party 2018:

Zastoupení Kraje Vysočina v Bruselu se podílelo na přípravě a organizaci tradiční Czech Street Party, která proběhla již po jedenácté 15. 6. 2018 v ulici Caroly v Bruselu, kde Kraj Vysočina prezentoval regionální potraviny, propagační materiály a zval k návštěvě Vysočiny, kromě jiného i na biatlonový světový pohár v prosinci 2018. Jedná se o jednu z největších českých akcí v zahraničí. Vystoupení hudebních skupin a atmosféra akce přitahují početné publikum. Akci letos spolupořádalo Stálé zastoupení ČR při EU, šest českých krajů, Hlavní město Praha, Statutární město Brno, České centrum v Bruselu, CzechTourism a další partneři. Akce se zúčastnili hejtman Jiří Běhounek a náměstkyně hejtmána Jana Fischerová, kteří svoji cestu spojili s několika pracovními jednáními.

Evropský týden regionů a měst:

V Bruselu se ve dnech 8.–11. 10. 2018 konal 16. ročník Evropského týdne regionů a měst. Akce má formát velké konference; zaštituje ji Evropský výbor regionů a Generální ředitelství pro regionální a urbánní politiku Evropské komise. Podílí se na ní řada regionálních zastoupení a účastní se jí na 6 000 politiků, pracovníků evropských institucí, reprezentantů regionů a měst, výzkumných a vzdělávacích institucí i byznysu při seminářích, debatách a dalších příležitostech pro sdílení zkušeností a kontaktů. Kraj Vysočina se na letošním ročníku představil na workshopu na téma Koheze a meziregionální spolupráce, který se konal v prostorách zastoupení Saska-Anhaltska, a kromě těchto dvou regionů se připojily Wales, francouzský Centre-Val de Loire, španělská Valencia, polské Mazovsko a nizozemský Achterhoek. Workshopu se účastnil náměstek hejtmána Kraje Vysočina Pavel Pacal. Petr Holý z odboru regionálního rozvoje prezentoval meziregionální spolupráci v rámci Evropského regionu Dunaj Vltava.

Spolupráce v rámci nadregionálních uskupení

Evropský region Dunaj–Vltava

Usnesením č. 0343/04/2012/ZK Zastupitelstvo Kraje Vysočina rozhodlo o uzavření mezinárodní spolupráce v rámci Evropského regionu Dunaj–Vltava (Zastupitelstvo kraje rozhoduje o uzavření mezinárodní spolupráce v rámci Euroregionu Dunaj Vltava dle materiálu ZK-04-2012-78, př. 2). ERDV byl slavnostně založen 30. 6. 2012.

V rámci rotujícího předsednictví sedmi partnerských regionů předsedal v roce 2018 Evropskému regionu Dunaj–Vltava Kraj Vysočina, který převzal předsednictví od Dolního Bavorska v lednu 2018.

Na základě politické shody všech partnerských regionů bylo tématem vysočinského předsednictví téma ERDV jako aktivní a soudržný region. V rámci naplňování tohoto tématu se aktivity zaměřovaly především na komunitně vedený místní rozvoj malých obcí, opomenuto nebylo ani zaměření na širokou veřejnost.

V rámci realizace ročního tématu připravil Kraj Vysočina jako předsedající region ERDV ve spolupráci s jednotlivými strukturami ERDV tato opatření:

- **Soutěž Vesnice ERDV 2018** (1. pol. 2018) – každý region nominoval obec do 3 tis. obyvatel, která je dle jeho názoru příkladem dobré praxe v komunitním rozvoji – sedm obcí bylo navzájem porovnáváno a vítěz soutěže získal ocenění Vesnice ERDV roku 2018 ve formě skleněné plastiky – o každé ze sedmi nominovaných obcí byl natočen přibližně tříminutový dvojjazyčný medailonek, který dále slouží pro její prezentaci. Každé obci bylo navíc uděleno čestné uznání za oblast, v níž v porovnání s ostatními nejvíce vyniká. Kraj Vysočina prezentovala obec Heřmanov, která byla oceněna za péči o zachování tradic. Celkovým vítězem se stala dolnorakouská obec Langau.

- Středoškolská studentská soutěž **Návrh uměleckého ocenění charakterizující Evropský region Dunaj–Vltava** (1. pol. 2018) – dvoukolová soutěž (regionální a mezinárodní kolo), vítězové regionálních kol získali jako odměnu voucher na maximálně dvoutýdenní odbornou stáž v jiném partnerském regionu v hodnotě 2 000 €, dle vítězného návrhu bylo vyrobeno konkrétní ocenění, které bylo předáno vítězi Vesnice ERDV 2018. Celkovou vítězkou soutěže se stala studentka druhého ročníku Uměleckoprůmyslové akademie Světla nad Sázavou Adéla Čapková. Dalším vedlejším efektem této aktivity jsou nově vznikající partnerství podobně zaměřených odborných škol v rámci ERDV.
- **Čistý Evropský region Dunaj–Vltava** (celoročně) – jednotlivé regiony se v průběhu roku připojovaly, případně i jinak podporovaly regionální akce na podporu a propagaci čistého životního prostředí (Čistá Vysočina, Uklidme Česko, Ramadama, Hui Pfuí atd.)
- **Evropský den sousedů** (květen) – prezentace ERDV v rámci akcí na podporu sousedských vztahů, a to i přeshraničních, případně organizace vlastních akcí k tomuto tématu v regionech.
- **Vzdělávací cesty starostů a angažovaných obyvatel po příkladech dobré praxe v komunitním rozvoji malých obcí** (září 2018) – obou podzimních cest (rakousko-bavorské regiony, české regiony) se účastnilo přes 40 zástupců obcí z celého ERDV, cesty byly velice pozitivně hodnoceny jak samotnými účastníky, tak prezentujícími se obcemi (11) a dalšími organizacemi (tři firmy, pět spolků). V rámci cesty po českých regionech se prezentovaly příklady dobré praxe obce Křížánky a Vepřívok.
- **Evropský den jazyků** (27. 9., celoročně) – pro ERDV již tradiční aktivity, kdy jednotlivé regiony sami organizují akce nebo se připojují k již probíhajícím akcím na podporu výuky jazyka sousedů (čeština, němčina)
- **Evropský den seniorů** (1. 10.) – prezentace aktivit ERDV nové cílové skupině, jejíž podíl na celkovém obyvatelstvu ERDV neustále narůstá.
- **Výroční konference ERDV** (říjen 2018) – tematické zaměření na komunitní rozvoj měst a obcí na území ERDV, shrnutí dosavadních aktivit ERDV, představení nového tematického směřování, vyhlášení výsledků obou soutěží – osmdesát účastníků jak z řad zástupců regionů, místních samospráv, tak i angažovaných obyvatel ERDV.

ERDV rovněž průběžně sleduje možná témata dalšího rozvoje. V průběhu roku 2018 bylo strukturami ERDV navrženo a politiky následně odsouhlaseno jako nové střednědobé téma pro ERDV: **ERDV – region pro společnost 4.0 s podtématy Průmysl 4.0, Zdravotnictví a Cestovní ruch**. Téma souvisí především s aktuálními globálními trendy digitalizace a automatizace a jejich vlivem na vybrané společensko-vědní oblasti (výzkum, průmysl, vzdělávání, zdravotnictví, cestovní ruch atd.). Konkrétní oblasti byly vybrány regiony s ohledem na jejich kompetence a možnosti realizace projektů v dané oblasti.

Institut regionů Evropy (IRE)

Kraj Vysočina je od roku 2013 členem Institutu evropských regionů. IRE (www.institut-ire.eu) je neziskovou organizací, která se zabývá spoluprací mezi regiony, městy a korporacemi v Evropě na aktuálně řešená témata. V současné době je členem 160 regionálních a lokálních subjektů z 21 zemí Evropy. V rámci členství má kraj možnost využívat například zdarma tiskoviny IRE (časopis), kde jsou uváděny příklady dobré praxe či aktuální výzvy v rámci EU, účastnit se zdarma konference evropských regionů a měst, kde jsou každoročně řešena nejdůležitější témata současnosti, v roce 2018 s podtitulem **Atraktivní regiony a města pro budoucí generace**. IRE je platformou, kde je možné navázat kontakty a získat informace o možnostech spolupráce mezi regiony a organizacemi. Členům je poskytován přímý přístup k rozhodnutím a politikám EU institucí, jsou jim zprostředkovány výsledky mezioborové spolupráce ve výzkumu a prezentována praxe z mezinárodních symposií a odborných konferencí.

European Regional and Local Health Authorities (EUREGHA) – neziskové sdružení Evropských regionálních a lokálních aktérů zodpovědných za zdravotní péči

18. 9. 2012 Kraj Vysočina oficiálně vstoupil do neziskového sdružení EUREGHA. Sdružení EUREGHA tvoří regiony a místní úřady, případně místní a regionální zdravotnické a nemocniční organizace, jejichž cílem je usilovat o vzájemnou spolupráci regionů v oblasti zdravotní péče, upozorňovat instituce Evropské unie na specifické výzvy, kterým regiony čelí, a v neposlední řadě ovlivňovat tvorbu evropské politiky v této oblasti. Roční členský poplatek je ve výši 5 000 euro. V současné době je členem 16 regionů: Dolní Rakousko, belgické Vlámsko, Německojazyčné společenství v Belgii, Kraj Vysočina, francouzský region Languedoc-Roussillon, italské regiony Benátsko, Emilia-Romagna a Toskánsko, nizozemské Limbursko, polský region Podlaskie, španělské Katalánsko, švédské regiony Östergötland, Skåne a Västra Götaland, britský Wales a organizace NHS24 Scotland.

INFORMACE O EVROPSKÉ UNII PRO VEŘEJNOST

Europe Direct Jihlava

Informační středisko Europe Direct Jihlava, které sdílí prostory s Regionální rozvojovou agenturou Vysočina, se nachází v centru Jihlavy a svoji činnost zahájilo 1. 4. 2009. Cílem infocentra je poskytovat obyvatelům Kraje Vysočina snadný a bezplatný přístup k informacím a aktivitám Evropské unie. Na místní a regionální úrovni pořádá také přednášky, besedy a akce na nejrůznější evropská témata.

Jihlavské středisko je koordinováno a spolufinancováno Evropskou komisí a takzvanou hostitelskou organizací, již se na základě výběrového řízení stala právě Regionální rozvojová agentura Vysočina. Služby střediska jsou pro veřejnost zdarma.

Kontakty: www.europe-direct.cz/strediska/jihlava

Eurocentrum Jihlava

Eurocentrum Jihlava je informační místo, kam se občané mohou obracet se svými dotazy týkajícími se Evropské unie. Ve spolupráci s Ministerstvem pro místní rozvoj informují o fondech Evropské unie. Eurocentrum spolupracuje s informačním střediskem Europe Direct Jihlava i s regionálními partnery. Eurocentrum Jihlava sídlí na adrese Tolstého 15.

O vzniku eurocenter rozhodla Koncepce informování o evropských záležitostech, kterou 13. 7. 2005 schválila česká vláda. Eurocentra provozuje odbor informování o evropských záležitostech Úřadu vlády ČR.

Kontakty: www.euroskop.cz/655/sekce/eurocentrum-jihlava

REGION SOUDRŽNOSTI NUTS 2 JIHOVÝCHOD

Region soudržnosti NUTS 2 Jihovýchod je tvořen dvěma územními jednotkami: Jihomoravským krajem a Krajem Vysočina s krajskými městy Brno a Jihlava. Oba regiony mají společný Regionální operační program Jihovýchod pro programovací období 2007–2013 a 2014–2020. Nástupcem regionálních operačních programů je Integrovaný regionální operační program.

Cíle kohezní politiky se v jednotlivých obdobích mění, přizpůsobují se potřebám stávajících a přistupujících členů i celkovému prostředí EU.

Finanční prostředky kohezní politiky jsou čerpány prostřednictvím čtyř fondů: Evropského fondu pro regionální rozvoj, Evropského sociálního fondu, Fondu soudržnosti a okrajově i Evropského námořního a rybářského fondu.

Řídicím orgánem je Regionální rady regionu soudržnosti Jihovýchod. Nastavení postupů, konzultace a hodnocení projektů podle hodnotících kritérií prováděl Úřad Regionální rady a předával seznam zhodnocených projektů Výboru Regionální rady ke schválení. Kontrolu realizace projektů, vyúčtování, platby, monitoring a evaluace provádí opět Úřad Regionální rady.

Orgány Regionální rady regionu soudržnosti Jihovýchod:

- předseda
- výbor (osm zastupitelů z každého kraje)
- úřad

Předsedou Regionální rady je MUDr. Jiří Běhounek, hejtman Kraje Vysočina.

Místopředsedou Regionální rady je Stanislav Navrkal, zastupitel Jihomoravského kraje.

Bližší informace jsou k dispozici na informačním portálu Regionální rady regionu soudržnosti Jihovýchod: www.jihovychod.cz

17

VZTAHY S VEŘEJNOSTÍ

Internetové stránky Kraje Vysočina www.kr-vysocina.cz

Jedním z nejdůležitějších nástrojů pro poskytování informací veřejnosti, propagaci kraje a spolupráci nejen se sdělovacími prostředky jsou mimo jiné webové stránky kraje. Na adrese www.kr-vysocina.cz se průběžně shromažďuje obrovské množství informací. Kraj na nich zveřejňuje prakticky vše, co mu zákony dovolují. Stránky fungují nejen jako archiv Kraje Vysočina a Krajského úřadu Kraje Vysočina, ale i jako zdroj informací, jež se vztahují k regionu.

Na portálu internetové televize Kraje Vysočina (tv.kr-vysocina.cz) jsou uchovávané nejen videopřenosy ze zasedání Zastupitelstva Kraje Vysočina; naleznete zde rovněž záznamy seminářů, konferencí, soutěží a podobně.

The screenshot shows the homepage of the website www.kr-vysocina.cz. At the top, there is a search bar and a 'Hledat' button. Below the search bar, there are five main menu categories: Samospráva, Krajský úřad, Hospodaření transparentně, Veřejné služby, and Život na Vysočině. Each category has a list of sub-links. For example, 'Samospráva' includes links to 'hejtman', 'rada', 'zastupitelstvo', 'Fond Vysočiny, dotace', 'zahraníční vztahy', 'datový sklad', and 'protikoruční portál'. 'Krajský úřad' includes 'telefonní seznam', 'povinné informace', 'podatelna', 'úřední deska', 'dokumenty odborů', 'volné pracovní místa', and 'KOTLÍKY'. 'Hospodaření transparentně' includes 'rozpočet a hospodaření', 'registř smluv', 'investiční mapa', 'veřejné zakázky', and 'transparentní účty'. 'Veřejné služby' includes 'Veřejná doprava Vysočiny', 'příspěvkové organizace', 'školský portál', 'zdravotnický portál', 'rodinný a sociální portál', 'neziskové organizace', and 'dopravní informace'. 'Život na Vysočině' includes 'tiskové zprávy', 'o kraj', 'kalendář akcí', 'Vysočinou turisticky', 'dědictví Vysočiny', 'tiskoviny kraje', and 'MA21, Zdravý kraj'. Below the menus, there are links for 'Podpořené projekty Kraje Vysočina (2014-2020)', 'Pokračovat dále na web', and 'Videa'. At the bottom, there is a featured event: 'Den otevřených dveří Vysočina žije přírodou' on Thursday, June 6, 2019, from 9:30 to 15:30 hours at the Krajský úřad, Zlízkova 57, Jihlava.

Noviny Kraj Vysočina

Další tradiční zdroj informací o činnosti a aktivitách Kraje Vysočina pro veřejnost představuje měsíčník Kraj Vysočina. Pravidelný měsíční náklad novin je 224 000 kusů a tiskovina je zdarma doručována do poštovních schránek všech domácností v kraji. Distribuce byla rozšířena také na specifické instituce, od kterých se očekává zájem o jejich další šíření – krajské nemocnice, domovy důchodců, divadlo, galerie a muzea. Periodikum bylo v minulosti několikrát oceněno odbornou komisí. Vedle osvědčené podoby klasických novin nabízí kraj také internetovou, respektive multimediální podobu novin na adrese www.novinykrajevysocina.cz. V roce 2013, 2014 a 2015 figurovaly noviny na short listu prestižní soutěže Fénix content marketing.

Zpravodaj Kraje Vysočina

Zejména pro obce, krajské příspěvkové organizace a neziskové organizace připravuje kraj každý měsíc Zpravodaj Kraje Vysočina (dále jen „zpravodaj“). Periodikum informuje o nejnovější legislativě, krajských vyhláškách a dotacích. Obsahovou část zpravodaje připravují zaměstnanci krajského úřadu. Veškeré editorské a redakční práce jsou řízeny pracovníky tiskového oddělení. Zpravodaj získal certifikát profesionální úrovně v soutěži Zlatý středník v letech 2007, 2008 a 2009. Spolu s krajským zpravodajem je v nepravidelných intervalech zajišťována i agenda vydávání věstníku. V obou případech může veřejnosti dokumenty nalézt i v elektronické verzi na stránkách www.kr-vysocina.cz > Tiskoviny kraje.

Zveřejňování aktuálních informací – krajské zpravodajství

Pracovníci oddělení tiskového odboru sekretariátu hejtmana denně vydávají aktuální komentované tiskové zprávy a prohlášení. Ze statistik návštěvnosti krajských webových stránek lze usuzovat, že zprávy, které na nich odbor poskytuje, patří k důležitému zdroji ověřených informací. V roce 2018 zveřejnil kraj více než tisícovku tiskových sdělení, jež jsou součástí výše zmíněného archivu. Tiskové oddělení denně připraví a „vyšle do světa“ přibližně dvě až tři nové aktuální zprávy. Podle vedené statistiky vykázaly vedle odboru sekretariátu hejtmana velký informační potenciál odbor školství, odbor dopravy a silničního hospodářství, odbor životního prostředí a odbor sociálních věcí. Velký informační prostor byl v roce 2018 věnován kotlíkovým dotacím, hospodaření kraje, dopravě a zavádění nového systému organizace dopravy pod názvem Veřejná doprava Vysočiny, kúrovkové kalamitě a absenci vody, podpoře technického vzdělávání atd.

Facebook

V závěru roku 2014 obnovil Kraj Vysočina své aktivity na sociální síti Facebook. Byla přijata opatření a specifikovány povinnosti tiskového oddělení vedoucí k efektivní správě tohoto informačního kanálu. Po vzniku zcela nového profilu www.facebook.com/vysocinakraj se tato sociální síť stala plnohodnotným komunikačním kanálem. Za rok 2018 opět vzrostl počet fanoušků, k 31. 12. 2018 sledovalo oficiální stránku Kraje Vysočina 4 092 uživatelů, o zhruba pět set více než před rokem.

Poskytování informací dle zákona č. 106/1999 Sb.

V roce 2018 bylo podáno 84 žádostí o informace ve smyslu InfZ písemně nebo prostřednictvím elektronické pošty, z toho bylo rozhodnutím osm žádostí zcela nebo částečně odmítnuto. Další žádosti byly podávány telefonicky či ústně a byly zodpovězeny příslušnými zaměstnanci Kraje Vysočina zařazenými do Krajského úřadu Kraje Vysočina.

V roce 2018 byla podána tři odvolání proti rozhodnutí o odmítnutí žádosti o informace.

Soudem byl vyřešen jeden případ ve věci přezkoumání zákonnosti rozhodnutí povinného subjektu o odmítnutí žádosti o poskytnutí informace:

Rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 28. 2. 2018, č.j.: 2 As 296/2017-31, který rozsudek KS v Brně ze dne 31. 7. 2017, č. j. 30 A 126/2016 – 45 ve výroku II. zrušuje. Kasační stížnost proti výroku I. a III. rozsudku Krajského soudu v Brně ze dne 31. 7. 2017, č. j. 30 A 126/2016 – 45 zamítá, věc vrací žalovanému k dalšímu řízení a žádnému z účastníků nepřiznává právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti.

NSS při svém rozhodování vycházel z nálezu Ústavního soudu ČR, sp. zn. IV. ÚS 1378/16, a vzhledem k tomu, že dosud nebylo v úplnosti provedeno posouzení všech podmínek plynoucích z uvedeného nálezu Ústavního soudu, nelze mít za jednoznačné, že jsou splněny podmínky pro poskytnutí informací, a tedy pro nařízení této povinnosti soudem. V dalším řízení pak ve smyslu závěrů krajského soudu i citovaného nálezu povinný subjekt znovu posoudí podmínky pro poskytnutí informací žadateli.

V souvislosti se soudním řízením o právech a povinnostech podle InfZ nevznikly Krajskému úřadu Kraje Vysočina žádné náklady na soudem stanovené náhradě nákladů řízení. V souvislosti se soudním řízením o právech a povinnostech podle InfZ nevznikly Krajskému úřadu Kraje Vysočina žádné náklady na vlastní zaměstnance ani žádné náklady na právní zastoupení.

V roce 2018 nebyla poskytnuta žádná výhradní licence ve smyslu InfZ.

V roce 2018 byla podána 1 stížnost podle § 16a InfZ na postup povinného subjektu při vyřizování žádosti o poskytnutí informace – stížnost byla směřována proti výši úhrady za mimořádně rozsáhlé vyhledávání.

V souladu s rozhodnutím MV byla výzva k úhradě za mimořádně rozsáhlé vyhledávání přepracována a žadatel opětovně vyzván k úhradě nákladů za mimořádně rozsáhlé vyhledávání informací.

Další informace vztahující se k uplatňování InfZ je možné získat na internetových stránkách Kraje Vysočina www.kr-vysocina.cz a na jeho úřední desce.

Podpora významných akcí v Kraji Vysočina

Kraj Vysočina v roce 2018 finančně podpořil 48 významných sportovních, kulturních a společenských akcí celkovou částkou převyšující šest milionů korun. Jde o akce pro Vysočinu charakteristické nebo svým dopadem rámcem regionu přesahující.

Tradiční akce pro veřejnost

- Aktivity určené pro nejširší veřejnost probíhaly také v roce 2018. K oslavám výročí sta let od založení republiky se 15. 9. 2018 na Masarykově náměstí v Jihlavě konala akce s názvem Proletí století. Celodenní program připomněl dobové události, pokrmy i techniku. Akci v průběhu dne navštívilo deset tisíc lidí.
- Velmi tradiční akcí v adventním čase je také akce s názvem Barevné Vánoce, která se uskutečnila v prostorách Krajského úřadu Kraje Vysočina 6. 12. 2018 a již se zúčastnilo minimálně 2 500 návštěvníků. Zhruba 60 vystavovatelů z řad sociálních zařízení Kraje Vysočina, středních škol a neziskových organizací nabízelo tradičně rukodělné výrobky a vánoční dobroty.

Soutěž Poznej Vysočinu

Odbor sekretariátu hejtmána zorganizoval v roce 2018 devátý ročník vědomostní soutěže Poznej Vysočinu, která je určena žákům druhého stupně základních škol a nižšího stupně víceletých gymnázií. Do soutěže všeobecných znalostí o našem regionu se dobrovolně zapojilo 85 škol z Kraje Vysočina. Čtyřicetku nejlepších soutěžících čekal ve dnech 19. a 20. května 2017 v Praze pestrý program. Aktivita má velmi pozitivní ohlas jak u soutěžících, tak i u pedagogů a rodičů žáků.

Nejvyšší ocenění Kraje Vysočina

V roce 2008 rozhodlo Zastupitelstvo Kraje Vysočina o vytvoření systému, kterým Kraj Vysočina vyjadřuje uznání a respekt významným osobnostem. V dosavadních deseti ročnících bylo oceněno celkem 102 osobností, jejichž život je spojen s Krajem Vysočina. Udělování nejvyšších ocenění Kraje Vysočina se tak stalo součástí regionálních dějin. Nejvyšší ocenění mají kromě uznání a respektu k osobnostem kraje rovněž trvale a významně posilovat vědomí příslušnosti k území i lidem, kteří na Vysočině žijí.

V listopadu 2018 převzalo Nejvyšší ocenění Kraje Vysočina v Horáckém divadle Jihlava z rukou hejtmana kraje jedenáct výjimečných osobností regionu.

- Kamenná medaile: Martina Sábliková, rychlobruslařka
- Skleněná medaile: Jiří Jakeš, dirigent, Zdeněk Martínek, speciální pedagog a etoped, Petr Mejzlík, triatlonista, Petr Ryška, trenér vrcholových plavců, Pavel Toman, sochař, Petr Zezula, podporovatel lyžařského sportu
- Dřevěná medaile: Monika Benešová, cestovatelka a novinářka, Pavlína Havlenová, profesionální záchranářka a dobrovolná hasička, Denisa Musilová, choreografka a Lucie Satrapová, brankářka českého reprezentačního týmu v házené

Záslužné medaile Kraje Vysočina

Zastupitelé Kraje Vysočina desátým rokem ocenili navržené členy složek Integrovaného záchranného systému Kraje Vysočina. Záslužnými medailemi kraj vyjadřuje uznání aktivní činnosti, která je zaměřena na ochranu životů, zdraví a majetku občanů. Hejtman Kraje Vysočina Jiří Běhounek předal během slavnostního večera v Horáckém divadle Jihlava 24. května 2018 záslužné medaile prvního a druhého stupně 27 oceněným. Za mimořádné pracovní výsledky, budování krajského integrovaného systému, a především za záchranu nebo pomoc při záchraně lidského života bylo záslužnými medailemi oceněno celkem už 279 osob.

Oddělení vnějších vztahů také vydalo několik publikací, které pojednávají o činnosti kraje, nebo se na nich přímo podílelo:

- Výroční zpráva Kraje Vysočina 2017
- Kalendář akcí na Vysočině 2018 (ve spolupráci s Vysočina Tourism, p. o.)
- Velký nástěnný kalendář Kraje Vysočina

Ocenění, jež získal Kraj Vysočina v roce 2018:

- Ocenění Úřad roku Půl na půl 2018 – respekt k rovným příležitostem
- Ocenění AKTIVNÍ KRAJ v kategorii sběru do červených kontejnerů

SYMBOLY KRAJE

Znak a vlajka Kraje Vysočina

Znak Kraje Vysočina je představován čtverečným štítem, v jehož prvním modrém poli je stříbro-červeně šachovaná, zlatě korunovaná orlice se zlatou zbrojí. Druhé a třetí stříbrné pole je symbolizováno červeným ježkem a červenými jeřabinami na zelené větvi o dvou listech a čtvrté červené pole náleží stříbrnému, zlatě korunovanému lvu se zlatou zbrojí.

Symbolika

1. pole – moravská orlice – symbol historické moravské zemské příslušnosti k východní části kraje
2. pole – ježek – symbol sídelního města kraje (takzvaný klíčový derivát městského znaku hlavního města kraje – Jihlavy)
3. pole – jeřáb – symbol dílčí identity kraje; jako typický strom Vysočiny, vyjadřující nezdolnost a prostou krásu regionu
4. pole – český lev – symbol historické české zemské příslušnosti k západní části kraje

Znak kraje byl schválen dne 20. listopadu 2001 Zastupitelstvem Kraje Vysočina.

Logo Kraje Vysočina

Logo Kraje Vysočina vychází ze základních principů komunikace kraje, jako jsou aktivita, vstřícnost a respekt. Je tvořeno obrazovým znakem a textem. Obrazový znak, který zároveň plní funkci akcentu jednoho z písmen logotypu, vizuálně ztvárňuje charakter krajiny – Vysočinu. Barevnost loga – modrá a zelená – vyvolává asociace, jakými jsou čistota, voda, lesy, ovzduší a ekologie. Současně tato barevnost podporuje akčnost a celkově svěží vyznění loga kraje.

18

KRIZOVÉ ŘÍZENÍ A BEZPEČNOST

Hlavním a neúčinnějším nástrojem pro zvládnání mimořádných událostí a krizových situací na území kraje je Integrovaný záchranný systém (dále jen „IZS“), jenž je určen pro koordinaci a provádění záchranných a likvidačních prací při haváriích a živelních pohromách. IZS není instituce; je to vytvořený systém spolupráce jednotlivých složek IZS, který tvoří součást celku pro zajištění vnitřní bezpečnosti státu. Na úrovni kraje IZS organizuje hejtman kraje, jenž zároveň koordinuje a kontroluje přípravu na mimořádné události i jejich řešení v případě, že nastanou.

Krizové řízení představuje souhrn řídicích činností orgánů krizového řízení zaměřených na analýzu a vyhodnocení bezpečnostních rizik, plánování, organizování, realizaci a kontrolu činností prováděných v souvislosti:

- s přípravou na krizové situace a jejich řešení
- s ochranou kritické infrastruktury

Integrovaný záchranný systém se skládá ze dvou částí: základních složek a ostatních složek.

Základní složky zabezpečují každodenní nepřetržitou pomoc při ohrožení života, zdraví či majetku osob.

Jsou to:

- Hasičský záchranný sbor České republiky
- Jednotky požární ochrany, zařazené do plošného pokrytí kraje jednotkami požární ochrany
- Zdravotnická záchranná služba
- Policie České republiky

Ostatní složky IZS poskytují při záchranných a likvidačních pracích plánovanou pomoc na vyžádání na základě uzavřených dohod. Jejich výčet vychází z poplachového plánu IZS kraje.

Jsou to:

- vyčleněné síly a prostředky ozbrojených sil
- ostatní ozbrojené bezpečnostní sbory
- ostatní záchranné sbory
- orgány ochrany veřejného zdraví
- havarijní, pohotovostní, odborné a jiné služby
- zařízení civilní ochrany
- neziskové organizace a sdružení občanů, které lze využít k záchranným a likvidačním pracím

18. KRIZOVÉ ŘÍZENÍ A BEZPEČNOST

CVIČENÍ SLOŽEK INTEGROVANÉHO ZÁCHRANNÉHO SYSTÉMU

K zabezpečení výcviku, akceschopnosti a koordinace činnosti složek IZS jsou každoročně organizována taktická cvičení s různými náměty činností, jež jsou předem projednány a s nimiž jsou cvičící seznámeni. Prověřovací cvičení nejsou předem ohlášená a jejich smyslem je, jak již sám název napovídá, prověřit reakci na vzniklou mimořádnou událost, aniž by to prověřovaná organizace dopředu věděla.

V kalendářním roce je vždy plánováno pět taktických cvičení IZS, z nichž jedno s názvem Horizont je na základě rozsahu a počtu zapojených záchranářů označováno jako cvičení krajské.

Taktická cvičení IZS v roce 2018

Okres	Téma cvičení	Termín
Třebíč	Možnost výskytu vysoce nakažlivé nemoci v lékařském zařízení (Třebíč)	10. května 2018
Pelhřimov	Horizont 2018 - Mimořádná událost s velkým počtem zraněných a obětí (Kamenice nad Lipou)	22. května 2018
Havlíčkův Brod	Amok – útok aktivního střelce (Havlíčkův Brod)	4. června 2018
Žďár nad Sázavou	Vyhledávání osob – pátrací akce v terénu (Bohdalov)	13. září 2018
Jihlava	Špinavá bomba (Pístov)	31. října 2018

Cílem cvičení bylo:

- nacvičit a prohloubit postup a taktiku složek IZS během společného zásahu při záchranných a likvidačních pracích
- nacvičit a prohloubit spolupráci a organizaci spojení mezi složkami IZS

Výsledky cvičení prokázaly dobrou organizační i materiální připravenost IZS Kraje Vysočina při organizaci záchrany životů, zdraví, majetku i životního prostředí a prohloubily vzájemnou součinnost při provádění záchranných prací na taktické a operační úrovni. Cvičení IZS v Třebíči se zúčastnila i delegace spřáteleného regionu z Běloruska.

FINANCOVÁNÍ SLOŽEK IZS Z ROZPOČTU KRAJE

Kraj je zřizovatelem Zdravotnické záchranné služby Kraje Vysočina, která je jednou ze základních složek IZS. Kromě této složky kraj každoročně finančně přispívá i složkám, na jejichž provozu se běžně nepodílí. Cílem této finanční podpory je zajištění rozvoje akceschopnosti IZS, a tím i udržení bezpečnosti obyvatel regionu na vysoké úrovni.

Velké podpory kraje se každým rokem dostává i dobrovolným hasičům. Kraj oceňuje nejen jejich práci, ale také společenský přínos pro život v obcích. V roce 2018 získalo Krajské sdružení dobrovolných hasičů Kraje Vysočina na soutěže, činnost mládeže a prevenci 1,9 milionu Kč a jednotlivé obce pro své jednotky dobrovolných hasičů na vybavení a činnost pak 4,3 milionu Kč.

Od roku 2016 poskytuje Kraj Vysočina dotaci obcím na nákup dopravních automobilů do vybavení jednotky požární ochrany a na stavbu, rekonstrukci nebo opravu požární zbrojnice. Příspěvek byl poskytován až do výše 300 000 Kč na jeden automobil a v případě požární zbrojnice až do výše 3 mil. Kč. V roce 2018 schválil kraj obcím dotace na tyto účely ve výši 18,6 mil Kč.

Kraj přispívá obcím i na nákup cisternových automobilových stříkaček. V roce 2018 kraj schválil dotace ve výši 1 mil. Kč.

BEZPEČNOSTNÍ RADA KRAJE

Bezpečnostní rada kraje je poradním orgánem hejtmána kraje pro přípravu na krizové situace.

Jednání bezpečnostní rady kraje probíhá dle schváleného ročního plánu práce nebo může být svoláno na základě odůvodněné žádosti předsedy či některého z členů. Na jednání bezpečnostní rady se projednává a posuzuje stav zabezpečení a připravenosti na krizové situace na území kraje. Pozvání na jednání Bezpečnostní rady kraje mohou dostat i další osoby, pokud je jejich účast nezbytná k posouzení stavu zabezpečení a stavu připravenosti na krizové situace.

PREVENCE KRIMINALITY

Zastupitelstvo Kraje Vysočina schválilo Usnesením č. 0387/05/2016/ZK dokument Konceptce prevence kriminality Kraje Vysočina na léta 2017 až 2020 (dále jen „konceptce“). Nástrojem plnění opatření obsažených v konceptci jsou roční programy prevence kriminality, které vymezují hlavní bezpečnostní problémy, způsob jejich řešení a finanční zabezpečení.

18. KRIZOVÉ ŘÍZENÍ A BEZPEČNOST

Hlavní trvalé cíle prevence kriminality v kraji jsou:

- zvyšování pocitu bezpečí občanů a snižování míry a závažnosti trestné činnosti
- omezování příležitostí pro páchaní trestné činnosti
- při práci s potenciálními pachateli trestných činů se zaměřit na narůstající problémy recidivy a na účinnější resocializaci pachatelů a prevenci kriminality mládeže
- poskytovat pomoc obětem trestné činnosti se zvláštním zřetelem na skupiny zvláště zranitelných obětí
- efektivně vynakládat finanční prostředky na projekty prevence kriminality

18. KRIZOVÉ ŘÍZENÍ A BEZPEČNOST

Financování složek IZS z rozpočtu kraje (v Kč)

Rok	HZS*	SDH*	Policie ČR
2012	4 500 000	6 000 000	-
2013	4 752 000	6 000 000	3 000 000
2014	4 500 000	6 000 000	2 500 000
2015	4 500 000	6 000 000	2 500 000
2016	4 500 000	16 023 396	3 000 000
2017	4 500 000	22 100 000	3 000 000
2018	4 730 000	23 920 490	-

*HZS – Hasičský záchranný sbor, SDH – Sbor dobrovolných hasičů

Složení Bezpečnostní rady Kraje Vysočina k 31. prosinci 2018

Jiří Běhounek	Předseda	Hejtmán Kraje Vysočina
Vladimír Novotný	Člen	Náměstek hejtmána Kraje Vysočina
Tomáš Martinec	Člen	Předseda Bezpečnostní komise Rady Kraje Vysočina
Zdeněk Kadlec	Člen	Ředitel Krajského úřadu Kraje Vysočina
Jiří Němec	Člen	Ředitel Hasičského záchranného sboru Kraje Vysočina
Miloš Trojánek	Člen	Ředitel Krajského ředitelství Policie Kraje Vysočina
Vladislava Filová	Členka	Ředitelka Zdravotnické záchranné služby Kraje Vysočina
Soňa Měrtlová	Členka	Vedoucí odboru zdravotnictví krajského úřadu
Ivo Páteček	Člen	Pověřen řízením Krajského vojenského velitelství Jihlava
Miloš Štěpanovský	Člen	Ředitel Jaderné elektrárny Dukovany
Jan Murárik	Člen-tajemník	Vedoucí oddělení krizového řízení a bezpečnosti krajského úřadu

18. KRIZOVÉ ŘÍZENÍ A BEZPEČNOST

Kriminalita v krajích ČR včetně možnosti třídění trestných činů dle kompletního číselníku trestných činů

Kraj	2015		2016		2017		2018	
	Zjištěné trestné činy	Objasněné trestné činy	Zjištěné trestné činy	Objasněné trestné činy	Zjištěné trestné činy	Objasněné trestné činy	Zjištěné trestné činy	Objasněné trestné činy
Hlavní město Praha	64 095	16 227	56 432	14 182	50 726	11 780	47 601	12 129
Jihočeský kraj	12 595	7 812	10 816	6 778	9 662	6 451	8 861	6 005
Jihomoravský kraj	23 828	10 074	21 599	9 168	20 086	8 598	19 562	8 101
Karlovarský kraj	5 737	3 976	4 983	3 380	5 084	3 485	5 034	3 383
Kraj Vysočina	6 880	4 103	5 986	3 683	5 459	3 342	5 312	3 152
Královéhradecký kraj	8 575	5 440	7 286	4 578	7 230	4 654	6 723	4 460
Liberecký kraj	11 154	5 409	9 186	4 849	8 672	4 667	9 065	4 988
Moravskoslezský kraj	30 364	14 270	26 528	13 396	24 781	12 450	23 465	12 456
Olomoucký kraj	12 609	6 812	11 600	6 483	10 246	6 011	9 332	5 631
Pardubický kraj	6 812	4 075	5 933	3 791	5 808	3 765	5 558	3 675
Plzeňský kraj	10 512	5 687	9 679	4 931	9 727	4 664	9 923	4 812
Středočeský kraj	25 442	11 202	22 124	10 450	20 424	9 691	19 210	9 292
Ústecký kraj	21 061	12 352	18 377	11 445	17 531	11 040	16 560	10 466
Zlínský kraj	7 964	4 702	7 398	4 528	6 867	4 292	6 199	4 245
Celkem	247 628	112 141	217 927	101 642	202 303	94 890	192 405	92 795

Celková kriminalita v Kraji Vysočina (leden–září 2018)

	2017	2018	rozdíl	rozdíl %
Registrováno	4207	4135	-72	-1,7
Objasněno	2427	2259	-168	-6,9
Objasněno v %	57,7	54,6		-3,1
Objasněno dodatečně	391	360	-31	-7,9
Objasněno celkem	2818	2619	-199	-7,1

Výdaje na prevenci kriminality v roce 2018

Název programu	Státní dotace	Dotace z rozpočtu kraje	Dotace z Fondu Vysočiny	Vlastní podíl	Dotace celkem
Program prevence kriminality ČR 2017	1 685 518	0	0	1 895 808	3 581 326
Ochrana obecního majetku 2017	0	430 905,5	0	742 031	1 172 936,5
Program prevence kriminality Kraje Vysočina 2017	0	1 283 010	0	820 157,50	2 103 167,5
Grantový program Prevence kriminality 2017	0	0	1 245 198	1 593 236	2 838 434
Celkem	1 685 518	1 713 915,5	1 245 198	5 051 232,5	9 695 864

19

ROZVOJ INFORMAČNÍCH TECHNOLOGIÍ

V našem kraji dlouhodobě považujeme informační technologie a elektronizaci veřejných služeb za jednu z klíčových rozvojových priorit. V roce 2018 byla krajem v oblasti IT realizována řada aktivit jak na mezinárodní a národní úrovni, tak i v regionálním měřítku.

Nejvýznamnější aktivitou a současně největší investicí do informačních technologií je realizace projektu Služby technologického centra Kraje Vysočina 2016. Projekt je spolufinancován programem iROP s celkovými náklady téměř 100 mil. Kč. Cílem projektu je zavedení nových informačních systémů využívaných (nejen) pro řízení příspěvkových organizací Kraje Vysočina. Pro umožnění řádného užití těchto systémů je nutno zajistit nové komunikační linky sítě ROWANet do měst Telč, Humpolec a Velká Bíteš.

Nově realizované služby pro kraj a jeho organizace jsou následující:

- Centrální nákup – SW pro centrální evidence nákupů zadavatele
- eLearning – SW umožňující moderní způsob školení
- Elektronická řídicí kontrola – SW umožňující e-proces elektronické řídicí kontroly, zejména ve smyslu zákona č. 320/2001 Sb., o finanční kontrole, ve znění pozdějších předpisů
- Facility management – SW pro správu nemovitostí
- HelpDesk – SW pro správu požadavků (incidentů)
- Metadatový editor – SW pro pořizování popisných údajů – takzvaných metadat
- Služby procesního řízení – SW, který zajistí další rozvoj a modernizaci procesně zaměřeného prostředí
- Private Cloud – SW, jenž zajistí řízený přístup k určeným virtuálním strojům

Vedle nových (výše popsaných služeb) dochází k modernizaci HW vybavení samotného Technologického centra, a to zejména v oblasti pořízení nových serverů, diskových polí, systémů pro zajištění kybernetické bezpečnosti centra a systému pro aplikační monitoring všech služeb centrem provozovaných.

V rámci projektu NIX-ZD.CZ – Zavedení přeshraničních služeb elektronického zdravotnictví v České republice Kraj Vysočina jako vedoucí subjekt národního konsorcia projektu za ČR, jehož dalšími členy jsou Ministerstvo zdravotnictví České republiky, Nemocnice Jihlava a Zdravotnická záchranná služba Kraje Vysočina, připravil a otestoval technologickou funkčnost takzvaného národního kontaktního místa pro přeshraniční výměnu zdravotní dokumentace v rámci EU. Technologický audit vedený zástupci Evropské komise a ostatních členských států implementaci tohoto řešení schválil a doporučil jeho využití pro běžný provoz. Ve spolupráci se Státním úřadem pro kontrolu léčiv zahájil Kraj Vysočina přípravné práce na implementaci další přeshraniční služby elektronického zdravotnictví – využití eReceptu v přeshraničním měřítku. V neposlední řadě je Kraj Vysočina součástí evropského projektového konsorcia, které se zabývá možnostmi implementace elektronické identity v přeshraničních systémech elektronického zdravotnictví.

Kraj Vysočina ve spolupráci s Krajským ředitelstvím Policie ČR kraje Vysočina a Policejní akademií v Praze pořádal už poosmé mezinárodní konferenci Řešení elektronického násilí a kyberkriminality. Konference se uskutečnila 18. a 19. října 2018 v sídle Kraje Vysočina. Během těchto dvou dní se zde setkali přední odborníci na kybernetickou bezpečnost nejen z České republiky, ale i ze zahraničí, konkrétně ze Španělska, Rumunska, Polska, Litvy a Slovenska.

Na základě dlouhodobé spolupráce s tchajwanskými partnery byl v pelhřimovské nemocnici úspěšně rozšířen chytrý systém pro řízení a správu LED osvětlení o funkci automatického nastavení úrovně stmívání vnitřních světel. Na konci roku 2018 se pak skupina osmi studentů krajských technických středních škol společně s jedním ze svých učitelů zúčastnila desetidenní znalostní cesty na Tchaj-wan, kde měli možnost setkat se s nejnovějšími trendy v oblasti smart technologií, elektromobility i autonomní dopravy.

Unikátní možnost dostala dvacítka studentů a čtyři učitelé technických středních škol Kraje Vysočina, kteří se zúčastnili speciálního kurzu nazvaného Autonomní vozidlo. Vzdělávací aktivita, jež vznikla na základě nové a ojedinělé spolupráce Kraje Vysočina a Ústavu bezpečnostních technologií a inženýrství, Fakulty dopravní Českého vysokého učení technického v Praze, má za cíl vybraným studentům a pedagogům představit teoretické i praktické základy fungování systémů vozidla, které nepotřebuje řidiče.

O trvalý technologický rozvoj ve všech oblastech služeb poskytovaných Krajem Vysočina se budeme snažit také v následujících letech, neboť moderní technologie ve veřejné správě hrají stále důležitější roli stejně jako v životě každého z nás.

MUDr. Jiří Běhounek
odpovědný radní pro oblast informačních technologií
hejtman Kraje Vysočina

ZLATÝ ERB 2018

Na slavnostním ceremoniálu byly dne 12. března 2018 na Krajském úřadě Kraje Vysočina vyhlášeny výsledky krajského kola jubilejního 20. ročníku soutěže Zlatý erb 2018 o nejlepší webové stránky měst a obcí. Ceny vítězům krajského kola soutěže Zlatý erb 2018 předali na slavnostním ceremoniálu hejtman Kraje Vysočina Jiří Běhounek a zástupci sponzorských firem. Vyhlásovány byly i výsledky dalších dvou kategorií, a to pro všechna školská, zdravotní, sociální a kulturní zařízení, která mají sídlo na území Kraje Vysočina, a pro Sborny dobrovolných hasičů Kraje Vysočina.

Výsledky krajského kola (podle vyhlášených kategorií):

Nejlepší webové stránky měst (postupová kategorie)

1. Jihlava (www.jihlava.cz)
2. Humpolec (www.mesto-humpolec.cz) a Polná (www.mesto-polna.cz)
3. Moravské Budějovice (www.mbudejovice.cz)

Nejlepší webová stránka obce/městyse (postupová kategorie)

1. Myslivořice (www.myslivořice.cz)
2. Dolní Město (www.dolnimesto.cz)
3. Hluboké (www.hluboke.cz)

Smart city a nejlepší elektronická služba (postupová kategorie)

1. Rudíkov: Aktivní mapa závod v obci (<http://www.rudikov.cz/h-l-a-s-e-n-i-z-a-v-a-d>)

Nejlepší web školského, kulturního a sociálního/zdravotního zařízení

1. Nemocnice Jihlava, příspěvková organizace (www.nemji.cz)
2. Základní škola a Mateřská škola Ždírec nad Doubravou (<https://skola.zdirec.cz/>)
3. Informační centrum a Klub kultury Města Velké Bíteše (www.bitessko.com)

Nejlepší web dobrovolného hasičského sboru

1. Sbor dobrovolných hasičů Bobrová (www.hasicibobrova.cz)
2. Sbor dobrovolných hasičů Polnička (<http://www.sdh-polnicka.estranky.cz/>)
3. Sbor dobrovolných hasičů Výčapy (www.sdhvycapy.cz)

Do celostátního kola, které bylo vyhodnoceno na konferenci ISSS 9. dubna 2018 v Hradci Králové, obvykle postupují vítězové kategorií: Nejlepší webová stránka obce, Nejlepší webová stránka města a Smart city a Nejlepší elektronická služba. V soutěži se ale uplatňuje pravidlo, že pokud se v krajském kole na prvním místě umístí vítěz loňského ročníku celostátní soutěže, do celostátního kola postupuje soutěžící z druhého místa v krajském kole. Protože v roce 2018 město Jihlava obhájilo své prvenství z roku 2017, kdy postoupilo do celostátní soutěže, kterou následně i vyhrálo, postoupila nyní do celostátního kola dvě města, která se společně umístila na druhém místě, a to Humpolec a Polná. Dále postoupila do celostátního kola obec Myslivořice a v kategorii elektronických služeb soutěžila v celostátním kole obec Rudíkov. V celostátním kole byla vedle tradičních kategorií udělena také Zvláštní cena Jana Savického za nejlépe zvládnuté povinné informace. Porota shledala bezchybné zpracování povinných informací u obce Myslivořice, která taktéž obsadila třetí místo v kategorii Nejlepší webová stránka obce.

19. ROZVOJ INFORMAČNÍCH TECHNOLOGIÍ

FOND VYSOČINY

Grantový program Informační a komunikační technologie 2018

V únoru 2018 byl zastupitelstvem kraje schválen grantový program na podporu rozvoje IT v Kraji Vysočina Informační a komunikační technologie 2018 s celkovou alokací 2,5 mil. Kč.

Grantový program byl rozčleněn na tři podprogramy:

- Titul A: Webové stránky 800 000 Kč
- Titul B: Bezpečnost dat a virtualizace 1 200 000 Kč
- Titul C: Vzdělávání 500 000 Kč

Účelem poskytovaných finančních prostředků bylo zajistit spolufinancování při budování eGovernmentu, ICT infrastruktury veřejné správy, elektronické bezpečnosti a zvyšování ICT gramotnosti a vzdělávání v Kraji Vysočina.

	Žádosti						Požadovaná výše podpory (Kč)	Rozdělená podpora z FV (Kč)	Vlastní podíl úspěšných žadatelů (Kč)	Celkový objem zrealizovaných projektů (Kč)
	Došlé	Uspokojené	% uspokoj.	Hodnocené	Vyřazené	% hodnocených z celkového počtu				
Titul A: Webové stránky	55	48	87	48	7	85	1 358 717	1 159 770	-	-
Titul B: Bezpečnost dat a virtualizace	27	13	48	24	3	87	1 883 940	1 202 485	-	-
Titul C: Vzdělávání	6	5	83	5	1	80	187 745	137 745	-	-
Celkem	88	66	75	77	11	86	3 430 402	2 500 000	2 532 708	5 032 708

Grantový program Infrastruktura ICT 2017

V únoru 2018 byl zastupitelstvem kraje schválen druhý grantový program na podporu rozvoje regionální ICT infrastruktury v Kraji Vysočina Infrastruktura ICT 2018 s celkovou alokací 3,5 mil. Kč.

Účelem poskytovaných finančních prostředků bylo zajistit spolufinancování vytváření základní komunikační infrastruktury a její další rozvoj. Aktivita podporované prostřednictvím tohoto grantového programu byly zaměřené především na rozvoj stávající základní komunikační infrastruktury, pokrytí míst s nedostatečnou dostupností internetu, zlepšení rychlosti a kvality přístupu k internetu a zlepšení dostupnosti služeb mobilních sítí prostřednictvím zlepšení dostupnosti signálu GSM.

Program byl určen pro obce Kraje Vysočina, svazky obcí v Kraji Vysočina, organizace zřízené samosprávou v Kraji Vysočina a NNO se sídlem v Kraji Vysočina s maximální podporou 250 000 Kč (60 % z celkových uznatelných nákladů) na jeden projekt.

Došlé	Uspokojené	Žádosti				Požadovaná výše podpory (Kč)	Rozdělená podpora z FV (Kč)	Vlastní podíl úspěšných žadatelů (Kč)	Celkový objem zrealizovaných projektů (Kč)
		% uspokojených žádostí	Hodnocené	Vyřazené	% hodnocených z celkového počtu				
23	15	65	21	2	90	4 879 541	3 447 856	4 525 187	7 973 043

ELEKTRONICKÁ BEZPEČNOST

Využívání a rychlý rozvoj informačních a komunikačních technologií přináší vedle řady výhod i jistá rizika pro uživatele počítačů a mobilních telefonů. Od roku 2010 funguje na krajském úřadě pracovní skupina pro řešení problematiky elektronické bezpečnosti.

Kraj Vysočina pořádá v roce 2018 několik seminářů a školení zaměřených na problematiku elektronické bezpečnosti. Semináře byly určeny pro studenty, IT odborníky, pedagogy, sociální pracovníky, policisty i odbornou veřejnost. V říjnu 2018 pořádá Kraj Vysočina ve spolupráci s Krajským ředitelstvím Policie Kraje Vysočina a Policejní akademii ČR osmý ročník mezinárodní konference Řešení elektronického násilí a kyberkriminality. Hlavními tématy konference byly právní aspekty, trendy a eliminace kybernetické kriminality a vzdělávání, výzkum a prevence v oblasti kybernetické a informační bezpečnosti. Konference se zúčastnili přední odborníci na elektronickou kriminalitu nejen z České republiky, ale i ze zahraničí (Španělsko, Polsko, Německo).

Pracovní skupina k problematice elektronické bezpečnosti pořádala již poosmé kreativní soutěž určenou pro žáky a studenty základních a středních škol v Kraji Vysočina. V tomto roce byl hlavním tématem Cloud a možná rizika s ním spojená. Do soutěže s názvem Cloud aneb Moje data v internetu se přihlásilo přibližně 130 soutěžících, kteří zaslali 80 soutěžních prací.

Vybrané IT společnosti i školy využívaly i v roce 2018 značku Kraj Vysočina DOPORUČUJE PRO BEZPEČNÝ INTERNET a značku eBezpečná škola.

Veškeré informace o aktivitách pracovní skupiny elektronické bezpečnosti jsou dostupné na www.kr-vysocina.cz/ebezpecnost.

KPBI – Kraje pro bezpečný internet

Vysočina byla i v roce 2018 vedoucím krajem projektu Kraje pro bezpečný internet. Jedná se o projekt spolupráce krajů v oblasti elektronické bezpečnosti. V roce 2018 byly již existující e-learningové kurzy pro rodiče doplněny o krátká videa zaměřená na problematiku elektronické bezpečnosti a seznamování dětí s IT. Stejně jako v předchozích letech byl i v roce 2018 v rámci KPBI připraven znalostní kvíz pro děti a studenty. V roce 2018 se tohoto kvízu zúčastnilo téměř než 30 000 žáků a studentů. V Kraji Vysočina to bylo přes 3 000 zapojených žáků a studentů. V roce 2018 proběhl také v rámci projektu KPBI Výzkum vnímání kyberkriminality mezi žáky 2. stupně základních škol. Výzkumu se zúčastnilo více než 50 000 respondentů. Výstupy výzkumu a více informací o projektu KPBI jsou dostupné na www.kpbi.cz.

20

KRAJSKÝ ÚŘAD

Vážené čtenářky, vážení čtenáři Výroční zprávy Kraje Vysočina!

Rád bych i v letošním roce uvedl tu část výroční zprávy kraje, která se týká jednoho ze čtyř hlavních – a přímo zákonem ustanovených – orgánů kraje: krajského úřadu.

Vítám, že se zajímáte o správu veřejných věcí, v tomto konkrétním případě o její regionální úroveň. Vážím si toho. Ať je důvodem vašeho zájmu o výroční zprávu cokoli, je dobře, že je to právě tento dokument, kde hledáte základní informace o našem kraji, o činnosti jeho orgánů a vazbách na veřejné služby poskytované příspěvkovými organizacemi, vůči nimž kraj vystupuje jako zřizovatel (a je tedy v podstatě v podobném postavení, jako je vlastník, akcionář, investor ve vztahu k obchodním společnostem). Váš zájem je jednak potvrzením smysluplnosti naší práce na výroční zprávě a jednak vaším osobním příspěvkem k fungování demokratického systému veřejné správy v regionu.

Výroční zpráva vám nabízí sice jen základní údaje a informace, jsou však skutečně validní (ověřené) a také komplexní. Doufám rovněž, že se nám podařilo je uspořádat do přehledné, snadno srozumitelné formy. Ze žádného jiného dokumentu kraje nemůžete získat tak ucelený přehled o hlavních aktivitách kraje včetně kraje poskytovaných a zajišťovaných veřejných služeb a včetně výkonné a správní činnosti krajského úřadu.

A nyní již k samotnému krajskému úřadu. Aktivity krajského úřadu je možné rozdělit do dvou hlavních oblastí:

V samostatné působnosti kraje úřad zajišťuje výkon usnesení samosprávných orgánů kraje (zastupitelstva, rady a hejtmána) a poskytuje servis pro jejich rozhodování (připravuje informace a vytváří podklady k jednání). Úřad je také nositelem návrhové kompetence, a tím i svého dílu související odpovědnosti za veřejné služby i celkový rozvoj regionu. V této části své činnosti se úřad řídí toliko zákony a jinými obecně závaznými právními předpisy a samozřejmě také rozhodnutími zmíněných orgánů krajské samosprávy. Státní orgány nemají žádné právo nad rámec výslovného zákonného zmocnění do samostatné působnosti kraje zasahovat. V této souvislosti se úřad svým podílem účastní na zajišťování veřejných služeb a rovněž na řízení příspěvkových organizací, a to v rámci pověření od rady kraje.

Krajský úřad vykonává také státní správu, a to v takzvané přenesené působnosti kraje. Tyto činnosti provádíme za stát a jsme přitom státním orgánům podřízeni. Proto v této činnosti musíme respektovat nejen zákony, ale také rozhodnutí a metodické pokyny nadřízených orgánů (zpravidla jde o vládu, ministerstva a jiné ústřední orgány).

Úřad je tu samozřejmě především pro vás – klienty, zákazníky. Pracujeme pro veřejnost, pro fyzické osoby (občany a také podnikatele) i organizace (právnícké osoby). Jsme připraveni pro vás pracovat a poskytovat vám plně profesionální službu. Prosím však o pochopení, pokud rozhodnutí, stanoviska, postupy a aktivity úřadu nejsou v konkrétním případě v souladu s vaším jednotlivým požadavkem, přáním či očekáváním. Kraje, a tedy i krajské úřady, jsou totiž mimo jiné také mocenské orgány, jež v mnohých případech rozhodují o právech a povinnostech jednotlivých osob nebo jejich skupin a řada jejich rozhodnutí a aktivit se týká zájmů konkrétních subjektů. Protože tyto zájmy jsou často protichůdné, nevyhne se situacím, kdy někomu nemůže být vyhověno, musí mu být něco přikázáno, nebo naopak zakázáno, nemůže dostat, co žádá, či nemůže být konáno, jak si přeje. Je to přirozené, i když často také konfliktní. Při své práci ctíme především právo, právní řád, a tedy ústavu, ústavní zákony, obecné zákony a k nim vydané prováděcí předpisy. Ctíme také obecný nebo (chcete-li) veřejný zájem. Při výkonu státní správy navíc musíme respektovat řídicí akty ústředních orgánů státní správy, jak již bylo zmíněno. V neposlední řadě pak při výkonu samostatné působnosti (samosprávy kraje) respektujeme rozhodnutí zastupitelstva, rady a případně hejtmána (podle kompetenčního vymezení vycházejícího ze zákona). Soukromé zájmy, jsou-li ve vzájemném rozporu, pak musíme v takovýchto mezích posuzovat a citlivě vyvažovat.

Krajský úřad má tedy pro svoji práci řadu omezení a podmínek. Přesto se pokoušíme být k vám vstřícní, otevření a přátelští a právě o to budeme i nadále usilovat. Myslím, že se nám to společně docela daří. Nemusíme spolu vždy a ve všem souhlasit, ale důležité je, abychom se respektovali, byli k sobě korektní a aby úřad odváděl profesionální práci. A k takovému usilování se vůči veřejnosti sám za sebe i za celý krajský úřad zavazují.

Mgr. Ing. Zdeněk Kadlec, dr. h. c.
ředitel Krajského úřadu Kraje Vysočina

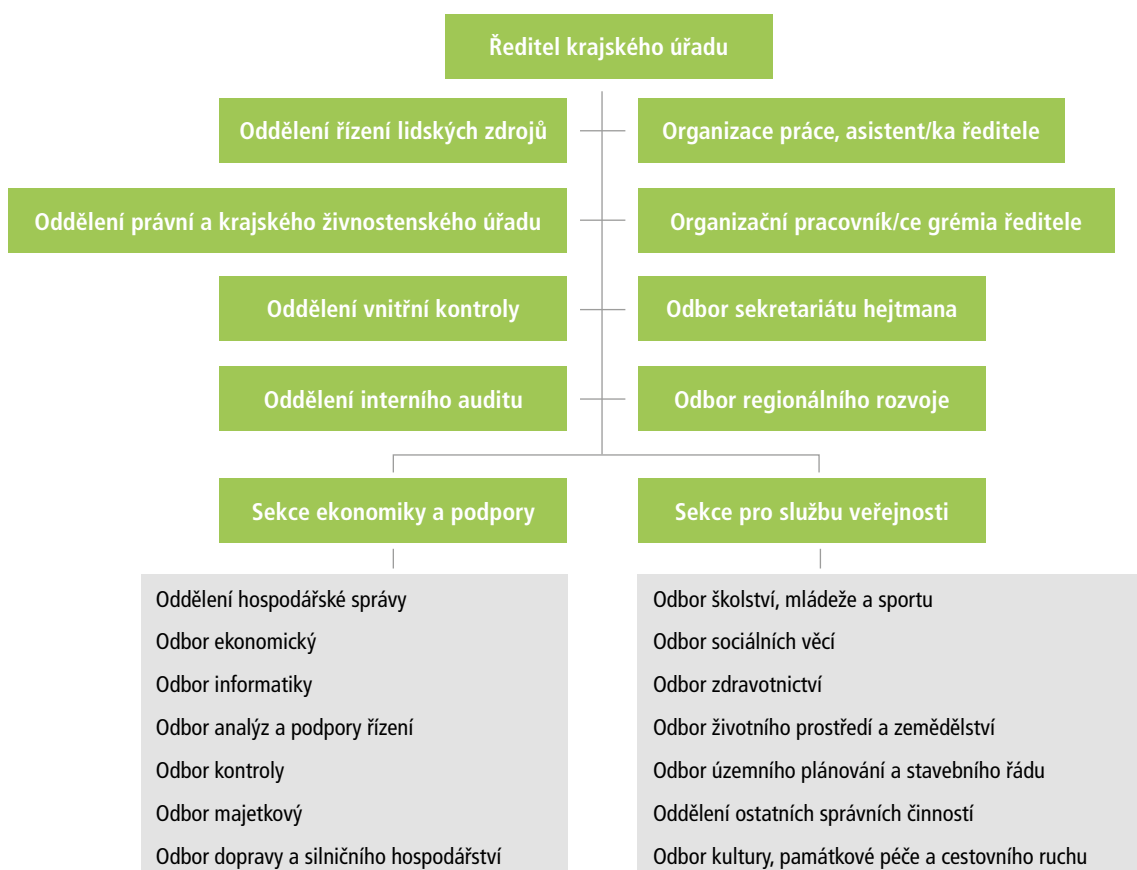
KRAJSKÝ ÚŘAD

Krajský úřad zaměstnává 466 lidí (stav ke 31. prosinci 2018). Úřad je členěn na sekce (2), odbory do sekcí nezařazené (2) a oddělení nezařazená do sekcí ani odborů (4). V čele sekcí stojí zástupci ředitele – ředitelé sekcí, kteří jsou bezprostředně podřízeni řediteli. V čele odborů, jež nejsou zařazeny do sekcí, stojí vedoucí odborů, kteří jsou podřízeni přímo řediteli. V čele oddělení nezařazených do sekcí ani odborů stojí vedoucí oddělení, již jsou přímo podřízeni řediteli. Za plnění úkolů svěřených jednotlivým sekcím, odborům nezařazeným do sekcí a oddělením nezařazeným do sekcí ani odborů jsou odpovědní jejich vedoucí řediteli.

Jednotlivé sekce jsou členěny na odbory (12) a oddělení nezařazená do odborů (2). V čele odborů stojí vedoucí odborů, již jsou podřízeni příslušnému zástupci ředitele – řediteli sekce. V čele oddělení nezařazených do odborů stojí vedoucí oddělení, kteří jsou podřízeni příslušnému zástupci ředitele – řediteli sekce. Zástupci ředitele – ředitelé sekcí řídí a kontrolují činnost vedoucích odborů a vedoucích oddělení nezařazených do odborů, jež jsou zařazeny do příslušné sekce. Za plnění úkolů svěřených jednotlivým odborům jsou odpovědní jejich vedoucí příslušnému zástupci ředitele – řediteli sekce.

Jednotlivé odbory mohou být členěny na oddělení (43), v jejichž čele stojí a jejichž činnost řídí vedoucí oddělení bezprostředně podřízení vedoucím odboru. Za plnění úkolů svěřených jednotlivým oddělením jsou jejich vedoucí odpovědní vedoucímu příslušného odboru.

Organizační struktura Krajského úřadu Kraje Vysočina

Odpovědnost jednotlivých odborů a oddělení krajského úřadu

Sekce	Odbor	Oddělení	Samostatná působnost (samospráva)	Přenesená působnost (státní správa)	
Sekce ředitele úřadu	Odbor sekretariátu hejtmana	Oddělení krizového řízení a bezpečnosti	Prevence kriminality, integrace cizinců, zajištění finanční podpory v oblasti požární ochrany a integrovaného záchranného systému	Integrovaný záchranný systém, krizové řízení, hospodářská opatření pro krizové stavy, obranné plánování, ochrana utajovaných informací	
		Oddělení vnějších vztahů	Zahraniční spolupráce, garance dodržování jednotného vizuálního stylu, propagace, sponzoring a marketingové aktivity, vydávání neperiodických tiskovin		
		Oddělení kanceláře hejtmana	Organizace zasedání rady a zastupitelstva, komisí a výborů, pracovní a společenské akce, informační, organizační a administrativní servis pro volené zástupce		
		Oddělení tiskové	Aktualizace webových stránek kraje a administrace Facebooku, komunikace s tiskem a veřejností, organizace a moderování tiskových konferencí a vydávání pravidelných tiskovin		
			Oddělení vnitřní kontroly	Kontrola činností odborů úřadu, návrhy opatření, vyhodnocení kontrolní činnosti úřadu, centrální evidence stížností a peticí, roční zpráva o stížnostech a peticích, koordinace protikorupčních opatření	
			Oddělení řízení lidských zdrojů	Pracovněprávní vztahy, personální a sociální rozvoj, vzdělávání, hodnocení, platová agenda a agenda odměňování, poradenská a konzultační činnost v uvedených oblastech, pro PO zřízené Krajem Vysočina	
			Oddělení právní a krajského živnostenského úřadu	Právní služby pro všechny orgány kraje, stanoviska k návrhům zákonů a prováděcích předpisů, vymáhání pohledávek kraje, zastupování kraje před soudem, pracovněprávní vztahy, povinnosti vyplývající ze zákona č. 101/2000 Sb., o ochraně osobních údajů, právní předpisy kraje	Výkon státní správy na úseku živnostenského podnikání, výkon státní správy na úseku podnikání v zemědělství, dozor nad dodržováním zákona č. 40/1995 Sb., o regulaci reklamy, válečné hroby a pohřebnictví
			Oddělení interního auditu	Interní audity zaměřené na vyhodnocování účinnosti vnitřního kontrolního systému s doporučeními k přijetí nápravných opatření; konzultační a poradenské činnosti v rámci úřadu	
	Odbor regionálního rozvoje		Oddělení strategického plánování	Tvorba Strategie rozvoje kraje, správa regionálních statistických databází, podpora rozvoje venkova, dohled nad Fondem Vysočiny, příprava podkladů ve vazbě na přípravu nového plánovacího období EU, energetický management kraje	Energetická koncepce
			Oddělení regionálního rozvoje	Podpora investic, spolupráce s podnikatelskými subjekty, podpora neziskového sektoru, příprava projektů EU, agenda MA21 a Zdravého kraje, krajská koordinace	
			Oddělení ekonomickoprávní pro čerpání prostředků EU	Veřejná podpora, ekonomicko-právní zajištění čerpání dotací ze SF EU, metodická podpora v rámci dotační politiky kraje, průběžná kontrola použití dotací poskytnutých z Fondu Vysočiny.	
			Oddělení grantových programů	Správa dotací poskytnutých kraji ze SF EU	

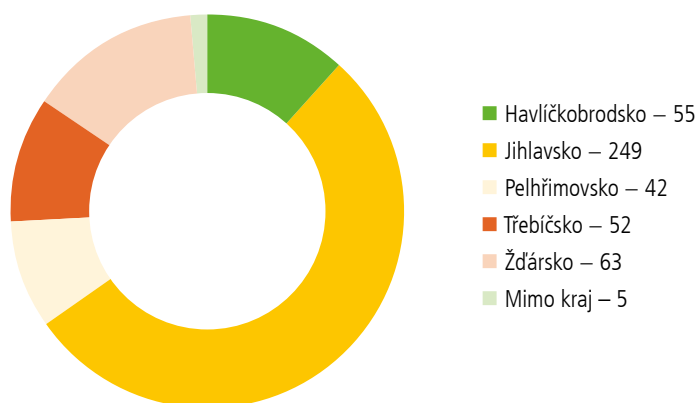
Sekce	Odbor	Oddělení	Samostatná působnost (samospráva)	Přenesená působnost (státní správa)	
Sekce ekonomiky a podpory	Odbor ekonomický		Organizační a administrativní záležitosti	Veřejné sbírky, agenda výherních hracích přístrojů, přezkum správních rozhodnutí obcí ve věci poplatků a daní	
		Oddělení rozpočtu a financování	Rozpočet kraje, střednědobý výhled rozpočtu, závěrečný účet, úvěry, dotace včetně dotací z Evropské unie	Finanční vypořádání dotací, podklady pro státní závěrečný účet	
		Oddělení financování a výkaznictví obcí	Analýzy dat obcí pro potřeby samosprávy	Předávání účetních a finančních výkazů obcí do CSÚIS, zprostředkování dotací obcím, finanční vypořádání dotací obcí se SR	
		Oddělení účetnictví	Účetnictví kraje, platební styk s peněžními ústavami	Finanční, účetní a výkazy PAP kraje pro CSÚIS	
	Odbor informatiky			Rozvoj informačních technologií, koncepce informatizace kraje, projektové řízení	
		Oddělení správy databází a aplikací	Správa a úprava aplikací, tvorba a údržba databází, výměna dat, technická podpora uživatelů, technická správa webových stránek		
		Oddělení správy GIS	Tvorba a aktualizace map, správa GIS, mapové služby, kartografické výstupy		
		Oddělení správy sítě	Datové sítě, hlasové služby, technická správa a podpora HW		
	Odbor analýz a podpory řízení		Datový sklad, analýzy pro samosprávu i úřad, Portál PO, metodika veřejných zakázek, bezpečnost IT, procesy a kvalita		
	Odbor kontroly	Oddělení veřejnosprávní kontroly	Kontrola hospodaření s veřejnými prostředky u krajských příspěvkových organizací a kontrola použití dotací z rozpočtu kraje u jejich příjemců	Zpracování roční zprávy o finančních kontrolách pro MF	
		Oddělení přezkoumání hospodaření obcí		Přezkoumání hospodaření obcí a svazků obcí	
	Odbor dopravy a silničního hospodářství	Oddělení dopravy		Státní odborný dozor v dopravě, státní správa na úseku nákladní dopravy, výjimky ze zákazu jízdy, prevence bezpečnosti silničního provozu, státní správa ve věcech silnic I. třídy, stanovování místní a přechodné úpravy provozu na silnicích I. třídy. Licenční řízení ve veřejné linkové osobní dopravě, schvalování jízdních řádů, činnost STK	
		Oddělení dopravní obslužnosti	Tvorba koncepce dopravní obslužnosti území Kraje Vysočina, koordinace výkonu činností na úseku zabezpečení základní dopravní obslužnosti, zabezpečení přípravy plánu dopravní obsluhy území kraje a jeho aktualizace v průběhu platnosti		
		Oddělení projektového řízení	Pomoc při čerpání finančních prostředků v oblasti dopravy, zajišťování přípravy a finančního krytí jednotlivých projektů v oblasti silničního hospodářství, koncepční a strategické materiály		
		Oddělení investiční a správy komunikací	Zabezpečení přípravy a realizace investičních akcí na pozemních komunikacích ve vlastnictví kraje včetně dozоровání a finančního zajišťování. Zřizování KSÚSV, správa, údržba a opravy silnic, koncepce rozvoje silniční sítě		
	Odbor majetkový	Oddělení majetkoprávní	Majetková správa a hospodaření s nemovitým majetkem kraje, majetkoprávní příprava investiční výstavby		
		Oddělení správy realit	Zabezpečení přípravy a realizace oprav, modernizací a rekonstrukcí budov kraje, výstavba nových budov		
		Oddělení hospodářské správy	Správa budov krajského úřadu, autoprovoz, stravování, bezpečnost práce, provozně-technické zabezpečení činností krajského úřadu, zajištění spisové služby, kontaktní místo veřejné správy Czech POINT	Agenda pokutových bloků, vidimace a legalizace	

Sekce	Odbor	Oddělení	Samostatná působnost (samospráva)	Přenesená působnost (státní správa)
		Oddělení ostatních správních činností	Nahlížení do sbírek zákonů, Sbírký mezinárodních smluv a Věstníku EU, plnění povinnosti registračního orgánu při vedení registru dle zákona o střetu zájmů, příprava podkladů pro jmenování tajemníka OÚ	Státní občanství, volby, referenda, matriky, vidimace a legalizace, registrace DSO, metodická pomoc obcím, veřejnoprávní smlouvy, přezkoumávání rozhodnutí o přestupcích, dozor nad přenesenou působností obcí, metodický a odvolací orgán na úseku evidence obyvatel, občanských průkazů, cestovních dokladů, zastupování úřadu před soudem dle zákona č. 150/2002 Sb., o soudním řádu správním
Sekce pro službu veřejnosti	Odbor školství, mládeže a sportu	Oddělení organizace školství	Činnosti spojené s organizací škol a školských zařízení vyplývající ze zákonné povinnosti kraje zajistit podmínky pro vzdělávání ve středním a vyšším odborném školství, vzdělávání dětí, dále jazykového, základního uměleckého a zájmového vzdělávání a pro výkon ústavní výchovy, periodické hodnocení ředitelů škol a školských zařízení kraje, podklady pro jmenování a odvolávání ředitelů škol a školských zařízení	Nadřízený správní orgán škol a školských zařízení
		Oddělení mládeže a sportu	Rozvoj a podpora volnočasových aktivit, metodika řešení specifických společenských jevů, prevence sociálně patologických jevů, sport zdravotně postižených, spolupráce s NNO	
		Oddělení financování školství	Rozpočet, poskytování a vyúčtování prostředků státního rozpočtu školám a školským zařízením, správce rozpočtu kapitoly Školství, mládeže a sportu	Rozpočet přímých výdajů na vzdělávání pro obecní a krajské školství (krajské normativy, metodika, rozpis, dohodovací řízení, úpravy rozpočtu), dotace soukromým školám, rozvojové a dotační programy MŠMT, finanční vypořádání dotací z MŠMT, správa zvláštního účtu kraje pro školství, předávání účetních výkazů obecního školství do CSÚIS
		Oddělení hospodaření krajského školství	Návrh rozpočtu pro školy a školská zařízení kraje, sumarizace účetní závěrky a finančních výkazů krajských PO, zpráva o činnosti a hospodaření škol a školských zařízení kraje, průběžná kontrola účetnictví školských PO kraje, odborná a metodická pomoc školským PO kraje v oblasti čerpání neinvestičních a investičních prostředků	Podklady pro zpracování krajských normativů, rozpis finančních prostředků podle § 160 pro školy a školská zařízení kraje, podklady pro dohodovací řízení k rozpisu finančních prostředků škol a školských zařízení kraje
		Oddělení rozvoje vzdělávání	Úkoly koncepčního charakteru související se zajištěním vzdělávací nabídky škol zřizovaných krajem, návrhy organizačních změn v síti krajem řízených škol, provádí analýzy a statistická zjišťování v oblasti zaměstnanosti, trhu práce a rozvoje lidských zdrojů, projektová činnost	Výroční zpráva a dlouhodobý záměr rozvoje výchovně vzdělávací soustavy v kraji, výkon státní správy v činnostech spojených s vedením rejstříku škol a školských zařízení
		Odbor sociálních věcí	Oddělení sociální ochrany a prevence	Administrace projektu Podpora a rozvoj náhradní rodinné péče v Kraji Vysočina a projektu Podpora a rozvoj sociální práce v Kraji Vysočina
Oddělení rodinné a seniorské politiky a rozvoje služeb	Tvorba a realizace rodinné a seniorské politiky, plnění funkce zřizovatele k příspěvkovým organizacím ve vztahu k investicím a zadáváním veřejných zakázek, příprava investičních plánů a realizace veřejných zakázek v rámci zákona 137/2006 Sb., o veřejných zakázkách, zajišťování propagace systému sociální péče v Kraji Vysočina, koordinace a řízení procesu transformace ústavů sociální péče v Kraji Vysočina			

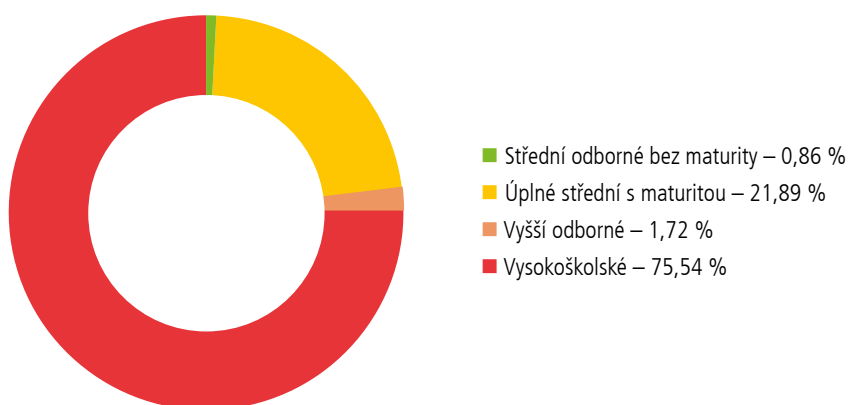
Sekce	Odbor	Oddělení	Samostatná působnost (samospráva)	Přenesená působnost (státní správa)
Sekce pro službu veřejnosti	Odbor sociálních věcí	Oddělení sociálních služeb	Výkon zřizovatelských funkcí k příspěvkovým organizacím v oblasti financování; střednědobé plánování rozvoje sociálních služeb, spolupráce s NNO a obcemi včetně poskytování dotací na provoz sociálních služeb, financování sociálních služeb, dobrovolnických center, paliativní a hospicové péče a svozů do denních stacionářů a center denních služeb, realizace projektů z evropských strukturálních fondů, zajišťování realizace systému primární prevence rizikového chování ve školách v Kraji Vysočina, zajištění koordinace protidrogové politiky v regionu	Zajišťování poskytování sociálních služeb osobám nacházejícím se v bezprostředním ohrožení jejich práv a zájmů, které nejsou schopny samy si služby zajistit, podílení se na poskytování dotací ze státního rozpočtu
		Oddělení sociální správy	Výkon zřizovatelských funkcí k zařízením sociálních služeb (zřizovací listiny, zápisy do obchodního rejstříku, organizační řády a organizační struktury, stížnosti, metodika, vzdělávání), romská problematika, spolupráce na tvorbě koncepce rodinné a seniorské politiky kraje	Výkon státní správy na úseku sociálních služeb – registrace a registr poskytovatelů sociálních služeb, kontrola poskytovatelů sociálních služeb, stížnosti, činnost koordinátora romských poradců, vidimace a legalizace
	Odbor zdravotnictví	Oddělení zdravotní péče	Zřizovatelská funkce, metodická pomoc a kontrola hospodaření k poskytovatelům zdravotních služeb zřizovaných Krajem Vysočina, rozvoj zdravotnické sítě, tvorba zdravotního plánu a jiných koncepčních materiálů, připomínkování, kontrola veřejných zakázek a řízení nákupů u zdravotnických příspěvkových organizací, funkce centrálního zadavatele vybraných veřejných zakázek, naplňování strategického cíle eHealth, administrace projektů ze strukturálních fondů EÚ, správa a řízení jednotného ERP systému ve všech zdravotnických příspěvkových organizacích	
		Oddělení zdravotní správy	Koncepční zdravotnické materiály, zajištění zdravotnických služeb ve veřejném zájmu, zajištění provozu protialkoholní záchytné stanice, zpracování stanovisek k návrhům zákonů a prováděcích předpisů, provádění předběžné, průběžné a následné finanční kontroly dle zákona č. 320/2001 Sb.	Stížnosti, ustavuje nezávislé odborné komise, přezkoumávání lékařských posudků o zdravotní způsobilosti, přezkoumávání lékařských posudků ve věcech pracovní neschopnosti, oprávnění k poskytování zdravotních služeb, nakládání s návykovými látkami, výběrová řízení na zařazení do sítě zdravotnických zařízení, kontrola zacházení s návykovými látkami, zajišťuje zastoupení krajského úřadu při zneškodňování nepoužitelných návykových látek, zajištění výkonu agendy na úseku správy lékařské dokumentace zaniklého poskytovatele zdravotních služeb, organizace a zajištění lékařské, lékárenské a zubní pohotovostní služby, prohlídek těl zemřelých mimo zdravotnická zařízení na svém území, kontrola poskytovatelů v souvislosti s poskytováním zdravotní péče dle zákona č. 372/2011 Sb.
	Odbor životního prostředí a zemědělství	Oddělení lesního hospodářství a myslivosti	Strategické materiály, kontrola příspěvků do lesního hospodářství, pachové ohradníky, shromažďování a hodnocení čelistí prasete divokého	Státní správa lesů, myslivosti, státní správa v oblasti uvádění reprodukčního materiálu lesních dřevin do oběhu, státní správa podle zákona č. 226/2013 Sb., o uvádění dřeva a dřevařských výrobků na trh
		Oddělení vodního hospodářství	Dotace ve vodním hospodářství, ochrana před povodněmi, strategické materiály – plány dílčích povodí, plán rozvoje vodovodů a kanalizací kraje	Vodovody a kanalizace pro veřejnou potřebu, rybářství a rybníkářství, ochrana vod, agenda povodňového orgánu, agenda vodoprávního úřadu včetně speciálního stavebního úřadu pro vybraná vodní díla
		Oddělení zemědělství	Strategické materiály, dotace v oblasti lesního hospodářství a zemědělství, propagace agrárního sektoru, spolupráce se subjekty z oblasti agrárního sektoru	Finanční příspěvky na hospodaření v lesích, odvolací orgán – ochrana zvířat proti týrání, sdělování výše nedoplatku přídělové ceny

Sekce	Odbor	Oddělení	Samostatná působnost (samospráva)	Přenesená působnost (státní správa)	
Sekce pro službu veřejnosti	Odbor životního prostředí a zemědělství	Oddělení ochrany přírodních zdrojů a EIA	EIA (zastupování kraje v procesech EIA)	Ochrana přírody a krajiny, škody způsobené chráněnými živočichy, CITES, ochrana zemědělské půdy, EIA, zřizování a péče o přírodní rezervace a památky, zřizování přírodních parků, koncepce, stavby v ložiskových územích, metodika kácení dřevin, posuzování vlivů na životní prostředí, strategie ochrany přírody a krajiny a financování péče o pozemky z důvodu péče o přírodu podle Pravidel RK	
		Oddělení integrované prevence	Integrovaná povolení (zastupování kraje jako účastníka řízení). Informační systém kvality ovzduší v Kraji Vysočina a Program zlepšování kvality ovzduší zóna Jihovýchod	Integrovaná povolení, prevence závažných havárií, odpadové hospodářství, ochrana ovzduší, ISPOP, poplatky za znečišťování ovzduší	
		Oddělení rozvoje a podpory životního prostředí	Příprava a řízení krajských projektů v oblasti životního prostředí, GIS, koncepční práce, plán odpadového hospodářství kraje – POH a propagace v oblastech životního prostředí, radonový program, ekologická výchova, spolupráce s NNO v životním prostředí, zastupování kraje v postupech podle zákona o ochraně přírody		
	Odbor územního plánování a stavebního řádu	Oddělení územního plánování	Dotace na územní plány obcí	Požizování územně plánovací dokumentace a územně plánovacích podkladů kraje, funkce nadřízeného orgánu územního plánování pro obce a úřady územního plánování na ORP	
		Oddělení stavebního řádu		Agenda stavebního úřadu ve správním obvodu, agenda odvolacího orgánu pro stavební úřady kraje, agenda odvolacího orgánu pro vyvlastňovací úřady v kraji	
	Odbor kultury, památkové péče a cestovního ruchu	Oddělení kultury	Rozvoj kultury v regionu, uchovávání a prezentace movitého kulturního dědictví kraje, podpora knižní a divadelní kultury, výkon zřizovatelských funkcí k příspěvkovým organizacím na úseku kultury, dotace do oblasti neprofesionálního umění a k významným výročím a oslavám měst a obcí	Kompetence v oblasti audiovizuálních děl, periodických a neperiodických publikací	
			Oddělení památkové péče	Podpora zachování, obnovy, prezentace a poznání kulturního dědictví kraje, dotace na úseku památkové péče	Výkon státní správy pro národní kulturní památky, odvolací a další správní řízení, metodická a kontrolní činnost
			Podpora rozvoje infrastruktury cestovního ruchu a marketingové propagace v cestovním ruchu, výkon zřizovatelských funkcí k organizaci v cestovním ruchu, systémová podpora rozvoje sítě cyklotras a městské mobility		

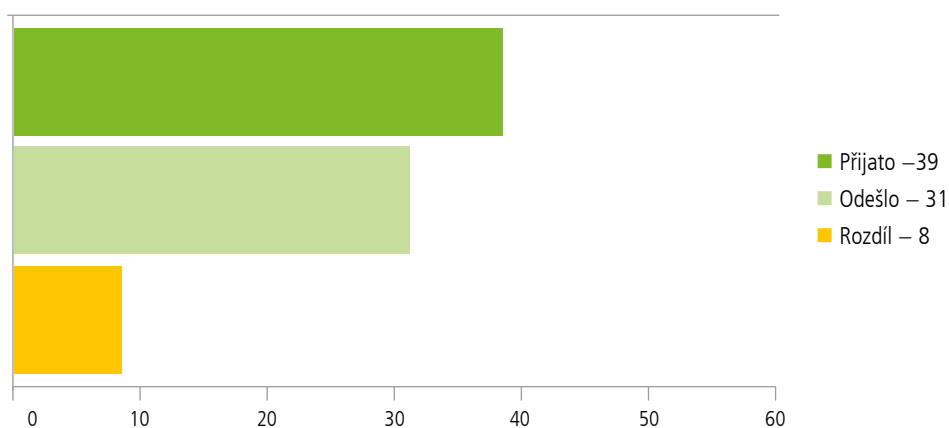
Bydliště zaměstnanců krajského úřadu k 31. 12. 2018

Vzdělání zaměstnanců krajského úřadu k 31. 12. 2018

Fluktuace zaměstnanců krajského úřadu v roce 2018

REJSTRÍK PŘÍSPĚVKOVÝCH ORGANIZACÍ ZŘÍZENÝCH KRAJEM VYSOČINA

Již od roku 2010 mají všichni zájemci na internetu k dispozici Rejstřík příspěvkových organizací zřízených Krajem Vysočina, který umožňuje vyhledávat organizace podle oblastí působnosti. Naleznete zde základní informace o organizaci, kontakty, ale i zásadní dokumenty, jako jsou zřizovací listiny a výroční zprávy krajem zřizovaných příspěvkových organizací.

www.kr-vysocina.cz/rejstrik-organizaci

Kraj Vysočina

Žižkova 57, 587 33 Jihlava, Česká republika

Tel.: 564 602 111, fax: 564 602 420

E-mail: posta@kr-vysocina.cz

Web: www.kr-vysocina.cz

Kraj Vysočina

Výroční zpráva 2018

Vydal: Kraj Vysočina, Žižkova 57, 587 33 Jihlava

Rok vydání: 2019

Foto: Vladimír Kunc, Luboš Pavlíček a archiv Kraje Vysočina

ISBN 978-80-87521-37-3